

(pdf)

100

kérdés és válasz

a gyermekek közötti szolgálattal kapcsolatban

Válaszok gyermekmunkások leggyakrabban feltett kérdéseire

SAM DOHERTY

**Sam Doherty gyermekmunkásoknak írt sorozatának
magyar nyelven is megjelent kötetei:**

- 1. kötet:** A gyermekmunkás problémái – Isten megoldása
- 2. kötet:** Hogyan vezethetünk egy gyermeket Krisztushoz?
- 3. kötet:** Hogyan tanítsunk bibliai tantételeket gyermekeknek?
- 4. kötet:** Miért hirdessük az evangéliumot a gyermekeknek?
- 5. kötet:** Nem voltam engedetlen a mennyei látás iránt
- 6. kötet:** A tanítás alapelvei
- 7. kötet:** 100 kérdés és válasz a gyermekek közötti szolgálattal kapcsolatban
- 8. kötet:** Csendes hajózás a személyes kapcsolatok és a vezetés hullámzó vizein

Kiadó:

Child Evangelism Fellowship® Inc. – Specialized Book Ministry
Assisting Children's Evangelists Worldwide
53 Th ornleigh Drive, Lisburn, BT28 2DA, Northern Ireland, UK
Copyright © 1999, 2012 Child Evangelism Fellowship® of Europe.

A mű eredeti címe:

100 Questions and Answers Concerning a Ministry to Children
All rights reserved.

Magyar nyelven kiadja:

Magyarországon a Vasárnapi Iskolai Szövetség Gyermek-Evangélizációs Közösség
2119 Pécel, Nyírfa u. 1.; 0036-28-547960; betpecel@vizs.org; www.vizs.org

Erdélyben a Gyermek Evangélizációs Közösség
AMEC, Calea Turnisorului 90, 550048 – Sibiu (Nagyszeben), Romania
0040-269-229994; gyek.romania@gmail.com; www.edituraamec.ro

Kárpátalján a Gyermek-Evangélizációs Közösség
Komarova 11a, 90202 Beregszász, Ukrajna
00380 3141 23736; gyek.karpatalja@freemail.hu

Vajdaságban a Gyermekmisszió
Testvériség u. 26, 24323 Feketics, Szerbia
0038-1-63-80-113-16; halaszsamuel@gmail.com

A könyvet ingyen terjesztjük. Amennyiben szeretne hozzájárulni az előállítási költségekhez, örömmel fogadunk el adományt („SD könyvek” megjelöléssel).

Tartalom

Előszó.....	13
Bevezetés	15
I. fejezet: A Biblia és a gyermek	
1. kérdés: Hihet-e egy gyermek Jézus Krisztusban mint személyes Megváltójában?	19
2. kérdés: Milyen életkorban hihet egy gyermek Jézus Krisztusban mint személyes Megváltójában?	22
3. kérdés: Nem túl fiatalok-e a kisgyermekek még ahhoz, hogy megértsék az evangéliumot, és üdvözítő hitre jussanak Jézus Krisztusban?	25
4. kérdés: Melyik életkor a legalkalmasabb arra, hogy egy gyermek higgyen Jézus Krisztusban?	26
5. kérdés: Kell-e egy megtért gyermeknek pontosan tudnia megtérése időpontját?	27
6. kérdés: Minden gyermek Isten országához tartozik-e?	29
7. kérdés: A hívő szülők gyermekei automatikusan tagjai-e Isten országának?.....	32
8. kérdés: Biztosítja-e a Biblia a hívő szülőket arról, hogy minden gyermekük egyszer megtér? Hiszünk-e abban, hogy a hívők egész háznépe üdvözülni fog? Mivel magyarázzuk azt, hogy hívő szülőknek is vannak olyan gyermekeik, akik nem követik az Urat?	34
9. kérdés: Minden gyermek elveszett?.....	38
10. kérdés: Mi történik egy csecsemővel, ha meghal?	40
11. kérdés: Van-e felelősségteljes életkor?.....	41
12. kérdés: Nyitottabb-e egy gyermek az evangélium felé, mint egy felnőtt?	44

13. kérdés:	Mi a jobb: ha valaki felnőtt-, serdülő- vagy gyermekkorban tér meg? Miért?	47
14. kérdés:	Miből tudhatjuk, hogy megtért-e a gyermek?	50
15. kérdés:	Azok a gyermekek, akik hittel elfogadták Krisztust személyes Megváltójuknak, soha nem inognak meg, és hűségesen követik az Urat? Vagy szükséges egy későbbi, második „döntés” is?	52
16. kérdés:	Amikor egy gyermek döntést hoz Krisztus mellett, valódi megtérést él át, vagy a döntés csupán egy a sok lépés közül, amelyek érettebb gondolkodáshoz vezetnek, ami aztán komoly megtérést eredményez egy későbbi időpontban?	54
II. fejezet:	Az evangélizálás és a gyermek	
17. kérdés:	Miért evangélizáljuk a gyermekeket?	57
18. kérdés:	Mit jelent a gyermekek evangélizálása?	59
19. kérdés:	Helyes-e és biblikus-e a gyermekek közvetlen evangélizálása? Vagy inkább a szülőket kellene evangélizálnunk, és őket kellene arra bátorítanunk, hogy evangélizálják gyermekeiket?	62
20. kérdés:	Helyes-e a gyermekek evangélizálása, ha utána nem tudjuk utógondozni őket? Különösen azokra a gyermekekre gondolok, akiknek a szülei nem hívők, vagy akik keresztyén ellenes kultúrából jönnek. Ezekben az esetekben a gyermek nem kap lelki segítséget otthonról, sőt ellenállást, üldözést is szenvedhet.	64
21. kérdés:	Melyik evangélizálás a legfontosabb, és melyikre kell időnket, anyagi lehetőségeinket és munkásainkat összpontosítani? A felnőttek, a serdülők vagy a gyermekek evangélizálására?	66
22. kérdés:	Ki evangélizálja a gyermekeket?	68

- 23. kérdés:** Hogyan evangélizálhatják a szülők gyermekeiket?... 71
- 24. kérdés:** Milyen életkorban evangélizáljuk a gyermekeket?... 73
- 25. kérdés:** Evangélizálták-e az apostolok és a korai egyház a gyermekeket? Mi történt az elmúlt 2000 év alatt?... 75
- 26. kérdés:** Mi az evangélium üzenete gyermekeknek? 79
- 27. kérdés:** Szabad-e a bűnről beszélnem a gyermekeknek?
Szabad-e Krisztus kereszthaláláról beszélnem?
Nem ijesztem-e meg őket, különösen, ha kicsik? ... 83
- 28. kérdés:** Szabad-e Isten ítéletéről beszélnem a gyermekeknek? 85
- 29. kérdés:** Mit kell a gyermeknek tennie ahhoz, hogy üdvözljön?..... 87
- 30. kérdés:** Mit jelent az üdvözítő hit? 89
- 31. kérdés:** Mi a bűnbánat? Része-e a bűnbánat az evangélium üzenetének? Képes-e a gyermek a bűnbánatra?..... 91
- 32. kérdés:** Hogyan tanítsunk, és mit magyarázzunk a bűnbánatról a gyermekeknek? 94
- 33. kérdés:** Amikor egy gyermek elfogadja Krisztust Megváltójának, elismeri-e ugyanakkor Urának is? Vagy ez egy későbbi lépés, amelyet megtérése után kell majd megtennie? 97
- 34. kérdés:** Mennyi ismeretre van a gyermeknek szüksége ahhoz, hogy megtérhessen?.....100
- 35. kérdés:** Hihet-e egy olyan gyermek Krisztusban, aki először hallja az evangéliumot?.....101
- 36. kérdés:** Elég-e, ha megtanítjuk az evangélium igazságait, és az eredményt a Szentlélekre bízunk, vagy kell-e még valamit tennünk?103
- 37. kérdés:** Mit jelent „meghívást adni” a gyermekeknek?105
- 38. kérdés:** Kell-e minden alkalommal meghívást adnunk, amikor evangélizáljuk a gyermekeket?108

- 39. kérdés:** Hogyan bátoríthatom a gyermekeket Krisztus elfogadására anélkül, hogy nyomást gyakorolnék rájuk? 109
- 40. kérdés:** Hozzátartozik-e szolgálatomhoz az, hogy lelkipozítói beszélgetést folytassak gyermekekkel, és Krisztushoz vezessek őket? Hogyan? Mikor? 111
- 41. kérdés:** A 40. kérdésre adott válasz (a segítség felajánlása) nem ugyanaz, mint a 37. kérdésre adott válasz (a meghívás)? 114
- III. fejezet: Hívő keresztyén gyermek segítése a növekedésben**
- 42. kérdés:** Milyen felelősséggel tartozom azok iránt a gyermekek iránt, akik Jézus Krisztusra bízták az életüket? Hogyan segíthetem őket a legjobban? Mit jelent az utógondozás? Akkor is segítsek egy gyermeknek Krisztushoz jönni, ha tudom, hogy nem lesz lehetőség az utógondozásra? 117
- 43. kérdés:** Milyen változásokat szeretnék látni egy olyan gyermek életében, aki már hittel elfogadta Jézus Krisztust Urának és Megváltójának? Mit tegyek, ha egy gyermek semmi jelét nem adja a megtérésének? 119
- 44. kérdés:** Mit tegyek, vagy milyen következtetést vonhatok le abból, ha egy megtért gyermek elveszíti az önuralmát, káromkodik, hazudik, vagy lop? Azt, hogy nem tért meg? 121
- 45. kérdés:** Hogyan növekednek hitben a megtért gyermekek a felnőttekhez viszonyítva: jobban, kevésbé vagy ugyanúgy? 123
- 46. kérdés:** Mi a legnagyobb gond, amellyel a megtért gyermekek szembesülnek, és amelyre tanításomban is ki kell térnem? 124

- 47. kérdés:** Vannak-e ezenkívül más olyan gondok is a megtért gyermek életében, amelyekkel foglalkoznom kell tanításomban?127
- 48. kérdés:** Kell-e bátorítanom a megtért gyermekeket, hogy naponta tartsanak csendességet? Hogyan tehetem ezt?129
- 49. kérdés:** Lelkigondozzam-e a megtért gyermekeket külön-külön is? Miért? Hogyan? Mikor?131
- 50. kérdés:** Visszaeshet-e a megtért gyermek, és visszamehet-ea világba? Könnyebben megtörténik ez egy gyermekkel, mint egy felnőttel?133
- 51. kérdés:** Elveszíti-e az a megtért gyermek az üdvösségét, aki visszaesett?134
- IV. fejezet: A helyi gyülekezet és a gyermekek**
- 52. kérdés:** Szükséges-e, hogy a helyi gyülekezet külön hirdesse az evangéliumot a felnőtteknek, a fiataloknak és a gyermekeknek? Melyik korosztály a legfontosabb?137
- 53. kérdés:** Hogyan elégítheti ki a helyi gyülekezet a gyermekek lelki szükségait?139
- 54. kérdés:** Mi a vasárnapi iskola fő célja és szerepe?141
- 55. kérdés:** A vasárnapi iskola mellett milyen egyéb szolgáltatásokat szervezhet a helyi gyülekezet a gyermekeknek?142
- 56. kérdés:** Hogyan szolgáljon a gyermekek felé a helyi gyülekezet? Csak a saját embereivel, vagy kérheti egy olyan felekezetközi szervezet segítségét, mint pl. a GyEK/VISZ?145
- 57. kérdés:** Mi a gyülekezeti Örömhír Klub? Kiket érint? Hogyan lehet beindítani? Mi történik a klubban?...147

58. kérdés:	Mi a gyülekezeti 5 Napos Klub? Kiket érint? Hogyan lehet megszervezni? Mi történik a klubban?	149
59. kérdés:	Mi a gyülekezeti Vakációs Biblia Klub? Kiket érint? Hogyan lehet megszervezni? Mi történik a klubban?	151
60. kérdés:	Mai korunkban evangélizálhatjuk-e a gyermekeket nagyszabású gyülekezeti alkalmakon, ill. gyermek-konferenciákon?	153
V. fejezet:	A szülők és a gyermekek	
61. kérdés:	Mi a keresztyén szülők feladata, és hogyan tölthetik be feladatukat a lehető legjobban?	157
62. kérdés:	Fontos-e, hogy egy család naponta tartson családi áhítatot? Milyen formában tartsák az áhítatot?.....	160
63. kérdés:	Mi a nagyszülők szerepe és feladata?	162
VI. fejezet:	Szolgálati lehetőségek gyermekek között	
64. kérdés:	Milyen képzés szükséges ahhoz, hogy valaki gyermekek között szolgáljon és evangélizáljon?.....	165
65. kérdés:	Mit tegyen az, aki gyermekeknek szeretné hirdetni az evangéliumot? Hogyan kezdjen hozzá?	167
66. kérdés:	Mit tűzzön ki fő célként az, aki gyermekek között szolgál?.....	169
67. kérdés:	Egy tanító hogyan evangélizálhatja a még meg nem tért gyermekeket, és hogyan segítheti a megtért gyermekek lelki növekedését ugyanazon a gyermekórán?	171
68. kérdés:	Melyek a bibliai lecke elkészítésének egyszerű lépései? Mit lehet még hozzátenni a 67. kérdés válaszához?	174

- 69. kérdés:** Hogyan lehet úgy elmondani a bibliai leckét, hogy lekösse a gyermekeket?178
- 70. kérdés:** Miért van az, hogy a gyermekek a bibliai történetre általában figyelnek, ám amikor a tanulás következik, elkezdenek izegni-mozogni? Lehet-e ezen változtatni? Hogyan?180
- 71. kérdés:** Miért olyan fontos, hogy csak egy központi igazságot tanítsunk a bibliai leckében? Mivel a gyermekek úgylis olyan keveset tudnak, és olyan sok mindent kell még megtanulniuk, nem próbálhatnánk meg több – négy, hat vagy még több – igazságot tanítani nekik?.....181
- 72. kérdés:** Nem kell mindig gondoskodni arról, hogy az összes főbb evangéliumi igazságot beépítsük minden bibliai leckébe?184
- 73. kérdés:** Vajon minden alkalmon lehet-e ugyanazzal az egy módszerrel tanítani a gyermekeket?187
- 74. kérdés:** Hogyan találhatjuk meg a központi igazságot, és honnan tudhatjuk, hogy valóban központi igazságot találtunk-e?190
- 75. kérdés:** Hogyan fejezzünk be egy evangélizáló bibliai leckét? Hogyan fogalmazzuk meg a meghívást? Kell-e minden alkalommal meghívást adnunk a bibliai leckében?192
- 76. kérdés:** Gyakran hallunk arról, hogy milyen fontos szerepe van a Szentléleknek az evangélizálásban. Mi a felelősségünk nekünk, tanítóknak? Hogyan tarthatunk helyes egyensúlyt aközött, amit a Szentlélek végez, és aközött, amit mi, tanítók teszünk?195

77. kérdés:	Mi a Szavak nélküli könyv? Hogyan használhatjuk a gyermekek evangélizálására?	197
78. kérdés:	Mit nevezünk tantételnek? Fontos-e, hogy a gyermekek megértsék és megtanulják a tantételeket?	199
79. kérdés:	Helyes-e, ha a még meg nem tért gyermekeknek is tanítunk tantételeket? Mit tegyen az a tanító, akinek azt mondták, ne tanítson tantételeket nekik, mert úgysem értik azokat?	201
80. kérdés:	Mikor és hol tanítsunk tantételeket a gyermekeknek?	204
81. kérdés:	Hogyan tanítsunk tantételeket a gyermekeknek? ...	206
82. kérdés:	Segítik-e a szemléltetőeszközök, mint pl. a flanel képek a bibliai lecke tanítását?	208
83. kérdés:	Helyes-e képet mutatni az Úr Jézusról a bibliai lecke szemléltetésekor?	211
84. kérdés:	Használjunk-e bábokat, amikor gyermekeket evangélizálunk?	212
85. kérdés:	Van-e helye pantomimnak és a színdarabnak a gyermek-evangélizációban?	214
86. kérdés:	Helyes-e bibliai történeteket rajzfilm, játékfilm, képregény stb. formájában feldolgozni?	216
87. kérdés:	Milyen énekeket tanítsunk gyermekeknek? Hogyan tanítsunk énekeket?	217
88. kérdés:	Fontos-e, hogy a gyermekek kívülről is megtanuljanak igeverseket? Ha igen, hogyan buzdíthatjuk őket erre?	219
89. kérdés:	Jó-e, ha bibliai ismétlő játékot is játszunk? Ha igen, milyen játékokat játszunk, és milyen formában? Kell-e minden alkalmon bibliai ismétlő játékot játszsanunk?	221

- 90. kérdés:** Szükséges-e, hogy a tanító felolvasson a Bibliából az alkalmon? Imádkozzon-e a tanító az alkalmon? Milyen hosszan? Miért imádkozzon?.....223
- 91. kérdés:** Hogyan segíthetünk a gyermekeknek abban, hogy imádkozzanak?223
- 92. kérdés:** Tanítsunk-e a gyermekeknek a misszióról? Hogyan? Bátoríthatjuk-e őket arra, hogy adakozzanak a misszióra? Hogyan?227
- 93. kérdés:** Hogyan tarthatunk fegyelmet az alkalmon?230
- 94. kérdés:** Szabad-e azt mondanunk egy fegyelmezetlen gyermeknek, hogy csak akkor járhat az alkalomra, ha rendesen viselkedik?233
- 95. kérdés:** Kell-e a keresztségről, annak jelentéséről és formáiról tanítani a gyermekeket?235
- 96. kérdés:** Szabad-e a tanítónak egy (felekezeti) Örömhír Klubba járó gyermeket arra biztatni, hogy a saját gyülekezete és vasárnapi iskolai csoportja helyett járjon tanítója gyülekezetébe és vasárnapi iskolai csoportjába?.....237
- 97. kérdés:** Hogyan folytassunk lelkigondozói beszélgetést egy még meg nem tért gyermekkel, és hogyan vezessük Krisztushoz?.....238
- 98. kérdés:** Hogyan folytassunk lelkigondozói beszélgetést, ha egyszerre több gyermek is szeretne beszélgetni az üdvösség elfogadásáról?240
- 99. kérdés:** Melyek a hívő gyermekkel folytatott lelkigondozói beszélgetés fontos lépései?242
- 100. kérdés** Beszélhetünk-e az evolúcióról tanítás közben? Mit mondjunk?245

Tíz kérdés, amelyekre a kedves Olvasónak kell válaszolnia.....249

Előszó

Ez a könyv az egyik leggyakorlatiasabb, leglelkesebb és legbővebb mű, amelyet a gyermekek evangélizálásával és tanításával kapcsolatban valaha is olvastam. A tárgyalt kérdések és a rájuk adott válaszok nem elméleti jellegűek. Azokat a gondolatokat olvashatjuk, amelyekkel Sam és Sadie Doherty a legkülönbözőbb formában szembesült az alatt a sok-sok évtized alatt, amikor gyermekek között végezték biblikus alapokon nyugvó szolgálatukat.

A *Kérdések* nem „egy könyv megírásához összegyűjtött gondolatok” alapján születtek, hanem a gyermekek és tanítók között eltöltött szolgáló évek tapasztalatainak gyümölcsei.

A *Válaszok* úgyszintén. Nem a pszichológiai konfigurációk, nem a pragmatikus módszerek és nem is a fiatalokat megcélzó szórakoztatóipar világának szlogenjei. A Szentírás buzgó és imádságos tanulmányozása során jöttek a felszínre, és sok áldás igazolta, hogy a megtalált válaszok valóban biblikusak.

Sam Doherty, a Szentírás tekintélyére támaszkodva, a sok éves szolgálat gyakorlati tapasztalataival meggazdagodott tudásával olyan látást közöl velünk, amely megvilágosítja, kitágítja és ösztönzi gyermekek és felnőttek között végzett szolgálatunkat.

A könyv igen sokrétű, mégsem veszíti szem elől a célt. A kérdések rendkívül lényegre törőek, a válaszok meggyőzőek és hitelesek. A könyv a maga körében és témájában nagyban segít jobban megismernünk a következő témák teológiai értelmezését: a bűn természete, a gyermekek elveszett állapota, a teljes evangélium, az imádság szerepe, a tantételek sajátossága, illetve a bibliai lecke tisztaságának és céljának ellentmondó vagy azt összezavaró módszertan veszélye.

Ez a könyv azoknak, akik a gyermekek evangélizálását illetően bizonytalanok, világos és megnyugtató eligazítást adhat. Azokat, akik elrenzik a gyermekek evangélizálását, álláspontjuk átgondolására serkentheti. Azoknak pedig, akiknek ég a szívük az Úrért és a gyermekekért,

izgalmas megközelítésben fontos ismeretanyagot kínál, gyakorlati útmutatást nyújt, és igei megerősítéssel szolgál.

Sam úgy ír, ahogyan él: végtelen egyszerűséggel, mélységes meggyőződéssel és fegyelmezett pontossággal. E könyv megírásával felbecsülhetetlen értékkel gazdagít gyermekeket és tanítókat egyaránt.

Biztatok minden kedves Olvasót, hogy a válaszokat ne csak egyszer olvassák el! Használják azokat forrásanyagként! Tanulmányozzák a tartalomjegyzéket! Tanítsák a könyv tartalmát más tanítóknak is! Majd figyeljék meg, hogy bizalmuk erősödik, szolgálatuk növekszik, és életek változnak meg. Így nemcsak másoknak jelenthetnek áldást, hanem saját életükben is áldásokat tapasztalnak majd.

Dr. Robert L. Alderman
lelkész
Shenandoah Baptist Church
Roanoke, Virginia, USA

Bevezetés

Már 48 éve veszek részt a gyermek-evangélizációban, és a Child Evangelism Fellowship (Gyermek-Evangélizációs Közösség) szolgálatában. 14 évig szülőföldemen, Írországban, az ír CEF nemzeti igazgatójaként, 29 évig Európában, a CEF európai regionális igazgatójaként szolgáltam, majd visszatértem Írországba: több éve teljes idejű írói szolgálatot végzek. Ezek alatt az évek alatt nekem magamnak is számos kérdés sem támadt a gyermekekkel és a gyermek-evangélizálással kapcsolatban, és örömmel vettem volna, ha valaki megválaszolja azokat. Nem ismerek olyan más keresztyén munkaterületet, amely több kérdést vetne föl, mint a gyermekmunka. Majdnem annyi a kérdés, mint amennyi a gyermek!

Hosszú idő óta szeretném megírni ezt a könyvet; régóta vágyom összegyűjteni a válaszokat azokra a kérdésekre, amelyekkel én szembe-sültem szolgálatom során, illetve amelyeket gyakorlott gyermekmunkások vagy tanfolyami hallgatók tettek fel nekem. Hálás vagyok, hogy vég-re valahára ez a törekvés valósággá válhat. Bízom abban, hogy válaszaim segítséget jelentenek minden gyermekmunkásnak.

Nem állítom, hogy szakértő lennék, sem azt, hogy válaszaim ihlett válaszok. Inkább őszinte próbálkozások arra, hogy merjünk szembenézni a valóságos bajokkal, gondokkal, és igyekezzünk megoldásokat találni rájuk.

A válaszokhoz három forrást vettem igénybe.

➤ Isten Igéje

Akár tanulmányozzuk a gyermekeket, akár szolgálunk közöttük, kezdjük mindig Isten Igéjével. Elsődleges feladatunk mindig azt megnézni, hogy a Biblia mit mond egy adott témáról, és milyen választ ad egy adott kérdésre. Én is eltökéltem magamban, hogy amennyire csak tőlem telik, mindig ezt teszem.

➤ Saját tapasztalatom

Számos országban dolgoztam gyermekek között, de legtöbbet

a saját hazámban, Észak-Írországban. Ezenkívül abban a kiváltságban lehettem részem, hogy sok hazai és nemzetközi gyermekmunkás-képző tanfolyamon, illetve Vezetőképző Tanfolyamon is oktathattam.

➤ Mások tapasztalata és tanítása

Köszönet illet sok gyermekmunkást és oktatót, akik személyesen is segítettek engem. Sokan közülük a CEF kötetlékeiben állnak, mások könyvet írtak, és a könyvön keresztül érkezett a segítség. Név szerint lehetetlen mindenkit felsorolni. Ezért névtelenül bár, de minden egyes személynek szeretném kifejezni mélységes hálámat.

Ezt a könyvet angol nyelven a *Child Evangelism Fellowship Inc.* – *Specialized Book Ministry* elnevezésű szolgálat adta ki, amelyet a CEF nemzetközi közösségének szerves részeként hoztunk létre. Szeretném azonban hangsúlyozni, hogy az egyes kérdésekre adott válaszok az én személyes válaszaim. Mindazért, amit leírtam, én vállalom a teljes felelősséget.

Bizonyára lesznek válaszok, amelyekkel nem mindenki ért egyet. Lehetetlen is mindenben mindenkivel tökéletes egységre jutni! Ezért nem szeretném, ha bárki bármin felháborodna, vagy felizgatná magát. Abban mindig „egyetérthetünk, hogy nem értünk egyet”. Szeretnék minden Olvasót arra bátorítani, hogy figyelmesen olvassa el válaszaimat. Utána pedig vesse össze azt, amit írtam, a Biblia tanításával. Javasolom továbbá az Olvasónak, hogy ne ragadja ki az egyes kérdéseket és válaszokat, hanem minden kérdést és választ a nagy egészhez viszonyítva, a többi kérdéshez kapcsolódva vizsgáljon meg. Csak ezután fogalmazza meg saját válaszát! Amennyiben az Olvasó válasza különbözik majd az enyémtől, ígérem, nem csinálom nagy ügyet belőle!

Nyilvánvalóan lehetetlen minden kérdésre aprólékosan kidolgozott választ adni. A könyv célja úgyis az, hogy minél több választ adjon, ami gyakorlati szempontból azt jelenti, hogy a válaszok meglehetősen röviddek és tömörek. Ha azonban elolvassa valaki a sorozat többi kiadványát is, részletesebb válaszokat kaphat (a címetek l. 2. o.).

Arra is szeretném felhívni a figyelmet, hogy a könyvben előfordulnak bizonyos ismétlések. Egyes gondolatok visszaköszönhetnek a sorozat többi könyvéből, de találunk ismétlődő sorokat a különböző válaszokban is. Ezt a könyv természete indokolja, hiszen általános képet akar adni a gyermekmunkáról. Az is magától értetődik, ha az Olvasó nem oldalról oldalra halad vele, hanem inkább egyfajta kézikönyvként kezeli, amelybe itt-ott „belekukkant”, elolvassa egy adott kérdésre az általam talált választ. Emiatt talán nem is tűnnek majd föl az ismétlések.

Bízom abban, hogy válaszaim segítik az Olvasót, bátorítják abban, hogy kitartóan szolgáljon modern korunk szükségét szenvedő gyermekei között, és arra ösztönzik, hogy Isten erejével még nagyobb dolgokat tegyen a gyermekekért. Ha ez megvalósul, máris megérte a könyv megírásába befektetett idő és energia.

Továbbra is kész vagyok arra, hogy akár együtt is kutassuk kérdéseinkre a válaszokat. Leveleiket, kérdéseiket a könyv elején megadott címen szeretettel fogadom.

Köszönöm dr. Robert Alderman tiszteletes úrnak az Előszóban megfogalmazott gondolatait. Ő az amerikai Virginia állambeli Roanakeben működő *Shenandoah* baptista egyház lelkésze. A szívemnek oly kedves közösség jó missziói látással rendelkezik, és nagy távlatokban gondolkodik. Hálás vagyok, hogy sok éven át hűségesen ott álltak mögöttünk, és kedves bátorításukkal, kitartó imádságukkal, rendszeres anyagi támogatásukkal szolgálatunk részeseivé váltak.

*„Igyekezzél, hogy Isten előtt becsületesen megállj, mint oly munkás, aki szégyent nem vall, aki helyesen hasogatja az igazságnak beszédét”
(2Tim 2,15).*

I. fejezet

A Biblia és a gyermek

1. kérdés

Hihet-e egy gyermek Jézus Krisztusban mint személyes Megváltójában?

Válasz

Mielőtt válaszolnánk erre a kérdésre, tisztázni kell, hogy mit is jelent hinni Jézus Krisztusban mint személyes Megváltóban. Állít-e valamilyen feltételt a Biblia?

Pál nagyon egyértelmű választ ad az Apostolok cselekedetei 16,31-ben a 30. versben feltett kérdésre: *„Mit kell cselekednem, hogy üdvözüljek?”* Lássuk Pál válaszát: *„Higgy az Úr Jézusban, és üdvözülsz”*. Ez egészen világos. Minden bűnös úgy üdvözül, hogy személyesen hisz az Úr Jézus Krisztusban, aki meghalt érte, és rábízta magát.

Ugyanez az igazság található egyszerűen és világosan a János 3,16-ban: *„Úgy szerette Isten a világot, hogy megszületett Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.”* Egy bűnös úgy kap örök életet, hogy hisz Jézus Krisztusban.

A két versben használt görög szó, amelyet a *higgy*, illetve *hisz* szavakkal fordítottak, a *πιστευο*. Ennek a szónak az eredeti jelentése nem csupán az, hogy *elhisz*, *hitelt ad valaminek*. Jelentésébe még az is beletartozik, hogy *bizalmát helyezi valakibe, bizalommal rábágyatkozik valakire, megbízik valakiben, rábíz valamit valakire*.

A Máté 18,2 szerint *„Jézus odahívott egy kisgyermeket, közéjük állította”*. A *kisgyermekre* használt görög szó a *paidion*. Ez a *paisz* szó kicsinyítése, amely rendszerint gyermeket jelent. Tehát ez valóban egy **kicsiny**

gyermek volt. Kora 4 és 8 év között lehetett. A 6. versben az Úr Jézus így folytatja: „*Aki pedig megbotránkozta egyet e kicsinyek közül, akik hisznek bennem...*”

Két tényt kell megértenünk

- Az Úr Jézus még mindig a kisgyermekéről beszél. Egyet az ölében tart, és rá utalva mondja ezeket a szavakat: „*egyet e kicsinyek közül*”. A *kisgyermek*, illetve a *gyermek*ek szó a 2., 3., 4. és 5. versben szerepel. Ezután a 6. versben az Úr Jézus a *mikrosz* szót (*kicsi, apró*) használja, és nyilvánvalóan még mindig a gyermekekről, egészen konkrétan a kisgyermekéről beszél.
- Azokról a *kicsinyekről* beszél, „**akik hisznek**” Őbenne, és ennek kifejezésére ugyanazt a *piszteuó* szót használja, mint amit az Apostolok cselekedetei 16,31-ben és a János 3,16-ban láttunk.

Vajon mindebből nem azt az egyszerű, világos és logikus következtetést vonhatjuk le, hogy igen, lehetséges: egy gyermek, egy egészen kicsiny gyermek is hihet Jézus Krisztusban mint személyes Megváltójában, és üdvözülhet? Honnan tudhatjuk, hogy ez lehetséges? Maga az Úr Jézus mondja. Nekem, személy szerint ez elég.

Korántsem ez az egyetlen hely a Bibliában, amelyik világosan tanítja, hogy egy gyermeknek is lehet valóságos, igazi és hiteles kapcsolata Istennel.

- Egy gyermek is félheti az Urat (5Móz 31,12–13).
- Egy gyermek is Istenbe vetheti reménységét vagy bizalmát (Zsolt 78,7).
- Egy gyermek is hallhatja Isten szavát és válaszolhat rá (1Sám 3,10).
- Egy gyermek is cselekedheti azt, ami az Úr előtt kedves (2Krón 24,1–2).
- Egy gyermek is rábízhatja magát hittel Krisztusra (Jn 4,49–53).
- Egy gyermekre is tekinthetünk úgy, mint aki újonnan született szent (Ef 1,1; 6,1; Kol 1,2; 3,20).
- Egy gyermek is lehet hívő (Tit 1,6).

Továbbá számos olyan igeverset találunk a Bibliában, amelyek az üdvösséget **mindenkinek** ígérik, aki hisz Krisztusban:

- aki hisz a Fiúban (Jn 3,36);
- aki hisz Őbenne (Jn 3,16; Róm 10,11);
- aki hisz (ApCsel 13,39);
- aki befogadta Őt (Jn 1,12);
- aki segítségül hívja az Úr nevét (Róm 10,13);
- aki megtér (ApCsel 17,30).

E versek egyikében sincs semmilyen, életkorhoz köthető megszorítás vagy korlátozás. A kizárólagos feltétel a hit, amely magában foglalja a bűnbánatot is. Egyetlen további kikötés sem igereszerű tehát.

A Biblia világosan tanítja, hogy egy gyermek, még egy egészen fiatal gyermek is hihet Jézus Krisztusban, és üdvözülhet. Imádkozzunk és törekedjünk tehát arra, hogy minél több gyermek megmeneküljön!

A fentieket az a tény is erősíti, hogy sok keresztyén élete korai szakaszában jutott élő hitre Jézus Krisztusban.

- Talán a kedves Olvasó is ezek közé tartozik.
- Talán személyesen ismer olyanokat, akik gyermekkorban tértek meg
- Talán szolgálata során lehetett tanúja gyermekek megtérésének.
- Talán hallott már a következő személyekről, akik szintén gyermekkorban tértek meg: Lighton Ford (a jól ismert amerikai evangélista 6 évesen tért meg), Corrie Ten Boom (a nemzetközileg ismert holland misszionárius és előadó 5 évesen tért meg), Jonathan Edwards (az egyik legkiválóbb amerikai evangélista és teológus 7 évesen tért meg), Stephen Olford (jól ismert angol lelkipásztor, evangélista és konferenciái előadó 7 évesen tért meg) stb.

Hihet-e egy gyermek Jézus Krisztusban mint személyes Megváltójában? Igen, hihet.

2. kérdés

Milyen életkorban hihet egy gyermek Jézus Krisztusban mint személyes Megváltójában?

Válasz

Erre a kérdésre a Biblia nem ad konkrét, határozott választ. Ezért ne is olvassuk bele a Bibliába azt, ami nincs benne. Nem az Ige szerint jár el az, aki megszabja, hogy egy adott életkorban vagy előtte lehetetlen megtérni. Nagy kárt okoz a gyermek-evangélizáció ügyének és maguknak a gyermekeknek is az, aki kijelenti, hogy egy gyermek csak 12, 13 vagy 14 éves korától hihet az Úr Jézusban.

A gyermekmunkával kapcsolatban sajnos számos (különösen európai) evangéliumi gyülekezet követi azt az irányzatot, amelyik három fő célt tűz maga elé.

- **Tanítják** a Bibliát és az evangéliumot a kisebb és a nagyobb gyermekeknek is, mert tudják, hogy kell a „magvetés”. Ám az „aratás” idejét csak a serdülő kor éveiben várják.
- **Evangélizálják** a serdülőket. Imádkoznak a fiatalok megtéréséért, sőt 15–17 éves korban talán már várják is a lelki válaszokat mint a gyermekkorban hallott tanítás beérő gyümölcseit.
- **Betagozzák** ezeket az idősebb, megtért serdülőket a helyi gyülekezetbe.

Ennek a filozófiának kétféle következménye van:

- ✓ A gyermekeket, különösen a kisgyermeket nem evangélizálják.
- ✓ A serdülők viszont akkor, amikor végre evangélizálnák őket, gyakran már ellenállnak az evangéliumnak.

Azok, akik ezt a felfogást követik a gyermekmunkában, komolyan és őszintén teszik azt, amit helyesnek és jónak tartanak. Nem igazán hiszik, hogy a gyermekek is megtérhetnek. Úgy érzik, hogy ha néhány

ritka, különleges alkalommal meg is tér egy-egy gyermek, ezt semmiképpen nem lehet nagy általánosságban elvárni. Újra megismétlem: a Biblia nem határoz meg ilyen kort. Az Újszövetség **egyetlen** helyen utal olyan gyermekek életkorára, akik hisznek Krisztusban. A Máté 18,6-ban olvassuk az Úr szavait: „**e kicsinyek** közül, akik hisznek bennem”. A hangsúly tehát itt a kisgyermeken van, akik hisznek az Úrban.

A Biblia azért nem mondja ki egyértelműen, hogy a gyermekek milyen korban hihetnek Krisztusban, mert a gyermekek annyira különbözőek. Vannak gyermekek, különösen keresztyén családokban, akik már kis korban sokkal fogékonyabbak a lelki dolgokra nem keresztyén háttérből jövő kortársaiknál, és készek hinni Jézusban. Az 5–6 évesek között szép számmal találkozhatunk olyan gyermekekkel, akik világosan megértenek bizonyos lelki igazságokat, valódi büntudattal rendelkeznek, és képesek arra, hogy hittel rábízzák magukat Krisztusra. Ugyanakkor sok 7–9 évesnél meg nem tapasztaljuk ezt: nincs világos látásuk, nincs meggyőződésük, és nem is készek hinni. Ezért nem lehet és nem is szabad meghatározni a megtérés ideális életkorát. Az Úr Jézus is így beszélt az újonnan születésről:

„A szél arra fúj, amerre akar; hallod a zúgását, de nem tudod, honnan jön, és hova megy: így van mindenki, aki a Lélektől született” (Jn 3,8).

Ez a vers világosan kijelenti: senki nem szoríthatja szabályok közé és nem is korlátozhatja a Szentlélek munkáját. A dogmatizmus sok veszélyt hordozhat magában. Ami az újonnan születést illeti, a Szentlélek szuverén módon munkálkodik, és ez akkor is igaz, ha mi, emberek gyakran sem megérteni, sem megmagyarázni nem tudjuk azt, amit tesz.

Ha egy gyermek elég idős ahhoz, hogy felfogja, vétkezett Isten ellen, elég idős ahhoz, hogy bánkódjon a bűnei miatt, és változni akarjon, továbbá elég idős ahhoz, hogy megértse, Jézus Krisztus helyette és érte halt meg, akkor ahhoz is elég idős, hogy hittel Jézus Krisztusra bízza az életét, és üdvözüljön. Hogy milyen életkorban történhet ez meg? Nem tudjuk. Az azonban szinte biztos, hogy a 12–14 éves kornál jóval hamarabb.

Ezekből következik, hogy a gyermekeket korra való tekintet nélkül evangélizálnunk kell. Rájuk is vonatkozik a missziói parancs, amelyet az Úr Jézus a tanítványainak adott:

„Menjete el szerte az egész világba, hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek” (Mk 16,15).

Ha evangélizáljuk a gyermekeket, azt tesszük, ami a dolgunk. A gyümölcsöket bízunk a Szentlélekre!

Szolgálatom első éveiben nagyszabású gyermek-evangélizációs alkalmakat szervezhettem, és részesülhettem abban az örömben, hogy gyermekeket vezethettem Krisztushoz. Mindegyikük nevét, címét és korát gondosan rögzítettem. Nemrégén átnéztem akkori feljegyzéseimet, és a statisztikai számításokból kiderült, hogy a legtöbb gyermek, aki akkor hitre jutott, 8–10 éves volt. Természetesen voltak ennél fiatalabb és idősebb gyermekek is, de a nagy többség a 8–10 éves korosztályból került ki. Ez, természetesen, nem bizonyít semmit, csak az érdekesség kedvéért említettem. Az említett alkalmak sok évvel ezelőtt zajlottak. A mai gyermekek kissé mások, korábban „érnek”. Ha tehát az említett korcsoportot a mai gyermekekre akarnánk vonatkoztatni, valószínűleg inkább a 7–8 éveseket értenénk alatta, vagy a még fiatalabbakat.

Sok évvel ezelőtt érdeklődéssel olvastam egy gyermek-pszichológjáról szóló világi könyvben, hogy az ember a 8. és 10. életéve között a legkiegyensúlyozottabb érzelmileg.

Milyen életkorban hihet egy gyermek Jézus Krisztusban mint személyes Megváltójában?

Nem tudjuk, de gyakran sokkal korábban, mint ahogyan azt a legtöbb ember gondolná.

3. kérdés

Nem túl fiatalok-e a kisgyermekek még ahhoz, hogy megértsék az evangéliumot, és üdvözítő hitre jussanak Jézus Krisztusban?

Válasz

Egyes esetekben a válasz igen. De bizony túl fiatalok. Néha valóban túl fiatalok ahhoz, hogy megértsék, mi a bűn, és bűnbánatra jussanak, márpedig e nélkül nem térhetnek meg.

Nem gondolom, hogy **minden** kisgyermek hitre juthat Krisztusban. Sokan, különösen a legkisebbek között, nem térnek meg, és a megtérést nem is szabad erőltetnünk.

Viszont vannak gyermekek, akik készek és képesek is megérteni mindazt, amire az üdvösség elfogadásához szükségük van. Ne feledjük az Úr Jézus figyelmeztetését, és ne nézzük le ezeket a kicsiket:

„Vigyázzatok, hogy egyet se vessetek meg e kicsinyek közül, mert mondom nektek, hogy angyalaik mindenkor látják a mennyben az én mennyei Atyám arcát” (Mt 18,10).

A kérdés megválaszolásához vegyünk számba négy tény:

- Az üdvösséget kegyelemből, **hit által** kapjuk (Ef 2,8). A bűnösök hit által, nem pedig megértés által üdvözülnek.
- Természetesen bizonyos fogalmakat, igazságokat meg kell érteni ahhoz, hogy valaki megtérhessen. A mércét azonban nem szabad túl magasra tenni: nem szabad elvárni, hogy az illető összetett, bonyolult ismereteket is elsajátítson előbb (lásd a 2. kérdésre adott választ).
- Megtörténhet, hogy egy gyermek meglát és megért valamit, amit egy értelmesebb valaki nehezen vagy egyáltalán nem tud megérteni. Ne becsljük alá a kisgyermekek képességeit!

„Abban az időben megszólalt Jézus, és ezt mondta: Magasztallak, Atyám, menny és föld Ura, mert elrejtetted ezeket a bölcsék és értelmesekek elől, és felfedted a gyermekeknek” (Mt 11,25).

- A Szentlélek bárkit képes megvilágosítani és újonnan szülni. Ne becsüljük le ezt a hatalmát! Tulajdonképpen ez a kulcs a válaszhoz. Azok, akik tagadják, hogy egy kisgyermek is újonnan születhet, már-már azt vonják kétségbe, hogy a Szentléleknek van ereje és képessége újonnan szülni egy gyermeket.

Nem túl fiatalok-e a kisgyermek még ahhoz, hogy megértsék az evangéliumot, és üdvözítő hitre jussanak Jézus Krisztusban? Vannak, akik túl fiatalok, de vannak, akik nem.

4. kérdés

Melyik életkor a legalkalmasabb arra, hogy egy gyermek higgyen Jézus Krisztusban?

Válasz

A legegyszerűbb válasz ez: „Minél korábban, annál jobb!”

Örülünk, ha idős embereket látunk hitre jutni Krisztusban. Jóllehet a lelkük megmenekül, életük nagyobb része kárba vész. Szokásaik bebetonozódtak, személyiségük megcsontosodott; túl nagy változásra nem lehet számítani.

Örülünk, ha középkorú embereket látunk hitre jutni Krisztusban, ám ők is sok évet adtak már a világnak.

Örülünk, ha fiatalokat és serdülőket látunk hitre jutni Krisztusban, mert életük nagyobb része még előttük áll, és azokat az éveket már Krisztus szolgálatában tölthetik.

A legcsodálatosabb mégis az, ha egy 7–10 éves vagy még ennél is fiatalabb gyermeket látunk hitre jutni Krisztusban. Előtte még ott áll

majdnem az egész élet. Szokásai, személyiségjegyei most alakulnak, formálódnak. Micsoda lehetőség! Nemcsak a lelke menekül meg, hanem az élete is.

Jeremiás így ír erről:

„Jó, ha a férfi már ifjúkorában igát hordoz” (JSir 3,27).

És ez így is van. Minél hamarabb kezdi el valaki az igát viselni (Mt 11,29), annál jobb. Minél fiatalabb valaki, annál rugalmasabb és aláíthatóbb, mert még nem rögzült, nem állt be az élete.

Sokkal jobban szeretnék látni valakit megtérni 10 éves korában, mint 70 éves korában, bár a 8 vagy 6 éves kor még jobb lenne.

Erre a kérdésre tehát nincsen **határozott** válasz. Abban bizonyára valamennyien egyetértünk, hogy minél korábban jön valaki Krisztushoz, annál jobb.

Melyik életkor a legalkalmasabb arra, hogy egy gyermek higgyen Jézus Krisztusban? Minél korábban, annál jobb.

5. kérdés

Kell-e egy megtért gyermeknek pontosan tudnia megtérése időpontját?

Válasz

Természetesen nem. Azt fontos tudnia minden embernek, legyen fiatal, idős vagy öreg, hogy van-e már új élete. Az azonban nem lényegi kérdés, hogy melyik évben, mely napon és órában született újonnan. Vannak olyan keresztyén fiatalok, akik nem tudják megtérésük pontos időpontját, ezért nyugtalanok, aggodalmaskodnak, és teljesen elbizonytalanodnak, ha olyan keresztyének bizonyágtételét hallják, akik történetesen be tudnak számolni egy megtérési dátumról.

Jómagam sok évvel ezelőtt jöttem világra a szó fizikai értelmében. Noha az eseményre nem emlékszem, tudom, hogy megtörtént. Nos, ugyanez érvényes a második születésre is.

Segítséget jelenthet persze, ha valaki feljegyi megtéréseinek időpontját, hogy később se felejtse el. Bár sokan emiatt tudják a pontos időpontot, mégsem mondhatjuk, hogy ez mindenkinek kötelező.

Ha egy gyermek keresztyén családba születik, előfordulhat, hogy azért nem tud visszaemlékezni megtérése pillanatára, mert az olyan korán történt. A jól ismert prédikátor és író, dr. Campbell Morgan [kembll mógn] is erről tesz bizonyosságot. Sőt az is megtörténhet, hogy valakinek az életében, aki keresztyén családban nő föl, szinte összemosódik a megtéréshez vezető folyamat és az újonnan születés pillanata.

A Szentlélek a *születés* szót választotta és használja annak leírására, amikor valaki hitre jut Jézus Krisztusban (Jn 1,13; 3,3–8; 1Pt 1,23; 1Jn 2,29; 3,9; 4,7; 5,1).

Minden fizikai születés három szakaszból áll. Az első szakasz, amely megelőzi a születést, kilenc hónapon át tart. Ezt követi maga a születés, amely egy adott, különleges időpontban lezajlik. Végül egy évekig tartó növekedési folyamat következik. Ugyanezt a három szakaszt különíthetjük el az újonnan születés esetében is. Az újonnan születést is megelőzi egy hosszabb-rövidebb folyamat. Ebben a szakaszban az illető Isten Igéjének a hatása alá kerül, egyre világosabban megérti az evangéliumot, és belátja, hogy valóban bűnös. Ezt követően, egy adott időpontban a Szentlélek újonnan szüli az illetőt, aki azonnal új életet kap, és elkezdődik egy sok éven át tartó lelki növekedés, amit megszentelődésnek is nevezünk.

Egyeseknek az jelent „gondot”, hogy nem tudják újonnan születésük pontos dátumát. Pedig ennek nem lenne szabad gondot okoznia, hiszen a lényeg az, hogy tudják: újonnan születtek.

Lehetséges az is, hogy némelyek, akaratlanul, tévednek újonnan születésük időpontját illetően. Jóllehet bizonyágtételükben elmondják, hogy egy bizonyos napon és órában születtek újonnan, mégsem akkor tértek meg.

- Újonnan születésük történhetett korábban. A tapasztalat azt mutatja, hogy az, amit ők újonnan születésnek tartanak, visszatérés volt az Úrhoz, vagy előrelépés volt a megszentelődés útján. Olyanokkal szokott ez előfordulni, akik vallják, hogy felnőtt korban tértek meg, ugyanakkor fiatalabb korukból is őriznek emléket egy hasonló eseményről, egy határozott döntésről, imádságról, amely utána feledésbe merült. Talán egy nap rájönnek, hogy az a korai élmény jelentette megtérésüket, nem a felnőttkori emlék.
- Azután vannak azok, akiknél az újonnan születés talán később történt, mint ahogy azt sokáig hitték. Az, amit újonnan születésnek gondoltak, tulajdonképpen csak a Szentléleknek a megtérést megelőző, előkészítő munkájának egy eseménye volt. Újonnan születésük ellenben később ment végbe, de azt a megtapasztalást Isten különleges áldásaként értelmezték.

Kárhogyan is van, minden helyzetben egy a lényeg: tudjuk, hogy újonnan születtünk. Külön érdekesség és néha segítség is, ha az ember tudja (vagy tudni véli) megtérésének dátumát, ám a dátum egyáltalán nem elsőrendű.

Kell-e egy megtért gyermeknek pontosan tudnia megtérése időpontját? Nem.

6. kérdés

Minden gyermek Isten országához tartozik-e?

Válasz

William Hendriksen [kembl mógn], a jól ismert amerikai teológus és író a következőképpen határozza meg Isten országát: „Az a birodalom, ahol elismerik az Ő uralmát, ahol engedelmeskednek neki, és ahol az Ő kegyelme uralkodik”. Továbbá: „Nyilvánvaló, hogy ez a kifejezés egyenértékű az örök élettel, illetve megváltással” (Jn 3,16–17).

Minden gyermek ehhez az országhoz tartozik? Természetesen nem. A Szentírás sehol sem tanítja, hogy minden gyermek Isten országának a tagja. Épp ellenkezőleg! A Biblia világosan tanítja, hogy minden gyermek születésétől fogva lelkileg halott, Isten országán kívül él, és szüksége van a Megváltóra. Azok a gyermekek is, akiket hívőkként vagy szentekként szólít meg az Ige az Efezus 6,1-ben, megtérésük előtt lelkileg halottak voltak (Ef 2,1–5). A gyermekek nem születnek bele automatikusan Isten országába. A Biblia világosan szól erről a János 3,3-ban: „*ha valaki újonnan nem születik, nem láthatja az Isten országát*”.

Ez nagyon világos és egyértelmű. Egyetlen módon lehet Isten országába bejutni: ha valaki újonnan születik (ami a Szentlélek munkája révén az isteni oldal), illetve bűnbánatra jut és hisz (ami az emberi oldal). Az újonnan szülést a Szentlélek munkálja (Jn 3,5–6) és az Igét használja fel hozzá (Jak 1,18). Újonnan születéskor kap az ember új életet, új természetet, és csak akkor nyer bebocsátást Isten országába.

Minden gyermek, aki erre a világra születik, a fogantatás pillanatától kezdve, születésétől fogva lelkileg halott, és ebben az állapotában marad mindaddig, amíg nem hisz Jézus Krisztusban mint személyes Megváltójában (Róm 5,15; Ef 2,1,5). Abban a pillanatban, amikor egy gyermek hisz Jézus Krisztusban, újonnan születik, és örök életet kap (Ef 2,5; 1Pt 1,3; Tit 3,5).

Minden gyermek, aki erre a világra születik, a fogantatás pillanatától kezdve bűnös, megromlott természettel rendelkezik, amelyet Ádám-tól örökölt (Zsolt 51,7; Ef 2,3; Róm 5,12). Ahogy a gyermek növekszik, ez a bűnös természet a bűnös cselekedetekben meg is mutatkozik (Zsolt 58,4; Ézs 53,6; Róm 3,23). Az a gyermek viszont, aki hisz Jézus Krisztusban mint személyes Megváltójában, újonnan születik a Szentlélek által, új természetet kap (2Kor 5,17) és új vágyat: szeretne Istennek tetsző életet élni, jóllehet nem válik azonnal tökéletessé.

Nos, ezért kell evangélizálni a gyermekeket. Mivel a Szentlélek az Isten Igéjét, az evangélium üzenetét használja a gyermekek újonnan szüléséhez, megelevenítéséhez, magától értetődik, hogy hallaniuk kell az evangéliumot, amihez egyszertű, de mély tanításokra van szükségük.

Ha már minden gyermek Isten országában lenne, nem lenne szükség a gyermekek evangélizálására.

Szomorú, hogy még evangéliumi körökben is, sőt gyermekmunkások között is hallhatunk olyan véleményt, miszerint minden gyermek Isten országában van. Egy gyermekekkel foglalkozó evangéliumi szervezet vezetője tollából származik a következő két mondat: „A gyermekek már Isten országához tartoznak... Minden gyermek Istennel indul”. Ebből az érvelésből logikusan következik, hogy evangélizálni sem kell őket, majd csak ha nagyobbak lesznek, és serdülő éveikbe lépnek.

Ezek az emberek elsősorban az Úr Jézus ezen szavaira alapozzák nézetüket:

„Engedjétek hozzám jönni a kisgyermeket, és ne tiltsátok el tőlem őket, mert ilyeneké az Isten országa” (Mk 10,14).

Ez a vers egyáltalán nem azt tanítja, hogy minden gyermek Isten országában van. Épp ellenkezőleg! Az idézett igevers és a szövegösszefüggés világossá teszi Jézus kijelentését: az Isten országa csak azoké, akik hajlandók és készek olyanokká lenni, mint a kisgyermek.

- A 14. versben ez áll: **„ilyeneké az Istennek országa”**. Vagyis: az Isten országa ilyen emberekből áll, az Isten országa olyanoké, mint ezek.
- A 15. vers megadja a 14. vers világos magyarázatát:
„Bizony, mondom néktek: aki nem úgy fogadja az Isten országát, mint egy kisgyermek, semmiképpen sem megy be abba”.

Meg kell értenünk tehát, hogy minden gyermek születésétől fogva:

- kívül van Isten országán;
- lelkileg halott;
- természeténél fogva bűnös.

Ezért evangélizálnunk kell őket, és imádkoznunk kell azért, hogy miközben hallgatják az evangéliumot, a Szentlélek munkálkodjon a szívükben, szülje őket újonnan, és vigye be őket Isten országába.

Minden gyermek Isten országához tartozik-e? Természetesen nem.

7. kérdés

A hívő szülők gyermekei automatikusan tagjai-e Isten országának?

Válasz

A válasz ismét nem. A Szentírásban semmi sem erősíti azt, hogy egyetlen gyermek is beleszülethetne Isten országába, és ez ugyanúgy vonatkozik a hívő szülők gyermekeire, mint a nem hívő szülők gyermekeire.

Azok, akik azt hiszik, hogy a hívő szülők (vagy egy hívő szülő) gyermekei automatikusan Isten országának a tagjai, rendszerint olyan ígeverszekre alapozzák ezt a meggyőződésüket, mint pl. a Márk 10,14 (amellyel részletesen foglalkoztunk a 6. kérdésnél) vagy az 1Korinthus 7,14:

„A hitetlen férj meg van szentelve hívő felesége által, a hitetlen feleség pedig hívő férje által; különben gyermekeitek is tisztátalanok volnának, így azonban szentek” (1Kor 7,14).

Ez a vers megint csak nem azt tanítja, hogy a hívők gyermekei automatikusan Isten országához tartoznak. A *szentek* kifejezés, amelyet a hívők gyermekeivel kapcsolatban használ az ígevers, tulajdonképpen azt jelenti, hogy *meg van szentelve*. Ez utóbbi kifejezés kétszer is előfordul a versben. Az, hogy a hitetlen házastárs meg van szentelve a hívő házastárs révén, nem arra utal, hogy a hitetlen házastárs üdvözülni, vagyis hívő házastársa hite okán már bent is van Isten országában. A *szent* szó, amely a gyermekekkel kapcsolatban felbukkan, ugyanannak a *meg van szentelve* kifejezésnek a harmadik használata más formában. Tehát ugyanúgy nem jelentheti azt, hogy a gyermekek azért üdvözülnének, mert szüleik hite állampolgárságot biztosít nekik Isten országában.

Mit jelent hát akkor ez a szó? Mindhárom esetben ugyanazt: a hitetlen személy, legyen férj, feleség vagy gyermek, a hívő családtag miatt igen kiváltságos helyzetben van. A hívő szülők gyermeke valóban különleges állapotot élvez. Olyan szülei vannak, akik imádkoznak érte, bizonyosá-

got tesznek neki, és megélik előtte keresztyénségüket. Az ilyen gyermek valóban különbözik a nem hívők gyermekeitől, de nem azért, mert már üdvözült, hanem azért, mert sokkal nagyobb a lehetősége annak, hogy üdvözüljön. Azért is más az ilyen gyermek, mert keresztyén otthonban élhet, ahol kevesebb az olyan probléma (vagy talán nincs is), mint amilyenek a nem keresztyén családokat jellemzik.

Ez a vers arra is utal, hogy a nem hívő szülők gyermekei „tisztátalanok”; rituális szempontból kívül esnek a lelki kiváltságok területén, és kisebb a valószínűsége annak, hogy Jézus Krisztusban higgyenek.

Nem kevesen ezzel az igeverssel akarják (helytelenül) igazolni nézetüket, miszerint a csecsemők a keresztség által bekerülnek Isten országába. Ezt a tanítást „keresztségi újjászületésnek” nevezzük. Nyilvánvalóan teljesen igeellenes. A keresztség senkit sem üdvözít, legyen az illető fiatal vagy öreg.

A keresztséggel kapcsolatban két **evangéliumi** nézet létezik:

- A hívő szülők csecsemőkorú gyermekeit megkeresztelik **annak jeleként**, hogy befogadják őket a látható gyülekezetbe. A szülők pedig így fejezik ki abbéli reménységüket és hitüket, hogy gyermekük egyszer majd üdvözítő hitre jut Jézus Krisztusban.
- Azokat, akik hisznek Jézus Krisztusban mint személyes Megváltójukban, megkeresztelik mintegy bizonyoságul és **jeleként annak**, hogy hittek Krisztusban.

A keresztség mindkét esetben csupán egy jel. Az első esetben előre, a másodikban visszafelé mutat. Következésképpen egyik csoport sem hiszi, illetve nem lenne szabad hinnie, hogy a keresztség üdvözít, újonnan szül vagy beviszi a megkeresztelt személyt Isten országába. A keresztség cselekedetét emberek végzik, nem Isten.

Ha valaki, akár szülőként, akár tanítóként, akár gyülekezeti előjáróként vagy tagként, azt hiszi, hogy a hívő szülők gyermekei automatikusan vagy a keresztség révén Isten országának a tagjai, akkor nem tartja fontosnak a gyermek-evangélizációt, ami jóvátehetetlen károkat okozhat a gyermekeknek. De miért is tartaná annak, ha szerinte már úgymint Isten országában vannak?

Ezt a veszélyt jól szemléltetik egy evangéliumi gyermekmissziós szervezet vezetőjének a szavai: „A keresztyén otthonokból jövő gyermekeket addig nyugodtan biztosíthatjuk arról, hogy Isten országának a tagjai, amíg úgy nem döntenek, hogy elutasítják ezt a születési előjogukat ... Ezeket a gyermekeket inkább táplálni, mint evangélizálni kell.”

Adjon Isten nekünk biblikus lelki látást ezeknek a drága gyermekeknek a lelki szükségéről, hogy evangélizálhassuk őket, és a Jézus Krisztusba vetett hit, illetve a Szentlélek újonnan szülő munkája által egyszer valóban bejussanak Isten országába.

A hívő szülők gyermekei automatikusan tagjai-e Isten országának? Természetesen nem.

8. kérdés

Biztosítja-e a Biblia a hívő szülőket arról, hogy minden gyermekük egyszer megtér? Hiszünk-e abban, hogy a hívők egész háznépe üdvözülni fog? Mivel magyarázzuk azt, hogy hívő szülőknek is vannak olyan gyermekeik, akik nem követik az Urat?

Válasz

Amikor az egyik vagy mindkét szülő megtér, gyermekeik kiváltságos lelki pozícióba kerülnek. Attól fogva már nem olyanok, mint a többi gyermek. Szüleik tanítják nekik Isten Igéjét, imádkoznak értük, és életükkel bizonyosságot tesznek nekik. Ha tehát összevetjük a hívő és a nem hívő szülők gyermekeinek a helyzetét, elmondhatjuk: nagyobb a valószínűsége annak, hogy a hívő szülők gyermekei egyszer hittel odafordulnak Jézus Krisztushoz. A 7. kérdésnél idéztük már az 1Korinthus 7,14-et:

„Mert a hitetlen férj meg van szentelve hívő felesége által, a hitetlen feleség pedig hívő férje által; különben gyermekeitek is tisztátalanok volnának, így azonban szentek.”

Ez az igevers tehát nem tanítja sem azt, hogy a gyermekek szülei hite miatt automatikusan üdvözlőnének, sem azt, hogy a hitetlen férj a felesége hite jogán automatikusan bekerül Isten országába. A hívők hitetlen családtagjai meg vannak szentelve, el vannak különítve, de semmi több.

Ugyanez a helyzet az Apostolok cselekedetei 16,31-gyel is:

„Higgy az Úr Jézusban, és üdvözlősz mind te, mind a te házad népe!”

A börtönőr megtérése lelkileg teljesen új, kiváltságos helyzetbe hozta a családját. Megnőtt a valószínűsége annak, hogy a „ház”, vagyis a háznép is megtér, ha az apa hisz Krisztusban. És valóban: a 34. versben azt olvassuk, hogy megtért a háznép is, amikor a családtagok is megtértek, vagyis hittek az Úr Jézus Krisztusban. Az apa hite valóban kiváltságos lelki helyzetbe juttatta őket, és való igaz, hogy megnőtt a valószínűsége annak, hogy ők is megtérnek. Az üdvösséghez azonban mindenkinek személyesen, hit által kellett elfogadnia Krisztust Úrnak és Megváltónak. Minden más értelmezés ellene mond a Biblia világos tanításának, mely szerint minden ember csak és kizárólag a Jézus Krisztusba vetett személyes hit által üdvözlő.

Az Apostolok cselekedetei 2,39-ben ezt is olvassuk:

„Tiétek ez az ígélet és gyermekeiteké, sőt mindazoké is, akik távol vannak, akiket csak elhív magának az Úr, a mi Istenünk”

Az üdvösség ígérete gyermekeinkre is vonatkozik, de az Úr hívja őket akkor és úgy, ahogyan és amikor Ő akarja. Senki nem üdvözlő automatikusan.

A Példabeszédek 22,6-ben is találunk egy elgondolkodtató verset:

„Neveld a gyermeket a neki megfelelő módon, még ha megöregszik, akkor sem tér el attól.”

Ez a vers nem az üdvösséggel foglalkozik, hanem egy általános alapelvre utal: a gyermekkorban kapott képzés, nevelés, befolyás valamilyen formában élete végéig hat az emberre.

Jay Adams [dzsédj edemsz] írja az egyik könyvében (*Competent to Counsel*), hogy ez a vers „figyelmeztetés a szülőknek; ha engedik, hogy gyermekük a saját kívánságai szerint élje az életét (megengedő nevelés), akkor nem várhatják, hogy idősebb korában változtasson a szokásain”.

Az idézett igeversekből (l. még: 1Móz 17,7; 2Móz 20,5–6) az következik, hogy a hívő szülők gyermekei kiváltságos helyzetben vannak, és megnő a valószínűsége annak, hogy valamikor hitre jutnak. A bibliai bátorítások alapján a keresztyén szülők joggal bizakodhatnak Isten könnyörülő kegyelmében gyermekeik üdvösségét illetően.

Ugyanakkor el kell mondanom, hogy a Szentírás sehol nem kínál tökéletes garanciát arra nézve, hogy minden hívő minden gyermeke valóban üdvözülni is fog. A Szentírás feljegyez olyan példákat, amikor istenfélő szülők gyermekei nem követték szüleik útját:

- Izráel istenfélő vezetőjének, a Biblia egyik legkomolyabb hívő alakjának, Sámuelnek a fiai nem jártak apjuk útján (1Sám 8,1–5).
- Éli pap fiai utálatossá tették magukat (1Sám 3,13), noha a Biblia világosan beszél arról, hogy a kialakult állapotokért Élit is terheli felelősség.
- Több istenfélő királynak istentelen gyermekei voltak. Júda kegyes királyának, Ezékiásnak (2Krón 29,1–2) a fia, Manassé gonoszul cselekedett az Úr szemei előtt (2Krón 33,1–2), és csak sokára fordult oda Istenhez (2Krón 33,12). Ugyanez történt az istenfélő Jósáfáttal is, az ugyancsak istenfélő Ászá (2Krón 14,2) fiával. Jósáfát fia, Jórám (2Krón 21,6) nem az Urat követte.

Természetesen az ellenkezőjére is akad példa, amikor istentelen apáknak istenfélő fiaik voltak, ahogyan ezt Júda és Izráel több királyának az életében nyomon követhetjük.

Az egyháztörténelem is szolgál olyan esetekkel, hogy a gyermekek nem követik kegyes szüleik példáját, és sajnos ma is sokszor találkozunk ilyen családokkal.

Tehát miközben Isten Igéje bátorítja a szülőket, hogy bízzanak Istenben gyermekeik üdvösségét illetően, olyan igeversek és példák is akadnak szép számmal a Szentírásban, amelyek figyelmeztetések. A hívő szülők nem vehetik készpénznek, hogy gyermekeik egyszer majd megtérnek; istenfélő életet kell élniük, kitartóan kell imádkozniuk gyermekeikért, és tanítaniuk kell őket. Így lehet reménységük abban, hogy egyszer megláthatják Isten munkáját gyermekeik életében.

„Mert őt választottam ki arra, hogy megparancsolja fiainak és háza népének is, hogy őrizzék meg az ÚR útját, cselekedjenek az igazságnak és jognak megfelelően, hogy az ÚR is beteljesítse, amit megígért Ábrahámnak” (1Móz 18,19).

Végül három szempontot szeretnék még hangsúlyozni:

- Egyedül Isten ismeri a „tékozló gyermekek” szívét, csak Ő tudja, mi játszódik le bennük, és mi történik velük életük utolsó perceiben. Mindig fennáll annak a lehetősége, hogy a mindenható Isten újonnan szüli őket, vagy visszatéríti őket Önmagához éppen annak alapján, amit szüleik tanítottak nekik.
- Soha nem juthatunk arra a gondolatra, hogy ha egy gyermek nem követi a szülők lelki lábnyomait, akkor az a szülők hibája. Lehet, hogy az, de nem feltétlenül. Gondoljunk a már említett példákra: istenfélő szülők, mint például Sámuel próféta szívszóritó és keserű tapasztalataira!
- A Biblia világosan kijelenti: mindenkinek, még az istenfélő szülők gyermekeinek is maguknak kell meghozniuk a döntést Isten előtt, és egyedül ők felelnek döntésükért.

„Annak kell meghalnia, aki vétkezett. A fiú nem bűnhődik az apa bűne miatt, az apa sem bűnhődik fia bűne miatt. Az igaz azt kapja, amit igazságáért érdemel, a bűnös pedig azt kapja, amit bűnéért érdemel” (Ez 18,20).

9. kérdés

Minden gyermek elveszett?

Válasz

A válasz attól függ, mit értünk az *elveszett* szó alatt.

A görög *apollumi* szót többféleképpen fordítja az Újszövetség: általában az *elpusztít*, *elvész* igékkel adja vissza a jelentését. A szövegösszefüggésekből egyértelmű, hogy a meg nem tért bűnös Isten ítélete alatt van, és örökre elveszett, ha ebben az állapotában hal meg.

„*Ne féljetek azoktól, akik megölik a testet, de a lelket meg nem ölhetik. Inkább attól féljetek, aki a lelket is, meg a testet is el tudja pusztítani a gyehennában*” (Mt 10,28).

„*Hogy aki hisz, annak örök élete legyen őbenne. Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen*” (Jn 3,15–16).

Minden ember, aki nem hisz, és aki elutasítja Istent és az általa felkínált megváltást, elveszett: „*az Isten haragja marad rajta*” (Jn 3,36), és örökre elvész, elítéltetik, ha ebben a hitetlenségben hal meg.

Másrészt az a bűnös, aki hisz Jézus Krisztusban mint személyes Megváltójában, nem vész el örökre, nem kerül a kárhozatba, az örök ítéletre.

„*Én örök életet adok nekik, és nem vesznek el soha, mert senki sem ragadhatja ki őket az én kezemből*” (Jn 10,28).

Isten Igéje szerint, ebben az értelemben mindenki elveszett, aki elutasítja Krisztust. Ezért logikus a következtetés: azok a gyermekek, akik elég idősek már ahhoz, hogy megértsék a bűnről szóló tanítást, és bűnbánatra jussanak, illetve megértsék valamilyen mértékig Krisztus értük hozott áldozatát és az üdvösség elfogadásáról szóló tanítást, de elutasítják azt, és nemet mondanak az üdvösségre, akkor, ha ebben az állapotukban meghalnak, elvesznek, ítéletre jutnak, és örökre távol maradnak

Istentől. Ezek a gyermekek ELVESZETT állapotban élnek, mert már Isten haragja alatt vannak (Jn 3,36). Vétkesek, felelősségre vonhatók, az örök ítélet fenyegető veszélye leselkedik rájuk, és megváltásra van szükségük.

Az *apollumi* szó többször utal az *eltévedt* jelentésre is. Ez többnyire a szöveggörnyezetből derül ki, és valakinek a valahol elfoglalt helyére céloz. Ebben az értelemben az, akire ez a szó vonatkozik, „kívül” van, nem a megfelelő helyzetben van, nem ott tartózkodik, ahol lennie kellene. Ez a fogalmi kör nagyon hasonlít az *elveszett* szó mai, hétköznapi használatára. Ha egy tárgy elveszett, akkor nincs ott, ahol lennie kellene, és meg kell keresnünk. Ha egy gyermek nem találja a hazafelé vezető utat, mert talán elkóborolt, akkor a keresésére kell indulnunk.

Több igeverv is ebben az értelemben használja a szót: Máté 10,6; Máté 18,11–13; Lukács 15,4.24; 19,10.

Azok, akik nem hisznek, nemcsak **Isten haragja alatt vannak**, tehát elveszettek az állapotukat tekintve, hanem **távol élnek Istentől**, tehát elveszettek a helyüket, helyzetüket illetően is.

Ebben az értelemben az **egész** emberiség elveszett. Mindnyájan Isten országán **kívül** születtünk, ezért lelkileg halottak vagyunk, és bűnös természetünk elválaszt minket Istentől. Ez minden gyermekre is igaz, akár elértek már egy bizonyos érettségi fokra, akár nem. Mind helyzetük, mind állapotuk szerint elveszettek. Az Úr Jézus elmondja: mennyei Atyja nem akarja, hogy egy is elveszzen ezek közül a gyermekek közül:

„Ugyanígy a ti mennyei Atyátok sem akarja, hogy elveszzen egy is e kicsinyek közül” (Mt 18,14).

Isten azt akarja, hogy a gyermekek üdvözüljenek.

Összefoglalásképpen elmondhatjuk: minden gyermek elveszett az állapotát és az Istennel való kapcsolatát tekintve. Ellenben csak azok a gyermekek kárhoznak el örökre, akik noha elértek egy bizonyos érettségi szintet, mégis elutasítják az Isten által felkínált üdvösséget, és ebben az állapotukban halnak is meg.

Minden gyermek elveszett? Igen!

10. kérdés

Mi történik egy csecsemővel, ha meghal?

Válasz

A 9. kérdésre adott válasz nagyobb részt erre a kérdésre is megadja a választ.

Az alapvető bibliai tény, amelyet figyelembe kell vennünk, az, hogy Isten az embereket annak alapján ítéli meg, amit tudnak, értenek és éreznek, más szóval felelősségük alapján.

„Aki hisz őbenne, az nem jut ítéletre, aki pedig nem hisz, már ítélet alatt van, mert nem hitt az Isten egyszülött Fiának nevében” (Jn 3,18).

„Az ítélet pedig azt jelenti, hogy a világosság eljött a világba, de az emberek jobban szerették a sötétséget, mint a világosságot, mert a cselekedeteik gonoszak” (Jn 3,19).

„Aki hisz a Fiúban, annak örök élete van, aki pedig nem engedelmeskedik a Fiúnak, nem lát majd életet, hanem az Isten haragja marad rajta” (Jn 3,36).

Ezekből az igékből kitűnik, hogy ha egy személynek lehetetlen Istennel és a bűnnel kapcsolatban bármit megtudnia, megértenie vagy éreznie, akkor ugyanígy lehetetlen, hogy egy ilyen személy örökre el-kárhozzon. Mondhatjuk-e azt, hogy egy kicsi csecsemő „jobban szerette a sötétséget, mint a világosságot”? Nyilvánvalóan nem mondhatjuk.

A Szentírás alapján azt is kijelenthetjük, hogy a mi Istenünk soha nem ítélne örök kárhozatra egy olyan kisgyermeket, aki lelki dolgokat sem megérteni, sem elutasítani nem tud még.

Dávid király is teljes bizonyossággal vallotta, hogy egyszer viszontlátja majd újszülött gyermekét, aki éppen meghalt:

„De most, hogy meghalt, miért böjtöljek? Vissza tudom-e még hozni őt? Én megyek majd őhozá, de ő nem tér vissza hozzám” (2Sám 12,23).

Az általam adott válasz mégis problémás, hiszen ellentétben áll

a Biblia világos tanításával, mely szerint csak azok mehetnek be Isten országába, akik **újonnan születtek** (Jn 3,5). Megállapítottuk, hogy kivétel nélkül mindenki, tehát a kisgyermek is Isten országán kívül születnek, lelkileg halottak, és bűnös természettel rendelkeznek. Hogyan mehetne be akkor egy Istentől elszakadt, bűnös természettel rendelkező, lelkileg halott csecsemő Isten országába, ha meghal? Ezt nem tudjuk. Charles Spurgeon [csász szpödzsön], a híres igehirdető úgy véli: azokat a csecsemőket, akik meghalnak, a szuverén Isten kegyelmesen újonnan szüli a halál pillanatában, és ennek az irgalmas isteni cselekedetnek a folytán jutnak be Isten országába és a mennybe is. „Tudjuk, hogy a csecsemők bemennek Isten országába, mert meg vagyunk győződve arról, hogy az emberi nem minden tagjára, aki csecsemőkorban hal meg, érvényes a kegyelmi kiválasztás, ezért a mi Urunk által elvégzett megváltásban is részesülnek”. Én magam is ezt hiszem, de meggyőződésemet nem tudom egyetlen bibliai igazsággal sem alátámasztani, mert a Biblia nem beszél erről a témáról.

Ha viszont ez így van (én hiszem, hogy így van), akkor nagyon sokan vannak a mennyben, akik csecsemőkorban haltak meg. Ha azt is hisszük, hogy a gyermek a fogantatása pillanatában kapja a lelkét (én hiszem, hogy így van), akkor azoknak a kicsinyeknek a milliói is a mennyben vannak, akik megszületésük előtt abortusz vagy vetelés által haltak meg.

Mi történik egy csecsemővel, ha meghal? Isten a mennybe viszi őt.

11. kérdés

Van-e felelősségteljes életkor?

Válasz

Ha a 10. kérdésre adott válaszom helyes (hiszem és bízom abban, hogy az), akkor kell lennie ilyen kornak.

➤ **Mi a felelősségteljes életkor?**

A felelősségteljes életkor az a kor, amikor a gyermek elég idős már ahhoz, hogy tudja, mi a bűn Isten szemében; elég idős már ahhoz, hogy büntudatra ébredjen, és vágyjon elfordulni a bűntől; elég idős már ahhoz, hogy megértse: Jézus Krisztus meghalt érte; és elég idős már ahhoz, hogy higgyen Jézus Krisztusban mint személyes Megváltójában, vagy elutasítsa Őt.

Ha egy gyermek meghal, mielőtt elérné ezt a felelősségteljes kort, hitem szerint Isten kegyelmesen hazaviszi a mennybe. Ha úgy hal meg, hogy elérte már a felelősségteljes életkort, de elutasítja Istent, örökre elvész.

A 10. kérdésre adott válaszban már láttuk, hogy az embert a hitetlenség és az elutasítás juttatja kárhozatra (Jn 3,18; Jn 3,36), és ebbe beletartoznak azok a gyermekek is, akik elég idősek már ahhoz, hogy tudatosan is a hitetlenséget és Isten elutasítását válasszák.

➤ **Van-e olyan igevers, amely a felelősségteljes korról ad tanítást?**

Rendkívül kevés ige utal erre a Bibliában. Legtöbb következtetésem pusztá logikára, illetve a Biblián nyugvó hitemre támaszkodik.

„Aki hisz öbenne, az nem jut ítéletre, aki pedig nem hisz, már ítélet alatt van, mert nem hitt az Isten egyszülött Fiának nevében” (Jn 3,18).

Azokat kárhoztatja Isten, akik önként és tudatosan nem hisznek.

„Az ítélet pedig azt jelenti, hogy a világosság eljött a világba, de az emberek jobban szerették a sötétséget, mint a világosságot, mert a cselekedeteik gonoszak” (Jn 3,19).

Azokat kárhoztatja és ítéli el Isten, akik úgy döntöttek, hogy a világosság helyett inkább a sötétséget választják.

Találtam azonban néhány igeverset, amelyekben megjelenik a felelősségteljes életkor, de amelyekből kitűnik, hogy a nagyon kicsi gyermekek nem felelősek tetteikért.

„De gyermekeitek, akikről azt mondtátok, hogy prédára jutnak (a 4Mózes 14,29–31 szerint valószínűleg a 20 év alattiak), és fiaik-

tok, akik ma még nem tudják, mi a jó és mi a rossz (vagyis azok, akik lényegesen fiatalabbak), ők bemennek majd oda” (5Móz 1,39).

„Mielőtt ez a gyermek meg tudja vetni a rosszat, és a jót tudja választani...” (Ézs 7,16).

„Én meg ne szánjam meg Ninivét, a nagy várost, amelyben több mint tizenkétszer tízezer ember van, akik nem tudnak különbséget tenni a jobb és a bal kezük között? És ott a sok állat is!” (Jónás 4,11).

➤ **Milyen idősen válik egy gyermek Isten előtt felelőssé?**

Nem tudjuk. A Biblia nem ad meg ilyen életkort. Mivel a gyermekek annyira különbözőek, egyesek korábban jutnak el erre a korra, mint mások. Ez inkább a keresztyén családban nevelkedő gyermekekre érvényes.

Ezért ne is feszegezzük tovább ezt a kérdést! Azt azért talán az Ige alapján is leszögezhetjük: a felelősségteljes kor jóval korábban köszönt be, mint a 13–14. életév! Gyülekezeteinkben és evangéliumi köreinkben mégis sokan vélekednek úgy, hogy 13–14 év alatt még minden gyermek ártatlan, nem bűnös, és nem felel tetteiért.

Bár megnyitná Isten a szemünket és értelmünket, hogy elfogadnánk: a kisgyermekek életébe előbb vagy utóbb beköszönt a felelősségteljes kor, és ha nem térnek meg, Isten haragja alatt maradnak.

➤ **Miért nem mondja meg Isten, hogy mikor érik el a gyermekek a felelősségteljes életkort?**

Megkönnyítené a dolgunkat, ha elmondaná. De azért sem mondja meg, mert, ahogyan már láttuk, ez gyermekenként változhat. Másodszor – és ez sokkal fontosabb – azért nem árulja el, mert, akárhogy is nézzük, ez nem a mi dolgunk. A mi dolgunk az, hogy evangélizáljuk a gyermekeket, és ne nézzük a korukat. Arra viszont ne vesztegezzünk se időt, se energiát, hogy találgatjuk, tárgyalgatjuk, ki hány évesen felelős és ki nem. Nyugodjunk meg abban, hogy Isten ismeri a szívüket, és pontosan látja állapotukat. A mi dolgunk az evangélizálás, nem pedig az okoskodás.

Bárcsak Isten annyira a szívünkre terhelhetné minden gyermek gondját, legyenek bár kicsik vagy idősebbek, hogy kitartóan vin-nénk nekik az evangéliumot a Márk 16,15 szerint, és hűségesen könyörögnénk értük imádságban, hogy Isten munkálkodjon a szívükben, és vezesse el őket a Krisztusban való hitre!

Van-e felelősségteljes életkor? Igen, de nem tudjuk, ki mikor éri el.

12. kérdés

Nyitottabb-e egy gyermek az evangélium felé, mint egy felnőtt?

Válasz

Erre a kérdésre egyértelműen azt válaszolhatjuk, hogy igen. A vá-laszt azonban meg is kell indokolnunk. Azt is meg kell vizsgálnunk, hogy mi következik ebből a határozott, pozitív válaszból.

➤ **Honnan tudjuk, hogy egy gyermek nyitottabb az evangélium felé?**

✓ A Bibliából.

Gondoljunk azokra az igeversekre, amelyek azt tanítják, hogy a felnőttnek gyermekké kell lennie, hogy üdvözülhessen:

„Bizony, mondom néktek, ha meg nem tértek, és olyanok nem lesztek, mint a kisgyermek, nem mentek be a mennyek országába” (Mt 18,3).

„Bizony, mondom néktek: aki nem úgy fogadja az Isten országát, mint egy kisgyermek, semmiképpen sem megy be abba” (Mk 10,15).

A gyermek, természeténél fogva egyszerű, alázatos, érzékeny, és bizalommal van a felnőttek iránt. A felnőtt, természeténél fogva bonyolult, büszke, keményszívű és bizalmatlan. Ahhoz, hogy üdvözülhessen, valóban olyanná kell lennie, mint egy kisgyermek.

A gyermek viszont éppen azért, mert gyermek, rendelkezik az említett tulajdonságokkal. Ettől függetlenül még lelkileg halott, de Isten fel tudja használni a rá jellemző, természetes adottságait arra, hogy Krisztushoz vezesse.

Ezt a bibliai alapelvet talán az a tárgyi tanítás szemlélteti találóan, amelyben az üdvösséget egy faajtóval ábrázoljuk. Az ajtó kb. 120 centiméter magas. Vajon bemehet-e rajta egy felnőtt? Igen, de csak akkor, ha először lehajol, és „akkora” nem lesz, mint egy gyermek. Vajon egy gyermeknek át kell-e mennie az ajtón? És ha igen, át tud-e menni rajta? Igen, neki is át kell mennie, és át is tud rajta menni, csakhogy előnyt élvez a felnőttöz képest: nem kell gyermekké lennie. Már az. Több bibliai vers is jelzi, hogy minél hosszabb ideig áll ellen valaki az igazságnak, annál jobban megkeményedik a szíve.

„Egy napot ismét „mának” jelöl ki. Ekkor Dávid által annyi idő múlva így szól, ahogyan előbb mondtuk: „Ma, ha az ő hangját halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket!” (Zsid 4,7).

„...hogy Istenbe vessék bizalmukat (a gyermekek)... Ne legyenek olyanok, mint őseik, a dacos és lázadó nemzedék” (Zsolt 78,7–8).

Ezekből kiviláglik, hogy a gyermekek szíve lágyabb és nyitottabb.

Salamon is arra bátorítja, vagy ha tetszik, figyelmezteti a gyermekeket és fiatalokat, hogy emlékezzenek meg Teremtőjükről, mielőtt a bűn megkeményítené őket.

„Gondolj Teremtődre ifjúságod idején, míg el nem jönnek a rossz napok, és el nem érkeznek azok az évek, melyekről ezt mondod: nem szeretem őket!” (Préd 12,1).

✓ A statisztika is ezt igazolja.

Elismert és bizonyított tény, hogy minél idősebb egy ember, annál kisebb a valószínűsége annak, hogy hitre jut Krisztusban. A statisztika szerint a legtöbben fiatal korukban térnek meg, és viszonylag kevés az idős kori megtérés.

- ✓ A tapasztalat is ezt mutatja.

Akik felnőttekkel, serdülőkkel és gyermekekkel is dolgoznak, könnyen megállapíthatják, hogy a gyermekek a legnyitottabbak, és leginkább ők válaszolnak az üzenetre. Ez az egész világon így van.

- ✓ Keresztyén vezetők is ezt mondják.

Charles Spurgeon például ezt írja:

„A hit képessége sokkal erőteljesebb a gyermekben, mint a felnőttben. Ez a képesség idővel csökken, és nem növekszik; az újonnan nem született elmét minden év egyre távolabb sodorja Istentől, és az embernek egyre gyengül az a képessége, hogy elfogadja Isten dolgait. Milyen képességre van igazán szüksége? A hit képességére. Azt mondom nektek, hogy ez a gyermekekben sokkal inkább megvan, mint a felnőttekben. Nem a hit lelki oldaláról beszélek. Ami az értelmi adottságokat illeti, a gyermek szívében ott találjuk a hitre való lelkes készséget, amelyet nem terhelt még meg a babona, nem tortított el a tévelygés, és nem nyomorított meg a gonosz hitetlenség. Csak szentelje meg a Szentlélek ezt a képességét, és máris gazdag Isten-hit fakad fel a nyomán.”

➤ Mi következik a pozitív válaszból?

Ha kérdésünkre igen a válasz (és hiszem, hogy az), abból több minden következik:

- ✓ Számolnunk kellene azzal, hogy több gyermek jön Krisztushoz, mint felnőtt.
- ✓ Kellene látnunk a gyermek-evangélizáció jótékony hatásait, hiszen a gyermekek a legnyitottabbak lelkileg.

Ugyanúgy, ahogyan egy üzletember abba az üzletágba fektet be a legtöbbet, amelytől a legnagyobb hasznot reméli, a gyülekezeteknek is be kellene látniuk, hogy megérné idejük, anyagi eszközeik és tagságuk jelentős hányadát a gyermek-evangélizációra összpontosítaniuk, hiszen hosszú távon ez a befektetés térül meg a legjobban.

- ✓ Nem szabadna megfeledkeznünk a gyermek-evangélizációról. Éppen ellenkezőleg! Arra kellene ügyelnünk, hogy az evangélizáció legtöbb gyümölcscsel kecsegtető területe ne-hogy a legelhanyagoltabb területté váljon.
- ✓ Tartanunk kellene a biblikus egyensúlyt. Én nem amellett szállok síkra, hogy csak a gyermekeket evangélizáljuk! A felnőtteket és a serdülőket is kell evangélizálni. Az Úr Jézus parancsa az, hogy mindenkinek hirdessük az evangéliumot (Mk 16,15). Azért hangsúlyozom a gyermek-evangélizáció fontosságát, mert a gyermekek alkotják a világ népességének egyharmadát, és mivel ők a legnyitottabbak az evangélium felé, időnknek, anyagi eszközeinknek és emberi erőforrásainknak is legalább az egyharmadát a gyermekek evangélizálására kellene fordítanunk. Ugye látjuk a logikát ebben?

**Nyitottabb-e egy gyermek az evangélium felé, mint egy felnőtt?
Igen, határozottan nyitottabb.**

13. kérdés

Mi a jobb: ha valaki felnőtt-, serdülő- vagy gyermekkorban tér meg? Miért?

Válasz

Minél fiatalabb korban tér meg valaki Krisztushoz, annál jobb. Bizonyára a legtöbb keresztyén ezt a választ adná erre a kérdésre.

➤ Lássuk a Biblia álláspontját!

- ✓ Jeremiás: „Jó, ha a férfi már ifjúkorában igát hordoz” (JSir 3,27).
- ✓ Salamon: „Gondolj Teremtődre ifjúságod idején!” (Préd 12,1).
- ✓ Szintén Salamon: „... megtalálnak engem, akik keresnek” (Péld 8,17 – Károli: szorgalmasan keresnek; angol nyelvű Biblia: akik korán keresnek).

- ✓ A Zsoltárok 78,1–8 szerint a zsoltáríró a jövő nemzedék sorsa izgatja: szeretné, ha a gyermekek Istenbe vetnék reménységüket, és engedelmeskednének neki még gyermekkorban, mielőtt még olyan szilaj és makacs emberekké válnának, akiket a lelki dolgok már nem érdekelnek.

➤ **A józan ész is ezt diktálja.**

A logika és a józan ész is amellet szól, hogy jobb, ha az ember megmenekül, mielőtt még beszippantaná a bűn mélysége, és később, nagy erőfeszítésekkel onnan kellene visszahívni vagy kimenteni. A megtérés előtti, hosszú, bűnben eltöltött évek mindig mély nyomot hagynak egy keresztyén életében, még ha meg is menekül a bűn kárhozható ítéletétől.

Másfelől, ahogyan a 12. kérdésnél kifejtettük, nagyobb a lehetősége annak, hogy valaki gyermekkorában hisz Krisztusban, amikor sokkal nyitottabb az evangélium felé. Nemcsak jobb, de viszonylag „egyszerűbb” is egy embernek üdvözülnie, amikor fiatal.

➤ **Ha egy gyermek menekül meg, egy egész élet megmenekül.**

Minket, akik gyermekek között dolgozunk, nemcsak a lelkük foglalkoztat, és nemcsak a lelkük megmenekülése izgat. Az is nagyon érdekel bennünket, hogy hogyan alakul az életük, hogyan tudnak majd Isten dicsőségére forgolódni a világban. Amikor egy gyermek megtér, nemcsak a lelke menekül meg, hanem az élete is. Ha egy gyermek például 8 éves korában jut üdvözítő hitre Krisztusban, akkor, ha Isten is úgy akarja, 60–70 évet élhet le Jézus Krisztus szolgálatában. Ha egy felnőtt hisz Krisztusban 60 éves korában, sokkal kevesebb évet tud odaszentelni Jézus Krisztusnak. A legszebb éveit már elvesztegette a világra.

Így érthetjük meg D. L. Moody [dí el múdi], a jól ismert amerikai evangélista válaszát, amikor megkérdezték tőle, hogy hányan tértek meg az előző esti alkalmon, amikor Igét hirdetett. A válasz így hangzott:

- Két és fél személy.

A kérdezőt meglepte a válasz, ezért pontosítani akart:

- Úgy érti, két felnőtt és egy gyermek?
- Ó nem – válaszolt Moody komolyan. – Úgy értem, két gyermek és egy felnőtt.

Vagyis három lélek menekült meg, ebből két teljes élet és egy fél élet.

➤ **A megelőzés jobb, mint a gyógykezelés.**

Azért is jobb, ha egy ember gyermekkorban hisz Krisztusban, mert személyisége és szokásai az élet első éveiben formálódnak ki. Serdülő korra sok minden kialakul, aztán mire felnőtté válik, személyisége és szokásai rögzülnek, „bebetonozódnak”; egy új élet Jézus Krisztusban igen radikális változásokat követel(het) tőle. Ellenben amikor egy gyermek jut hitre, általában még nincs szükség olyan nagymértékű, mélyreható változásokra, törésekre.

Ha egy kertész meg akarja változtatni egy növény alakját, növekedésének irányát, a szükséges beavatkozásokat mindig egy fiatal növényen hajtja végre, mert a fiatal példányok még hajlékonyak, formálhatóak. Amikor a növény teljesen kifejlődik, megszilárdul és „beáll”, rendkívül nehéz, sőt sokszor egyenesen lehetetlen bármit is változtatni rajta.

Egyszer egy hívő leány evangélizációs összejövetelen vett részt. Miután meghallgatta néhány ember izgalmas bizonyágtételét, akik alkoholizmusból és mindenféle egyéb, mély bűnökből tértek meg, az alkalom után odajött hozzám. Arcán szomorúság tükröződött:

- Bárcsak nekem is ilyen bizonyágtételelem lehetne!

Megkérdeztem, hogy mikor tért meg, mire ezt felelte:

- 4 és fél éves koromban, és a ma este említett bűnök nagy részét még csak nem is ismerem. Azt sem tudom, miről beszéltek!
- Margaret – válaszoltam –, adj hálát ezért Istennek! A tiéd a legcsodálatosabb bizonyágtétel valamennyi közül. Egészen biztos vagyok abban, hogy azok a férfiak, akik ma este beszéltek, egytől egyig odaadnák a jobb kezüket egy olyan életért, mint a tiéd.

Mi a jobb: ha valaki felnőtt-, serdülő- vagy gyermekkorban tér meg? Gyermekkorban.

14. kérdés

Miből tudhatjuk, hogy megtért-e egy gyermek?

Válasz

Először is abból, amit mond. Ha azt mondja, hogy hittel elfogadta Jézus Krisztust személyes Megváltójának, higgyünk neki addig, amíg az idő és a körülmények mást nem mutatnak. Ugyanúgy, ahogy a törvény kijelenti, hogy az ember nem tekinthető bűnösnek addig, amíg nem bizonyítják rá azt, amivel vádolják, a gyermek is, aki azt állítja, hogy megtért, megtértnek tekintendő, amíg azt nem mutatja, hogy nem az.

Másodszor abból, hogy látjuk a megváltás jeleit és gyümölcseit az életében.

„Ezért ha valaki Krisztusban van, új teremtés az” (2Kor 5,17).

Az üdvözítő hit mindig megmutatkozik a cselekedetekben. Ha nem mutatkozik meg, akkor az nem üdvözítő hit. Ha nincsenek „bizonyító” cselekedetek, akkor a „hit” „halott hit”, ahogyan Jakab nevezi levelében (Jak 2,17.20.26). A „halott hit” márpedig nem üdvözíthet.

Ami azonban a bizonyító erejű cselekedeteket illeti, ügyeljünk arra, hogy ne tegyük túl magasra a mércét. Ne feledjük: a gyermek az gyermek. Eleinte még csak kevés ismerettel, tapasztalattal és képességgel rendelkezik ahhoz, hogy felvegye a harcot a bűnnel. Ám ahogyan növekszik, úgy gyarapszik ismeretben, tapasztalatban és képességekben is. Milyen cselekedetekre gondolunk akkor? Akár olyan apró jelekre, hogy a gyermek

- szereti Jézust, és szeret róla beszélgetni;
- komolyan törődik mások üdvösségével;
- vágyik a bibliaolvasásra és az imádságra;
- sokszor akar Istennek tetszően élni és/vagy beszélni.

Tartsuk mindig szem előtt, hogy egy megtért gyermek egyik napról a másikra nem változik valamiféle angyali lényé. A megtért kisfiúk to-

vábra is kisfiúk maradnak, messze a tökéletestől. Ezért soha nem szabad túl sokat várnunk a megtért gyermekektől. Ha valóban megtértek, **lesznek** bizonyítékok, ám ezek nem feltétlenül látványosak. Ez különösen is érvényes a keresztyén családi háttérből jövő, újonnan született gyermekekre. Azokat a változásokat, amelyek az ő életükben következnek be a megtérés után, még nehezebb észrevenni, főleg rövid távon.

Jegyezzünk meg néhány fő szempontot!

- A Biblia és az általános emberi tapasztalat alapján nyilvánvaló: akkor is állíthatja egy gyermek azt, hogy megtért, amikor valójában még nem tért meg. Ez olyan evangélizációk alkalmával szokott nagyobb gyakorisággal előfordulni, ahol bizonyos nyomást gyakorolnak a gyermekekre, és olyan „döntéseket” csikarnak ki belőlük, amelyekre még nem készek lelkileg. Az ilyen „döntések” csak az evangélista módszereinek és technikájának az eredményei, és semmiképpen sem a Szentlélek munkájának a gyümölcsei. Egy gyümölcset soha nem szabad leszedni, mielőtt megérett volna.
- A megtérés jelei és bizonyítékai gyakran csak lassan és nagyon kis mértékben válnak láthatóvá, érzékelhetővé egy gyermek életében. Ezért ne csüggedjünk el túl hamar! Várakozzunk türelmesen!
- Feltétlenül tanítsuk a gyermekeket arról, hogy ha megtérnek, az előbb vagy utóbb meglátszik (meg kell látszódnia) majd az életükön. Bátorítsuk őket arra, hogy vizsgálják meg magukat, de semmiképpen ne támasszunk bennük kétségeket! Az ilyen önvizsgálat biblikus (1Kor 11,28; 2Kor 13,5; Jak 1,22–26).
- Végső soron egyedül Isten ismeri a gyermekek szívét, és Ő tudja, hogy megtértek-e vagy sem. Vigyázzunk, nehogy esküdtekké vagy bírakká váljunk!

15. kérdés

Azok a gyermekek, akik hittel elfogadták Krisztust személyes Megváltójuknak, soha nem inognak meg, és hűségesen követik az Urat? Vagy szükséges egy későbbi, második „döntés” is?

Válasz

Feltételezem, hogy olyan gyermekekről beszélünk, akik valóban hisznek Jézus Krisztusban mint személyes Megváltójukban, és nem olyanokról, akik éppen mostanában vallották meg bármi okból is, hogy üdvösséget nyertek. Ez utóbbiakról még nem mondhatjuk, hogy „nem inognak meg”, sem azt, hogy „elszántan követik az Urat”, mivel talán most teszik első lépéseiket a keresztyén hit keskeny útján. Az ilyen gyermekek „visszaesése”, (látszólagos vagy valóságos) visszatérése a világba gyakran rontja a gyermek-evangélizáció hitelét és kétségbe vonja létjogosultságát. Ezért központi kérdés minden gyermekmunkásnak, hogy biblikusán, mélyen és meggyőződéssel tanítsa a gyermekeket, és ne bízson se a maga egyéni adottságaiban, se a különböző evangélizációs módszerek hatékonyságában, hanem támaszkodjon egyes egyedül a Szentlélekre, mert csak Ő tudja a gyermekeket üdvözíteni.

Azt a gyermeket, aki valóban hisz Krisztusban, a Biblia szerint Isten újonnan szülte, megigazította, gyermekévé fogadta, belekeresztelte Krisztus testébe, megváltotta, elpecsételte, örök élettel ajándékozta meg, és elküldte neki Szentlelkét, hogy hit által benne lakjon. Mindez Isten örökérvényű, maradandó munkája, amit soha nem lehet elveszíteni.

Bár **megettörténhet**, hogy egy igazán megtért gyermek hosszabb vagy rövidebb időre valóban visszatér a világba, hitem szerint Isten végig rajta tartja a szemét és kezét, és egyszer ismét helyreállítja az életét. Mivel újonnan született és a Szentlélek lakik benne hit által, soha nem lehet igazán boldog és elégedett a világban. Úgy érzi magát, mint a partra vetett hal. Ezért egy olyan gyermek, aki tud tartósan boldog és megelégedett életet élni a világban, egészen biztos, hogy nem tért meg.

Kérdésünk tehát ez: megállhat-e egy gyermek szilárdan a hitben, és követheti az Urat? Igen, természetesen, azonban gyakran kell számolni visszaesésekkel, kétségekkel és engedetlenségekkel. Bizonyára sok-sok döntésre lesz szükség! Minden alkalommal, amikor bűnbe esik, döntenie kell, hogy renzezi kapcsolatát az Úrral: megvallja bűnét, megerősíti hitét, és új erőt kér. Ám ezek a döntések nem a nagy „döntést” ismétlik meg, de nem is tesznek hozzá semmit, mert a gyermek a nagy „döntést” már meghozta, amikor hitt Jézus Krisztusban. Azt a döntést egyszer kell csak meghozni, és örök időkre érvényes.

Ehhez a kérdéshez feltétlenül idekíváncozik egy ugyanilyen lényeges kérdés: vajon az a felnőtt, aki elfogadta az Urat, soha nem inog meg, és mindig hűségesen követi Őt? A válaszok pontosan ugyanazok, amelyek a gyermekekkel kapcsolatban találtunk.

- ✓ Nem fogja követni az Urat, ha nem tért meg.
- ✓ Igen, megállhat szilárdan a hitben, és követheti hűségesen az Urat.
- ✓ Igen, visszamehet a világba.
- ✓ Nem, az üdvösséget soha nem veszítheti el, ha valóban megtért.
- ✓ Igen, Isten egyszer visszafordítja, és újra helyreállítja.

Érdekes, ahogyan Charles Spurgeon vélekedik erről a kérdéstről:

„Sokkal nyugodtabb vagyok azoknak a gyermekeknek a lelki élete felől, akiket a gyülekezetbe felvettem, mint az ugyanúgy felvett felnőttek lelki élete felől. Rendszerint azt tapasztalom, hogy a megtért gyermekek jobban értik és ismerik az evangéliumot, és mélyebb szeretettel szeretik Krisztust, mint a megtért felnőttek. Meggyőződésem, hogy azok a gyermekek, akik gyülekezetünkben tértek meg, a legkiválóbb hívő tagjaink közé tartoznak. Látásom szerint a megtérések tekintetében a gyermekek között történik a legtöbb komoly, őszinte megtérés, összehasonlítva a többi korosztállyal, illetve a gyermekkori megtérések sokkal több szilárd és tartós hívő életet teremnek. Természetesen most azokról beszélek, akik gyülekezetünk kipróbált, hűséges tagjai.”

16. kérdés

Amikor egy gyermek döntést hoz Krisztus mellett, valódi megtérést él át, vagy a döntés csupán egy a sok lépés közül, amelyek érettebb gondolkodáshoz vezetnek, ami aztán komoly megtérést eredményez egy későbbi időpontban?

Válasz

Mindkettő lehetséges. A válasz elsősorban attól az első „Krisztus melletti döntéstől” függ. Ha a Szentlélek munkálkodott, és bűntudatra, illetve bűnbánatra juttatta a gyermeket, megértette vele az evangéliumot, üdvözítő hitre vezette, és újonnan szülte, akkor valóságos megtérést élt át, amelyet nem kell megismételnie. Akkor az nem csupán egy lépés volt a sok lépés közül, amelyek a későbbi, igazi megtéréshez vezetnek. Akkor az, amit átélt, valódi megtérés volt, amelyet a megszentelődés számos lépése követ majd. Azokra a lépésekre gondolok, amelyek segítenek mélyebben megértenie, hogy mi is történt vele, és amelyek szép lassan, fokozatosan Krisztus képére formálják.

Ellenben ha a szóban forgó döntés csak „egy döntés” volt, ha csak az ember és a fizikai teste válaszolt, de a Szentlélek nem munkálkodott, a helyzet teljesen más. Az ilyesfajta „döntésnek” kétféle eredménye lehet.

- Egy ilyen „döntés” után a legtöbb gyermek azt hiszi, hogy megtért, holt tulajdonképpen nem tért meg. Ez hamis bizonyosságot ad neki, és ennek következtében az ilyen gyermeket igen nehéz evangélizálni és Jézus Krisztus igazi, üdvözítő megismerésére elvezetni. Ezzel kapcsolatban mondta nekem egyszer valaki: „Mindenképpen jó, ha a gyermekek ilyen döntéseket hoznak. Még ha a döntés nem is igazi megtérés, akkor is Krisztushoz viszi őket közelebb.”

Ezt én nem így gondolom. Az ilyen „döntések” legnagyobb veszélyét abban látom, hogy a gyermek önigazzá válik, és emiatt nehezen lehet megközelíteni az evangéliummal. Felnőhet úgy, hogy

jövőjét és örök életét egy olyan múltbeli döntésre alapozza, amely semmilyen valódi változást nem hozott, és vágyat sem ébresztett benne a lelki dolgok iránt.

E miatt a nagy veszély miatt, véleményem szerint, két dologra kell figyelniük:

- ✓ Nagyon körültekintően szabad csak evangélizálnunk a gyermekeket. Mivel nagyon nyitottak, érdeklődők, nagyon könnyű őket befolyásolni. Következésképpen a világon a legkönnyebb dolog nyomást gyakorolni egy gyermekre, aki azután olyan döntést hoz, ami a mi erőlködésünk, nem pedig a Szentlélek munkájának az eredménye. Alkalmazhatunk fizikai jellegű nyomást: ilyenkor kérleljük, erősködünk, vagy olyan technikákat vetünk be, amelyek végül arra készítetik, hogy láthatóan vagy hallhatóan valami döntés felét hozzon, ami legtöbbször nem a szív akarata. Alkalmazhatunk érzelmi jellegű nyomást: ilyenkor szívbemarkoló zenét hallgatunk vele, megható történeteket mondunk, vagyis az érzelmeit szeretnénk felkorbácsolni. Végül alkalmazhatunk szociális jellegű nyomást: ilyenkor arra hivatkozunk, hogy azért lenne jó, ha döntene, mert a többiek is döntöttek már, vagy mert ez vagy az a szerette biztosan örülne, vagy mert nekünk okozna ezzel örömet. Vigyázzunk! Ha bármit erőltetünk, veszélybe sodorjuk a gyermekeket!
 - ✓ Ösztökélnünk kell a gyermekeket arra, hogy vizsgálják meg, valóban hitben járnak-e (1Kor 11,28; 2Kor 13,5; Jak 1,22–26). Semmiképpen nem akarunk kételyeket támasztani bennük, és nem is beteges önmarcangolás, befelé fordulás a cél. Azt szeretnénk tudatosítani bennük, hogy ha valóban Krisztusban vannak, akkor új teremtetések (2Kor 5,17); tehát ha nem új teremtetés, akkor nincs Krisztusban. Ezzel a hamis bizonyosságot szeretnénk leleplezni.
- A szóban forgó emberi „döntés” hozhat egy másfajta, bár jóval ritkább eredményt. Isten útjai csodálatosak és sokszor megma-

gyarázhatatlanok. Az újonnan születés az idő egy adott pontjában megtörténik. Addig a ponthoz, az emberi születéshez hasonlóan, egy folyamat vezet el, miközben a Szentlélek megérteti a gyermekkel, amit meg kell értenie, meggyőzi a gyermeket arról, hogy bűnös, és megváltásra van szüksége. Megtörténhet, hogy az az első „döntés” nem igazi megtérés/újonnan születés volt, de a gyermek akkor mégis egy fontos lépést tett azon az úton, amely végül az igazi megtéréshez vezet(ett) egy későbbi életszakaszban. Meg kell mondanom, nem ez az általános. Egy emberi „döntés” veszélyei messze nagyobbak, mint az esetleges előnyei.

Végezetül szeretném leszögezni: sok hívő nem tudja **biztosan** megtérése időpontját.

- Egyesek, akik azt gondolják, 22 éves korukban születtek újonnan, esetleg a mennyben jönnek majd rá, hogy tulajdonképpen jóval korábban megtértek, amikor az egyik Örömhír Klubban röviden, egyszerűen, de hittel imádkoztak Jézushoz. Aztán a világban nőttek föl, és az, amit 22 éves korukban átéltek, nem megtérés volt, hanem visszatérés ahhoz az Úrhoz, aki drága kezét mindvégig fölöttük tartotta.
- Mások, akik úgy gondolják, hogy gyermekkorban születtek újonnan, később ráébredhetnek arra, hogy újonnan születésük később történt. A gyermekkori döntéskor csak egy lépést tettek a helyes irányba.

A válaszok az örökkévalóságban derülnek majd ki. Addig gondoljunk az Úr Jézus szavaira:

„A szél arra fúj, amerre akar; hallod a zúgását, de nem tudod, honnan jön, és hova megy: így van mindenki, aki a Lélektől született” (Jn 3,8).

II. fejezet

Az evangélizálás és a gyermek

17. kérdés

Miért evangélizáljuk a gyermekeket?

Válasz

Azt hiszem, legalább tíz jó választ adhatok erre a kérdésre. Itt nincs hely arra, hogy ezekkel részletesen foglalkozzunk. Egy másik könyvemben (*Miért hirdessük az evangéliumot a gyermekeknek?*) részletesen tárgyaltam ezt a témát (a könyv ingyen igényelhető az országos GyEK/VISZ-irodáktól).

A válaszokat szeretném most csak röviden összefoglalni:

- Azért evangélizáljuk a gyermekeket, mert a jövő – a gyülekezet és az ország jövője egyaránt – az ő kezükben van. A gyermekek evangélizálása tehát jó befektetés a jövőbe.
- Azért evangélizáljuk a gyermekeket, mert sokan közülük őszinte hittel válaszolnak az evangéliumra. Hitem szerint sokkal több gyermek térne meg, ha hallaná az evangéliumot.
- Azért evangélizáljuk a gyermekeket, mert nagy lelki szükségben vannak. Krisztus nélkül lelkileg halottak, és kívül rekedtek Isten országán. Csak akkor nyernek örök életet és bebocsátást Isten országába, ha üdvözítő hittel válaszolnak az evangéliumra. A gyermekek egyedül Jézus Krisztus hatalmával és erejével képesek felvenni a harcot a bűnnel és a világgal.

Ezért ha egy gyermek úgy hal meg, hogy már elérte a felelősségteljes kort (amely hitem szerint korábban érkezik el, mint a legtöbb ember gondolná), és nem bízta rá magát hittel Jézus Krisztusra, örökre el-

vész, vagyis a kárhozatban tölti az örökkévalóságot. Ellenben a Jézus Krisztusba vetett hit – amelynek felgerjesztéséhez az evangéliumot használja a Szentlélek – örök üdvösséget hoz a gyermekeknek.

- Azért evangélizáljuk a gyermekeket, mert még nyitottak az evangélium üzenete felé. A későbbi években bezárkóz(hat)nak, amivel csökken a megtérés esélye. Ne várjuk meg a serdülőkort, ha a Biblia, a statisztika és a tapasztalat egyaránt arra biztat, hogy hirdessük az evangéliumot a gyermekeknek, mert sokkal nyitottabbak, mint a felnőttek!
- Azért evangélizáljuk a gyermekeket, mert még az egész élet előttük áll. Ha egy gyermek megtér, nemcsak a lelke üdvözülni, hanem az élete is megmenekül. Jobb neki, ha akkor jut üdvösségre Krisztusban, amikor még a személyiségjegyei, szokásai nem rögzültek. Ha egy felnőtt tér meg, jóval kevesebb évet adhat Krisztusnak; élete nagy részét elvesztegette, és nehezebben is változik, mert személyiségjegyei, szokásai megcsontosodtak.
- Azért evangélizáljuk a gyermekeket, mert Jézus Krisztus szereti őket, és meg akarja őket menteni. Ezt egészen érthetően elmondta, amikor a tanítványok elutasították a gyermekeket:

„Engedjétek hozzám jönni a kisgyermekeket, és ne tiltsátok el tőlem őket” (Mk 10,14).

A Máté 18,5-ben pedig arról beszélt, hogy ha befogadjuk a gyermekeket az Ő nevében, az az Ő szemében olyan, mintha Őt magát fogadnánk be (Mt 18,5). Hangsúlyozta továbbá: mennyei Atyja nem akarja, hogy egy is elvessen a kicsinyek közül (Mt 18,14).

- Azért evangélizáljuk a gyermekeket, mert rajtuk keresztül elérhetjük a szülőket, sőt az egész családot, akikhez talán nem jutnánk el másképpen. Gyakran csak egy hívő gyermek tudja megérinteni és befolyásolni hitetlen édesapja kemény szívét. A gyermeken keresztül a szülők is meghallhatják Isten Igéjét, és megtérhetnek. Elsősorban, természetesen, saját magukért evangélizáljuk a gyermekeket, de szem előtt tartjuk ennek a szolgálatnak a lehetséges „mellékhatásait” is.

- Azért evangélizáljuk a gyermekeket, mert sok hívő erre kapott elhívást a Szentlélektől. A tanítás és az evangélizálás a Lélek ajándékai közé tartozik. Ha ez így van, akkor nyilvánvalóan vannak olyanok, akik ezeket meg is kapják, hogy éljenek velük. Mi, akik megkaptuk ezeket az ajándékokat, a Szentléleknek engedve és engedelmeskedve használjuk ezeket.
- Azért evangélizáljuk a gyermekeket, mert az Úr Jézus Krisztus ezt parancsolta követőinek: *„Menjete el szerte az egész világba, hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek”* (Mk 16,15). Az evangélizálás tehát akkor biblikus, ha mindenkire kiterjed. A mindenkibe a gyermekek is beletartoznak. Nevezhetnénk ezt a legfontosabb oknak: azért evangélizáljuk a gyermekeket, mert Jézus parancsolja.
- Ne feledkezzünk meg ugyanakkor még egy okról, ami talán még lényegesebb. Azért evangélizáljuk a gyermekeket, mert szeretnénk, ha Istent dicsőítenék az életükkel. Leghőbb vágyunk az, hogy a gyermekek megtérése és megszentelődése által egyedül Istenre és az Ő nagy nevére térjen dicsőség. Vajon találhatunk-e ennél magasabb rendű okot, célt vagy szándékot?

18. kérdés

Mit jelent a gyermekek evangélizálása?

Válasz

A fentiekben már láttuk, hogy az Úr Jézus parancsba adta a világ evangélizálását a tanítványoknak (Mk 16,15). Kiküldte őket a világba, hogy elmondjanak egy egyszerű, de mély üzenetet minél több embernek. Ez az üzenet arra hivatott, hogy – a Szentlélek erejével – a feje tetejére állítsa a világot, mély és gyökeres változást munkálva milliók életében a történelem folyamán.

„Mert nem szégyellem az evangéliumot, hiszen Isten ereje az, minden hívőnek üdvösségére, elsőként zsidónak, de görögnek is” (Róm 1,16).

Szolgálatunk a hitetlen világ felé – amelybe felnőttek, serdülők és gyermekek tartoznak – Jézus Krisztus evangéliumára épül, amelyet az Újszövetség és az apostolok igehirdetése ad elénk.

Sok buzgó, kedves gyermekmunkást ismerek, akik valamilyen oknál fogva nem látják vagy nem értik, hogy a rájuk bízott gyermekeket első sorban evangélizálniuk kellene.

- Vannak, akik meglepődnek azzal, hogy valamilyen eszközzel vagy módszerrel viszonylag csendben tudják tartani a gyermekeket, és még az érdeklődésüket is fel tudják valamennyire csigázni.
- Vannak, akik nagy hangsúlyt fektetnek a kézügyesség fejlesztésére: képeket színeznek, festenek, makettek, tárgyakat készítenek a gyermekekkel, illetve sok fejlesztő játékot játszanak velük.
- Vannak, akik úgy vélik, hogy egy érdekesítően előadott történet a megoldás. Ezért egyre csak saját történetmondási képességeiket, technikáikat, módszereiket fejlesztik.
- Vannak, akik azt gondolják, hogy leghatékonyabban úgy taníthatnak, ha a bibliai történetet érdekesen előadják, majd a végén elmondanak valamilyen alkalmazást.
- Végül vannak, akik a történet közben itt-ott megemlítenek egy evangéliumi tény, igazságot, de egyáltalán nem látják szükségét semmiféle sürgető meghívásnak.

Nem azt mondom ezzel, hogy a felsorolt típusok mindent rosszul gondolnak. Egyáltalán nem. Sőt sok hasznos, jó és követhető dolgot találunk tanításukban. Mégis ezek a tanítási módszerek figyelmen kívül hagyják, hogy mit is értünk gyermek-evangélizáció alatt.

Minden tanítónak, aki gyermekek között szolgál, három fő felelőségi köre van:

- Meg kell tanítania az evangélium igazságait, amelyek a következők;
 - ✓ Isten szent és szereti a bűnösöket;

- ✓ a gyermekek bűnösök, és Istentől távol születnek;
 - ✓ Jézus Krisztus meghalt, és magára vette a gyermekek bűneinek büntetését is;
 - ✓ Jézus Krisztus feltámadt a halálból, és most az uraknak Ura;
 - ✓ a gyermekeknek bűnismeretre és bűnbánatra van szükségük ahhoz, hogy elforduljanak bűneiktől;
 - ✓ a gyermekeknek üdvözítő hitre van szükségük Jézus Krisztusban;
 - ✓ ha a gyermekek hittel elfogadják Jézus Krisztust Urukak és Megváltójuknak, Istentől bűnbocsánatot kapnak Jézusért; Isten újonnan szüli őket, „új teremtés” lesznek, és Isten olyan tisztának látja őket attól a perctől kezdve, mint Jézust.
- Amikor az üzenetet átadjuk, arra is buzdítanunk kell a gyermekeket, hogy higgyenek Jézus Krisztusban mint személyes Megváltójukban. Ehhez azonban meg kell tudniuk a következőket: ha hisznek Jézusban, bűnbocsánatot kapnak, Isten minden bűnüket megbocsátja; ha hisznek, Isten újonnan szüli őket, és új természetet kapnak. Fontos kitartóan imádkoznunk azért, hogy a gyermekek a **szívükben** válaszoljanak erre a meghívásra. Ez megtörténhet az összejövétel ideje alatt, de utána is bármikor. Határozottan képviseljük azt, hogy semmilyen fizikai, látható jelet nem kérünk, mert a megtéréshez erre nincs szükség.
- Végül ne feledkezzünk meg arról sem, hogy felajánljuk a segítségünket. Jó, ha tudják: az evangéliummal kapcsolatos minden kérdésükkel bátran jöhetnek hozzánk, mert mindig készek vagyunk segíteni.

Soha ne gyakoroljunk semmilyen nyomást, és ne alkalmazzunk semmilyen kényszert, hogy a gyermekeket megtérésre bírjuk. Taníthatjuk őket, adhatunk nekik meghívást, felajánlhatjuk a segítségünket, és imádkozhatunk értük, de egyedül a Szentlélek az, aki Jézushoz vonzza őket. Ezért ne próbálkozzunk azzal, hogy „besegítünk” a Szentléleknek, vagy átvesszük az Ő munkáját!

19. kérdés

Helyes-e és biblikus-e a gyermekek közvetlen evangélizálása? Vagy inkább a szülőket kellene evangélizálnunk, és őket kellene arra bátorítanunk, hogy evangélizálják gyermekeiket?

Válasz

A Szentírás világosan felmutatja a gyermek számára legideálisabb környezetet. Ez a környezet a keresztyén család, amelyben a keresztyén szülők tanítják, Krisztushoz vezetik, és az Ige szerint nevelik, vezetik tovább gyermekeiket.

Sajnálatos módon modern világunkban a keresztyén otthon a kivételt képezi és nem az általános gyakorlatot. Gondoljuk csak el! Mi lenne, ha csak a keresztyén szülők gyermekei hallanák az evangéliumot? Akkor a világon élő gyermekek több mint 95%-a felnőtt koráig soha nem kerülhetne kapcsolatba az evangéliummal. Felnőtt fejjel nyilván már nem is érdekelné őket a dolog.

A feltett kérdésre két választ is szeretnék adni.

- Nem tartom helyesnek, ha csak a szülőket evangélizáljuk, és kizárjuk a gyermekeket az evangélizációból. Több okot is fel tudok sorolni.
 - ✓ Nem biblikus. A Márk 16,15 szerint mindenkinek hirdetni kell az evangéliumot: mindenkit, aki elérhető. Két adott csoport közül nem szabad ezt vagy azt a csoportot a másik kárára előnyben részesíteni.
 - ✓ A statisztika azt mutatja, hogy a legtöbb ember azelőtt tér meg, mielőtt felnőtté és szülővé válna. Tehát nem csupán igellessen, de bölcsstelen is kihagyni az evangélizációból éppen azt a korcsoportot, amelyik a legnyitottabb.
 - ✓ A gyermekek gyakran eszközök lehetnek szüleik megtérésében.

- Nem értek egyet azzal, hogy a gyermekeket csak a szülőkön keresztül evangélizáljuk, mert akkor szolgálatunk közvetve csak a hívő szülők gyermekeit célozná meg (hiszen csak hívő szülőket lehet arra tanítani, hogy hogyan evangélizálják gyermekeiket). Ez ismét nem csupán igeellenes, hanem nagyon igazságtalan is, hiszen akkor valakinek (a gyermeknek) a megtérését egy más valakinek (a szülőnek) az üdvösségétől tennénk függővé.

Ettől függetlenül minden tanítónak ismernie (és tanítania) kell a Szentírás család-modelljét, vagyis azt, hogy elsőrendűen a hívő szülőknek kell gyermekeiket evangélizálniuk. Ám ahol ez kivihetetlen (sajnos a legtöbb esetben az), akkor az Istentől elhívott tanítóknak kell evangélizálniuk a gyermekeket is a Márk 16,15 szerint, még ha ez lelki szakadásokhoz is vezet egy családon belül (Mt 10,34–39).

Mindazonáltal törekedjünk kapcsolatot építeni a szülőkkel! Ne zárkózzunk el előlük, hanem próbáljuk megismertetni velük munkánkat!

Amikor ilyen kérdést tesz föl valaki, sokszor érzem, hogy az illetőben tulajdonképpen egy másik kérdés, kétely motoszkál, mégpedig ez: vajon képes-e a Szentlélek Isten megmenteni és meg is tartani egy gyermeket, aki hitetlen, rendezetlen, ellenálló háttérből jön. Teljes bizonyossággal kimondhatjuk: igen, képes!

20. kérdés

Helyes-e a gyermekek evangélizálása, ha utána nem tudjuk utógondozni őket? Különösen azokra a gyermekekre gondolok, akiknek a szülei nem hívők, vagy akik keresztyénellenes kultúrából jönnek. Ezekben az esetekben a gyermek nem kap lelki segítséget otthonról, sőt ellenállást, üldözést is szenvedhet.

Válasz

Véleményem szerint minden olyan érvelés, amely megkérdőjelezi a gyermek-evangélizáció létjogosultságát, téves. Meggyőződésem, hogy minden körülmények között evangélizálnunk kell őket, még akkor is, ha megtérésük után nem tarthatjuk velük a kapcsolatot.

- Ez a kérdés kimondatlanul bár, de nem ért egyet Jézusnak a Márk 16,15-ben elmondott missziói parancsával, hogy prédikáljuk az evangéliumot minden teremtménynek. Pedig Jézus semmilyen feltételt, kivételt nem említ.
- Ez a kérdés kétségbe vonja a Szentlélek hatalmát, aki képes megmenteni és megőrizni az említett háttérből jövő gyermekeket akkor is, ha az utógondozás teljességgel lehetetlen.
- Ez a kérdés tagadja azoknak a példának a hitelességét, amelyeket a Biblia ad elénk. Ismerünk olyan bibliai személyeket, akik családjuktól elszakadva nőttek föl, és végig hűségesek maradtak Istenhez: Mózes, Naámán szolgálója, Sámuel, Dániel és barátai stb. Ma is sok személyről tudunk, akik gyermekként megtértek, de akiket nem lehetett utógondozni, mégis szilárdan megálltak a hitben.
- Ez a kérdés lebecsüli a gyermekek nyitottságát, válaszádsra való készségét és egyszerű hitét, függetlenül a családi háttértől.

Nyilvánvalóan az a legjobb, ha egy gyermek keresztyén családban nevelkedik egy nem keresztyénellenes kultúrában. A ma élő gyermekek döntő többsége, fájdalom, de nem rendelkezik ezzel a kiváltsággal, és **nekik** is hirdetnünk kell az evangéliumot. Isten minden gyermeket szeret, akár keresztyén, akár ateista otthonból származik, és nem akarja, hogy egy is elveszen közülük (Mt 18,14).

Aposztolosz Bliátesz, a jól ismert görög lelkipásztor és keresztyén vezető, görög ortodox családba született. Elmesélte nekem, hogy amikor még kisfiú volt, az egyik keresztyén szomszédja mondta el neki az evangéliumot. Akkor, 6 évesen elfogadta Jézus Krisztust Urának és Megváltójának. Amikor elmondta szüleinek, hogy mit tett, harag és elutasítás volt a válasz. Ő azonban soha nem ingott meg új hitében, és sok-sok évvel később, nagy örömeire, megélhette a napot, amikor szülei üdvözítő hitre jutottak Jézus Krisztusban.

Byang Kato az Afrikai Evangéliumi Testvérközösség titkáraként és Afrika egyik nagy lelki vezetőjeként szolgálta az Urat. Az ő történetét is tőle hallottam személyesen. 12 évesen ismerte meg az Urat egy miszionáriuson keresztül. Szülei akkoriban buzgó bálványimádók voltak, és keserű haraggal fogadták döntését. Évek múlva mégis az egész család békességre lelt Jézus Krisztusban.

Egyáltalán nem tagadjuk az utógondozás fontosságát és szükségességét. Nem elég csupán Krisztushoz vezetni a gyermekeket. Továbbra is tanítanunk, táplálnunk kell őket lelki eledellel, hogy növekedhessenek hitükben. Az utógondozás ugyanolyan lényeges, mint az evangélizálás, ezért egyiket sem hanyagolhatjuk.

Mit tehetünk, ha már a kezdet kezdetén tudjuk, hogy nem lesz lehetőség utógondozásra?

Hadd mondjak egy példát! Egy férfi a folyóparton sétál. Meglát a vízben egy gyermeket, aki láthatóan nem tud úszni, és már majdnem elsüllyed. Kétségbeesetten kiabál. Vajon mit tesz a férfi? Elkezd mérlegelni: „*Van-e száraz ruha otthon, amit ráadhatnék a gyerekre? Van-e otthon ennivaló? Elég meleg van-e otthon?*” Ha ezekre a kérdésekre nemmel válaszol, akkor szomorú fejcsóválások és sóhajok közepette hagyja a gyerme-

ket elsüllyedni? Vagy minden mérlegelés nélkül azonnal a vízbe ugrik, és kimentí a gyermekeket?

Azt gondolom, a válasz magától értetődő. Amikor látjuk, hogy egy gyermek veszélybe kerül, először mindent megteszünk a megmentéséért. Persze ha van száraz ruhánk, bőséges enivalónk, meleg otthonunk, annál jobb. Minden tőlünk telhetőt meg is kell adnunk neki, de csak **miután** kimentettük. Bizonyára senkit nem hagynánk életveszélyben csak azért, mert tudjuk: utána nem fogunk tudni tovább gondoskodni róla!

Ugyanez érvényes lelki téren is. Csak azért, mert az utógondozás lehetetlen, ne kezdjük el azon gondolkodni, hogy érdemes-e, kell-e, megéri-e evangélizálni és Krisztushoz vezetni a gyermekeket. Elsődleges célunk legyen mindig a gyermekek megmenekülése!

Két további fontos tényt kell még említenünk.

- A Szentlélek a legnehezebb körülmények között is képes bárkit megmenteni és megtartani a hitben. Tegyük föl a kérdést: Hiszem-e én ezt?
- Az utógondozási munka egyik legfontosabb része az imádság. Mivel imádkozni mindig tudunk, soha nem jelenthetjük ki, hogy az utógondozás lehetetlen.

21. kérdés

Melyik evangélizálás a legfontosabb, és melyikre kell időnket, anyagi lehetőségeinket és munkásainkat összpontosítani? A felnőttek, a serdülők vagy a gyermekek evangélizálására?

Válasz

Véleményem szerint Isten az evangélizálás minden területét egyaránt fontosnak tartja. Tartsuk mi is annak!

A biblikus evangélizálás mindenkit megszólít, aki elérhető: felnőtteket, serdülőket, gyermekeket, hiszen Jézus ezt mondta:

„Menjete el szerte az egész világba, hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek” (Mk 16,15).

Pál apostol szavait is idézzük:

„De mivel az Isten mind e mai napig megsegített, itt állok, és bizonysgot teszek **kicsinyeknek és nagyoknak**, és semmit sem mondok azon kívül, amit Mózes és a próféták megjövendöltek” (ApCsel 26,22).

A felnőttek evangélizálása igen nagy előnyökkel járhat, hiszen azok, akik egy közösség, nép fontos döntéseit hozzák, és befolyással lehetnek környezetükre, leggyakrabban felnőttek. A nagy nehézség ugyanakkor az, hogy a felnőttek általában ellenállnak az evangéliumnak.

A serdülők evangélizálása már több gyümölcscsel kecsegtet, hiszen ők a felnőttekhez képest még viszonylag nyitottak az evangélium felé. A szolgálat nehézsége abban áll, hogy a serdülőket a kortárs nyomás gyakran akadályozza a hűség, hitvalló Krisztus-követésben.

A gyermek-evangélizáció egyik nagy ösztönző tényezője az, hogy a gyermekek nagyon nyitottak. Visszafogó tényezőként azt említeném, hogy sok tekintetben mások erős befolyása alatt állnak.

Véleményem szerint minden tanítónak **kérnie kell Istent**, hogy mutassa meg, melyik korosztályhoz akarja őt küldeni. Hiszem, hogy sokunk szívében ég a vágy: mindenkiért mindent megtenni, ám ez lehetetlen. Ezért hát összpontosítsunk arra a területre, amelyre Isten állított, és arra a szolgálatra, amelyhez a szükséges képességeket is megadta.

Ezúton szeretnék mindenkit óvni attól, hogy lenézzük, leértékeljük azt a szolgálatot, amelybe Isten más keresztyéneket helyezett!

Bármilyen kedves és talán látványos a gyermek-evangélizáció, nem taníthat mindenki gyermekeket. Ez nem lenne biblikus. Nemcsak a gyermekeket kell evangélizálni!

Mégis itt ragadnám meg az alkalmat, hogy az igazság és arányos elosztás mellett szót emeljek. A gyermekek a világ népességének egyharmadát alkotják. A harmadik világ országaiban, főként Afrikában a népesség felét teszik ki. Ennek fényében túl nagy kérdés vajon az, hogy

– ha lehet így mondani – evangélizációs erőfeszítéseink egyharmada az össznépeség egyharmadára irányuljon? Mit jelent ez?

- Az evangélizációra szánt idő egyharmadát!
 - Az evangélizációra szánt pénz egyharmadát!
 - Az evangélizációra szánt emberi erőforrások egyharmadát!
- Úgy érzem, ez ésszerű és igazságos. Többet nem is kérhetnék!

Mégis azt tapasztaltam, hogy összességében a gyermekek nem kapják meg ezt a jogos „egyharmadot”. Amikor például bibliaiskolákat látogattam, és azokban tanítottam, azt láttam, hogy nagyon kevés hallgató készül gyermekmunkásnak; a hallgatók összlétszámának jóval kevesebb mint egyharmada! Azt is meg kellett állapítanom, hogy számos gyülekezetben nem tartják fontosnak a gyermekmunkát, ezért nem is adnak neki túl nagy teret a gyülekezeti szolgálatok között. Természetesen ismerünk kivételeket, és hálásak is vagyunk ezekért. A legtöbben azonban a gyermekmunkát a **viszonylag** lényegtelen szolgálati területek közé sorolják, és ezért nem különítenek el rá elég időt, pénzt és embert.

Másrésről örömmel látom, hogy egyre több lelkész, gyülekezet, missziós társaság ismeri föl a gyermek-evangélizáció fontosságát, és ezért egyre magasabb és biblikusabb tisztségre emelik, amiért egyedül Istent dicsérhetjük!

22. kérdés

Ki evangélizálja a gyermekeket?

Válasz

Véleményem szerint három lehetséges választ adhatunk:

- **Minden** hívő legyen kész arra, hogy azoknak a gyermekeknek, akikkel kapcsolatba kerül, vagy akikkel kapcsolatban áll, egyszerűen, érthetően elmondja az evangéliumot. Ez nem lehet túl nehéz, hiszen mindenütt találunk gyermekeket.

Ahhoz, hogy egy gyermekkel kötetlenül Istenről beszéljünk, nincs szükség különös elhívásra, különleges képességekre. Ahhoz sem kell semmi erőfeszítés, hogy valaki átadja egy gyermeknek egy evangéliumi szórólapot (traktátust). Vannak kifejezetten gyermekeknek íródott szórólapok. (A helyi GyEK/VISZ-irodából is igényelhetők.) Azután meg lehet hívni egy gyermeket egy Örömhír Klubba vagy bármilyen más, gyermekeknek szervezett evangéliumi alkalomra. Segíthetünk egy gyermeknek bekapcsolódni a Levelező Klubba, vagy ajánlhatjuk figyelmébe a Csodaklikk elnevezésű internetes oldalt (www.csodaklikk.hu).

Különösen nagy szükség van azután olyan hívőkre is, akik kitartóan, hűségesen tusakodnak imádságban a családjukban vagy a környékükön élő gyermekek lelkéért és üdvösségéért. Tulajdonképpen minden hívő imádkozhat a gyermekekért.

- Azoknak, akik különleges tekintélyt, felelősséget, szerepet, tisztséget kaptak a gyermekekkel kapcsolatban, mindent meg kell tenniük értük.
 - ✓ A szülők tanítsák gyermekeiket!
 - ✓ A nagyszülők tanítsák unokáikat!
 - ✓ A lelkipásztorok szervezzék és támogassák a gyülekezetükbe járó, illetve a gyülekezet területén élő gyermekek evangélizálását! Tanítsák is gyülekezetüket a gyermekmunka fontosságáról!
 - ✓ A vasárnapi iskolai tanítók, hitoktatók hűségesen evangélizálják a csoportjukba járó gyermekeket vasárnaponként, hét közben pedig az iskolákban, óvodákban!
 - ✓ Azok a családok, házaspárok, amelyek szívükön hordozzák a környékükön élő gyermekeket, indítsanak otthonukban vagy más, erre alkalmas helyen (ha kell, meghívott tanító segítségével) Örömhír Klubot!
 - ✓ A hívő serdülők végezzenek nyárimisszionárius-képző tanfolyamot, és 5 Napos Klubokban evangélizálják a gyermekeket! (Az

5 Napos Klub szabadtéri rendezvény, 5 egymást követő napon, mindennap ugyanabban az időben, szabadtéri helyszínen.)

Minden hívő tehet tehát valamit a gyermekek lelki üdvéért!

- Végül szóljunk néhány szót azokról a keresztyénekről, akiket Isten főállású szolgálatra hív a gyermekek közé.

A Szentlélek Isten sok testvért vezet úgy, hogy egész életüket a gyermekek közötti szolgálatra szánják. Ezek az emberek teljes bizonyossággal tudják: ez az élethivatásuk.

- ✓ Vannak, akik saját gyülekezetük vagy egyházuk alkalmazásában szolgálnak.
- ✓ Vannak, akik egy missziós szervezet keretein belül kizárólag gyermekek között szolgálnak.
- ✓ Vannak, akik egy olyan missziós szervezethez csatlakoznak, amelyik kimondottan a gyermekek közötti szolgálatot tűzte ki célul maga elé. Ezek közül a szervezetek közül a Gyermekek-Evangélizációs Közösség (CEF = Child Evangelism Fellowship) a legnagyobb. Ebben a szervezetben szolgálók jó magam is több évtizede. Misszióink különösen is olyan gyermekekhez keresi világszerte a kapcsolatot, akik semmilyen gyülekezeti háttérrel nem rendelkeznek. Szervezetünk 2011-ben közel 2700 főállású munkatársat számlált, a világ 162 országában működhetett hivatalosan, és folyamatosan imádkozik új munkatársakért, akik előtt korlátlan lehetőségek nyílnak a szolgálatra.
- ✓ A főállású misszionáriusokat bátorítani és támogatni kell mind imádsággal, mind pedig anyagiakkal. Ezt csakis az első két nagy csoportba tartozó keresztyének tehetik meg! Így, bár ők maguk nem misszionáriusok, közvetetten mégis jelentős részt vállalnak a gyermekek világméretű evangélizálásában. Isten az aratás Ura (Mt 9,38), Ő az, aki dönt. Ezért minden keresztyénnek Őt kell kérnie: mutassa meg, hol és milyen feladatot szánt neki a gyermekek evangélizálásával kapcsolatban. Amit megértettünk, **tegyük is meg!**

23. kérdés

Hogyan evangélizálhatják a szülők gyermekeiket?

Válasz

Nyolc választ szeretnék adni erre a kérdésre, és szeretném közvetlenül a szülőket megszólítani. Előrebocsátom, hogy az egyes pontok nem választási lehetőségek, hanem együttesen adják meg a teljes választ a kérdésre!

- **Tudatosítsátok** magatokban, hogy gyermekeiteknek is szükségük van a megváltásra, ezért evangélizálni kell őket is! Nagy kiváltság, hogy szüleik keresztyének, mert ez együtt jár bizonyos előnyökkel, amelyeket a többi gyermek nem élvezhet. Ám addig, amíg nem térnek meg, a ti gyermekeitek is ugyanúgy lelkiileg halottak, és ugyanúgy Isten országán kívül élnek, mint hitetlen háttérből jövő kortársaik (Jn 3,3).
- **Higgyétek el**, hogy fiatal koruk ellenére is megtérhetnek! A Szentlélek Isten munkálkodhat a szívükben, és Jézus Krisztusban való üdvözítő hitre segítheti őket. Nem kell addig várni, amíg elérik a serdülőkort, mert gyermekkorban is megtérhetnek (Mt 18,6).
- **Imádkozzatok**, és kérjétek Istent, hogy munkálkodjon gyermekeitek szívében! Az igazi megtérés a Szentlélek munkájának a gyümölcse. Ő ébreszt bűnbánatra, Ő ad megértést, és Ő szül újonnan (Jn 3,5–8). Az Isten kegyelmes szeretetébe vetett hittel és reménységgel, hűségesen, konkrétan, rendszeresen és buzgón imádkozzatok gyermekeitek megtérééséért!
- **Legyetek jó példák** gyermekeitek előtt! Cselekedeteitek álljanak összhangban szavaitokkal! Ti vagytok gyermekeitek első „Bibliája”. A ti életek, bizonyágtételek hatással lehet rájuk, és a Megváltóhoz vonzhatja őket (1Móz 18,19; 2Kor 3,2; 1Tim 4,12).

- **Kitartóan és hűségesen** tanítsátok gyermekeiteknek Isten Igéjét! Nagy segítség ebben a rendszeres családi áhítat, amikor együtt olvassátok a Bibliát és imádkoztok. Az áhítatokon mindig megtalálhatjátok azokat a pontokat, ahol röviden utalhattok az evangéliumi igazságokra, a megváltásra, a megtérésre, ill. az üdvösség elfogadására. Az Ige rendszeres közös tanulmányozása elengedhetetlen, és rendkívül nagy haszonnal jár. Sok igevers beszél erről: 5Móz 6,7; Péld 22,6; Ef 6,4b; 2Tím 3,14–15.
- **Jelezzétek** időnként, hogy szívesen segítetek nekik, ha valamit nem értenek a megtéréssel kapcsolatban! Időnként mondjátok el nekik, hogy ha valamit nem értenek, szívesen elmagyarázzátok nekik a megtérés módját, beszélgettek velük a lelki dolgokról. Ne feledjétek azonban, hogy a beszélgetést nekik kell kezdeményezniük!
- **Legyetek körültekintőek!** Soha ne gyakoroljatok nyomást gyermekeitekre! Ne erőltessétek se a megtérést, se azt, hogy beszélgessenek veletek! Gyermekeitek általában tetszeni akarnak nektek, meg akarnak felelni elvárásaitoknak, örömet akarnak szerezni. Ezért aztán ha nem bölcsen és visszafogottan vezetitek őket, „dönteni” fognak, de csak azért, mert szüleik akarják, és nem azért, mert a Szentlélek kimunkálta bennük a megtérést.
- **Legyetek megértőek** gyermekeitekkel, amikor megtérnek! Ne várjatok túl sokat tőlük! Nem válnak egy csapásra „angyalokká”. A keresztyén növekedés hosszú, lassú folyamat! A gyermekeket inkább ösztönzi a szeretetteljes segítség, türelmes megértés, mint a szüntelen kritika és számonkérés (Ef 6,4a; Kol 3,21).

24. kérdés

Milyen életkorban evangélizáljuk a gyermekeket?

Válasz

A Biblia nem ad határozott választ erre a kérdésre. Néhány tény azonban reflektorfénybe állít.

- Jézus Krisztus azt parancsolta a Márk 16,15-ben, hogy *„hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek”*. A *minden* jelentése: *mindenki, minden* egyes. Nincs kivétel. Tehát a kisgyermeket, sőt még csecsemőket is evangélizálni kell, csak éppen a koruknak, értelmi szintjüknek legmegfelelőbb módon.

Némelyeknek talán furcsán hangzik, hogy evangélizáljuk a csecsemőket, illetve a nagyon kicsi gyermekeket. Ennek a korosztálynak nyilván nem prédikálni fogunk. Az evangélizálás viszont több a prédikálásnál. Hozzá tartozik például az istenfélő légkör megteremtése is. Amikor a kicsinyek azt látják, hogy szüleik imádkoznak, utánozzák őket. Valaki egyszer ezt mondta: „A hitről és az üdvösségről nemcsak tanítani lehet másokat, hanem meg is lehet vele fertőzni őket!”

- Pál apostol ezt írja egy helyen Timóteusnak: *„gyermekségedtől ismered a szent írásokat, amelyek bölccsé tehetnek téged az üdvösségre a Krisztus Jézusba vetett hit által”* (2Tim 3,15). A *gyermekség* kifejezésre használt szó itt a *bephosz*. Jelentése: *kisbaba, két évnél fiatalabb kisgyermek*. Tehát Lóisz és Euniké a kicsi Timóteust nem sokkal születése után, ilyen vagy olyan formában, de elkezdte „tanítani”.

Nehéz megállapítani, hogy mit és mennyit ért meg egy kisgyermek. Mégis jobb túl korán kezdeni a tanítást, mint túl későn. Ha netalántán a szülők tévednek, akkor is jó irányba tévednek.

- Az Ószövetség beszámolóiból az tűnik ki, hogy a tanításokon a legkisebbek is ott voltak. Ha nem is értették, amit hallottak, a tanítás szent légkörében, Isten jelenlétében minden biztonnyal jól érezték magukat.

A Józsué 8,34–35-ben például ezt olvassuk:

*„Azután fölolvasta Józsué a törvény minden igéjét, az áldást és az átkot, pontosan úgy, ahogyan meg van írva a törvénykönyvben. Mindabból, amit Mózes megparancsolt, egyetlen szó sem volt, amit ne olvasott volna föl Józsué Izráel egész gyülekezete előtt, meg az asszonyok, **gyermek**ek és jövevények előtt, akik köztük éltek.”*

- Az Ószövetségben legalább két példát látunk arra, hogy valaki **igen** kicsi korban, szinte csecsemőkorától kezdve kapott tanítást és láthatott istenfélő példát maga körül, ami döntően befolyásolta későbbi életét.

Mózesre nyilván mély benyomást tett a tanítás, amelyet kapott, és a példa, amelyet látott. Édesanyja foglalkozott vele kisbabakorától (a legtöbb bibliamagyarázó szerint) kb. 3–4 éves koráig. Minden jel arra utal, hogy azok alatt az első évek alatt Mózes rengeteget tanult Istenről, a hitről, Isten népéről. Későbbi éveiben, mialatt pogány környezetben élt, a komoly döntésekhez az szolgáltatott szilárd alapot, amit az első években otthon magába szívott (Zsid 11,24–25).

Sámuelre édesanyja, Anna gyakorolt hatást, és ő is tanította addig, amíg el nem választotta kb. 3 éves korában. Aztán amikor Isten megszólította, a fiatal fiú engedelmesen válaszolt neki. Később Isten prófétája lett: ő közvetítette Izráel felé Isten üzeneteit. Az alapokat mégis Anna rakta le a korai években.

Milyen életkorban evangélizáljuk tehát a gyermekeket? Az az igazság, hogy nem tudjuk elég korán kezdeni. Minél korábban, annál jobb!

D. L. Moodyról, az ismert amerikai evangélistáról jegyezték fel a következő történetet. Egyszer egy édesanya ezzel a kérdéssel fordult hozzá:

– Mondja meg nekem, mikor kezdjem gyermekemnek tanítani Isten Igéjét?

Moody megkérdezte:

- Mennyi idős a gyermek?
- Öt éves – hangzott a válasz.

Moody erre ezt felelte:

- Akkor siessen haza, és haladéktalanul kezdje el tanítani! Már öt évet elvesztegetett!

25. kérdés

Evangélizálták-e az apostolok és a korai egyház a gyermekeket? Mi történt az elmúlt 2000 év alatt?

Válasz

Az első kérdésre könnyű válaszolni. Az Újszövetségből világosan látható, hogy az apostolok engedelmeskedtek Jézus Krisztus parancsának:

„MenjeteK el szerte az egész világba, hirdessétek az evangéliumot **minden teremtménynek**” (Mk 16,15).

Mindenkinek hirdették az evangéliumot, aki csak az útjukba került, és akikhez eljutottak.

Pál így foglalta össze szolgálatát az Apostolok cselekedetei 26,22-ben:

„De mivel az Isten mind e mai napig megsegített, itt állok, és bizonyoságot teszek kicsinyeknek és nagyoknak, és semmit sem mondok azon kívül, amit Mózes és a próféták megjövendöltek.”

Joggal mondhatná valaki, hogy az adott kor társadalmi szokásainak megfelelően az apostolok elsősorban felnőttek között szolgáltak. Mi erre azt mondjuk: valóban, ám az egészen biztosra vehető, hogy soha nem állt szándékukban különválasztani vagy előnyben részesíteni bizonyos korcsoportokat. Evangélizáláskor sem emeltek ki egyes csoportokat. Mindenkiért égett a szívük!

Sem az ősegyházzól, sem a gyülekezetekben folyó gyermekmunkáról nem tudok részletes információkkal szolgálni. Nincs tudomásom olyan feljegyzésről, írásos bizonyítékról, amelyek arról számolnának be, hogy az első századokban tartottak volna külön összejöveteleket gyermekeknek. Ám ez a megállapítás minden csoportra vonatkozik: tehát külön női alkalmak vagy serdülő alkalmak sem voltak.

Viszont Irenaeus [ireneusz], aki mindössze egy nemzedékkel az apostolok után élt, ezt írta: „Krisztus azért jött, hogy mindenkit megváltson. Még egyszer mondom, mindenkit, akit általa Isten újonnan szül: kisbabákat, kicsinyeket, gyermekeket, fiatalokat és időseket.”

A római katolikus gyülekezet **mindig** is fontosnak tartotta a gyermekek tanítását. A 16. századi ellenreformáció idején a jezsuiták azt a célkitűzésüket, hogy reformátusok tömegeit „nyerjék vissza” a római katolikus vallásnak egyetlen nemzedék alatt, a gyermekekre alapozták, és valóban rájuk összpontosították erőfeszítéseiket. Kijelentették, hogy ők „a jelen urai azok által a férfiak által, akiket ők képeztek ki, és azzal, hogy a kezük alatt nevelkedő gyermekek által a jövő fölött is rendelkeznek, megvalósították azt, amit Loyolai Ignác előtt senki még csak álmodni sem mert volna.”

Xavéri Szent Ferenc, az Indiában tevékenykedő jezsuita misszionáriusok legnagyobb alakja mondta egyszer: „Adjátok nekem a gyermekeket hétéves korukig, aztán bárki elviheti őket”. Ő volt az, aki a szubkontinensen végzett evangélizáló munkájában első helyre tette „a fiatalok és tudatlanok” tanítását.

Az evangéliumi egyház történetében itt is, ott is felbukkannak bizonyítékok arra nézve, hogy a hívőket komolyan foglalkoztatta a gyermekek helyzete, és vágytak őket tanítani, evangélizálni.

1727-ben Zinzendorf [cincendorf] gróf buzgón imádkozott a csoportjába járó 10–13 éves kislányokért. A Szentlélek Isten csodálatosan munkálkodott a gyermekek szívében. Az áldás sok kisfiúra és kislányra is kiterjedt. Valóságos lelki ébredés indult el közöttük, amely aztán a felnőttekre is átterjedt. Ebből a kicsiny kezdetből nőtt ki a híres morva ébredés. Abból az időből már tudunk olyan kis és nagy összejövetelekről, amelyeket kifejezetten gyermekeknek szerveztek.

John Wesley [dzson uezli] figyelemmel követte ezt a mozgalmat, és az, amit látott, nagy hatást gyakorolt rá. Ennek eredményeként ő is nagy hangsúlyt fektetett a gyermekmunkára, és prédikátor-hallgatóinak ilyen tanácsokat adott: „Ha van hozzá kedved, ha nincs, tölts heti egy órát a nagyvárosi gyermekek között! Mindig beszéljess el azokkal a gyermekekkel, akikkel az otthoni környezetekben találkozol. Imádkozz kitartóan a gyermekekért!” Egy másik alkalommal pedig ezt mondta: „Isten a gyermekekben kezdi el a munkáját ... és tőlük fognak tüzet az idősebb korosztályok.”

Jonathan Edwards [dzsonatn eduördsz], az 18. századi amerikai evangéliumi ébredés nagy prédikátora számos esetről számol be, amikor (többnyire 9–14 éves) gyermekek bűnbánatra jutottak, és békeségre, üdvbizonyosságra letek Krisztusban. Ebből is nyilvánvaló, hogy Edwards szolgálataira sok gyermek tért meg.

Robert Murray McCheyne [robet möri mekcséjn], a 19. század elején Skóciában élt, szent életű lelkipásztor és prédikátor szavait idézem: „A megtérők többsége fiatal korában menekül Krisztushoz ... így van ez szinte minden alkalommal, amikor vallási ébredés történik, mert a fiatal kor a megtérés ideje.”

Szintén ő írja: „Az itt szolgálók hiszik, hogy a gyermekek elveszettek, de kegyelem által üdvözülhetnek, ezért ugyanolyan felszabadultan beszélnek hozzájuk, mint a felnőttekhez. Isten előtt oly kedvesnek bizonyult ezeknek a lelkes szolgálóknak a munkája, és annyira megáldotta őket, hogy sok 10 éves és idősebb gyermek életében láthattuk az újonnan születés félreérthetetlen jeleit.”

Egy író ezt jegyezte föl a 19. századi ébredéssel kapcsolatban: „Közel járunk az igazsághoz, ha azt mondjuk, hogy evangéliumi atyáink (az ébredési időkben) tartottak nyilvános alkalmakat gyermekeknek is, és sok esetben Isten Lelke először a gyermekekben munkálkodott.” Ez történt Walesben és Észak-Írországon 1859-ben. A szerző így foglalja össze mondani-valója lényegét: „Mindebből láthatjuk, hogy Isten kész megáldani azokat az összejöveteleket, amelyeket kimondottan gyermekeknek szerveznek.”

Charles Haddon Spurgeon [csálz hedn szpödzsön], aki a 19. sz. második felében sok éven át a londoni Metropolitan Tabernacle lelki-

pásztoraként szolgált, szintén megértette a gyermekmunka elsőrendű fontosságát. Istentiszteleteit rengeteg gyermek látogatta, vasárnapi iskolai csoportokat indított és felügyelt, sőt, külön gyermek-evangélizációkat hirdetett, amelyekre vendég-igehirdetőnek az amerikai gyermek-evangélistát, E. Payson Hammond [í péjszön hemönd] tiszteletest hívta meg. Ezek az alkalmakon mintegy 8000 gyermek fordult meg, akik közül nagyon sokan megtértek.

Több mint 100 évvel ezelőtt Isten Hammond tiszteletes gyermekeknek tartott prédikációit használta arra, hogy megszólítson két férfit, Josiah Spierst [dzsozájá szpiösz] és T. B. Bishopot [bisop], akik hirtelen rádöbentek a gyermekmunka súlyára, hosszú távú jelentőségére, és kimeríthetetlen lehetőségeire. Hamarosan létrehozták a CSSM (Children's Special Service Mission – Különleges Gyermekmisszió) szervezetet, amelyet Isten sok éven át eszközként használt gyermekek százainak az életében, akik a szervezeten keresztül jutottak üdvözítő hitre Krisztusban.

Dr. Torrey [tóri], a nagy hírnévnek örvendő, amerikai evangélista írta ezt: „Sokak által ismert tény, hogy egyetlen összejövetel sem jár olyan kézzelfogható eredményekkel a megtérés tekintetében, mint a gyermekeknek tartott evangélizációs alkalmak.”

Az 1930-as évek végén Isten elhívott egy kaliforniai lelkipásztort, és a gyermekek evangélizálását helyezte a szívére. Ezt a férfit J. Irvin Overholtzernek [dzsáj övin óverholcer] hívták, és hamarosan ő alapította meg a Child Evangelism Fellowship (röviden CEF – szí í ef – Gyermek-Evangélizációs Közösség) szervezetet, amely később a világ legnagyobb gyermekmissziójává nőtte ki magát. 2011-ben 2700 főállású munkatársat számlált, és a világ 162 országában működött. A főállású misszionáriusokkal együtt több ezer önkéntes munkás is hirdeti az evangéliumot gyermekek millióinak, akiknek a nagy többsége korábban még nem hallott Isten dolgairól.

Feleségemmel együtt abban a kiváltságban részesülhettünk, hogy közel 50 éve dolgozhatunk a CEF kötelékében: 14 éven át az írországi munka vezetőiként, majd 29 évig az európai munka irányítóiként. Jelenleg újra Írországban vagyunk, és főállású írói szolgálatban állunk.

26. kérdés

Mi az evangélium üzenete gyermekeknek?

Válasz

Le kell szögeznünk: nem létezik külön evangéliumi üzenet gyermekeknek, amely különbözne attól az evangéliumi üzenettől, amelyet felnőtteknek hirdetnek. Egyetlen egy evangéliumi üzenetet ismerünk, és ez az üzenet mindenkinek ugyanaz. Különböző módszerekkel mondhatjuk el, ám a lényeg soha nem változhat.

- Az Úr Jézus azt parancsolta a Márk 16,15-ben, hogy hirdessük az **evangéliumot minden** teremtménynek.
- Pál apostol hangsúlyozta, hogy csak egy evangélium van.
„Viszont ha még mi magunk, vagy egy mennyből való angyal hirdetne is nektek evangéliumot azon kívül, amit mi hirdetünk, átkozott legyen! Amint már korábban is megmondtuk, most ismét mondom: ha valaki nektek más evangéliumot hirdet, azon kívül, amelyet elfogadtatok, átkozott legyen!” (Gal 1,8–9).

Mi tehát az evangélium üzenete gyermekeknek?

- Az evangéliumi üzenet szívé a Jézus Krisztusról szóló igazságok alkotják. Az Apostolok cselekedetei 9,20-ban azt olvassuk Pálról, hogy *„hirdetni kezdte a zsinagógákban Jézusról, hogy ő az Isten Fia.”* Nos, ez az evangélizálás.

A Krisztusról szóló igazságok kapcsán két témát kell körüljárni.

- ✓ Először azt, hogy **kicsoda** Jézus Krisztus.

Mivel tökéletes ember, a bűnös emberek helyettese lehet, a helyükbe léphet.

Ugyanakkor Ő a Fiú Isten, aki megszámlálhatatlanul sok férfért, nőért és gyermekért tudott helyettes, engesztelő áldozatot bemutatni.

- ✓ Másodszor azt, hogy **mit tett** Jézus Krisztus.

Emberi testben megszületett, tökéletes, büntelen életet élt, majd meghalt mint engesztelő áldozat a kereszten. Önként magára vállalta azt a büntetést, amelyet az Atya Isten szabott ki az emberek bűnéért. Erre azért volt szükség, hogy mi, akik hiszünk, elkerüljük Isten jogos ítéletét, amely a bűnösökre vár.

Jézus a halálát követő harmadik napon feltámadt a halálból, majd 40 nap múlva felment a mennybe. Az Atya a legnagyobb méltóságra emelte, és most az Atya jobbján ül.

- Meg kell látnunk azonban, hogy a bűnből való szabadulás, megváltás jó híre önmagában érthetetlen és mellékes bárkinek addig, amíg meg nem érti a bűn fogalmát és nem jut bűnbánatra. A rossz hírnek tehát meg kell előznie a jó hírt. A bűnnel kapcsolatban a következőket kell megtanítanunk a gyermekeknek:

- ✓ Mi a bűn? (Isten törvényének a megszegése.)

- ✓ Hogyan gondolkodik Isten a bűnről? (Meg kell büntetnie.)

- ✓ Ki bűnös? (Minden ember.)

- Ám ha a bűnről „elszigetelten” tanítunk, a gyermekek nem fogják megérteni a tanítást. A bűnről csak Isten viszonylatában tudunk tanítani, hiszen a bűn elsősorban Istent sérti, és lényege az Isten törvénye iránti engedetlenség. Tehát mielőtt a bűnről tanítanánk, tanítanunk kell Istenről. A gyermekeknek hallaniuk kell néhány fontos igazságot: Isten a Teremtő, aki őket is megalkotta; Isten szent, ezért nem tűri a bűnt; Isten igazságos, ezért meg kell büntetnie a bűnt. Ezután már felemelheti őket az az igazság, hogy Isten szereti őket, és elkészítette nekik is a bűnből való kimenekedés útját.

Mi tehát az evangélium üzenete gyermekeknek?

- ✓ Tanítás Istenről.

- ✓ Tanítás a bűnről.

- ✓ Tanítás Jézus Krisztusról.

Ez a logikus és bibliai sorrend.

Ez azonban korántsem a teljes evangélium. Nagyon jó, ha a gyermekek az említett igazságokat megértik és megtanulják, de még tovább kell őket vezetni. Isten a hallott igazságokra választ vár tőlük, hiszen az üdvösség, amelyről hallottak, csak akkor lesz személyesen is érvényes és igaz rájuk, ha ők maguk válaszolnak Isten hívására, illetve ha a Szentlélek Isten munkálkodik a szívükben, és képessé teszi őket a válaszadásra.

- Az evangéliumi igazságok negyedik területe tehát az üdvösség útjával foglalkozik. Jézus Krisztus hívja a gyermekeket, hogy jöjjenek hozzá és higgyenek benne, mert csak így üdvözülhetnek. Ez is az evangéliumi üzenet elengedhetetlen része. Ahhoz, hogy egy gyermek üdvözülhessen, benne is meg kell jelennie a bűnbánatra és hitre való készségnek és vágyak. Fontos, hogy akarjon elfordulni a bűntől (bűnbánat), és akarjon odafordulni Jézus Krisztushoz mint Úrhoz és Megváltóhoz (hit). Nem elég, ha az eszével elfogadja, hogy Jézus Krisztus meghalt érte, és az sem elég, ha a szívét megérinti ez az igazság. A hitre jutás folyamatára az teszi föl a koronát, ha a gyermek bűnbánó szívvel egész életét hittel rá is bízva Jézus Krisztusra mint személyes Megváltójára.

Abban a pillanatban, amikor a gyermek üdvözítő hitre jut az Úr Jézus Krisztusban, a Biblia tanítása szerint legalább két dolog történik. Ezekről a következményekről is tudnia kell a gyermeknek, mielőtt rábízná magát, illetve miután rábízta magát Krisztusra.

- ✓ Megigazul, azaz **minden** bűnére bocsánatot kap, és attól a pillanattól kezdve Isten olyan tisztának **látja**, mint Jézus Krisztust.
- ✓ Újjonnan születik. Új emberré lesz, új vágyak jelennek meg benne, és az élete új irányban halad tovább.

Mi tehát az evangélium üzenete gyermekeknek?

- Tanítás Istenről.
 - ✓ Isten a Teremtő.
 - ✓ Isten szent és igazságos.
 - ✓ Isten szeret.

- Tanítás a bűnről.
 - ✓ A bűn Isten törvényének a megszegése.
 - ✓ Isten nem tűr meg bűnt maga körül.
 - ✓ Istennek meg kell büntetnie a bűnt.
 - ✓ Mindenki bűnös.
- Tanítás Jézus Krisztusról.
 - ✓ Tökéletes ember, ugyanakkor a Fiú Isten.
 - ✓ A földön élt, meghalt a bűnért, feltámadt, mennybe ment, és most Ő az Úr.
- Tanítás a megváltás elfogadásáról.
 - ✓ Jézus Krisztus hívja a gyermekeket, hogy jöjjenek hozzá, és higgyenek benne.
 - ✓ A gyermekeknek bűnbánattal és hittel kell Jézushoz jönniük.
 - ✓ Akik hisznek Jézus Krisztusban, megigazulnak és újonnan születnek.

Ez az evangélium. Ez az evangélium üzenete gyermekeknek (is). Csodálatos és hatalmas üzenet (Róm 1,16)! Olyan gazdag üzenet, hogy lehetetlen teljes egészében egyetlen alkalmon megtanítani. Ha rendszeresen taníthatunk egy csoportot, egy-egy alkalommal csak egy kis szeletet tanítsuk, és azt kapcsoljuk a már megtanított igazságokhoz. Egyetlen gyermek-evangélizációs összejevetelen viszont meg kell próbálnunk a lehető legtöbb lényeges igazságot valamilyen módon mégis elmondani és a lehetőségekhez képest tanítani.

27. kérdés

Szabad-e a bűnről beszélnem a gyermekeknek? Szabad-e Krisztus kereszthaláláról beszélnem? Nem ijesztem-e meg őket, különösen, ha kicsik?

Válasz

Mielőtt a három kérdésre határozott választ adnánk, szeretnék néhány lényeges pontot leszögezni:

- Azt a parancsot kaptuk, hogy hirdessük „*az evangéliumot minden teremtménynek*” (Mk 16,15).
- Láttuk, hogy az evangélium magában foglalja az Istenről, a bűnről, Jézus Krisztus személyéről és művéről, ill. a megváltás elfogadásáról szóló tanítást.
- **Csak egy** evangéliumi üzenet létezik mindenkinek.
- Az evangélium átadásának a módszerei változhatnak (pl. függhet a hallgatóság életkorától), ám az üzenet tartalma nem változhat.

Szabad-e a bűnről beszélnem a gyermekeknek?

Természetesen szabad és kell is. A bűnről szóló tanítás az evangéliumi üzenet vagy evangélizáció elengedhetetlen része. Hiszen hogyan is mutathatnánk be Jézus Krisztust mint a Megváltót, Szabadítót, ha előtte nem tisztázzuk, hogy miért és miből van szükség Megváltóra, Szabadítóra?!

Viszont egyáltalán nem mindegy, hogy **hogyan** tanítunk a bűnről!

- Szeretettel és együtt érző szívvel tanítsunk!
- Járjuk körül alaposan a bűn fogalmát, és hívjuk föl a figyelmet a bűn következményeire!
- Vigyázzunk, hogy ne váljunk merevvé és kritikussá, miközben a bűnről tanítunk!

A gyermekek közötti szolgálat során szerzett tapasztalatokból két fontos tanulságot vontunk le.

- A gyermekek közül **sokan** megértik, hogy mi a bűn. Nem is a gyermekekkel nehéz megértetni, hogy mi a bűn, hanem a legtöbb esetben a felnőttekkel.
- A gyermekek általában nagyon érzékenyek a bűnnel kapcsolatban. Sokkal érzékenyebbek, mint a felnőttek. Ez segítséget jelent az evangélizálásban. Mégsem szabad kihasználnunk; nem szabad túlhangsúlyoznunk a bűnt és következményeit. Mindig tartanunk kell az egyensúlyt!

Szabad-e Krisztus kereszthaláláról beszélnem?

Természetesen szabad és kell is. A Jézus Krisztus kereszthaláláról szóló tanítás az evangéliumi üzenet szíve. A legjobb hír, amelyet egy gyermek meghallhat, az, hogy Jézus Krisztus meghalt helyette az ő bűneiért, és nemcsak képes, de hajlandó is – **azonnal** – bűnbocsánatot, örök életet ajándékozni neki és megváltoztatni az életét.

Amikor Jézus haláláról tanítunk, kövessük az apostolok példáját, és azonnal tegyük hozzá a csodálatos igazságot: harmadnap feltámadt a halálból, és ma is él.

Ezzel együtt soha ne feledjük el, hogy gyermekekhez beszélünk. Korcsoporttól függően mérlegelni kell, hogy Krisztus szenvedéseit és halálát milyen mélységben szabad ecsetelni.

Nem ijesztem-e meg a gyermekeket, különösen, ha kicsik?

Ha ezeket az igazságokat biblikusan, hűségesen, a megfelelő arányokban és mélységekben tanítjuk, nem fogják őket a hallottak megijeszteni. Olyan hatást egészen biztosan nem érünk majd el, mint amilyen hatással lehetnek rájuk gyakran azok a szörnyű filmek, amelyeket sok (gyakran egészen kicsi) gyermek rendszeresen néz.

Az az igazság, hogy a legtöbb gyermek nem olyan érzékeny, mint azt mi gondoljuk, és ehhez az is hozzájárul, hogy sokukat mindaz, amit a tévében és a filmekben látnak, szinte érzéketlenné teszi. Sok felnőtt hevesen ellenzi, hogy a gyermekeket a bűnről és Krisztus haláláról tanítsuk, ugyanakkor semmi problémát nem látnak abban, hogy a gyermekek valóban ijesztő és lélekromboló programokat nézzenek a tévében.

Még egyszer szeretném nyomatékosítani a témával kapcsolatban, hogy tartsuk szem előtt: gyermekekhez szólunk, és ezért tartanunk kell az egyensúlyt, nehogy érzelmileg megkárosítsuk őket.

28. kérdés

Szabad-e Isten ítéletéről beszélnem a gyermekeknek?

Válasz

Sok keresztyén gondolja úgy, hogy a gyermekeknek csak Isten szeretetéről kell beszélnünk. Ezeknek az embereknek az Isten ítéletéről szóló igazságok tiltott területet jelentenek, és gyakran meg is feledkeznek a témáról.

Én ezzel szemben azt mondom, hogy nemcsak szabad, de kell is Isten ítéletéről beszélnünk a gyermekeknek. Három érvet tudok felhozni állításom alátámasztására.

- Az evangélium üzenetéhez hozzátartozik a bűnről szóló tanítás. Többek között azt is elmondjuk a gyermekeknek, hogy a bűn elválaszt bennünket Istentől, és Isten egyszer megítéli a bűnt (ApCsel 17,31). Mivel az evangéliumot mindenkinek hirdetnünk kell (Mk 16,15), a gyermekeknek ezt is tanítanunk kell.
- A Bibliából tudjuk, hogy időről időre a gyermekeknek is jelen kellett lenniük, amikor pl. egy vezető meghirdette vagy előrevetítette Isten ítéletét.

„Azután fölolvasta Józsué a törvény minden igéjét, az áldást és az átkot, pontosan úgy, ahogyan meg van írva a törvénykönyvben. Mindabból, amit Mózes megparancsolt, egyetlen szó sem volt, amit ne olvasott volna föl Józsué Izráel egész gyülekezete előtt, meg az asszonyok, gyermekek és jövevények előtt, akik köztük éltek” (Józs 8,34–35).

Ezek és a hasonló igeversek azt mutatják, hogy a kicsinyek is hallották a törvényből felolvasott áldásokat és átkokat.

A Jeremiás 6,10–13 és a Jóel 2,16–17 is eljövendő ítéletre figyelmeztet nagy csoportokat, amelyekbe a gyermekek (sőt, kiemelten még a csecsemők) is beletartoztak.

Az Újszövetségben is megfigyelhetjük, hogy amikor az Úr Jézus a Máté 18,7–14-ben Isten ítéletéről beszélt, egy kisgyermeket tartott a karjában. Pál Isten ítéletéről is ír az efezusi gyülekezetnek (Ef 2,1–3), amelyhez köztudottan gyermekek is tartoztak (Ef 6,1).

Amikor Pál ugyanennek a gyülekezetnek a véneivel beszélt, ezt mondta a gyülekezetben végzett szolgálatáról:

„Nem vonakodtam attól, hogy hirdessem nektek (mindenkinek) az Isten teljes akaratát” (ApCsel 20,27).

- Helyes és etikus is figyelmeztetni valakit, akire veszély leselkedik. A gyermekek veszélyben vannak: Isten meghirdetett ítélete őket is érinti (vagy érintheti). Az én értékrendem szerint morális és etikai szempontból egyenesen helytelen, ha nem figyelmeztetjük őket. Ha megtudnám, hogy egy meredek, sziklás hegyszoros fölött átívelő híd leszakadt, az erkölcsi kényszer nyomására mindenkit figyelmeztetni akarnék, akinek az útja a hídon vezet át. Az én szememben elfogadhatatlan magatartás lenne, ha egyszerűen továbbsétálnék onnan, és hallgatnék a veszélyről. Ha látnék egy gyermeket, aki biciklin száguld a leszakadt híd irányába, nem tudnám nem figyelmeztetni. Képtelen lennék hallgatni csak azért, mert figyelmeztetéssel esetleg rájusztek.

Egy biztos: Isten eljövendő ítéletéről lehet helyesen és lehet helytelenül is tanítani. Szándékosan nem szabad megrémiszteni őket! A mi feladatunk a figyelmeztetés, nem a rémületkeltés. Kerüljünk minden olyan módszert, hatást, harsány, kemény, megfélemlítő hangot, amelyek szinte „kiszorítják” a gyermekből a döntést Krisztus mellett! Amikor Isten ítéletének a veszélyére szeretnénk figyelmeztetni a gyermekeket, tegyük azt szeretettel, gyengéd együttérzéssel, helyes példákkal, jól átgondolt nyelvezettel! Közben ismételjük el többször is, hogy Isten szereti őket, ezért nem akarja, hogy az ítélet egyszer rájuk is lesújtson.

Ennek a témának a tanításához (is) nagy bölcsesség szükséges.

29. kérdés

Mit kell a gyermeknek tennie ahhoz, hogy üdvözüljön?

Válasz

A Biblia több kifejezést is használ, amikor arról beszél, hogy milyen választ vár Isten az evangélium üzenetére a gyermektől (is).

- Fogadja be az Úr Jézus Krisztust!

„Akik pedig befogadták, azokat felhatalmazta arra, hogy Isten gyermekeivé legyenek; mindazokat, akik hisznek az ő nevében” (Jn 1,12).

- Jöjjön az Úr Jézus Krisztushoz!

„Akit nekem ad az Atya, az mind énhozzám jön, és aki énhozzám jön, azt én nem küldöm el” (Jn 6,37).

- Hívja segítségül az Úr Jézus nevét!

„Aki segítségül hívja az Úr nevét, üdvözülj” (Róm 10,13).

- Bánja meg bűneit és térjen meg!

„Tartsatok tehát bűnbánatot, és térjete meg, hogy eltöröltessenek a ti bűneitek...” (ApCsel 3,19a).

Mindezek a válaszok biblikusak, és bármelyiket használhatjuk, ha illeszkedik a lecke tanításához.

A legáltalánosabb kifejezés, amelyet mi is a leggyakrabban használunk, az, hogy higgyenek az Úr Jézus Krisztusban.

„Higgy az Úr Jézusban, és üdvözülsz” (ApCsel 16,31; Jn 3,16).

A Biblia tanítása szerint a megigazulás **hit** által történik (Róm 5,1; Ef 2,8; Gal 2,16). Tehát ha a gyermek azt akarja, hogy Isten megigazítsa, hinnie kell a Megváltóban és rá kell bíznia magát. A *higgy* szót mindenképpen magyarázni kell, nehogy egyes gyermekek úgy véljék, hogy elég elhinni valamit vagy valakinek a létezését, és már üdvözülnék is. Az üdvözítő hit aktív cselekvésben válik nyilvánvalóvá, amikor valaki bűn-

bánattal és hittel elfogadja Jézus Krisztus személyét, és megváltó művét önmagára is érvényesnek tartja.

A Biblia nagyon világosan tanítja: Isten attól a bűnöstől, aki hiszi, hogy Jézus Krisztusban nyerhet üdvösséget, bűnbánatot is vár, ez pedig azt jelenti, hogy a bűnös akarjon elfordulni a bűntől (ApCsel 2,38; 3,19; 17,30; 20,21; 26,20). A gyermek ne csak vágyjon a változásra, hanem legyen hajlandó is változni! Máskülönben hogyan hihetne komolyan Krisztusban, ha nem fogadná el, hogy rossz irányba halad, és nem akarja az irányt változtatni?

A bűnbánat nem független a hittől. Épp ellenkezőleg: elválaszthatatlanok egymástól. A bűnbánat és hit a „megtérés-érem” két oldala. Mindkettő annak a megtapasztalásnak az alkotóeleme, amelyet a Biblia megtérésnek nevez. A megtérés egy fordulópont, és az üdvösség tekintetében csak egyszer történik meg, de két aspektust, vetületet hordoz magában:

- valamitől elfordulok (bűnbánat)
- valakihez odafordulok (hit).

A gyermek egyedül hit által üdvözülni, de az üdvözítő hitben ott kell lennie a bűnbánatnak. E nélkül nem beszélhetünk üdvözítő hitről.

Ezt Pál apostol is hangsúlyozta:

„Bizonyrágot tettem zsidóknak is, meg görögöknek is az Istenhez való megtérésről és a mi Urunkban, Jézusban való hitről” (ApCsel 20,21).

Ezt várja Isten a gyermekektől is, vagyis ezt kell megtenniük, ha üdvösségre vágnak.

30. kérdés

Mit jelent az üdvözítő hit?

Válasz

A Biblia egyértelmű kijelentése, hogy az üdvösség egyedül hit által lehetséges. Ezt a tanítást a teljes Újszövetség hangsúlyozza (Jn 3,16; 5,24; ApCsel 10,43; Róm 5,1; Gal 2,16; Ef 2,8).

De tulajdonképpen milyen az üdvözítő hit? Vizsgáljuk meg a három elemét!

➤ Ismeret

Ez a hit akarati eleme. A gyermek nem hihet egy olyan valakiben, akiről nem tud semmit. Az üdvözítő hit előfeltétele tehát, hogy rendelkezzen bizonyos ismeretekkel Jézus Krisztusról és arról, hogy mit tett Jézus (Róm 10,14).

Az ismeret azonban önmagában kevés. Így az ördögök is hisznek, mert tudják, kicsoda Jézus Krisztus, és azt is tudják, hogy mit tett, mégsem üdvözülnek (Jak 2,19).

➤ Egyetértés, elfogadás, büntudat és bűnbánat

Ez a hit érzelmi eleme. A gyermek már nemcsak a fejével, hanem a szívével is elfogadja, hogy amit hallott, az igaz. Megérti, hogy bűnös. Ez a bűn-ismeret, bűn-tudat megragadja a szívet, elhiszi azt, egyetért a hallott igazsággal, és bánkódik is. De még ez is kevés az üdvözítő hithez. A Jakab 2,19-ből tudjuk, hogy az ördögök nemcsak hisznek, hanem rettegnek is, tehát érzelmiileg is érintve vannak, mégsem üdvözülnek.

➤ Hit, bizalom

Kálvin János szerint a *bizalom* a hit „megkoronázása”. A hit nem csupán tények elhívése, elfogadása, és nem is érzelmi rábólintás az adott tényekre. Az üdvözítő hit elsősorban személyes ráhatározás Jézus Krisztusra mint Úrra és Megváltóra. Amennyi-

ben a bűnös nem veti minden bizalmát Jézus Krisztusba, nem üdvözülni. Miután megértett valamit Jézus Krisztusról és arról, hogy mit tett Jézus érte, és miután legbelül, a szívében egyetértett a hallottakkal, vagyis elfogadta, hogy amit megértett, az igaz, a bűnös ezzel a hittel teljesen átadja, odaszánja magát Jézus Krisztusnak. Ez az üdvösség.

Az üdvözítő hit tehát személyes hit és ráhagyatkozás; a bűnös hiszi, hogy Jézus Krisztus áldozatáért valóban bűnbocsánatot kap, majd egészen átengedi az uralmat, vezetést Jézusnak, ráhagyatkozik, rábíz mindent.

A *hinni valamiben* görög megfelelője, amelyet a János 3,16 és sok más igevers is használ, a *πιστευο̄ εις*. Az eredeti jelentés inkább ez lenne: *hisz valamibe*. Vagyis arra utal, hogy a hit és a bizalom az Úr Jézus Krisztus személye felé irányul, és benne jut nyugvópontra. Az ilyen hit mindig üdvösséget hoz (ApCsel 16,31).

Az üdvösség legalább két elemet foglal magában.

✓ Megigazulás

A megigazulás két dolgot eredményez a Krisztusban hívő bűnös életében.

- Minden (múlt, jelen és jövőbeli) bűnére bocsánatot kap (ApCsel 13,38–39).
- Isten olyan tisztának és igaznak látja, mint Jézus Krisztust. Olyan, mintha beborítaná, elfedezné Krisztus igazsága (Róm 3,22.24).

✓ Újjonnan születés

A bűnös most már új teremtés (2Kor 5,17). Nem tökéletes, de új természetet kapott, és élete új irányban halad. Lépésenként halad előre a megszentelődésben.

A Biblia szerint az üdvözítő hit mindig üdvösséget nyer, az üdvösség viszont mindig jócselekedetekben nyilvánul meg. A megigazítás a bűnös helyzetét változtatja meg. Mivel újjonnan született, változások is történtek benne, és ezek előbb vagy

utóbb megmutatkoznak. Az üdvözítő hit bizonyítékai, még ha lassan, fokozatosan és kis mértékben is, de mindig megjelennek, és igazolják, hogy valóban üdvözítő hitről beszélhetünk.

Jakab említ olyan hitet, amelyik nem üdvözít.

- ✓ Ez a hit olyan hit, amelyről mindig csak beszélnek (Jak 2,14.18).
- ✓ Ez a hit olyan hit, amely nem terem sem cselekedeteket, sem gyümölcsöket (Jak 2,18).
- ✓ Ez a hit halott hit (Jak 2,17.20.26), és nem üdvözítő hit (Jak 2,14).

31. kérdés

Mi a bűnbánat? Rész-e a bűnbánat az evangélium üzenetének? Képes-e a gyermek a bűnbánatra?

Válasz

A Biblia azt a pillanatot nevezi gyakran megtérésnek, amikor valaki hisz Krisztusban, és új életet kezd vele (Mt 18,3; ApCsel 3,19). A *megtérés* szó eredeti jelentése: *megfordulás*. A megtérés teljes fordulatot jelent, és jól érzékelteti, hogy mi is történik a keresztyén élet kezdetén (1Thessz 1,9). Noha egy adott időpontban történik, egyszerre két történést takar:

- elfordulok valamitől, és
- odafordulok valakihez.

Az egyiket a másik nélkül lehetetlen megtenni. A megtérés pillanatában a bűnös a szívében elfordul a bűntől és visszafordul arról a bűnös útról, amelyen élete addig haladt. Ugyanabban a pillanatban, ugyanazzal a „fordulattal” odafordul Jézus Krisztushoz. Egyedül ez az el- és odafordulás üdvözít, és logikus, hogy csak akkor mehet végbe, ha a gyermek el akar fordulni a bűntől.

A *bűnbánatra* leggyakrabban használt görög szó eredeti jelentése: *a gondolkodás megváltozása*. A görög gondolkodás viszont csak akkor tekintette hitelesnek, valósnak a gondolkodás megváltozását, ha az együtt járt valamilyen irányváltoztatással is.

Az, hogy a gondolkodás megváltozása mit takar, mindig a szövegkörnyezetből derül ki. Jelentheti azt, hogy valaki máshogyan gondolkozik Istenről, Jézus Krisztusról vagy a bűnről. Bár e három „irányváltás” szorosán összefügg, magát a szót a Biblia is és a mai szóhasználat is leggyakrabban arra használja, amikor valaki a bűnről kezd el máshogyan gondolkozni (Mt 11,20–24; Lk 15,2.7.10.18–21; Jón 3,4–10; Mt 12,40–4).

A bűnbánat nem egyenlő a sűrű könnyhullatással, sem azzal, hogy valaki nem tud már sem enni, sem aludni. A bűnbánat nem csak annyi, hogy az ember rosszul érzi magát, bánkódik, szomorkodik a bűnei miatt, bár rendszerint ez is hozzátartozik. A bűnbánat elsősorban az, amikor valakinek megváltozik a gondolkodása a bűnről, és egyszerre **vágyik** arra, hogy elforduljon a bűntől, és máshogyan élje az életét. Vagyis a bűnbánat egyszerre jelenik meg

- értelmi síkon: „Tudom, hogy bűnös vagyok”;
- érzelmi síkon: „Vádolnak a bűneim”;
- akarati síkon: „El akarok fordulni a bűntől, és máshogyan akarok élni”.

A Bibliából tudjuk, hogy a bűnbánat is része az evangélium üzenetének.

- Az Ószövetség egyenesen parancsolja:
„Hagyja el útját a bűnös, és gondolatait az álnok ember! Térjen az Úrhoz, mert irgalmaz neki, Istenünkhöz, mert kész megbocsátani” (Ézs 55,7).
- Az Úr Jézus hirdette:
„Betelt az idő, és elközelített már az Isten országa: térjete meg, és higgyetek az evangéliumban” (Mk 1,15).
- Az Úr Jézus azt parancsolta, hogy nekünk is hirdetnünk kell:
„és hirdetni kell az ő nevében a megtérést és a bűnbocsánatot minden nép között, Jeruzsálemtől kezdve” (Lk 24,47).

➤ Péter hirdette:

„Péter így válaszolt: Térjete meg, és keresztelkedjete meg valamenyien Jézus Krisztus nevében, bűneitek bocsánatára, és megkapjátok a Szentlélek ajándékát” (ApCsel 2,38).

➤ Pál hirdette:

„Bizonyoságot tettem zsidóknak is, meg görögöknek is az Istenhez való megtérésről és a mi Urunkban, Jézusban való hitről” (ApCsel 20,21).

„Először Damaszkuszban és Jeruzsálemben, majd Júdea lakóinak és a pogányoknak hirdettem, hogy térjenek meg, forduljanak az Istenhez, és éljenek a megtéréshez méltóan” (ApCsel 26,20).

➤ Isten ma is parancsolja:

„A tudatlanság időszakait ugyan elnézte Isten, de most azt hirdeti az embereknek, hogy mindenki mindenütt térjen meg” (ApCsel 17,30).

➤ Ez az egyik alapelem, amelyre a keresztyén élet épül:

„Ezért elhagyva a Krisztusról szóló elemi tanítást, törekedjünk a tökéletességre. Ne kezdjük újra lerakni az alapját a holt cselekedetekből való megtérésnek és az Istenbe vetett hitnek” (Zsid 6,1).

Következésképpen mi sem hagyhatjuk el a bűnbánatot az evangélium üzenetéből, amikor gyermekeknek hirdetjük az evangéliumot.

Az a gyermek, aki Jézushoz jön, bűnbánattal és hittel teszi ezt, mert az evangélium üzenetére válaszol. Ugyanakkor – bár a bűnbánat és a hit a gyermek felelőssége – mindez csak akkor lehetséges, ha a Szentlélek Isten munkálkodik a szívében. Szentlélek nélkül nincs bűnbánat, és nincs hit.

„Hiszen kegyelemből van üdvösségetek a hit által, és ez nem töletek van: Isten ajándéka ez” (Ef 2,8).

„Amikor mindezt hallották, megnyugodtak, dicsőítették Istent, és így szóltak: Akkor tehát a pogányoknak is megadta Isten a megtérést az életre” (ApCsel 11,18).

„[Az Úr szolgálója] szelídséggel neveli az ellenszegülőket, hátha az Isten megadja nekik egyszer, hogy megtérve megismerjék az igazságot” (2Tim 2,25).

32. kérdés

Hogyan tanítsunk, és mit magyarázzunk a bűnbánatról a gyermekeknek?

Válasz

Mielőtt a válaszra térnék, szeretnék öt pontban közvetlenül a tanítókhoz szólni.

- Kedves Tanító, először neked legyen a Biblia alapján szilárd meggyőződésed, hogy a bűnbánat az evangéliumi üzenet elengedhetetlen része.
- Először neked kell világosan értened, hogy mi a bűnbánat, és mi a jelentősége.
- Könyörögj buzgón Istenhez, hogy segítse bűnbánatra a csoportjaidba járó gyermekeket (ApCsel 11,18; 2Tim 2,25)! Te nem tudod ezt elérni náluk, és ők sem tudnak a Szentlélek befolyása nélkül bűnbánatra jutni.
- Tanítsd ezt az igazságot egyszerűen, érthetően és jó példával! Ne ragaszkodj magához a *bűnbánat* szóhoz! Nem feltétlenül kell használnod, hiszen nem a szót tanítod, hanem a hozzá tartozó fogalmat és alapelvet.
- Soha ne tanítsd magában! Más igazságokhoz kapcsolódóan tanítsd! Pl.: amikor arról beszélsz, hogy Isten szent, vagy arról, hogy egyedül hit által lehet üdvözülni.

Hogyan taníthatunk a bűnbánatról?

- Egyszerű magyarázatokkal.
 - ✓ Tanítsuk meg, mi a bűn!
 - ✓ Tanítsunk arról, hogy mindenki bűnös, és imádkozzunk azért, hogy a Szentlélek győzze meg a gyermekeket erről az igazságról!

- ✓ Szólítsuk meg a gyermekeket tanítás közben: „Talán sokszor gondoltad már, hogy szeretnél más lenni. Szoktad érezni itt bent, hogy fáj a rosszaság, fáj egy-egy bűnöd? Gondoltál már arra, hogy milyen jó lenne elfordulni a bűneidről és Istennek tetsző életet élni?”
- ✓ Mondjuk el nekik, hogy higgyenek Jézus Krisztusban mint személyes Megváltójukban.
- ✓ Azt is mondjuk el, hogy ha hisznek, két dolog történik:
- ✓ minden bűnükre bocsánatot kapnak,
- ✓ és megváltoznak.
- ✓ Bátorítsuk őket, hogy ha hisznek Jézus Krisztusban, Jézus a maga erejét adja nekik, és képesek lesznek változni.

Az a tanító, aki ezt világosan megértette, meghíváskor jelzi a gyermeknek, hogy két területen vár tőle Isten válasza:

- Szeretnél-e bocsánatot kapni a bűneidre?
- Szeretnél-e máshogyan élni?

Az a gyermek, aki valóban hinni akar Krisztusban, mindkét kérdésre szívből jövő igennel válaszol.

- Olyan bibliai leckékkel, amelyeknek központi témája a bűnbánat. Pl.:
 - ✓ Zákeus története (Lk 19,1–10);
 - ✓ a tékozló fiú példázata (Lk 15,11–32);
 - ✓ Saulus megtérése (ApCsel 9,1–22).
- Missziós történetekkel, az egyház történetéből vagy a mai gyermekek életéből vett példákkal.
- Bibliai igeversek tanításával és magyarázatával. Pl.: ApCsel 3,19; Lk 15,10; Ézs 55,7.

A bűnbánatról szóló tanítás ellenzői

Annak ellenére, hogy biblikusan teljesen megalapozott, és az evangéliumi gyülekezetekben több évszázados gyakorlat, szép számmal vannak, akik teljességgel elutasítják azt az igazságot, mely szerint a bűn-

bánat elválaszthatatlan az evangélium üzenetétől. Ezért tiltakoznak a bűnbánat tanítása ellen. A következő érveket szokták felhozni: *„Egyedül hit által, nem pedig hit és bűnbánat által van üdvösségünk.”*

Valóban egyedül hit által van üdvösségünk, ám az üdvözítő hit megér-
téssel, ráébredéssel, bűnbánattal és, idővel, jócselekedetekkel jár együtt.

„Azzal, hogy a bűnbánatról tanítunk, nagyon bonyolulttá tesszük az evangélium üzenetét.”

Ez egyáltalán nem így van, feltéve, ha maga a tanító pontosan érti, és egyszerűen, világosan tanítja az igazságot a gyermekeknek.

„A gyermekek képtelen a bűnbánatra.”

A mi feladatunk csak az, hogy tanítsunk a bűnbánat szükségességéről. A többit bízunk Istenre, mert egyedül Ő adhat „megtérést az életre” (ApCsel 11,18).

„Lehetetlen, hogy egy hitetlen valaki elforduljon a bűntől.”

Ez igaz. Ám mi azt mondtuk csak, hogy a gyermek legyen kész, akarjon, legyen benne hajlandóság elfordulni a bűntől. Ugyanúgy, ahogyan még ezt a vágyat is Isten gerjeszti fel benne, egyedül Isten teszi képessé arra, hogy elforduljon a bűntől, miután hisz Krisztusban.

„Ha tanítunk a bűnbánatról, megnehezítjük a gyermekeknek a megtérést.”

A megtérés csak annyira nehéz, mint amilyen nehéznek a Biblia tanítja. Két szélsőséges vélemény létezik: az egyik túl könnyűvé teszi a megtérést, a másik túl nehézé. Úgy tudjuk tartani az egyensúlyt, ha egyformán a bűnbánatról és a hitről is tanítunk.

„Kevesebb gyermek fog válaszolni.”

Ez megtörténhet. Azok azonban, akik válaszolnak, teljes mértékben tudatában lesznek annak, hogy mit tesznek. Egy angol puritán írta ezt az elgondolkodtató mondatot: *„A megtéréseket mérlegelni kell, nem pedig számolgatni.”* Értékeljük a mennyiséget és a statisztikákat, de a minőség sokkal fontosabb.

33. kérdés

Amikor egy gyermek elfogadja Krisztust Megváltójának, elismeri-e ugyanakkor Urának is? Vagy ez egy későbbi lépés, amelyet megtérése után kell majd megtennie?

Válasz

Nézzük ismét, mit mond a Biblia! A megtérés, amikor valaki Krisztushoz jön, nem csupán hitbeli lépés, hanem engedelmesség is. Ha valaki hisz Krisztusban, akkor a Biblia felszólításának, parancsának engedelmeskedik (ApCsel 16,31). Az a gyermek, aki Krisztushoz jön, Krisztus parancsának engedelmeskedik (Mt 11,28). Az a gyermek, aki hittel elfogadja Jézus Krisztust Megváltójának, az engedelmességnek ezzel az első lépésével tulajdonképpen azt fejezi ki, hogy térdet hajt Jézus Krisztus előtt.

Most már Jézus Krisztus az Ura is, bár nem érti még teljesen, hogy mi mindent jelent ez az uralom, amely keresztyén életében fokozatosan teljesedik majd ki. Megtérésekor olyan mértékben tudja csak elismerni Krisztus uralmát, és alárendelni magát neki, amennyire az adott pillanatban erre képes. Többé már nem lázadó, hanem a királyok Királyának az alattvalója. Idővel azután egyre jobban és mélyebben megérti a megtérés tartalmát, ezért egyre tudatosabban elismeri Krisztus uralmát, és egyre inkább alárendeli magát annak. Ám a megtéréskor még csak az a lényeg, hogy az első lépést megtette.

A Biblia értelmezésében az, aki keresztyénné lett, új élete első pillanatától kezdve az Úr Jézus engedelmes tanítványa. Mivel mind az engedelmesség, mind a tanítványság még csak csírájában van jelen, mindkettőn kitartóan kell dolgozni. Ennek ellenére az engedelmesség és a tanítványság nem egy második lépés, hanem a megtéréssel kezdődik, és a gyermek folyamatosan növekszik mindkettőben.

- Az Úr Jézus többször beszélt arról földi szolgálata során, hogy az Ő követése engedelmességgel jár, aminek ára van, és ezt mindenkinek mérlegelnie kell, aki követni akarja. Lásd: a gazdag ifjú

(Mk 10,17–21), a samáriai asszony (Jn 4,15–16), a három ember, aki Jézushoz ment (Lk 9,57–62), és a sokaság (Lk 14,25–33). Jézus szavait ezekben a helyzetekben nem lehet úgy értelmezni, mintha hívőket hívott volna el tanítványnak. Nem. Mind a négy esetben hitetlenekhez szólt.

- Az apostolok igehirdetéseikben gyakran rámutattak a keresztség jelentőségére (ApCsel 2,38.41; 8,6.12.36; 9,18; 10,47; 16,15.33; 18,8; 22,16). Ezzel tulajdonképpen arra akarták felkészíteni hallgatóikat, hogy ha Krisztusban hisznek, Krisztus elvárja tőlük, hogy nyilvánosan is megvallják Őt. Az apostolok azt is kiemelték, hogy ha hallgatóik Krisztusban hisznek, Krisztus azt is elvárja tőlük, hogy elforduljanak bűneiktől (ApCsel 3,26; 14,15). Ilyenkor ők is használták a *megtérsni* szót (ApCsel 3,19; 15,3). Azt is látjuk az Apostolok cselekedeteiről szóló könyvben, hogy a *tanítvány* és a *keresztény* szavakat úgy használták, mint rokon értelmű szavakat (ApCsel 11,26).

- Amikor az apostolok hitetlen csoportoknak hirdették az Igét, mindig külön kitértek arra, hogy Jézus Krisztus nemcsak Megváltó, hanem Úr is:

„Tudja meg tehát Izráel egész háza teljes bizonyossággal, hogy Úrrá és Krisztussá tette őt az Isten: azt a Jézust, akit ti keresztre feszítetetek” (ApCsel 2,36).

„Az Isten őt fejedelemmé és üdvözítővé emelte fel jobbjára, hogy megtérést és bűnbocsánatot adjon Izráelnek” (ApCsel 5,31).

„Ezt az ígét küldte Izráel fiainak, amikor békeséget hirdetett Jézus Krisztus által. Ő a mindenség Ura!” (ApCsel 10,36).

„Ők pedig így válaszoltak: „Higgy az Úr Jézusban, és üdvözülj mind te, mind a te házad népe!” (ApCsel 16,31).

Ez az igazság Pál leveleiben is központi helyet kap, amikor Krisztus uralmát (és a neki való engedelmességet) összekapcsolja az evangéliummal és az evangélizációval (Róm 6,16–17; 10,9–10.12–13; 2Kor 4,5; Kol 2,6).

Érdekes megfigyelni, hogy Jézus Krisztust 747 alkalommal említi Úrnak az Újszövetség. Csak az Apostolok cselekedeteiről szóló könyv 92-szer nevezi Úrnak, és kétszer Megváltónak.

- Azoknak a leveleknek az írói, amelyeket aztán szétküldtek a gyülekezeteknek, mindig kiemelik, hogy a keresztyén élet kezdettől fogva engedelmesség:
 - ✓ írtak az „*evangéliumnak való engedelmességről*” (2Thessz 1,8; 1Péter 4,17);
 - ✓ írtak a „*hitben való engedelmességről*” (Róm 1,5 és 16,26-ban);
 - ✓ írtak az „*igazság iránt való engedelmességről*” (1Pt 1,22).

Sokan hangoztatják azt a véleményüket, hogy addig, amíg meg nem térnek, ne beszéljünk a gyermekeknek arról, hogy Jézus Krisztus az életük Ura akar lenni. Az én látásom szerint ez sem bibliailag (ahogyan láttuk), sem erkölcsileg nem becsületes. Éppen ezért egy tanító mindig őszintén beszéljen arról egy gyermeknek még a megtérése **előtt**, hogy mi minden jár együtt azzal, ha elfogadja Jézus Krisztust Megváltójának. Ha ezután megteszi a döntő lépést, nem érzi úgy utána, mintha félrevezették volna, mert tudni fogja, mire vállalkozik. Én így gondolom tisztességesnek, helyesnek és becsületesnek. Az Úr Jézus is így járt el, és az apostolok is.

Talán feltűnt, hogy milyen közel áll ez a válasz a 32. kérdésre adott válaszhoz. Az a tanítás, hogy a bűnbánat az, amikor a gyermek el akar fordulni a bűntől, és Istennek tetsző életet akar élni, magától értetődően összekapcsolódik azzal a tanítással, hogy ha a gyermek hisz Jézus Krisztusban mint személyes Megváltójában, akkor Jézus az Ura is akar lenni. A még meg nem tért gyermeknek tudnia kell, hogy ha hisz Krisztusban, akkor Isten elkezd munkálkodni benne, mert változásokat akar látni az életében. Csak így tudhatja már jó előre, hogy a keresztyén élet nem mentes a gondoktól és a nehézségektől. Így, amikor hisz Krisztusban, tudja, hogy mit tesz.

Itt is fontos az egyensúly. Miközben nem akarjuk a megtérést túl könnyűnek feltüntetni a gyermekek szemében, az sem lehet a célunk, hogy ezt a lépést túlzottan megnehezítsük számukra. Azt azonban mindenképpen fel kell előttük tárnunk, hogy ha hisznek, Isten elkezd

munkálkodni: elküldi Szentlelkét, aki hit által beköltözik az életükbe, formálja, változtatja őket, erőt ad nekik, és képessé teszi őket arra, hogy alárendeljék magukat Uruk és Megváltójuk akaratának.

34. kérdés

Mennyi ismeretre van a gyermeknek szüksége ahhoz, hogy megtérhessen?

Válasz

Ez egy nehéz kérdés. A 26. kérdésnél láttuk, milyen sokrétű az evangélium üzenete, és hogy az egyes igazságok egymásba fonódnak. Mennyit kell egy gyermeknek megértenie ezekből az igazságokból, mielőtt hitre juthatna Jézus Krisztusban?

A Biblia nem határozza meg, hogy egy gyermeknek (vagy bárki másnak) mennyit kell ahhoz tudnia és megértenie, hogy megtérhessen. Egy biztos: nem kell a 26. kérdésnél felsorolt **összes** igazságot megértenie. A megtérést nem köthetjük ilyen feltételekhez. A tapasztalat azt mutatja, hogy vannak gyermekek (és felnőttek), akik igen csekély evangéliumi ismerettel rendelkeznek, mégis hitre jutnak Krisztusban, míg mások csak azután térnek meg, miután sok és alapos evangéliumi tanítást kaptak.

A Biblia az újonnan születés és a Szentlélek megújító munkájának a titkáról beszél:

„A szél arra fúj, amerre akar; hallod a zúgását, de nem tudod, honnan jön, és hova megy: így van mindenki, aki a Lélektől született” (Jn 3,8).

Isten szuverén Úr az üdvösséget illetően is: nem egyszer olyanokat is hitre segít, akik nagyon kevés ismerettel rendelkeznek. Mi, tanítók azonban soha ne erre a lehetőségre alapozzuk tanításunkat. Legyünk jó tanítók, és tanítsuk olyan alaposan az evangélium üzenetét a gyermekeknek, amennyire csak tudjuk! Amikor gyermekek jönnek Krisztushoz, mindig Isten Igéjére válaszolnak (Róm 10,17; 1Pt 1,23). Sokszor

látjuk azt, hogy azok a gyermekek, akik jó felkészítést kaptak, és akkor térnek meg, amikor már átfogó ismereteket szereztek az evangéliumról, könnyebben veszik a keresztyén élet kezdeti akadályait, és lelkileg sokkal kiegyensúlyozottabbak.

Mégse legyünk ebben a kérdésben dogmatikusak, mert olyan gyermekek is hihetnek Krisztusban és üdvözülhetnek, akik nagyon kis mértékben ismerték meg az igazságot.

- Összefoglalásképpen elmondható: az a gyermek, aki hisz Krisztusban, érez valamilyen **szükséget**, és rendelkezik valamiféle büntudattal. Máskülönben nem akarna megtérni.
- Emellett rendelkeznie kell némi **ismerettel** azt illetően, hogy kicsoda Jézus Krisztus, és mit tett érte. Máskülönben nem tudná, hogy megtérhet.
- Végül némiképpen azzal is tisztában kell lennie, hogy miután meghallotta Jézus hívását, hogyan **jöhet** Jézushoz. Máskülönben nem tudná, hogyan térhet meg.

35. kérdés

Hihet-e egy olyan gyermek Krisztusban, aki először hallja az evangéliumot?

Válasz

Ejtsünk szót röviden három tényről!

- Az üdvösség a Szentlélek munkája, és amint azt már a 34. kérdésre adott válaszban láttuk, a Biblia úgy beszél az újonnan születésről, mint titokról, amely teljesen a Szentlélektől függ. Isten az üdvösség tekintetében is korlátlan Úr. Megmenthet-e akkor egy gyermeket, aki először hallja az evangéliumot? Természetesen! A válasz tehát: igen.

- A Bibliában találunk is rá példát, nem is egyet. Az első pünkösdön több ezren tértek meg, pedig akkor hallották először az evangéliumot (ApCsel 2,41). Bár úgy tűnik, Péter hosszabb ideig hirdette aznap az Igét (ApCsel 2,14–39), és minden részletre kiterjedően magyarázta is (ApCsel 2,40).

Az etióp kincstárnok is az első adandó alkalommal megtért, amikor hallotta az evangéliumot (ApCsel 8,26–40), noha ennél a történetnél is sejthető, hogy Fülöp hosszú órákig fejtegette Isten Igéjét (ApCsel 8,35).

- Az egyháztörténelem is tud olyanokról, akik amikor először hallották az evangéliumot és annak körültekintő magyarázatát, megtértek.

A kérdésre mindenképpen igennel válaszolunk. Megtörténhet, hogy egy gyermek hisz Krisztusban, amikor először hallja az evangéliumot.

Mindazonáltal az ilyen megtérés inkább szokatlan, mint megszokott. Az emberek nagy többsége akkor jön Krisztushoz, amikor az evangéliumról már sokat hallott, megismert és tanult, illetve amikor a Szentlélek felkészítette őket. Egyeseknél ez az idő rövidebb, másoknál hosszabb, de az az általános, hogy a megtérés előtt eltelik valamennyi idő.

A Biblia a megtérést a születéshez hasonlítja, és „újonnan születésnek” nevezi (Jn 3,3–8). A születés egy adott pillanatban történik, de egy kilenc hónapos felkészítő és fejlődési periódus előzi meg. Ez érvényes általában az újonnan születésre is, bár a felkészítési periódus hossza leggyakrabban eltér a fizikai születést megelőző időszak hosszától. A puritánok ezt az időt „megelőlegezett kegyelemnek” nevezték. Ez a kegyelem munkálkodik a bűnös ember szívében és életében, mielőtt Krisztushoz jön, és ez készíti fel őt a megtérésre.

36. kérdés

Elég-e, ha megtanítjuk az evangélium igazságait, és az eredményt a Szentlélekre bízunk, vagy kell-e még valamit tennünk?

Válasz

Alapvető, hogy a tanító tanítsa és megtanítsa az evangélium igazságait (lásd a 26. kérdés). A gyermekek hite is „hallásból van”, tehát nekik is Isten Igéjét kell meghallaniuk és megérteniük ahhoz, hogy Krisztushoz tudjanak jönni (Róm 10,17). Ezek az evangéliumi igazságok az Istenről, bűnről és Jézus Krisztusról szóló tanítások során hangzanak el.

Azt már a 26. kérdésre adott válaszban is láttuk, hogy az üdvösség útjáról is tanítanunk kell őket, illetve meg kell tudniuk, hogy tőlük mit vár Isten. Nem járnánk el helyesen, ha csupán az evangélium tényeit tanítanánk, és nem mondanánk el nekik, hogy Isten milyen választ vár az alábbi igazságokra, amelyek az üdvösség útjáról szólnak:

- Jézus Krisztus hívja magához a gyermekeket;
- Jézus Krisztushoz bűnbánattal és hittel jöhetnek;
- Jézus Krisztusért Isten megigazítja és újonnan szüli őket, amikor hisznek.

Tanítanunk kell tehát ezeket is, mert ha szabad alázatosan így fogalmaznom, ezt a Szentlélek nem teszi meg helyettünk. Ő győzi meg a gyermeket a bűnről, Ő nyitja meg az értelmét az evangélium előtt, Ő vezeti őt Krisztushoz, de mindig azokra az igazságokra épít, amelyeket mi megtanítunk nekik.

Amikor gyermekeknek hirdetjük az evangéliumot, nekik is el kell magyaráznunk a következő három bibliai alapvetet:

- „**Szükséged** van az üdvösségre!” – Ezt azért kell hirdetnünk nekik, mert bűnösök, Isten viszont szent.

- „Üdvösséget **kaphatsz!**” – Ezzel azért bátoríthatjuk, mert Krisztus helyettük is meghalt és értük is feltámadt.
- „Üdvösséget **kapsz!**” – Kijelenthetjük, hogy Isten ezt az ígérését teljesíti, ha bűnbánattal és hittel Krisztushoz jönnek.

A harmadik ugyanolyan fontos, mint az első kettő, hiszen ebben fejtjük ki bővebben azt, hogy mi módon válaszolhatnak Isten üzenetére.

Az apostolok ezekre az elvekre építették igehirdetésüket. Miután elmondták az Istennel, bűnnel és Jézus Krisztussal kapcsolatos igazságokat, világosan alkalmazást is adtak: elmondták az embereknek, hogy konkrétan mit vár tőlük Isten.

„Térjete meg, és keresztelkedjete meg valamennyien Jézus Krisztus nevében, bűneitek bocsánatára, és megkapjátok a Szentlélek ajándékát” (ApCsel 2,38).

„Tartsatok tehát bűnbánatot, és térjete meg, hogy eltöröltessenek a ti bűneitek” (ApCsel 3,19).

„Ha teljes szívedből hiszel, akkor lehet” (ApCsel 8,37).

„Aki hisz őbenne, az ő neve által bűnbocsánatot nyer” (ApCsel 10,43).

„Őáltala mindenki megigazul, aki hisz” (ApCsel 13,39).

„Ezekből a hiábavaló dolgokból térjete meg az élő Istenhez” (ApCsel 14,15).

„Higgy az Úr Jézusban, és üdvözlösz” (ApCsel 16,31).

„Isten ... most azt hirdeti az embereknek, hogy mindenki mindenütt térjen meg” (ApCsel 17,30).

Láthatjuk: az apostolok először magyarázták és tanították az üdvösség útját, majd **felszólították, buzdították hallgatóikat, sőt nem egyszer meg is parancsolták nekik, hogy válaszoljanak a hallottakra.**

Milyen fontos felelősségeink vannak, miközben evangélizáljuk a gyermekeket?

- Tanítsuk meg nekik az evangéliumi igazságokat, tényeket!
- Magyarázzuk el nekik az üdvösség útját is!
- Biztassuk őket arra, hogy válaszoljanak!

- Mondjuk el, hogy bűnbánattal és hittel jöhetnek Jézus Krisztushoz!
- Az apostolok példáját követve, tegyük ezt komoly, sürgető, de szeretetteljes lelkülettel!
- Soha nem gyakorolhatunk a gyermekekre semmilyen kényszerítő nyomást!

Mi, tanítók ezekre figyeljünk, a többit nyugodt szívvel ráhagyhatjuk, és rá is kell hagynunk a Szentlélekre!

Sok gyermektanító nehéznek találja a helyes egyensúly megvalósítását, mert talán nem látja világosan, meddig terjed a tanító felelőssége, és mi az, amit a Szentlélekre bízhat, és tőle kérhet, várhat. Az egyik véglet az, amikor a tanító azt gondolja, minden az ő kezében van, ezért nagy erővel tanítja az igazságokat, és minden lehetséges eszközzel megpróbálja rávenni a gyermekeket a megtérésre. A másik véglet az, amikor a tanító azon kívül, hogy becsületesen, tényszerűen elmondja a rá eső bibliai igeszakaszt, nem tesz semmit. A jó egyensúly valahol a kettő között található; néha valóban nehéz megtalálni, mégis törekednünk kell rá.

37. kérdés

Mit jelent „meghívást adni” a gyermekeknek?

Válasz

Minden tanítónak tudatosítania kell magában, hogy a meghívással kapcsolatban két álláspont létezik, és el kell döntenie, melyiket akarja alkalmazni, miközben hirdeti Isten Igéjét a gyermekeknek.

- Az első álláspont szerint a meghívás az alkalom külön része, amely az evangélium **után** következik, tehát módszertani kérdés. Ez az a pont, ahol a tanító arra kéri a gyermekeket, hogy csukják be a szemüket, higgyenek Krisztusban, és azok, akik erre készek, valamilyen formában jelezzék is ezt a tanítónak: emeljék fel kezüket, menjenek előre, vagy nézzenek rá tanítójukra. Ott,

ahol ezt a meghívásos módszert alkalmazzák, a megtérést tulajdonképpen hozzákötik egy fizikai válaszhoz is, még akkor is, ha lelkipáter beszélgetés következhet utána.

- A második álláspont szerint a meghívás az evangéliumi üzenet egyik alkotóeleme, ezért nem lehet kijelenteni, hogy az üzenet után hangozhat csak el. Bármikor elhangozhat, hogy bűnbánattal és hittel jöhetnek Jézus Krisztushoz, ha szeretnék az üdvösséget. Erre a meghívásra a szívében válaszol a gyermek ott és akkor, ahogyan azt a Szentlélek elkészítette. Ezért nincs szüksége semmilyen látható, fizikai megerősítésre.

Én személy szerint a második álláspontot képviselem, és azt is gyakorlom. Semmilyen kritikával nem szeretném illetni az első álláspont képviselőit, hiszen Isten hatalmasan megáldotta és megáldja ezeket a drága gyermekmunkásokat, és azokat a gyermekeket is, akiket tanítottak, tanítanak. Ez olyan kérdés, amelyben mindenkinek magának kell állást foglalnia.

Én azt szeretném itt megindokolni, hogy miért a második mellett tettem le a voksomat.

- Hiszem, hogy ez biblikus álláspont. Amikor az apostolok prédikáltak, az Apostolok cselekedetei bizonyága szerint bűnbánatra és hitre szólították föl a hallgatóságot. Ez a meghívás beépült magába az üzenetbe. Az apostolok tehát nem elégedtek meg azzal, hogy elmondják az evangéliumi igazságokat, hanem azokat, akik készen álltak a válaszadásra, komolyan és személyesen hívták Krisztushoz. Meghívásukban a hallgatók értelmét, szívét és akaratát célozták meg. Fizikai választ, jelet azonban egyetlen egyszer sem kértek. Mégis sokan hitre jutottak igehirdetéseik nyomán.
- Azt látom, hogy a gyermekmunkásokat különösen is megköri-nyékezi a kísértés, hogy befolyásolják a gyermekeket. A gyermekek nagyon nyitottak, és hajlandóak válaszolni. Miközben ez a készségük segíti szolgálatunkat, gondot is okozhat abból a szempontból, hogy fiatal hallgatóink könnyű szívvel válaszolhatnak meghívásunkra, miközben a Szentlélek nem munkálkodott ben-

nük. Következésképpen azzal, hogy a tanító látható választ kér tőlük, máris befolyásolta őket. Sőt, ha buzgó kéréssel még az érzelmeikre is hat, azzal gyakorlatilag nyomást gyakorolt rájuk. Az ilyen fajta meghívás erősítheti a csoportnyomást, mert előfordulhat, hogy egy gyermek csak azért válaszol, mert látja, mit tesznek a többiek, és utánozni akarja őket.

Én úgy értettem meg, hogy a meghívást Jézus Krisztus intézi a gyermekekhez, és azt akarja, hogy a gyermekek **hozzá** menjenek. Én, a tanító csak azt a szerepet töltöm be, hogy „elviszem”, „átadom” a meghívót, majd bátorítom, hogy válaszoljon Jézus Krisztus hívására. Ha valaki megkér, hogy hívjam meg az esküvőjére az egyik barátját, természetesen megteszem. Kapcsolatba lépek a baráttal, és ezt mondom neki:

– A barátod szeretné, ha elmennél az esküvőjére.

Továbbá, ha szükséges, elmondom neki, mikor és hol lesz az esküvő, és hogyan juthat el oda. Ha bizonytalankodik, esetleg még bátoríthatom, hogy menjen el. De ez minden, amit tehetek. Az már csak kettejükre tartozik, hogy a meghívott barát hogyan dönt majd. Az én felelősségem az, hogy a meghívott baráthoz eljusson a meghívás, és ha segítséget, eligazítást kér tőlem, azt neki megadjam. Ezt a segítséget fel is ajánlhatom neki, hogy amennyiben élni akar vele, akkor megtehesse.

Amikor az evangéliumot hirdetem a gyermekeknek, az én feladatom átadni a meghívást: Krisztus hívja őket, hogy higgyenek Őbenne. Ez hozzátartozik a hirdetett üzenethez. Tulajdonképpen, ha nem adom át nekik Krisztus meghívását, nem mondtam el a teljes evangéliumot.

Szeretnék adni erre egy példát: *„Jézus Krisztus azt akarja, hogy gyere hozzá, mert így kaphatsz üdvösséget. Jézust nem láthatod, ezért a szívedben, imádságban jöhetsz hozzá. Elmondhatod, hogy elfogadod és sajnálsz, hogy bűnös vagy, de hiszed, hogy Jézus Krisztus meghalt helyetted. Szeretnéd, ha Ő lenne mostantól a te Urad és Megváltód. Ha így jössz hozzá bűnbánattal és hittel, üdvösséget ad neked: örökre vele élhetsz. Ezt olvassuk a Bibliában: „Higgy az Úr Jézusban, és üdvözülsz” (ApCsel 16,31). Ez az Úr Jézus ígérete. Hihetsz benne most, amikor majd imádkozunk, vagy otthon, a szobádban. Ne várj sokáig, ha már ma is hihetsz benne!”*

Ezekkel a szavakkal **átadtam** a gyermekeknek a meghívást. Véleményem szerint **ez** a meghívás: Krisztus meghívója, amelyet én továbbítottam a gyermekeknek. A fent említett okokból kifolyólag nem kértem, hogy adjon látható módon választ. Ez a fajta meghívás hozzátartozik az evangéliumi üzenethez, amelyet elmondtam neki. Ez után imádkozom azért, hogy a gyermekek válaszoljanak a szívükben. A válasz a gyermek és Krisztus ügye.

Hiszem, hogy ez a meghívás átadásának legbiblikusabb és legbölcsebb módja. *(Szorosan ehhez tartozik még a 40. és 41. kérdés is.)*

38. kérdés

Kell-e minden alkalommal meghívást adnunk, amikor evangélizáljuk a gyermekeket?

Válasz

Ha a kedves Olvasó egyetért azzal, amit a 37. kérdésre válaszoltam, akkor elfogadja, hogy a válasz erre a kérdésre feltétlenül: igen. Az evangélium üzenetét nem taníthatjuk úgy a gyermekeknek, hogy nem adjuk át nekik a meghívást.

Miért mondom ezt? Azért, mert az, hogy Krisztus hívja magához a bűnösöket, elválaszthatatlan az evangéliumi üzenettől, ezért kihagyhatatlan.

Az Apostolok cselekedeteiről szóló könyvben is mindig azt látjuk, hogy az apostolok soha nem elégedtek meg csupán az evangélium tényeinek és igazságainak az ismertetésével, magyarázatával, hanem mindig felszólították hallgatóikat arra, hogy válaszoljanak a hallottakra. Ez a felszólítás a meghívás.

Ahogy már több korábbi válaszomban említettem, nekünk, akik gyermekeket tanítunk, az a legnagyobb feladatunk – és sokszor gondunk is –, hogy tartsuk a helyes **egyensúlyt**, és kerüljük a végleteket.

A meghívással kapcsolatban is fenyeget bennünket két véglet.

- Vannak, akik soha nem hívják a gyermekeket Krisztushoz. Elmondják az evangélium tényeit és igazságait, de soha nem adnak meghívást, talán mert:
 - ✓ nem igazán tudják és értik, hogy mit és hogyan is kellene tenniük;
 - ✓ nem hisznek abban, hogy gyermekek is üdvözülhetnek;
 - ✓ nagyon félnek attól, hogy érzelmileg befolyásolják a gyermekeket, ezért átesnek a ló túlsó oldalára.
- Vannak, akik annyira akarják látni megtérni a gyermekeket, hogy buzgó lelkesedésükben túl nagy hangsúlyt helyeznek a meghívásra, és (sokszor öntudatlanul is) nyomást gyakorolnak a gyermekekre. A magas statisztikák és a „döntések” nagy száma mögött gyakran ez áll. Egy ilyen lelkületű tanító mondta nekem egyszer ezt:
 - ✓ De hiszen egy ilyen döntés semmilyen kárt nem okozhat a gyermeknek. Elvégre ez is egy lépés a helyes irányban.

Én pedig azt gondolom, hogy igenis okozhat kárt a gyermeknek. Azt hiheti ugyanis, hogy üdvössége van – annak alapján, amit „tett” –, holott nincs, márpedig ez rendkívül veszélyes. Azok a gyermekek, akikkel ilyen „döntést” hozattak, sokszor csak nagy nehézségek árán tudnak megtérni valamikor később.

39. kérdés

Hogyan bátoríthatom a gyermekeket Krisztus elfogadására anélkül, hogy nyomást gyakorolnék rájuk?

Válasz

A helyes evangélizálás tekintetében az apostolok szolgálhatnak példaképpül. Tekintsük át röviden, hogyan és milyen módszerekkel adták át az üzenetet.

Hogyan hirdették az Igét?

- Biblikusan.
- Egyszerűen és érthetően.
- Komolyan, de meleg szeretettel.
- Logikusan felépítve, és meggyőző erővel.
- Hallgatóikat megszólították, és alkalmazták az Igét életükre.
- Sürgették a választ.

Kövessük példájukat, amikor gyermekek között szolgálunk!

- Tanításunk épüljön Isten Igéjére!
- Tanításunk legyen egyszerű és könnyen követhető!
- Tanításunk legyen komoly, de áradjon belőle szeretet a gyermekek felé!
- Tanításunk legyen logikus: az egyes részek szép rendben épüljenek egymásra, mert így a gyermekek megláthatják, hogy nagyon is ésszerű, ha hisznek Krisztusban.
- Tanításunk legyen személyes: mind az alkalmazás, mind a meghívás szólítsa meg közvetlenül az ott ülő gyermekeket! Ehhez használjunk 1. szám 2. személyt (*te*)!
- Tanításunk legyen sürgető! A gyermekek értsék meg: fontos a szívükben válaszolniuk a Szentlélek hívására, és még **ma** hinnük Jézus Krisztusban!

Ha követjük az apostoli mintát, és kitartóan imádkozunk a gyermekek hitre jutásáért, akkor békességben és reménységben odabízhatjuk a gyermekeket a Szentlélek kezére. Bátoríthat bennünket az is, ha tanulmányozzuk az Igét arra nézve, hogy hogyan válaszolt a Szentlélek, amikor az apostolok ilyen módon evangélizáltak.

Azt is hasznos tisztáznunk, hogy mi az, amit **nem** tettek.

- Soha nem gyakoroltak nyomást az emberekre azért, hogy higgyenek Krisztusban. Bátorították őket erre, de semmilyen formában nem próbálták kényszeríteni őket. Ez az alapelv még lényegesebb, amikor gyermekeknek hirdetjük az evangéliumot, mert a gyermekek nyitottabbak, befolyásolhatóbbak és fogékonnyabbak.

- Soha nem kértek fizikai, látható választ az üzenetre. Ezt különösen is fontos megtartanunk, ha gyermekek között szolgálunk. A gyermekek viszonylag könnyen visszajeleznek, ha ez a tanító kívánsága, ám a jelzés nem mindig jele a Szentlélek munkájának.
- A hallgatók mégis megértették valamiből, hogy az apostoloktól bátran kérhetnek segítséget, nem fogják őket elutasítani. Péter hallgatói is megkérdezték, hogy mit kell tenniük (ApCsel 2,37), az etióp kincstárnok is segítséget kért Fülöptől (ApCsel 8,31), és a börtönőr is megkérte Pált és Silást, hogy mutassák meg neki az üdvösség útját (ApCsel 16,30).
- Soha nem ígértek semmit azoknak, akik válaszolni szerettek volna. Épp ellenkezőleg! Hallgatóikat világosan tájékoztatták arról, hogy ha hisznek Krisztusban, azt egy nyilvános keresztséggel meg kell erősíteniük. Ezért mi sem ajánlhatunk semmit azoknak, akik meg akarnak térni. Az üdvösséggel kapcsolatban sem szabad az üdvösséggel járó előnyöket túlhangsúlyozni, mert nem azokért akarjuk, hogy elfogadják az üdvösséget. Arról azonban tudniuk kell, hogy Isten változásokat akar majd látni az életükben.

Elengedhetetlen tehát az egyszerű, érthető nyelvezet, a szeretet, az őszinteség és a sürgető hangnem, ugyanakkor tilos mindenféle fizikai vagy érzelmi ráhatás!

40. kérdés

Hozzátartozik-e szolgálatomhoz az, hogy lelkigondozói beszélgetést folytassak gyermekekkel, és Krisztushoz vezessem őket? Hogyan? Mikor?

Válasz

A tanító, aki gyermekeknek hirdeti az evangéliumot, kettős feladatot kapott.

- Hirdesse az evangéliumot minden adandó alkalommal gyülekezetekben, vasárnapi iskolákban, gyermek-konferenciákon, Örömhír Klubokban, szabadtéri összejöveteleken stb.
- Álljon készen bármilyen segítséget megadni azoknak a gyermekeknek, akik szeretnének válaszolni Jézus hívására, de talán nem tudják pontosan, hogyan tehetik ezt meg.

Meggyőződésem, hogy a legtöbb ember, és ide tartozik a legtöbb gyermek is, „egyedül”, magában tér meg. Meghallják, megértik az evangéliumot, és hisznek Krisztusban vagy már ott az alkalmon, vagy a hazafelé vezető úton, vagy később otthon. Vannak azonban olyan gyermekek, akik valamilyen oknál fogva úgy érzik, nem tudnak válaszolni magukban. Nem értenek valamit, összezavarodtak, vagy néhány kérdésre szeretnének még választ kapni. Ezért személyes segítséget igényelnek. A tanítónak készen kell állnia segítséget adni, vagy legalább felajánlania a segítségét. Ezzel együtt le kell szögeznie, hogy a vele folytatott beszélgetés **nem feltétele** az üdvösségnek, mert ő nem közbenjáró, se nem pap, csak egy segítő, aki segít annak, aki ezt kéri.

Talán hozzánk is járnak ilyen gyermekek. Szeretnének megtérni, de nem tudják, hogyan is tehetnék ezt meg, és túl szégyellősek maguktól megszólítani egy felnőttet. Pedig egy személyes, négy szemközti beszélgetés, amikor választ kaphatnak kérdéseikre, elsegíthetné őket Jézushoz.

Mivel ezekért a gyermekekért is felelősséget érzünk, tudomásukra kell hoznunk, hogy készek vagyunk segíteni nekik, egyben azt is el kell mondanunk, hogy mikor, hol és hogyan jelezhetik, hogy igénylik a beszélgetést.

Például így is felajánlhatjuk segítségünket valamikor az alkalmon: „Talán úgy ülsz most itt, hogy azt gondolod: jó lenne Jézushoz tartozni, de nem érted pontosan, hogyan is lehet valaki Jézusé. Én tudnék neked segíteni ebben. Ha szeretnél velem beszélgetni erről, akkor a bibliai lecke után, amikor a többiek énekelnek, ülj le az egyik párnára ott, a sarokban. Odamegyek, és beszélgetünk.”

Ebből már pontosan tudja a gyermek, hogy mikor, hová és miért várjuk őt személyes beszélgetésre. A döntést ezzel rábíztuk. Nem alkal-

maztunk nyomást, csak egyszerűen információt közöltünk vele, de a következő lépést átengedtük neki.

Én az Újszövetségben mindig azt látom, hogy az apostolok és prédikátorok készek és hajlandók is voltak segíteni bárkinek, aki erre kérte őket.

- ✓ Az első Pünkösdkor, a tömegből többen is segítséget kértek Pétertől és az apostoloktól, mert meg akartak térni (ApCsel 2,37).
- ✓ Az etióp kincstárnok személyes segítséget kért Fülöptől, mert meg akarta érteni az evangéliumot és az üdvösség útját (ApCsel 8,31).
- ✓ A filippi börtönőr arra kérte Pált, magyarázza el neki, hogy hogyan üdvözülhet (ApCsel 16,30).
- ✓ Azt is érdekes megfigyelni, hogy az Úr Jézushoz is szabadon odament bárki, akit kérdések nyugtalanítottak, akik segítség-re vágytak, vagy személyes ügyben beszélni akartak vele (Mt 19,16; Lk 13,23; Jn 3,2; Jn 6,28). Láthatólag senki nem této-vázott, és nem is problémázott ezen.

Vagyis mind Jézusról, mind pedig az apostolokról tudta mindenki, hogy oda lehet hozzájuk menni. Mi is pont erről beszélünk most. A gyermekeknek egészen konkrétan, világosan, szavakba öntve el kell mondanunk, hogy jöhetnek hozzánk. Ők még nem tudják ezt a sorok közül kihallani, vagy egy adott helyzetben megérezni.

Azt, amiről most elmélkedünk, *a segítség felajánlásának* szoktam nevezni. Szeretném, ha a gyermekek mindig tudnák, itt vagyok, segítetek, beszélgetek velük, ha igénylik. Amikor szabadtéri összejöveteleket vagy olyan alkalmakat tartok, ahol napról napra változnak a gyermekek – ahol a maiak holnap már talán nem jönnek –, **minden alkalommal** felajánlom a segítségemet, amikor az evangéliumot hirdetem nekik. Ha napról napra vagy hétről hétre ugyanazokat a gyermekeket tanítom, akkor csak bizonyos időközönként emlékeztetem őket arra, hogy szívesen beszélgetek velük, ha kérdéseik, gondjaik vannak. Azt azonban mindig tudniuk kell, hogy hozzám bármikor jöhetnek.

41. kérdés

A 40. kérdésre adott válasz (a segítség felajánlása) nem ugyanaz, mint a 37. kérdésre adott válasz (a meghívás)?

Válasz

Egyáltalán nem. Két teljesen különböző dologról van szó.

A meghívás az evangélium **üzenetének** szerves része, ezért minden alkalommal elhangzik, amikor az evangélium is elhangzik. Ebben mondjuk el, hogy jöhetnek **Krisztushoz**. A meghívásra – láthatatlanul, bármikor – a szívükben válaszolnak a gyermekek. A meghívásra nem kérünk látható, fizikai választ. A meghívást sürgetően, de szeretettel adjuk át, rendszerint az evangéliumi üzenet vége felé, mielőtt imádsággal befejeznénk a bibliai leckét.

A segítség felajánlása ellenben egy módszer, amely abban segít, hogy a gyermekek világosan megértsék: ha segítségre van szükségük, készen állunk segíteni nekik, akár abban is, hogy Krisztushoz jöjjenek. **Mindig** tudniuk kell, hogy bátran megszólíthatnak minket. Amennyiben egyszeri alkalmon szolgálunk, illetve olyan rendezvénysorozaton, ahol a gyermekek gyakran cserélődhetnek, **minden alkalommal**, amennyiben rendszeresen tanítunk egy csoportot, **időről időre** ajánljuk föl segítségünket. A segítség felajánlása nem meghívás, mert a segítség felajánlására „fizikai” választ várunk, nevezetesen, hogy odajöjjenek egy bizonyos helyre, és beszélgessenek velünk. Ebben az egy-két mondatban információkat közlünk. Nincs bennük sem sürgetés, sem gyengédség, és a program bármely pontján elhangozhatnak. A gyermekeknek tulajdonképpen azt kell megtudniuk, hogy hol és mikor beszélgethetnek velünk, ha akarnak.

Fontos a kettőt elkülöníteni egymástól!

➤ Különítsük el saját gondolkodásunkban is!

Tisztázzuk magunkban is, mit jelent a kettő, és hogyan jelenik meg a gyakorlatban. Tehát: – A meghívásban a gyermekeket hívom, hogy bűnbánattal és hittel jöjjenek Krisztushoz

- ✓ A segítség felajánlásakor ahhoz szeretnék segítséget adni a gyermekeknek, hogy Krisztushoz tudjanak jönni.
- Különítsük el tanításunkban is!
Jobb, ha a kettő külön-külön hangzik el tanításunkban, nehogy a gyermekek azt gondolják: a kettő ugyanaz. Meghívást leggyakrabban a lecke vége felé adhatunk. Segítségünket ezért meg kell próbálnunk hamarabb felajánlani, vagy a lecke elején, közepén, vagy az alkalom egy másik pontján. Ebben egy a lényeg: a gyermekek tudják, hogy hol és mikor beszélgethetnek velünk.
- Különítsük el a gyermekek gondolkodásában is!

Mindenképpen el akarjuk kerülni, hogy a gyermekek azt gondolják: ha az egyikre „válaszolnak”, automatikusan válaszoltak a másakra is. Más szóval: ha a kettő összekeveredik a gyermek fejében, könnyen gondolhatja azt, hogy ha a tanítóval beszélgetett, akkor meg is tért.

Összefoglalva az elmondottakat: kettős felelősséget látok, miközben hirdetem az evangéliumot a gyermekeknek. Egyrészt: hívnom kell őket Krisztushoz (meghívás), másrészt: tudomásukra kell hoznom, hogy ha segítségre lenne szükségük, szívesen állok rendelkezésükre (segítség felajánlása).

III. fejezet

A hívő keresztyén gyermekek segítése a növekedésben

42. kérdés

Milyen felelősséggel tartozom azok iránt a gyermekek iránt, akik Jézus Krisztusra bízta az életüket? Hogyan segíthetem őket a legjobban? Mit jelent az utógondozás? Akkor is segítek egy gyermeknek Krisztushoz jönni, ha tudom, hogy nem lesz lehetőség az utógondozásra?

Válasz

A gyermekekkel kapcsolatos egyik alapvető igazság, amelyet újra és újra meg kell említenünk, illetve amelyre már eddigi válaszaimban gyakran utaltam, az, hogy a gyermekek két csoportba tartoznak: vannak gyermekek, akik már hisznek Jézus Krisztusban mint személyes Megváltójukban, és vannak gyermekek, akik még nem hisznek benne. Azok, akik már hisznek, lelkileg élők, azok, akik még nem hisznek, lelkileg haltak. Azoknak, akik már hisznek, lelki táplálékra, azoknak, akik még nem hisznek, életre van szükségük.

A gyermekmunkásoknak ezért kétféle feladatot kell szem előtt tartaniuk:

- azoknak, akik még nem hisznek, hirdetniük kell az Igét, hangsúlyozva az evangéliumi igazságokat (evangélizálás), és imádkozniuk kell, hogy a Szentlélek segítse hitre a gyermekeket Jézus Krisztusban;
- azoknak, akik már hisznek, hirdetniük kell az Igét, hangsúlyozva a növekedést segítő igazságokat (lelki táplálás), és imádkozniuk kell, hogy a Szentlélek segítse a gyermekeket lelkileg növekedni.

Ha vannak megtért gyermekek a csoportunkban, a **mi** felelősségünk az, hogy tápláljuk őket az Ige hamisítatlan lelki tejével, hogy azon növekedjenek (1Pt 2,2). Ezeket a szavakat Péter írta le, akinek korábban az Úr Jézus Krisztus azt parancsolta, hogy „*Legélted az én bárányaimat!*” (Jn 21,15). Azért a gyermekért különösen is felelősséggel tartozunk, akit mi vezetünk Krisztushoz, ezért törekednünk kell az utógondozásra.

Az utógondozás azt jelenti, hogy Isten Igéjével segítjük a megtért gyermeket a lelki növekedésben.

Az utógondozási munka során négy fő feladatunk van.

- Tanítsuk a megtért gyermekeknek Isten Igéjét az Örömhír Klubban vagy a vasárnapi iskolai csoportban! Minden bibliai leckében keressünk egy központi igazságot, és azt oly módon is magyarázzuk, tanítsuk és alkalmazzuk, hogy a hívő gyermekek is megértsék. Emellett imádkozzunk azért, hogy a hívő gyermekek valóban megtegyék, amit Isten kíván tőlük, és ezáltal lelkileg növekedjenek. Ha például a Pünkösdről szóló leckét tanítjuk az Apostolok cselekedetei 2. részéből, találhatunk egy ilyen központi igazságot: *A Szentlélek hit által minden hívő életében jelen van.* Ezt az igazságot így is alkalmazhatjuk a megtért gyermekekre: *Az a Szentlélek, aki hit által jelen van az életedben, erőt ad legyőznöd a kísértést, hogy ne beszélj a barátaidnak Jézusról.*
- Tudatosítsuk bennük, hogy mindig szívesen beszélgetünk velük, ha kérdésük, gondjuk akad!
- Imádkozzunk értük rendszeresen, név szerint, konkrét gondjaiért is közbenjárva!
- Mutassunk nekik példát! Életünkkel, tetteinkkel és beszédünkkel mutassuk meg nekik, hogyan „működik” a keresztyénség a gyakorlatban!

Vannak gyermekmunkások, akik vonakodnak attól, hogy egy gyermeket Krisztushoz vezessenek, ha tudják, nem lesz lehetőségük az utógondozásra. Való igaz, hogy az utógondozás alapvető fontosságú, amennyiben nyílik rá lehetőség, és valóban mindent meg kell tennünk azért, hogy segítjük a megtért gyermekek lelki növekedését. De mi van akkor, ha nincs mód az utógondozásra? Szeretném a választ egy példával megvilágítani.

Egyszer egy ember egy folyó partján sétált. Hirtelen meglátott egy fuldokló gyermeket a vízben. Vajon mit tett a férfi?

Vajon elkezdte átgondolni a helyzetet: *Van-e otthon száraz ruha, amit ráadhatnék? Van-e otthon meleg étel? Hazavihetem-e, hogy ott egy kicsit magához térjen?* És amikor minden kérdésre nemmel válaszolt, egyszerűen tovább sétált?

Vagy ruhástul beugrott a folyóba, és kimentette a gyermeket még akkor is, ha tudta, hogy utána nem tud túl sokat tenni érte?

Azt gondolom, a válasz a mi alapkérdésünket is megválaszolja.

43. kérdés

Milyen változásokat szeretnék látni egy olyan gyermek életében, aki már hittel elfogadta Jézus Krisztust Urának és Megváltójának? Mit tegyek, ha egy gyermek semmi jelét nem adja a megtérésének?

Válasz

Először: a Biblia világosan kijelenti, hogy **lesz** változás mindenkinek az életében, aki hisz Jézus Krisztusban. A Biblia újonnan születésről (Jn 3,3–8), új teremtésről (2Kor 5,17), új gondolkodásról (Róm 8,5-8) beszél, és azt is világossá teszi, hogy ha a hit nem mutatkozik meg cselekedetekben és gyümölcsökben, nem beszélhetünk élő hitről (Jak 2,17–26).

Másodszor: a változás nagysága, mélysége és gyorsasága rendszerint gyermekenként eltérő. Egyes gyermekekben figyelemreméltó és gyors változás történik, másoknál a változás lassú, sőt időnként szinte észrevehetetlen, ami különösen a keresztyén családban nevelkedett gyermekekre érvényes.

Harmadszor: mi, tanítók gyakran túl sokat várunk a megtért gyermekektől, ezért ha továbbra is látunk bűnt és engedetlenséget az életükben, elcsüggedünk és csalódottságot élünk át. Nem lenne szabad elfelej-

tenünk, hogy a megszentelődés lassú folyamat, és meg kellene tanulnunk türelmesebbeknek lennünk. A megtért gyermekek nem lesznek egyik napról a másikra „angyalok”. Minden növekedéshez idő kell.

Milyen apró jeleket várhat mégis egy tanító a megtért gyermekek életében még akkor is, ha azok lassan és csak részben mutatkoznak?

- Szeretet az Úr Jézus iránt. Ennek valamilyen formában meg kell jelennie (sőt növekednie kell), különösen, ha a megtért gyermek rendszeresen hallgatja tanításunkat, amelynek középpontjában Jézus Krisztus áll, és ha a Szentlélek megmelengeti a szívét.
- Szeretet Isten Igéje, a Biblia iránt. Minden hívő gyermekben **valamilyen** mértékben megjelenik a vágy, hogy olvassa az Igét, és hallgassa annak magyarázatát. De újra mondom: legyünk körültekintőek, és ne várjunk túl hamar túl sokat!
- Féltő szeretet mások (barátok, családtagok) iránt. A megtért gyermeket általában elkezd foglalkoztatni a hozzá közelállók üdvössége. Ezért amikor arról beszélünk vagy tanítunk, hogy a hitetlen világra Isten ítélete vár, imádkozzunk azért, hogy Isten ébresszen egyre növekvő felelősséget benne a rábízottakért. Készüljünk föl arra is, hogy ha elkezd bizonyosságot tenni másoknak, segítségére, útbaigazításra lehet ehhez szüksége.
- A bűn iránti érzékenység és a vágy, hogy Istennek tetsző életet éljen. Erre a területre különösen is érvényes, hogy ne legyenek túl magas elvárásaink.

Mindezt szeretném egy gondolattal kiegészíteni. Nehéz a csecsemőnek növekedni, ha nem táplálják. Mi sem háríthatjuk a növekedés és változás felelősségét teljes mértékben a gyermekekre. Mi is fontos szerepet kaptunk ebben a folyamatban.

- Tanítanunk kell a gyermekeket arról, hogy Isten vár változásokat az életükben, és arról is, hogy milyen változásokat vár.
- Tanítanunk kell a gyermekeket arról is, hogy a változásokat a Szentlélek ereje munkálja az életükben.

- Tanítanunk kell a gyermekeket továbbá arról is, hogy hogyan kezeljék a bűnt az életükben. Ez különösen is azért fontos, hogy ne csüggedjenek el.

Ha hosszabb időn át figyelhetjük a gyermeket, és nem látjuk az üdvösségnek egyetlen apró jelét sem, akkor mindenképpen beszélünk kell vele. Olyankor kérdezzük meg tőle: biztos-e abban, hogy megtért; honnan tudja, hogy megtért; mit tett, amikor szerinte megtért; mit jelent a megtérés stb. Magyarázzuk el neki, hogy a Krisztusban való hit mindig valamilyen változást eredményez, és a változásnak előbb-utóbb látszania kell. Kérdezzük meg, hogy észrevett-e ilyen változást az életében. Azt is őszintén megmondhatjuk, hogy mi nem látunk rajta semmi változást. Mire a beszélgetésben idáig eljutunk, valószínűleg megtudhatjuk, hogy a gyermek valóban hisz-e Krisztusban, vagy nem. Ha nem, mondjuk el neki, hogy szívesen segítünk neki, ha szeretne megtérni. Ha elfogadja, folytassunk vele lelkigondozói beszélgetést, és vezessük Krisztushoz. Ha kiderül, hogy megtért, próbáljuk meg kideríteni, milyen gondokkal küzd, és ha lehet, adjunk neki segítséget.

44. kérdés

Mit tegyek, vagy milyen következtetést vonhatok le abból, ha egy megtért gyermek elveszíti az önuralmát, káromkodik, hazudik, vagy lop? Azt, hogy nem tért meg?

Válasz

Mindenekelőtt ne vonjunk le elhamarkodott következtetéseket! Gyakran túl sokat várunk a csoportjainkba járó megtért gyermekektől, és ha nem felelnek meg várakozásainknak, hamar megállapítjuk, hogy nincsenek megtérve. De vajon ugyanezt gondoljuk-e, ha egy hívő felnőtt viselkedik így?

Egyes esetekben az, amit tapasztalunk, valóban azt bizonyítja, hogy a gyermek nem tért meg. Máskor azonban mindössze annyiról van szó, hogy bűnös természete ismét felszínre került.

Jegyezzük meg jól, hogy a gyermekek sok mindenben különböznek a felnőttektől:

- A gyermekek nehezebben tudnak uralkodni érzelmeiken, mint a felnőttek. A felnőttek már jobban tudják leplezni, illetve korábban tartani érzéseiket, indulataikat. Egy gyermeknél mindig jól látható, hogy mit érez. Ők még nem tudják visszafogni magukat.
- A gyermekekre nagymértékben hat az, amit otthon a szüleiktől látnak. A hitetlen háttérből jövő gyermekek gyakran egyszerűen csak azt teszik, amit otthon látnak, és úgy beszélnek, ahogyan azt otthon tanulták, megszokták.
- A gyermekek szülei ellenőrzése és befolyása alatt állnak, és néhány dolgot azért tesznek, mert szülei úgy akarják.

Beszélgjünk a megtért gyermekkel arról a bűnről, amelyet látunk az életében, és kérdezzük meg, lát-e változást az életében. Emlékeztessük arra, amit tanítottunk neki: *„ha valaki Krisztusban van, új teremtés az”* (2Kor 5,17). Hadd számoljon be „jó dolgokról” az életében. Ha nem tud ilyenekről beszámolni, és semmilyen változást nem észlelt, akkor (Isten Igéje alapján joggal) mondjuk meg neki: úgy gondoljuk, nem tért meg, de ha szeretne máshogyan élni, fogadja el Jézust Urának és Megváltójának.

Ha viszont be tud számolni pozitív változásokról, és biztos az üdvösségében, akkor azokról a rossz és bűnös dolgokról kell elbeszélgetnünk vele, amelyeket tapasztaltunk. Többször is hallania kell arról, hogy Isten mit vár tőle. Isten azt akarja, hogy harcoljon a bűnnel, és Isten erejével éljen győzelmes életet.

Egy szóval felelősek vagyunk a megtért gyermekekért is. Rendszeresen kell tanítanunk őket három fő témában:

- hogyan tehetnek különbséget helyes és helytelen között;
- mit tegyenek, ha bűnt követnek el;
- hogyan győzhetik le a bűnt az életükben.

Az ilyen gyakorlati tanítás komoly segítséget jelenthet nekik, sőt még az ilyen kérdésfeltevést is, mint ez a mostani, fölöslegessé tehetik.

45. kérdés

Hogyan növekednek hitben a megtért gyermekek a felnőttekhez viszonyítva: jobban, kevésbé vagy ugyanúgy?

Válasz

Erről nem tudok statisztikai jellegű választ adni, mert nem áll rendelkezésemre egyetlen számadat sem.

Szeretnék viszont idézni néhány mondatot Charles Spurgeonról, a jól ismert 19. századi angol lelkipásztortól.

„Meggyőződésem, hogy azok a gyermekek, akik gyülekezetünkben tértek meg, a legkiválóbb hívő tagjaink közé tartoznak.”

„Sokkal nyugodtabb vagyok azoknak a gyermekeknek a lelki élete felől, akiket a gyülekezetbe felvettem, mint az ugyanúgy felvett felnőttek lelki élete felől.”

„Sokszor látom, hogy a 10–12 éves gyermekek mélyebben megélik hitüket, mint egyes 50–60 éves felnőttek.”

„A gyülekezetünkben történt megtérések közül a gyermekkori megtérések a legjobbak és legegységesebbek.”

Azok, akik a gyermek-evangélizációt bírálják vagy ellenzik, legtöbbször arra hivatkoznak, hogy sok gyermek, aki állítja, hogy megtért, lelkileg nem növekszik, hanem visszamegy a világba. Márpedig ennek a fő oka a helytelen evangélizálás. Ha a gyermekek nyomás alatt hozzák meg a „döntést”, de igazán nem térnek meg, nyilván nem is fognak növekedni, mert lehetetlen növekedniük. Ezért ismételjük újra meg újra, hogy amikor gyermekek között hirdetjük az evangéliumot, tanításunk legyen biblikus és alapos. Ugyanakkor tudomásul kell vennünk, hogy a legbiblikusabb és legalaposabb tanítás ellenére is mindig lesznek olyanok, akik állítják, hogy üdvösséget kaptak, holott nem kaptak. Ezt a magvető példázata is megerősíti, amelyben az Úr Jézus a négyféle talajról szól (Mt 13,18–23). Magától értetődik, hogy mi nem ilyen eredményekre törekszünk.

Másrészről azonban sok megtért gyermeknek azért akadozik, vagy azért áll meg a lelki fejlődése, növekedése, mert senki nem táplálja, nem segíti, és nem utógondozza őket lelkiképpen. Ha egy anya nem táplálja és nem gondozza újszülött csecsemőjét, a gyermeknél gondok lépnek föl, növekedése lelassul, sőt meg is torpanhat. Ne felejtjük el, hogy egy megtért gyermek sokkal nehezebben tud lelki táplálékról gondoskodni magának, mint egy megtért felnőtt.

Jóllehet az említett két veszély mindig fennáll, kijelenthetjük, hogy ha a megtért gyermekeket megfelelően tápláljuk és utógondozzuk, ugyanúgy fognak lelkileg fejlődni, mint a felnőttek. Bizonyos szempontból kevesebb gondjuk lehet, mint a felnőtteknek, mert fiatal korukból kifolyólag kevésbé irányítják őket megrögzött rossz szokások és bűnök. Az életük sem állt meg be annyira, mint a felnőtteké, és személyiségük is még csak kialakulóban van.

Egy gondolattal szeretném zárni. Köztudott, hogy azok a felnőttek, akik azt állítják magukról, hogy megtértek, sokan egyáltalán nem növekednek lelkileg, hanem visszamennek a világba. Senki nem tudhatja pontosan, hogy közülük hányan tértek meg valóban. Ennek a ténynek az ismeretében vajon szabad-e azon töprengenünk, hogy evangélizáljuk-e a felnőtteket? Természetesen nem. Akkor a gyermekek evangélizálását se adjuk föl csak azért, mert vannak gyermekek, akik visszamennek a világba, és nem mutatják a lelki érettség jeleit.

46. kérdés

Mi a legnagyobb gond, amellyel a megtért gyermekek szembesülnek, és amelyre tanításomban is ki kell térnem?

Válasz

A megtért gyermekek legnagyobb gondja a bűn jelenléte az életükben. A gyermekek hajlamosak azt gondolni, hogy mivel megtértek, soha nem követnek majd el bűnt. Ez a tévedés sokszor a tanító bölcstelen szóhasználatának a következménye. Sok gyermek gondolja azt, amikor vétkezik, hogy már nem is keresztyén.

A bűnnel kapcsolatban legalább négy igazságot szeretnénk megértetni a keresztyén gyermekekkel. Ezeket tehát gyakran és alaposan kell tanítanunk.

➤ **A bűn valósága**

Tanítanunk kell a megtért gyermekeknek, hogy a bűn valóságával azután is számolniuk kell, miután hittek Krisztusban. Isten úgy tekint rájuk Jézusért, mintha tökéletesek lennének, mert megigazította őket (Róm 5,1), ám önmagukban továbbra is bűnösök (1Jn 1,8.10). Mivel új teremtetések Krisztusban (2Kor 5,17), nem akarnak vétkezni, régi természetük azonban megmarad, ezért most is és a jövőben is követnek el bűnt.

➤ **A bűn következményei**

Tanítanunk kell a megtért gyermekeknek, hogy minden bűnük következményekkel jár. A következmény, természetesen, nem az, hogy elveszítik az üdvösségüket, mert az lehetetlen (lásd az 51. kérdésre adott választ). Azt a gyermeket, aki valóban megtért, Isten örökre megigazította.

A bűn – különösen akkor, ha megmarad benne –, elveheti az örömét, békességét, és megrontja az Istennel való közösségét, kapcsolatát. Az is lehet a következmény, hogy Isten szeretettel megdorgálja, megfenyíti (Zsid 12,5–11).

➤ **A bűn megvallása**

Tanítanunk kell a megtért gyermekeknek, hogy ha bűnt követnek el, minél hamarabb rendezzék kapcsolatukat Istennel. Továbbra is fontos a bűnbánat: a bűnt meg kell vallaniuk, vagyis egyszerűen el kell mondaniuk Istennek, amit tettek. Továbbra is fontos a hit: hinniük kell, hogy mennyei Atyjuk Jézusért ezt a bűnüket is megbocsátotta (1Jn 1,9). Végül Istentől kérjenek erőt ahhoz, hogy ne kövessék el azt a bűnt újra.

➤ **Győzelem a bűn fölött**

Tanítanunk kell a megtért gyermekeknek folyamatosan, hogy Isten segíteni akar nekik győzedelmeskedni a bűn fölött. Két alapelveket kell megérteniük és életükben alkalmazniuk.

- ✓ Tudniuk kell, hogy mennyei Atyjuk mindig készen áll az Ő erejéért. Ezt az erőt imádságban kérhetik el Istentől. Tulajdonképpen Isten aratja a győzelmeket az életükben. Dávid így imádkozott a Zsoltárok 141,3-ban:

„Uram, tégy zárat a számra, őrizd ajkaim nyílását!”

Azt kérte, hogy Isten uralkodjon a beszédén. A csúnya, haszontalan, káros beszéd a keresztyén gyermekeknek is gondot jelent sokszor.

- ✓ A megtért gyermekeknek vágniuk kell arra, hogy győzhesse a bűn fölött, késznek kell lenniük arra, hogy önfegyelmet gyakoroljanak, és egy adott bűn legyőzéséért megtegyenek mindent, ami rajtuk áll. Isten adja az erőt, de a gyermekektől várja az akarást és az önfegyelmet. Ez az alapelv is látható Dávid életében, amikor elhatározza magát a Zsoltárok 39,2-ben:

„Ezt határoztam: vigyázok szavaimra, hogy ne vétkezzem nyelvemmel, megzabolázom számat, ha gonosz ember kerül elélem.”

Isten ereje + a mi vágyunk és önfegyelmünk = győzelem

Ezt az igazságot egy mai példával lehet szemléltetni a gyermekeknek. Hogyan állíthatja meg a vezető az autóját?

- Az autót megállító **erőt** az autó féke adja. A fék állítja meg az autót, de a fék nem magától kezd el működni.
- A **vágy** és a **döntés** a vezető lábán keresztül érvényesül. A vezetőnek erősen rá kell nyomnia a lábát a fékre ahhoz, hogy a fék működésbe lépjen. A vezető lába egyedül nem tudja megállítani az autót.

Fék + a vezető lába = siker (vagyis leállítás)

47. kérdés

Vannak-e ezenkívül más olyan gondok is a megtért gyermek életében, amelyekkel foglalkoznom kell tanításomban?

Válasz

Még legalább két komoly gondot említhetünk, amelyek igen megkeveríthetik a megtért gyermekek életét, és sok szívfájdalmat okozhatnak, sokszor azért, mert senki nem mutatta meg nekik a megoldásokat Isten Igéjéből.

- Elsőként az üdvbizonyosság kérdéséről szeretnék beszélni. Ezt a problémát az előző kérdésben leírtak okozhatják.

Vannak gyermekek, akiknek soha nem is volt üdvbizonyosságuk, és vannak gyermekek, akik elveszítették üdvbizonyosságukat. Ez igen általános gondnak látszik, mert gyakran látjuk, hogy a gyermekek újra meg újra meg akarnak térni.

A Biblia szerint az üdvbizonyosságot a Szentlélek adja (Róm 8,16; Gal 4,6). Mi nem adhatunk üdvbizonyosságot a gyermeknek, mert azt egyedül a Szentlélek adhat. Azt azonban megtaníthatjuk nekik, hogy miből tudhatják biztosan: üdvösségük van.

A Szentlélek két eszköz segítségével akarja meggyőzni a gyermeket arról, hogy Isten gyermekei.

- ✓ Az első eszköz Isten Igéje. Isten világosan megmondta, hogy annak a gyermeknek, aki hisz Jézus Krisztusban, örök élete van (Jn 3,16); az a gyermek, aki segítségül hívja Jézus Krisztus nevét, megtartatik (Róm 10,13), valóban üdvössége van. Ha Isten ígér valamit, azt mindig meg is tartja.

Ha a gyermek hittel rábízta magát Jézus Krisztusra, egészen biztosan tudhatja: üdvössége van, mert Isten ezt mondta az Ő Igéjében (Jn 20,31; 1Jn 5,13).

- ✓ A második eszköz a változások: a Szentlélek megláttatja velük a változásokat az életükben, és így segít felismerniük, tudatosítaniuk magukban, hogy üdvösségük van. Erről olvashatunk János első levelében. János például kifejti, hogy a többi hívő iránt érzett szeretet is lehet a jele annak, ha valaki lelkileg él (1Jn 3,14), és azt írja, hogy maga a hívő is ebből tudhatja. Továbbá, ha vágyunk megtartani, illetve bizonyos mértékig meg is tartjuk Jézus parancsolatait, az is azt jelzi, hogy már ismerjük Jézus Krisztust (1Jn 2,3). Aki Krisztusban van, az új teremtés (1Kor 5,17). Ha tehát látja, hogy új teremtés, tudhatja, hogy Krisztusban van. A gyermek nem olyan jó, mint amilyennek lennie kellene, és nem olyan jó, mint amilyen szeretne lenni. De már nem is olyan rossz, mint amilyen volt. Ez neki is nagy bátorítás és megerősítés lehet.
- Másodszer arról a problémáról szeretnék beszélni, amellyel sok – főleg nagyobb – hívő gyermek küzd. Ez pedig a családtagjaikkal, de legfőképp a szüleikkel való kapcsolatuk, különösen, ha a szülők nem hívők. Mindenképpen meg kell ismertetnünk velük a Biblia tanítását arról, hogy mi a keresztyén gyermekek felelőssége szüleik iránt. Amikor Pál apostol az Efezusban és Kolossében élő gyülekezeteknek írt, külön megszólította a gyermekeket is. Mivel a két városban élő szenteknek írt, a megszólított gyermekek is szentek, vagyis keresztyének. Pál mindkét levelében ugyanazt parancsolja: *„Gyermekek! Engedelmeskedjetek szüleiteknek az Úrban, mert ez a helyes”* (Ef 6,1).
„Ti gyermekek, engedelmeskedjetek szüleiteknek minden tekintetben, mert ez kedves az Úrban” (Kol 3,20).

Véleményem szerint Pál apostol két ok miatt mondja ezt a gyermekeknek:

- ✓ A szülőknek való engedelmisség megalapozhatja a jó családi kapcsolatot, légkört, és jó bizonyosság a világ felé.
- ✓ Az a gyermek, aki megtanult engedelmeskedni a szüleinek,

jobban és készségesebben tud engedelmeskedni Istennek.

Ezzel kapcsolatban el kell nekik mondanunk, hogy – a Biblia szerint – „az Úrban” kell engedelmeskedniük szüleiknek. Vagyis ha a szülők valami olyat várnak el gyermeküktől, amiről a Biblia világosan megmondja, hogy az rossz (pl. hazudjon, lopjon), akkor inkább Istennek kell engedelmeskedniük, mint a szüleiknek. Egyúttal szeretettel meg is kell magyarázniuk szüleiknek, hogy miért nem tehetik meg, amit kérnek tőlük.

Minden egyéb dologban engedelmeskedniük kell szüleiknek, akár egyetértenek velük, akár nem, és az is mindegy, hogy engedelmesgüknek mi az ára. Ráadásul nem kelletlenül, dohogva, morogva, hanem – Isten erejével – kedvesen, szelíden, nagylelkűen.

48. kérdés

Kell-e bátorítanom a megtért gyermekeket, hogy naponta tartsanak csendességet? Hogyan tehetem ezt?

Válasz

Feltétlenül bátorítanunk kell minden keresztyén gyermeket arra, hogy mindennap szánjon időt a csendességre, amikor egyedül lehet Istennel. Miközben rendszeresen tanítjuk őket, szánjunk néhány percet minden alkalommal arra, hogy elmagyarázzuk nekik: **miért, mikor, hol és hogyan** tartsanak csendességet.

➤ Kik tartsanak naponta csendességet?

Bátorítsunk minden keresztyén gyermeket arra, hogy naponta tartson csendességet!

➤ Miért tartsunk csendességet?

- ✓ A megtért gyermeknek tudnia kell: ha mindennap tölt egy kis időt négy szemközt Istennel, az segít Istennek tetsző éle-

tet élnie aznap, és győzedelmeskednie a kísértésekben, amelyek mindennap jelentkeznek.

- ✓ Az, aki hanyagolja a napi csendességet, hamarabb elcsügged, és könnyebben elbukik.

A csendesség nem valamilyen „mágikus recept vagy képlet”, de valóságos segítséget és bátorítást jelent a keresztyén életében.

➤ **Mikor tartsunk csendességet?**

- ✓ Bátorítsuk, hogy minden napra tervezzen ilyen időt!
- ✓ A legalkalmasabb időpont a reggel, amikor még viszonylag friss az agya, és felkészülhet az előtte álló napra. Ebben a kérdésben óvakodjunk a törvényeskedéstől! Vannak gyermekek, akik nem tudnak reggel csendességet tartani. A fontos az, hogy mindennap tartson csendességet, akár délután, akár este, ha máskor nem alkalmas.

➤ **Meddig tartson a csendesség?**

Ösztönözzük a gyermeket arra, hogy eleinte tartson rövidebb, pl. 5 perces csendességet, és csak fokozatosan nyújtsa hosszabbra! Ha azonnal hosszabb csendességgel kezdi, amit állandóan le kell rövidítenie, büntudata támadhat, és teljesen elcsüggedhet.

➤ **Hol tartsunk csendességet?**

A válasz természetesen gyermekeként eltérő. Meg kell próbálnia egy csendes zugot találni, ahol egyedül lehet. Ez manapság sok otthonban igen nehéz, vagy egyenesen lehetetlen, különösen reggel. Éppen ezért sok gyermeknek egy későbbi napszakban alkalmasabb csendességet tartania, amikor könnyebb egy csendes sarkot találnia. Ismertem egy gyermeket, aki minden délután, az iskolából hazafelé menet betért a helyi könyvtárba, és ott tartotta meg a csendességét.

➤ **Hogyan tartsunk csendességet?**

Tanítsuk meg a megtért gyermeknek, hogy csendességét ossza három részre!

- ✓ Először olvassa el Isten Igéjét! Ezt kétféleképpen teheti:
 - használhat bibliaolvasó kalauzt – adhatunk neki mi is egy gyermekeknek írt vezérfonalat, ha elég idős ahhoz, hogy egyedül olvasson;
 - végigolvashat egy bibliai könyvet versről versre, kérve Istent, hogy mutasson meg valamit Önmagáról, valamit róla, és valamit, amit a gyermek megtehet – gyermekeknek azt szoktam ajánlani, hogy kezdjék a Márk evangéliumával, majd folytassák az Apostolok cselekedeteiről szóló könyvvel.
- ✓ Ezután néhány szóval dicsérje Istent, vagyis mondja el neki, amit megértett vagy meglátott róla az Igében, és adjon azért hálát. Bátorítsuk, hogy azok alapján imádkozzon, amiket éppen olvasott, megértett és tanult.
- ✓ Végül imádkozzon másokért és önmagáért! A mások közé tartoznak családtagjai, iskolatársai, barátai, tanítói, lelkipásztora, országa vezetői stb. Mutassuk meg neki, hogyan készíthet és vezethet „imanaplót”. Jegyezze föl azokat a személyeket, szükségeket, akikért és amelyekért naponta, illetve egyszer egy héten akar imádkozni.

49. kérdés

Lelkigondozzam-e a megtért gyermekeket külön-külön is? Miért? Hogyan? Mikor?

Válasz

A válasz: igen.

Miért?

Miközben rendszeresen találkozunk a gyermekekkel a vasárnapi iskolai csoportban vagy az Örömhír Klubban, figyeljünk arra,

hogy tanításunkban mindig szólítsuk meg a megtért gyermekeket is. A lelkigondozói beszélgetés soha nem helyettesítheti a jó tanítást. Következésképpen igyekezzünk a tanítás során érinteni azokat a problémákat, amelyekkel a megtért gyermekek küzdhetnek, szembesülhetnek.

Ugyanakkor minden jó és alapos tanítás ellenére is lesznek gyermekek, akik személyes beszélgetést igényelnek. A megtért gyermekeket ugyanazon alapelvek szerint lelkigondozzuk, mint a nem megtért gyermekeket. Vannak, akik nem kérnek beszélgetést, de vannak, akik kérnek. Ezért készülünk föl arra, hogy azoknak, akik igénylik, meg tudjuk adni a szükséges segítséget.

Hogyan?

Azok a keresztyén gyermekek, akiknek személyes segítségre, tanácsra van szükségük, rendszerint **nem** jönnek oda maguktól hozzánk, hogy beszélgetést kérjenek. Ugyanazt az alapelvet kell követnünk tehát, amelyet a 40. kérdésnél röviden ismertettem a meg nem tért gyermekekkel kapcsolatban. Három ténytet kell közölnünk a megtért gyermekekkel is:

- szívesen segítünk, imádkozunk velük, és válaszolunk a kérdéseikre;
- hogyan jelezhetik, ha beszélgetni szeretnének;
- mikor beszélgethetnek velünk.

Lássunk egy példát: *„Talán úgy ülsz itt a csoportban, hogy már hiszel az Úr Jézusban mint Megváltóban, és egy ideje foglalkoztat egy kérdés, nehezíti az életedet egy probléma. Ha szeretnél beszélni erről, mert úgy gondolod, segítségre van szükséged, szeretném elmondani, hogy nagyon szívesen segítek neked. Amikor az Örömhír Klub befejeződik, beszélgethetünk, és együtt imádkozhatunk. Ehhez arra kérlek, ülj ide, erre a székre, amikor a többiek hazaindulnak. Ha látom, hogy itt ülsz, tudni fogom, hogy beszélni akarsz velem.”*

Mikor?

Nem túl szerencsés, ha egyszerre ajánljuk föl a segítségünket a megtért gyermekeknek is meg a nem megtért gyermekeknek is. Jobb szétválasztani a kettőt. A megtért gyermekeknek szükségtelen hetente felajánlani segítségünket, elég időnként emlékeztetni őket arra, hogy ha gondjuk van, szívesen beszélgetünk velük. Az a legjobb, ha a leckéből gördülékenyen következik ez a rövid néhány mondat. Egy a lényeg:

tudjanak a gyermekek erről a lehetőségről, érezzék, hogy szeretjük őket, és mindig fordulhatnak hozzánk bizalommal. Sok megtért gyermek életében nincs másik olyan személy, akitől ilyen jellegű lelki segítséget kaphatnának. Ezért nagy kiváltság és egyben felelősség is egy megtért gyermeket lelkigondozni.

50. kérdés

Visszaeshet-e a megtért gyermek, és visszamehet-e a világba? Könnyebben megtörténik ez egy gyermekkel, mint egy felnőttel?

Válasz

Igen, ez egy keresztyén gyermekkel is megtörténhet. Kortól függetlenül bármelyik keresztyénnel megtörténhet, hogy visszamegy a világba. Sok ilyen esetről tudunk. A régi természet jelen van mindannyiunkban. Továbbá az ördög sem akarja, hogy egy keresztyén növekedjen lelkileg, és hatékony szolgálatot végezzen Jézus Krisztusért. A harc szüntelenül folyik; mindig vannak és lesznek vesztes csaták.

Úgy tűnhet, hogy a keresztyén gyermekek talán könnyebben visszaesnek, mert általában nem tudnak olyan tanítást, segítséget és utógondozást kapni, mint a felnőttek. Ezért, ami a tanítást illeti, nagy feladat hárul ránk, és nagymértékben függnek tőlünk. De nehezebben jutnak olvasnivalóhoz, igei alkalmakra és lelki konferenciákra is. Sajnálatos módon sokszor a felnőtt keresztyének nem tulajdonítanak jelentőséget a megtért gyermekek utógondozásának.

Másrészt talán mégis egy keresztyén felnőttnek könnyebb visszaesnie, hiszen ő már sokkal több évet töltött bűnben, és sokkal több olyan szokást alakított ki az évek során, amelyek továbbra is gondot okozhatnak. Emellett mai világunkban rengeteg minden vonzza, csábítja a keresztyén felnőtteket.

Mindebből az látszik, hogy tulajdonképpen nem hasonlíthatjuk össze a hívő gyermekeket és felnőtteket a visszaesés szempontjából. Mindkét csoportban tapasztalunk visszaesést, és nem ismerek olyan statisztikát, amely igazolná, hogy erre vagy arra a korcsoportra lenne jellemzőbb.

Nekünk, tanítóknak egy dolgot kell mindebből leszűrniünk: tegyünk meg minden tőlünk telhetőt azért, hogy tanítsuk, tápláljuk, segítsük, támogatassuk, és bátorítsuk a keresztyén gyermekeket! Csak így csökkenthetjük a visszaesés valószínűségét.

51. kérdés

Elveszíti-e az a megtért gyermek az üdvösségét, aki visszaesett?

Válasz

Isten Igéje világosan tanítja, hogy nem.

A békességét, örömét elveszítheti, az Istennel való harmonikus kapcsolatát megzavarhatja, ám ha **valóban** hisz Jézus Krisztusban, akkor Isten **valóban** megigazította és újonnan szülte, és ezt a két csodálatos „gyümölcsöt” nem veszítheti el.

- A megigazítás azt jelenti, hogy **minden** bűnére bocsánatot kapott, és ez vonatkozik a múltjára, jelenére és jövőjére (ApCsel 13,39; Róm 5,1; 8,33). Hogyan is veszíthetné el azt? Ha már **minden** bűnére bocsánatot kapott (az örökkévalóság szempontjából), majd „elveszíti” ezt a bocsánatot, akkor nem igaz, hogy **minden** bűnére bocsánatot kapott. Ez Isten ígéretének a kétségbevonása lenne.
- Az újonnan születést, amely gyökeres, radikális változás, a Szentlélek végzi el benne (Jn 3,3–8; 1Pt 1,22–23). Hogyan is veszíthetné el azt? Ez azt jelentené, hogy az a Szentlélek, aki újonnan

szülte, ismét halálba taszítaná, és visszafordítaná a gyökeres változást. Ez azonban teljességgel lehetetlen!

Ugyanakkor, ha a gyermek **valóban** hisz Jézus Krisztusban, akkor örök élete van (Jn 3,16.36). Hogyan veszíthetné el azt? Ha elveszíthetné, akkor az az élet, amelyet kapott, nem volt örök élet, akkor viszont Isten ígérete is hazugság volt. Ez is teljességgel lehetetlen! Az Úr Jézus egészen világosan kijelenti, hogy aki örök életet kap tőle, az soha nem veszhet el:

„Én örök életet adok nekik, és nem vesznek el soha, mert senki sem ragadhatja ki őket az én kezemből. Az én Atyám, aki nekem adta őket, mindennél nagyobb, és senki sem ragadhatja ki őket az Atya kezéből” (Jn 10,28–29).

Szándékosan emeltem ki a **valóban** szót. Itt nem azokról a gyerekekről beszélek, akik „hoztak egy döntést Krisztus mellett”. Sokan „hoznak olyan döntéseket”, amelyekről idővel és a körülmények hatására kiderül, pusztán emberi érzelmek gerjesztették őket, és külső nyomásra történtek. Az ilyen döntések nem tartósak, mert nem is lehetnek azok. Az a gyermek, aki, miután ilyen „döntést hozott”, visszamegy a világba, nem veszíti el az üdvösségét, mert azt, ami soha nem is volt az övé, nem tudja elveszíteni.

Az a gyermek viszont, aki valóban hisz Krisztusban, újonnan született a Szentlélek által, és új teremtés Jézus Krisztusban (2Kor 5,17). Új természete van. Visszamehet ugyan a világba, de tartósan nem lesz boldog és elégedett. Új természete és a benne lakozó Szentlélek szüntelenül jelezni fogja neki belül, hogy rossz helyen van. Úgy fogja magát érezni, mint egy partra vetett hal, amelyik nem a neki természetes közegbe került.

Ha a gyermek tartósan boldog és megelégedett a világban, ha tudatosan hátat tud fordítani Jézus Krisztusnak, akkor – az én véleményem szerint – ez azt bizonyítja, hogy nem tért meg.

IV. fejezet

A helyi gyülekezet és a gyermekek

52. kérdés

Szükséges-e, hogy a helyi gyülekezet külön hirdesse az evangéliumot a felnőtteknek, a fiataloknak és a gyermekeknek? Melyik korosztály a legfontosabb?

Válasz

Mindenekelőtt három egyszerű alapelvet kell megértenünk:

- A helyi gyülekezet az egész közösséget szolgálja (amelynek közel egyharmadát alkotják a gyermekek).
- A helyi gyülekezetnek nemcsak azok között a gyermekek között kellene szolgálatokat szerveznie, akiknek a szülei is a gyülekezetbe járnak, hanem a gyülekezetbe nem járó családok gyermekei között is.
- A helyi gyülekezet ne csak olyan alkalmakat szervezzen a gyermekeknek, ahol jól érzik magukat, és kellemesen töltik az időt; még az sem elég, ha hetenként hallanak egy történetet a Bibliából. A helyi gyülekezet komoly kötelessége, hogy a még meg nem tért gyermekeket az evangéliumi igazságokra összpontosítva tanítsa, a megtért gyermekeket pedig az Igével táplálja, és minden lehetőség módon bevonja a gyülekezet életébe, munkájába.

A helyi gyülekezet elsődleges feladata az, hogy **minden** ember lelki szükségét igyekezzen betölteni, aki a vonzáskörzetébe tartozik, illetve akivel csak kapcsolatba tud kerülni. Ebbe beletartoznak felnőttek, fiatalok és gyermekek. A helyi gyülekezet tehát köteles mindhárom korosztály felé szolgálni. A helyi gyülekezet ezért van.

Sok helyi gyülekezetet fenyeget a kísértés, hogy csak azok felé szolgáljon, akik járnak gyülekezetbe, márpedig ezek közül az emberek közül sokan messzebről jönnek, mert nem a templom környékén laknak. Ez a szemlélet azonban könnyen vezethet ahhoz, hogy a gyülekezet hanyagolja a közelben lakókat.

Ugyanez érvényes a gyermekmunkára is: nagy a kísértése annak, hogy a gyülekezet csak a „gyülekezeti gyermekek” között szolgáljon a vasárnapi iskolában, akiknek a szülei is ott vannak rendszeresen a gyülekezetben. Félreértés ne essék: a vasárnapi iskola jó és szükséges szolgáltat, de éppen azoknak a gyermekeknek a javát szolgálja, akik ezt a szolgáltatást kevésbé igényelnék, hiszen a legtöbbjük hívő családból jön. Azok a gyermekek, akik a leginkább rászorulnának erre a szolgáltatásra, nem járnak templomba, és általában nincs is kapcsolatuk a gyülekezettel.

Ezért aztán minden helyi gyülekezetnek két fontos kérdést kell feltennie magának:

- Megpróbálunk-e minél több olyan embert elérni, akik gyülekezetünk vonzáskörzetében élnek?
- Szolgálunk-e a körülöttünk élő, de templomba nem járó gyermekek felé, vagy csak gyülekezetünk gyermekeit tanítjuk, és csak őket segítjük?

A bibliai parancs, amelyet a Márk 16,15-ben olvasunk, nemcsak az egyes hívőknek szól, hanem a helyi gyülekezeteknek is:

„Menjetek el szerte az egész világba, hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek” (Márk 16,15).

Mi, a helyi gyülekezet hívő tagjai tehát azt a parancsot kaptuk, hogy hirdessük az evangéliumot mindenkinek, akivel kapcsolatba kerülünk. Ezek között lehetnek felnőttek, fiatalok és gyermekek is.

Egy ilyen általános, mindenre kiterjedő parancs esetében nehéz sorrendet felállítani. Tegyük a felnőtteket az első helyre, mivel elsősorban ők rendelkeznek azokkal a képességekkel, tapasztalatokkal és anyagi eszközökkel, amelyekre a gyülekezet erősítéséhez, fejlődéséhez szükség van? Vagy összpontosítsunk inkább a fiatalokra, hiszen tőlük függ a jö-

vőnk, és mert sokan mások is igyekeznek megnyerni őket maguknak? Vagy helyezzük a gyermekeket a középpontba, mivel olyan nyitottak az evangélium felé, és mert a hívők többsége 14 éves kora előtt tér meg?

Szerintem a helyi gyülekezetnek nem szabad egyik korcsoportot sem a másik rovására előnyben részesítenie, hanem el kellene köteleznie magát arra, hogy **mindhárom** korcsoport felé, képességeihez és adottságaihoz mértén, komolyan és hűségesen szolgál. Egyik korcsoportot sem lehet elhanyagolni, sem kizárni egy másik korcsoport miatt!

53. kérdés

Hogyan elégítheti ki a helyi gyülekezet a gyermekek lelki szükségseit?

Válasz

Legfontosabb lépésként azt említeném, hogy a helyi gyülekezetnek, és különösen a helyi gyülekezet vezetőinek meg kell érteniük, hogy mind a gyülekezeti, mind a gyülekezeten kívüli gyermekeknek vannak lelki szükségük. Ha egy gyermek nem hisz Jézusban mint Megváltójában, akkor lelkileg halott, távol él Istentől, és ha elérte már a felelősségteljes kort, de továbbra is elutasítja Istent, örökre elvész, ha ebben az állapotában hal meg.

Azt is meg kell érteniük, hogy ezek közül a gyermekek közül bizonyára sokan hinnének Jézus Krisztusban, ha meghallhatnák az evangéliumot, és a Szentlélek munkálkodhatna a szívükben. Nem kellene addig várniuk, amíg felnőnek, de addig sem, hogy serdülőkorba lépjenek.

Ezen túlmenően tudniuk kell, hogy a gyermekek nagyon nyitottak az evangélium felé, és ha gyermekkorban megtérnek, az egész életük előttük áll, amelyet Krisztus szolgálatára szánhatnak.

Az első lépés tehát mindezek megértése, elfogadása. A második lépés a cselekvés. Mit **tehet** a helyi gyülekezet a gyermekekért?

Látásom szerint két választ adhatunk erre:

- A gyülekezet indítsa be a vasárnapi iskolai szolgáltatást. Ha már működik vasárnapi iskola a gyülekezetben, gondolkozzanak a megújításán, továbbfejlesztésén. A vasárnapi iskolát tarthatják a délelőtti istentisztelet előtt vagy vasárnap délután. Sok gyülekezetben a délelőtti istentisztelettel egy időben tartják, ami azt jelenti, hogy a gyermekek és tanítóik nem vehetnek részt a hét legfontosabb alkalmán, a vasárnapi gyülekezeti istentiszteleten. Miközben a gyülekezet így szolgál a „gyülekezeti gyermekek” felé (hiszen a vasárnapi iskolások többségének a szülei gyülekezeti tagok és hívők), meg kell próbálnia elérni, hogy gyülekezeten kívüli gyermekek is járjanak a vasárnapi iskolába. Ez sok munkát igényel a gyülekezeti tagok részéről, hiszen ehhez el kell kezdeni látogatni a környékbeli családokat, és szükség esetén meg kell szervezni a gyermekek szállítását vasárnaponként.
- A gyülekezet szervezzen olyan hétközi alkalmakat, amelyeken hirdetheti az evangéliumot a gyermekeknek. Milyen alkalmakra gondolok?
 - ✓ Olyan hétköznapi délutáni vagy esti alkalmakra, amelyre hívatják a gyülekezeti, de a nem gyülekezeti gyermekeket is. Ezek lehetnek kimondottan evangélizáló alkalmak, de lehetnek olyan programok is, amelyeket egy bejegyzett, hivatalos szervezet tart. Ez utóbbinál ügyelni kell arra, hogy a játékon, szórakozáson kívül hangozzon el egy komoly bibliai tanítás is.
 - ✓ Olyan délutáni alkalmakra, amelyeket hetenként vagy kéthetenként tartanak egy gyülekezeti tag vagy család lakásában a szomszédságban élő gyermekeknek. Ezeket nevezzük Örömhír Klubnak. A templomba nem járó gyermekek általában szívesen elmennek egy ismerős családhoz, és meghallgatják az igei tanítást.
 - ✓ Nyári, szabadtéri összejövetelekre, amelyeket a gyülekezet tagjai szerveznek a gyülekezet területén. Ezek az összejövetelek főleg a gyülekezet ifjúságának biztosítanak remek szolgálati lehetőségeket.

- ✓ Egyhetes Vakációs Biblia Klubokra, napközis gyerekhetekre, amelyeket a gyülekezet a saját épületében, helyiségeiben tart gyülekezeti és nem gyülekezeti gyermekeknek.
- ✓ Különleges egyszeri találkozókra, evangélizációs alkalmakra, melyeket a gyülekezet szervez és tart.

54. kérdés

Mi a vasárnapi iskola fő célja és szerepe?

Válasz

Nézetem szerint a vasárnapi iskolának két fő feladata van:

- Először: rendszeres igei tanítást kell biztosítani a gyülekezetbe járó felnőttek gyermekeinek. Ezt könnyebb teljesíteni, hiszen a szülők felelőssége hozni-vinni a gyermekeket. A szolgálók „csak” tanítanak. Minden alkalommal hangsúlyoznunk kell azonban, hogy a vasárnapi iskolai tanításnak azt a tanítást kellene kiegészítenie, amelyet a gyermekek otthon kapnak. Semmiképpen nem helyettesítheti, és nem veheti át a szülők feladatkörét!
- Másodszor: kapcsolatba kell lépnie olyan gyermekekkel is, akik a gyülekezet vonzáskörzetében élnek, de akiknek nincs kapcsolatuk a gyülekezettel, és meg kell őket hívnia a vasárnapi iskolába.

Ez a feladat sokkal több munkát és felelősséget jelent, mint az első. Először is emberek kellene, akik megszervezik a környékbeli családok látogatását, megkérik őket, hogy engedjék el gyermekeiket vasárnapi iskolába, és meghívókat osztanak ki különböző helyszíneken a gyermekeknek. Másodszor sokszor arra is kell szolgálókat találni, hogy – gyalog, autóval, tömegközlekedéssel, gyülekezeti kibuszsal – elkísérjék vagy szállítsák a gyermekeket az alkalmakra, illetve haza. Harmadszor pedig tanítókat és segítőköt kell képezni, akik tanítják a gyermekeket, ill. segítenek a fegyelmezésben. Mint mondtam, mindez sok időt, energiát, munkát, anyagi befektetést igényel. De megéri!

A londoni Metropolitan Tabernacle gyülekezet igen hatékony evangélizáló munkává fejlesztette vasárnapi iskolai szolgálatát, különösen a környéken lakó gyermekek körében. Minden vasárnap délután vasárnapi iskolai szolgálók és segítők népes csoportjai kívülálló gyermekek százait hozza a templomba, hogy komoly evangéliumi tanítást kapjanak. Isten gazdagon megáldotta ezt a szolgálatot!

Itt kell felhívni a figyelmet arra, hogy ez a szolgálat nehézségekkel is járhat. A szolgálóknak nem szabad túl sokat várniuk a külsős gyermekektől: sok gyermek igen keveset vagy egyáltalán semmit nem tud a Bibliáról, a többség öltözéke hagyhat kívánni valót maga után, és feyelmezési gondokra is fel kell készülni. Azokat a gyermekeket, akik nincsenek hozzászokva a gyülekezeti légkörhöz, programhoz, nyilvánvalóan tanítani, szoktatni kell a rendhez, ami nélkül nem lehet vasárnapi iskolát tartani. Ez a szolgálat tehát komoly kihívás, de drága, örökkévaló gyümölcsöket terem!

55. kérdés

A vasárnapi iskola mellett milyen egyéb szolgálatokat szervezhet a helyi gyülekezet a gyermekeknek?

Válasz

Sok ilyen lehetőség létezik. Néhányat már felsoroltunk az 53. kérdésnél.

- Lehet tartani hetenkénti alkalmakat gyermekeknek a gyülekezet épületében, területén. Ezeken a tanítók általában énekelnek a gyermekekkel, megtanítanak nekik egy bibliai igeverset, és elmondanak nekik egy bibliai leckét. Ha egy szervezet vezeti az alkalmat, ők a saját programjuk szerint tartják az alkalmakat. Az utóbbi esetben figyelni kell arra, hogy legyen megfelelő idő a bibliai tanításra. Ezekre az összejövetelekre megfelelő számú segítőt is szervezni kell.

- Lehet tartani Örömhír Klubokat heti vagy kétheti rendszerességgel, általában egy hétköznap délután, egy gyülekezeti tag vagy család lakásán. Ott a gyülekezet képzett tanítói és segítői szolgálnak. Tanítják a gyermekeket és játszanak velük. Mivel az USA-ban és Európában viszonylag alacsony az Örömhír Klubba járó gyermekek létszáma (6 és 15 között mozog), viszonylag kevesebbet kell fegyelmezni. A világ más részein, különösen Afrikában, sokkal többen vesznek részt egy-egy klubon.

A klubos gyermekek jelentős hányada soha nem hallaná az evangéliumot és nem ismerné meg a Bibliát. Ily módon a házigazdák otthonait tekinthetjük kis „missziói állomásoknak”, ahol a környék kívülálló lakóinak hirdetik Isten Igéjét.

- A nyár kiváló alkalom a gyülekezeten **kívül** élő gyermekek evangélizálására. A gyülekezet tagjait képezni és buzdítani lehet arra, hogy 2–4 fős csoportokban tartsanak szabadtéri evangélizáló alkalmakat a lakóhelyükön élő gyermekeknek. Erre a szolgálatra különösen a fiatalokat – egyetemistákat, főiskolásokokat, idősebb gimnazistákat – lehet beleelkesíteni. Nekik több a szabad idejük nyáron.

Két lehetőség közül választhatnak:

- ✓ vagy a hét egy napján, meghatározott időben, meghatározott helyen tartanak egy szabadtéri alkalmat a nyár folyamán minden héten;
 - ✓ vagy egy adott héten, mindennap ugyanabban az időben és ugyanazon a helyszínen tartanak egy 5 Napos Klubot.
- Egyre népszerűbbek a Vakációs Biblia Klubok, amikor egy héten át minden napra meghívják a gyermekeket a gyülekezet épületébe vagy egy 2–3 órás időtartamra vagy egész napra, és érdekes elfoglaltságokat kínálnak nekik. A programban szerepel természetesen bibliai tanítás, de barkácsolás, játék, éneklés, vagy akár egy rövid kirándulás is. Vannak gyülekezetek, amelyek igen hatékonyan végzik ezt a szolgálatot, és sok gyermeket elérnek vele.

- Egyre több gyülekezet szervez évközi gyermekalkalmakat: családi napokat, gyermeknapokat, vagy akár hetes gyermek-evangélizációkat. Ezekre sokszor tapasztalt gyermek-evangélistát hívnak, aki hirdeti az Igét a gyermekeknek. Én is élhettem ezzel a kiváltsággal: számos gyülekezetben taníthattam így, és Isten nagy áldásait tapasztalhattam. Mindig fontos aláhúzni, hogy az ilyen alkalmak szervezéséhez sok lelkes, odaszánt életű segítőtőre van szükségünk, hiszen a gyermekeket fel kell kutatni, le kell ülni melléjük, beszélgetni kell velük, szeretni, fegyelmezni és akár lelkigondozni kell őket.

A gyermekeknek tartott egyhetes evangélizáló sorozat alternatívája lehet egy egyszeri, nagyszabású, sok felnőttet és gyermeket megmozgató gyermeknap (gyermek-konferencia), amelyet akár bizonyos rendszerességgel is meg lehet tartani.

- Még egy programot szeretnék ajánlani (amelyet minden olyan gyülekezet végezhet, amelyiknek ég a szíve a gyermekekért): mégpedig a traktátusosztást, amikor egy jól megírt, mutatós evangéliumi szórólapot adunk minden gyermeknek egy adott helyen vagy környéken. Az ilyen akciókat is jól elő kell készíteni. A traktátusosztás is lehet az evangélizáció hatékony formája. Nagy előnye, hogy mindenki részt vehet benne.

Ellenőrizzük, hogy minden szórólapocskán legyen rajta egy letehető, visszajelző rész, amelyet a gyermek visszaküldhet a gyülekezetnek, ha szeretne többet tudni a Bibliáról és az evangéliumról. (Szórólapokat az országos GyEK/VISZ-irodáktól lehet igényelni, amelyeken a GyEK/VISZ címe szerepel.)

Hitem szerint minden helyi, evangéliumi gyülekezet végezhet, és kell is végeznie, valamilyen evangélizáló tevékenységet a területén élő gyermekek felé.

A GyEK/VISZ főállású munkatársai mindig készségesen segítenek a helyi gyülekezeteknek a felvázolt evangélizáló alkalmak megszervezésében, lebonyolításában, ill. a tanítók felkészítésében.

56. kérdés

Hogyan szolgáljon a gyermekek felé a helyi gyülekezet? Csak a saját embereivel, vagy kérheti egy olyan felekezeti szervezeten keresztül segítségét, mint pl. a GyEK/VISZ?

Válasz

Az Újszövetség alapján meg vagyok győződve arról, hogy Isten világméretű evangélizációs tervében és programjában a helyi gyülekezetek központi szerepet játszanak. Ezért a kívülről jövő gyermekek közötti szolgálatot – ideális esetben – a helyi gyülekezetnek kell végeznie. A szolgáltatóknak is a gyülekezet tagjai közül kell kikerülniük, és a teljes programot a gyülekezeti misszió részeként kell kezelni. Mindebből az következik, hogy a szolgálat a helyi gyülekezet, illetve a gyülekezeti vezetőség felügyelete alá tartozik.

Úgy látom, hogy a GyEK/VISZ mindenképpen nagy segítséget jelenthet a helyi gyülekezetnek ebben a szolgálatban. A GyEK/VISZ-munkatársak bőséges tapasztalatokkal rendelkeznek ezen a területen, sok jó, gyermektanítóknak készült tanítói anyagot bocsáthatnak a gyülekezet rendelkezésére, és kiképezhetik a gyülekezeti tagokat tanítóknak.

Az **eszményi** válasz a feltett kérdésre ez lehetne: egy adott területen úgy lehet leghatékonyabban evangélizálni az ott élő gyermekeket, ha a helyi gyülekezet együttműködik a GyEK/VISZ munkatársaival.

A helyi gyülekezet biztosítaná:

- a helyszíneket és a tanítókat az Örömhír Klubokhoz;
- a fiatalokat az 5 Napos Klubokhoz;
- az anyagi háttérrel ezekhez a szolgálatokhoz;
- az imaháttérrel ezekhez a szolgálatokhoz;
- a lelki otthont, ahová a gyermekeket hívogatni lehetne a rendszeres alkalmakra is;

- a szolgálat felügyeletét és irányítását, melyet a gyülekezet vezetőse látna el, és így ez a különleges szolgálat a gyülekezeti misszió részévé válna.

A GyEK/VISZ feladata lenne:

- a tanítók rendszeres képzése;
- a tanítói anyagok biztosítása;
- a tanítók rendszeres látogatása, bátorítása és segítése;
- a szolgálat eseményeiről rendszeres jelentés készítése nyilvántartási célokra, ill. a jelentések átadása a helyi gyülekezetnek.

Egy felekezeti misszió, mint amilyen a Gyermek-Evangélizációs Közösség is, a helyi gyülekezetek szolgálatában kell állnia, és segítenie kell a gyülekezeteket abban, hogy minél több gyermeket elérhessenek Isten Igéjével, és betagolják őket a gyülekezetbe a felvázolt gyülekezeti programok segítségével.

Ahol több helyi gyülekezet működik, a GyEK/VISZ minél többet megpróbálja felvenni a kapcsolatot, hogy segítséget nyújtson ehhez a fontos szolgálathoz. Ilyen esetekben igyekszik pl. úgy összehangolni a tanfolyamokat, hogy egy-egy tanfolyamra több gyülekezet is küldhessen hallgatókat.

Azokon a területeken, ahol nincsenek evangéliumi helyi gyülekezetek, vagy ahol a helyi gyülekezetek nem akarnak egy felekezeti szervezettel együtt munkálkodni, ott az adott szervezetnek saját magának kell megszerveznie gyermek-evangélizációs programjait.

Összegzésképpen megismétlem: a gyermekek evangélizálásának ideális módja az, ha a helyi gyülekezet egy szervezettel együttműködve alakítja ki és fejleszti tovább ezt a fontos szolgálatát.

57. kérdés

Mi a gyülekezeti Örömhír Klub? Kiket érint? Hogyan lehet beindítani? Mi történik a klubban?

Válasz

- Az Örömhír Klub olyan összejövetel, amelyet
 - ✓ valakinek az otthonában (vagy más, erre alkalmas helyen),
 - ✓ hétköznap,
 - ✓ rendszerint késő délután (vagy a koraesti órákban),
 - ✓ a környék gyermekeinek tartanak.
- Az Örömhír Klub célja az, hogy
 - ✓ a környéken lakó gyermekek meghallják az evangéliumot,
 - ✓ a Krisztusban hívő gyermekek segítséget kapjanak lelki növekedésükhöz, és
 - ✓ a gyülekezetbe nem járó gyermekek – ha lehetséges – betagozódjanak egy helyi evangéliumi gyülekezetbe.
- Az Örömhír Klub sokaknak jó szolgálati lehetőség, hiszen kell
 - ✓ valaki, aki megnyitja a házát (házigazda),
 - ✓ valaki, aki tanít a klubban (tanító),
 - ✓ valaki, aki segít (segítő),
 - ✓ valaki, aki imádkozik (imatámogató).

Gyakran egy személy több feladatot is ellát.

- Az Örömhír Klub általában 60 percig tart, és a következő tevékenységekből áll(hat):
 - ✓ evangéliumi énekek éneklése,
 - ✓ igevers tanulása és gyakorlása,
 - ✓ a bibliai lecke játékos ismétlése,
 - ✓ imádság,

- ✓ rövid tanítás a misszióról,
- ✓ rövid tanítás egy bibliai tantételről,
- ✓ bibliai lecke.

A tanító (a segítővel együtt) igyekszik érdekesen, sokféle szemléltetőeszközzel és a gyermekeket bevonva tanítani.

Mindenképpen hasznos és fontos, hogy a tanító részt vegyen a GyEK/VISZ által szervezett tanítói műhelyeken, szemináriumokon, mert ezeken sok segítséget kaphat szolgálatához.

- Az Örömhír Klub beindításához a következő lépéseket kell megtenni:
 - ✓ Minden klubnak megfelelő helyszínt és szolgálókat kell találni. A helyi gyülekezet lelkésze hirdetheti is a gyülekezetben, hogy a gyülekezet szolgálókat keres, akik tudnának tanítani egy környékbeli Örömhír Klubban.
 - ✓ Egy napban és időpontban is meg kell állapodni, ami jó a házigazdának is és a gyermekeknek is.
 - ✓ A klubot jó előre meg kell hirdetni a környéken, és kitartóan hívogatni kell rá a gyermekeket. Ez elsősorban személyes látogatásokat takar: el kell menni a családokhoz, el kell magyarázni a szülőknek, hogy miről van szó, mi történik egy Örömhír Klubban, majd bátorítani kell őket arra, hogy engedjék el gyermekeiket. Ezután következnek csak a személyre szóló meghívók szétosztása a gyermekek között.
 - ✓ Végül a klubot be kell indítani, vagyis meg kell tartani az első alkalmat. Utána a legfontosabb feladat a klub feltételeinek folyamatos biztosítása. A szervezés során mindig történnek tévedések, hibák, minden résztvevő sokat tanulhat ezekből, de a legfontosabb mégis az, hogy olyan gyermekek hallhatják az evangéliumot, akik nem járnak gyülekezetbe. Ezért az Örömhír Klub kiváló eszköz arra, hogy megszólítsuk a kívülálló családok gyermekeit.

Ezek az Örömhír Klubok a környék kis „missziói állomásává” válhatnak, ahol nemcsak hirdetik Isten Igéjét a gyermekeknek, de segítségükkel – ha lehet – be is tagolják őket egy helyi gyülekezetbe.

58. kérdés

Mi a gyülekezeti 5 Napos Klub? Kiket érint? Hogyan lehet megszervezni? Mi történik a klubban?

Válasz

A gyülekezet sok gyermekkel nem tudja felvenni a kapcsolatot, hiába szervez gyermekprogramokat és Örömhír Klubokat. Velük csak úgy lehet találkozni, ha a gyülekezet kiterjeszti szolgálatát, és kimegy a szabadba, ahol ezeket a gyermekeket megtalálhatja.

➤ **Szabadtéri gyermekmunkát kétféle módon végezhetünk:**

- ✓ Heti rendszerességű alkalmak

Ezeket hetente, mindig ugyanazon a napon, ugyanabban az időben és ugyanazon a helyszínen tartják a nyári hónapokban. Szabadtéri Örömhír Kluboknak is tekinthetők. Nagy hatékonysággal működhetnek, és az elfoglalt gyülekezeti tagokra sem rónak túl nagy terhet, mivel csak heti egy elfoglaltságot jelentenek.

- ✓ 5 Napos Klubok

Ezeket egy héten át, mindig ugyanabban az időben és ugyanazon a helyen tartják. Nagy hatékonysággal működhetnek, bár ezekre gyakran nehéz olyan szolgálókat toborozni, akik egy egész hétre szabadabbá tudják tenni magukat. Nagy melegben lehet estére is szervezni az alkalmakat, amikor az emberek már szabadabbak. Ez a szolgálat különösen is a gyülekezet fiataljait mozgósíthatja, akiknek nyáron több a szabad idejük.

➤ Az 5 Napos Klub **célja** a gyermekek evangélizálása.

A hangsúly az evangélizáláson van, hiszen az 5 Napos Klubbal olyan gyermekeket is el lehet érni, akik semmilyen más alkalomra nem jönnek el.

- Az 5 Napos Klubban **szolgáló** embereket a helyi gyülekezet tagjai közül kell toborozni.
Minimum két szolgáló kell minden klubra, hogy miközben az egyik személy tanít, a másik tudja kezelni a váratlan eseményeket, problémákat. Emellett felváltva is taníthatnak.
- Az 5 Napos Klub **programja** meglehetősen egyszerű és céltudatos.
 - ✓ Az énekekkel felkeltjük a gyermekek figyelmét, és bibliai igazságokat taníthatunk nekik.
 - ✓ A bibliavers tanítása, tanulása a program egyik fontos része.
 - ✓ Az előző napi bibliai leckére épülő ismétlő játék egyszerre lehet szórakoztató és hatékony.
 - ✓ A képekkel előadott bibliai lecke a program csúcspontját képezi.
- Az 5 Napos Klub **megszervezésénél** több mindenre kell figyelniünk.
 - ✓ Alkalmas helyszínt kell választanunk. A helyszín lehet játszótér, park, egy uszoda füves része (engedélyhez kötött), közterület (például egy lakótelep közepén elhelyezkedő füves rész), egy családi ház kertje stb.
 - ✓ Szolgálókat kell toborozni. Ezt a helyi gyülekezet lelkésze (vagy a GyEK/VISZ egyik területi munkatársa) teheti úgy is, hogy hirdeti a lehetőséget az istentiszteleteken és a gyülekezet rendszeres ifjúsági alkalmain.
 - ✓ A résztvevő fiatalokat alaposan fel kell készíteni és ki kell képezni. Erre általában a GyEK/VISZ helyi vezetője, munkatársa a legalkalmasabb.
 - ✓ A klubot jó előre meg kell hirdetni ott, ahol megrendezésre kerül. Ennek egyik módja, hogy a szervezők végiglátogatják a környékbéli családokat, bátorítják a szülőket, hogy engedjék el gyermekeiket, végük szétküldik a névre szóló meghívókat.
 - ✓ Aztán már csak egy feladat vár a szervezőkre: meg kell tartaniuk az 5 Napos Klubot.

59. kérdés

Mi a gyülekezeti Vakációs Biblia Klub? Kiket érint? Hogyan lehet megszervezni? Mi történik a klubban?

Válasz

➤ **Mi a Vakációs Biblia Klub?**

A Vakációs Biblia Klub olyan alkalom, amelyet rendszerint a nyári szünetben, öt napon át, reggeltől estig (vagy csak délután, vagy csak délelőtt, vagy esténként) tartanak. Estére a gyermekek hazamennek. Gyakran két héten át fogadják a gyermekeket.

Ez a klub különösen akkor hatékony, ha egy helyi gyülekezet védőszárnyai alatt működhet. Ilyenkor a helyi gyülekezet biztosítja a szükséges feltételeket.

➤ **Hol tartják?**

A gyülekezeti Vakációs Biblia Klub legideálisabb helyszíne természetesen a gyülekezeti ingatlan (templom, gyülekezeti terem stb.), hiszen az egyik legfőbb cél az, hogy a gyülekezeti háttérrel nem rendelkező gyermekeket bevonja a gyülekezetbe, konkrétan a vasárnapi iskolai oktatásba. Azért is jó a gyülekezeti helyszín, mert a gyülekezet gyakorlatilag minden eszközt biztosíthat.

➤ **Kiket érint?**

Több tanítót vonjunk be: 8–10 résztvevő gyermekre számítsunk egy tanítót. Ezenfelül segítők is kellenek. Minden szolgálot a gyülekezetből toborozzunk!

A tervezett barkácsolások alapanyagaira és a gyermekek étkeztetésére is elő kell teremteni a szükséges anyagiakat. Ez is a gyülekezet felelőssége.

Az országos GyEK/VISZ-irodától jó tanítói csomagokat lehet beszerezni, amelyekben a tanítói anyagokon kívül barkács-, és játékötleket is találunk a tanítók. Ha dolgozik a területen

a GyEK/VISZ-től egy területi vezető, vele is érdemes felvenni a kapcsolatot, mert hatékonyan segítheti a szervezést, lebonyolítást, illetve a tanítók, segítők felkészítését.

➤ **Mi történik a klubban?**

A program hossza változó. Egy kétórás alkalmat lebonyolíthatunk a következő időbeosztással:

✓ 10.00–10.45: a gyermekek összegyűlnek (az óvodások külön helyiségben tartózkodnak az óvadás tanítókkal), és együtt meghallgatják az áhítatot vagy tanítást, amelyet egy vagy két tanító tart: ez alatt a 45 perc alatt a tanítók énekelnek a gyermekekkel, megtanítanak nekik egy igeverset, elmondanak egy bibliai leckét, és, ha marad idő, még egy rövid részlet is elhangzik egy missziós leckéből;

✓ 10.45–11.00: rövid szünet, amikor a gyermekek egyszerű tízóraikat kapnak, és elmehetnek a mosdóba;

✓ 11.00–12.00: a gyermekeket korosztályok szerint 8–10 fős csoportokra osztják; minden csoport a maga tanítójával tölti ezt az időt:

meghallgatnak egy rövid bibliai leckét vagy egy alkalmazást, amely kapcsolódik a korábban hallott bibliai leckéhez, és az ott tanult igazságokat magyarázza, mélyíti;

ismétlő játékot játszanak az előző napi bibliai lecke alapján;

barkácsolnak valamit, vagy feladatlapot töltenek ki stb.; ez a tevékenység is szorosan illeszkedik a délelőtti bibliai lecke témájához, mondanivalójához.

➤ **Milyen lépéseket igényel a szervezés?**

✓ Szolgálókat kell toborozni, és időpontot kell keresni.

✓ A programot gondosan, jó előre össze kell állítani.

✓ Ha szükséges, fel kell venni a kapcsolatot a GyEK/VISZ illetékes területi vezetőjével.

✓ Kérni kell a gyülekezetet, hogy imádkozzon a klubért.

- ✓ A klubot meg kell hirdetni, a családokat fel kell keresni, végül a meghívókat ki kell osztani.
- ✓ A klub hatékonyságát, lefolyását, eredményességét oda kell bízni Istenre.
- ✓ Gondolni kell arra is, hogy a gyermekeken keresztül könnyebb a szülőket elérni, ezért szervezni lehet egy záró alkalmat, amelyre a gyermekek hívogathatják családtagjaikat is.

60. kérdés

Mai korunkban evangélizálhatjuk-e a gyermekeket nagyszabású gyülekezeti alkalmakon, ill. gyermek-konferenciákon?

Válasz

Igen. Az ilyen alkalmakkal sok olyan gyermeket elérhetünk, akik nem gyülekezeti háttérből jönnek.

A gyermek-evangélizációs sorozatokat általában a hét minden napján megtartják vagy késő délután vagy a koraesti órákban. Bizonyos országokban bevett szokás ilyenkor egy gyermek-evangélistát hívni a gyülekezetbe. A gyermek-evangélisták gyakran főállásban végzik ezt a fontos szolgálatot. A gyermekeket a gyülekezet vonzáskörzetéből hívogatják, és általában a gyülekezeti tagok hozzák el őket az alkalmakra. Jó, ha az ilyen alkalmak érdekesek, vonzóak, magukkal ragadják a gyermekeket, de eközben a biblikus, evangélizáló tanításra helyezik a főhangsúlyt.

A gyermeknap (gyermek-konferencia) alapjában véve hasonló rendezvény, tehát a fent ismertetett alapelvek szerint működik, de csak egy nap kerül megrendezésre.

Én a feltett kérdésre tehát igennel válaszolnék. A szóban forgó rendezvények sok olyan gyermeket vonzanak, akik egyébként soha nem ke-

rülnének kapcsolatba a helyi gyülekezettel, és soha nem hallanak meg az evangéliumot. Bizonyos feltételeket azonban biztosítanunk kell!

- Fontos, hogy az egész gyülekezet a sajátjának tekintse ezeket a szolgálatokat, és minél többen legyenek készek részt venni azokon valamilyen formában.
- Fontos, hogy gyakorlott és rátermett előadót hívjon meg a gyülekezet, minden költségét fedezze, és támogassa szolgálatát komoly adománnyal.
- Fontos, hogy már több héttel előbb az egész gyülekezet elkezdjen buzgón imádkozni a rendezvényért.
- Fontos, hogy a gyülekezet elkezdje felkeresni a területén élő családokat, és személyesen hívogassa a gyermekeket az alkalmakra.
- Fontos, hogy minél több gyülekezeti tag, beleértve a vasárnapi iskolai tanítókat is, részt vegyen ezeken a rendezvényeken. Arra is fel kell készíteni több gyülekezeti tagot, hogy szükség esetén segítsenek. A vasárnapi iskolai tanítók például, adott esetben, lelkipogondozói beszélgetést folytathatnak azokkal a gyermekekkel, akiket foglalkoztat a megtérés. Ezeket a tanítókat néhány alkalommal a rendezvényt megelőzően fel kell készíteni erre a szolgálatra, de ez csak úgy lehetséges, ha a tanítók el is mennek a felkészítőkre. A szolgáló felnőttek mindig üljenek be a gyermekek közé, egyrészt, hogy tudjanak nekik bármiben segíteni, másrészt, hogy felügyelhessék a rendet.
- Fontos, hogy a gyermeknap vagy gyermek-evangélizáció végeztével a gyülekezet utógondozza azokat a gyermekeket, akik hitre jutottak, illetve az érdeklődőket bevonja a gyülekezetbe. Ezt többféleképpen teheti:
 - ✓ beindíthat egy rendszeres, hétközi alkalmat ezeknek a gyermekeknek a gyülekezet épületében;
 - ✓ hívogathatja a gyermekeket a vasárnapi iskolába, és megszervezheti szállításukat;

- ✓ látogathatja az újonnan megismert gyermekek családját, hogy megismerkedjen a szülőkkel, és bátoríthatja a gyermekeket, hogy ápolják kapcsolatukat a gyülekezettel;
- ✓ ápolhatja a személyes kapcsolatot a hitre jutott gyermekekkel: erre a legmegfelelőbb személy az a tanító, aki a lelkipásztori beszélgetést folytatta a gyermekkel, de más gyülekezeti tagokat is be lehet vonni.

Biztos vagyok benne, hogy a szóban forgó rendezvények megszervezésébe és lebonyolításába befektetett idő és energia jó befektetésnek bizonyul majd a gyülekezetre és a gyülekezet jövőjére nézve is.

V. fejezet

A szülők és a gyermekek

61. kérdés

Mi a keresztyén szülők feladata, és hogyan tölthetik be feladatukat a lehető legjobban?

Válasz

Először is világosan kell látnunk a Biblia alapján, hogy a keresztyén szülők felelősek gyermekeikért, és nem helyes, ha azt várják, hogy a helyi gyülekezet vagy egy missziós szervezet (pl. a GyEK/VISZ) tegye meg azt, amit nekik kellene megtenniük.

A Biblia sok helyen beszél a szülők felelőségéről.

- Isten az 1Mózes 18,19-ben [Károli-fordítás szerint] elismerően szól Ábrahámról, istenfélő, felelősségteljes apának írja le, és mintegy követendő példaként állítja minden szülő elé.
- Isten az 5Mózes 4,9–10-ben, 6,3–9-ben és 11,18–21-ben parancsokat ad a szülőknek, és elvárja, hogy a szülők megtartsák azokat.
- Isten a Példabeszédek könyvében több helyen is utasítja a szülőket, hogy tanítsák (22,6), szeretettel fegyelmezzék (13,24), irányítsák (7,2) gyermekeiket, és a szülőknek meg kell érteniük, illetve a gyakorlatban is meg kell valósítaniuk ezeket az utasításokat.
- Isten az Újszövetségben is határozott parancsokat ad a szülőknek, és elvárja az engedelmisséget (1Tim 3,4; Ef 6,4; Kol 3,21).
- Nagy kiváltság, ha egy gyermeknek hívő szülei vannak, de a szülők felelősége kihasználni a kiváltsággal járó lehetőségeket (Józs 24,15; ApCsel 11,14; 16,31; 1Kor 7,14).

Ha kikeressük a megadott igehelyeket, azt látjuk, hogy a felelősség elsősorban az apákat terheli (1Móz 18,19; Ef 6,4; Kol 3,21). Ám ez nem csökkenti az olyan édesanyák és nagyanyák lelki nevelésének az értékét és hatását, mint Euniké és Lóisz (2Tim 1,5).

A keresztyén szülőknek mindenekelőtt azt a három fő feladatot kell megérteniük és felvállalniuk, amelyekről a 2Timóteus 3,14–17-ben olvashatunk.

- Tanítaniuk kell Isten Igéjét gyermekeiknek.

A 15. vers megállapítja, hogy Timóteus kicsi korától (a pontos görög szöveg szerint kisbaba korától) ismerte a Szentírást. A 14. versben arra bátorítja őt az apostol, hogy maradjon is meg azokban, amiket (nagyobb részt még az édesanyja ölében) tanult. A szülőknek ezt a feladatát nyomatékosan hangsúlyozza az 5Mózes 6,7 és 11,19.

- Evangélizálniuk kell gyermekeiket annak alapján, amit tanítottak nekik.

A 15. vers arra is rávilágít, hogy mi a Szentírás fő célja: azokat, akik hallgatják az Igét, bölcsé tenni „az üdvösségre a Krisztus Jézusba vetett hit által”.

A szülőknek tehát hinniük kell, hogy gyermekeik megtérhetnek. Ezért szeretettel és rendszerezetten kell magyarázniuk nekik az üdvösség útját. Azt is pontosan el kell mondaniuk, hogy mit tehetnek gyermekeik, ha üdvözülni szeretnének. Ugyanakkor biztosítaniuk kell gyermekeiket arról, hogy mindig készen állnak segíteni nekik, ha kérdéseik adódnának az üdvösséggel kapcsolatban.

Mindazonáltal soha nem szabad befolyásolniuk gyermekeiket. Nem kényszeríthetik őket arra, hogy higgyenek Krisztusban. A bűnbánatot és hitet a Szentlélek munkálja, és Ő is adja az új életet. A szülőknek tilos belépni a Szentlélek munkaterületére.

- Tanítaniuk kell az Isten Igéjét, hogy segítsék hitre jutott gyermekeik lelki növekedését.

Azoknak az igazságoknak, illetve tantételeknek a segítségével, amelyeket a gyermekek már ismernek és megtanultak, feddeniük, formálniuk, nevelniük kell gyermekeiket, és fel kell őket készíteniük a keresztyén életre (16–17 v.).

Hasonló gondolatokkal találkozunk tömörebb formában az Efezus 6,4-ben és a Kolossé 3,21-ben. Mindkét vers arra figyelmezteti az apákat, hogy ne ingereljék, ne bosszantsák gyermekeiket. Más szóval, ne legyenek kemények, követelőzők velük szemben, és ne várjanak tőlük túl sokat. Az Efezus 6,4-ben azt parancsolja az Ige az apáknak, hogy neveljék a gyermekeket (az eredeti görög szóban a *táplálás* jelentés is benne foglaltatik) az Úr tanítása és intése szerint.

- A *tanítás* itt képzést, nevelést, fegyelmezést és fenytést jelent; elsősorban arra utal, amit a gyermekkel tesznek.
- Az *intés* figyelmeztetést, rendreutasítást jelent; főként arra vonatkozik, amit a gyermeknek mondanak.

Mindennek *az Úr szerint* kell történnie; ez meghatározza, hogy annak, amit a gyermekkel teszünk, vagy amit a gyermekeknek mondunk, milyen legyen a lelkülete, és mi legyen a célja. Valaki egyszer ezt mondta a Lukács 1,17 alapján: „A keresztyén nevelés lényege az, hogy az apák szíve a gyermekek szíve felé forduljon, hogy gyermekek szívére odafordíthassák a Megváltó szívéhez”.

Mielőtt gyermeked a hetet betölti,
Tanítsd az útról, mely a mennybe beviszi.
Jobban felragyoghat az Ige igazsága,
Ha megismeri azt ötéves korára.
Ám a legjobb az, ha az öledbe bújva,
Háromévesen már az útról hallhatna.

Még egy utolsó, lényeges gondolat! Minden, amit a szülők tanítanak, erőtlén és haszontalan, ha a szavakat nem erősíti meg a szülők istenfélő, példamutató élete. A keresztyén szülők LEGFŐBB feladata az, hogy életvitelükkel jó bizonyosságok legyenek gyermekeik előtt. Figyelniük kell arra, hogy a szerint is éljenek, amit gyermekeiknek tanítanak. Nagy baj, ha a szülők tettei és szavai között ellentmondás feszül!

62. kérdés

Fontos-e, hogy egy család naponta tartson családi áhítatot? Milyen formában tartsák az áhítatot?

Válasz

Hasznos és rendkívül fontos, hogy egy keresztyén naponta töltsön időt kettesben Istennel. Ugyanolyan hasznos és fontos, hogy egy keresztyén család **együtt** is elcsendesedjen Isten előtt mindennap. Valaki egyszer bölcsen ezt mondta: „Az a család, amelyik együtt imádkozik, együtt is marad”. Milyen igaz! Egy más valaki pedig ezt mondta: „Az a család, amelyik nem imádkozik, olyan, mint egy tető nélküli ház. Mivel nincs védelme, ki van téve az idő viszontagságainak: viharoknak, esőnek”.

Minden keresztyén apának el kell döntenie, hogy mindennap, egy adott időben családi áhítatot tart; együtt olvassák az Igét, imádkoznak és dicsőítik Istent. Ez az apa felelőssége. Ha az apa nem keresztyén, vagy már nem él, vagy távol van a családjától, az anya feladata megtartani az áhítatot.

Családonként változik, hogy mikor a legjobb megtartani a családi áhítatot. Olyan időpontot kell választani, amikor a család rendszerint együtt van, és elegendő idő áll rendelkezésre az áhítathoz. Nem jó, ha az áhítat feszült légkörben zajlik, mert az idő sürget.

A reggel általában nem a legalkalmasabb (noha szinte a legjobb időpont az egyéni csendességhez). Sok család este, a vacsora után ott marad az asztal körül, és megtartja az áhítatot.

Az áhítat ne legyen se túl rövid, se túl felszínes, de ne legyen túl hosszú, és túlságosan elvont se, főleg ha a gyerekek még kicsik. A családi áhítat hosszát és tartalmát a legkisebb gyermekhez kell igazítani. A 15 perc elfogadhatónak tűnik.

A családi áhítat több részből is állhat.

- Az apa felolvas néhány igeverset, és **rövid** magyarázatot fűz hozzájuk. Felolvashat néhány sort egy áhítatos könyvből is, amelynek egyszerűbb a nyelvezete. A gyermekek is hozzászólhatnak, vagy kérdezhetnek.
- Közösen imádkoznak, tehát bárki imádkozhat, aki akar. Az imádkozás előtt fel lehet tenni a kérdést, hogy van-e valakinek valami gondja vagy kérése, amelyért szeretné, ha imádkoznának.
- Közösen imádkoz(hat)nak egy misszionáriusért, akit a család ismer. Ehhez elő lehet venni a misszionárius fényképét, imakártyáját, sőt az imaleveléből is fel lehet olvasni néhány sort. Ha több misszionáriust ismernek, osszák be, és mindennap csak egy személyért/családért imádkozzanak.
- Az apa befejez(het)i a családi áhítatot egy rövid imádsággal, amelyben kifejezi Isten iránti magasztalásukat, hálájukat és szeretetüket mindazért, amit tudnak róla, és amit értük tett.

Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy az együtt töltött idő valóban a **család** áhítata legyen, és nem az „**apa** áhítata”, ahol mindent az apa tesz, a gyermekek pedig egyre jobban unatkoznak és egyre nyugtalanabbak. Az apának be kell vonnia a gyermekeket az áhítatba, és ezt bárhol megteheti.

- Megkérheti a gyermekeket, hogy szóljanak hozzá a felolvasott részhez, vagy tegyenek fel kérdéseket. Az idő függvényében válaszolja is meg a kérdéseket. Soha ne kritizálja, és ne nevesse ki a gyermekek hozzászólásait vagy kérdéseit, mert akkor többé nem fognak hozzászólni.
- Bátoríthatja gyermekeit arra, hogy mondják el vágyaikat, kéréseiket, és imádkozzanak.
- Bátoríthatja gyermekeit arra, hogy imádkozzanak egy misszionáriusért, de az imádságot ne erőltesse rájuk.

63. kérdés

Mi a nagyszülők szerepe és feladata?

Válasz

Nagy kiváltság nagyszülőnek lenni, de ezzel a kiváltsággal is számos felelősség jár együtt.

➤ Nagyszülőnek lenni nagy áldás, mert a nagyszülők

- ✓ rendszerint több időt tudnak szánni az unokákra, mint annak idején a gyermekeikre szántak; amikor gyermekeik kicsik voltak, ők még aktívan dolgoztak;
- ✓ több tapasztalattal rendelkeznek most, mint amikor csak szülők voltak; sok mindent megtanultak, miközben gyermekeiket nevelték, és a tanultakat most unokáikkal kamatoztatják;
- ✓ sokkal türelmesebbek (vagy legalábbis türelmesebbek kellene lenniük), mint szülőkként voltak;
- ✓ kevesebb felelősséget hordoznak; önfeledten örülhetnek az unokáknak, segíthetik őket, együtt lehetnek velük, majd amikor hazamennek, a szüleikkel hagyhatják őket;
- ✓ gyakran tapasztalják, hogy idővel szoros és különleges kapcsolat alakul ki közöttük és unokáik között.

➤ A nagyszülő bibliai példája

A 2Timóteus 1,5-ben olvasunk Timóteus édesanyjáról, Eunikéről, valamint nagyanyjáról, Lóiszról, és arról, hogy milyen hatással volt unokájára, Timóteusra:

- ✓ istenfélő nagymama volt;
- ✓ Timóteusnak egészen kicsi korától kezdve tanította Isten Igéjét;
- ✓ élete mély benyomást tett Timóteusra, nagy szerepet játszott Timóteus megtérésében, és nagy hatással volt későbbi szolgálatára.

Nekem is hívő nagymamám volt, és mély benyomást tett rám, bár ezt csak később értettem meg.

Dicsőség Istennek minden hívő nagyszülőért!

➤ **A nagyszülők felelőssége**

✓ Látniuk kell unokáik

lelki szükségét (ez unokáik üdvösségére, ill. keresztyén növekedésére vonatkozik),

szociális szükségét (ez azokra a hatásokra, kényszerítő erőkre vonatkozik, amelyeknek unokáik mai világunkban ki vannak téve),

esetleges fizikai szükségét (ez unokáik egészségi, testi állapotára vonatkozik), vagy

értelmi szükségét (ez unokáik tanulási nehézségeire vonatkozik).

✓ Kutatniuk kell, hogy miben és hogyan tudnának segíteni.

✓ Imádkozniuk kell minden unokáért név szerint, egészen konkrét gondokat, kéréseket említve, naponta többször is, de egyszer mindenképpen.

✓ Fontos, hogy örüljenek unokáiknak, és minden lehetséges módon szolgáljanak feléjük:

építsék és ápolják a kapcsolatot velük,

hallgassák meg őket,

beszélgessenek velük,

játsszanak velük társasjátékokat,

mondjanak nekik bibliai történeteket,

tanítsanak nekik bibliai igazságokat,

finoman evangélizálják őket, de semmit ne erőltessenek,

segítsék őket a lelki növekedésben.

➤ **Négy jó tanács nagyszülőknek**

- ✓ Kedves Nagyszülők! Ne bíráljátok, ne írájatok fölül unokáitok szüleinek a döntéseit, és főleg ne menjetek szembe azokkal a döntésekkel! Ha valamivel nem értetek egyet, a **szülőkkal** beszéljétek! Indokoljátok meg, miért gondoljátok másként a dolgokat, de közben ügyeljétek a lelkületetekre és hangnemetekre! Ne támadjátok a szülőket, és ne fogalmazzatok meg velük szemben kritikát! Szeretettel mondjátok el véleményeteket!
- ✓ Kedves Nagyszülők! Tartsátok a kapcsolatot unokáitokkal, de ne akarjátok túl intenzíven részt venni mindennapi életükben! Ne feledjétek: ők a szüleik gyermekei, nem pedig a ti gyermekeitek!
- ✓ Kedves Nagyszülők! Soha ne kritizáljátok a gyermekek előtt a szüleiket, még akkor sem, ha valamit teljesen másképpen tesznek, intéznek, mint ahogyan azt ti helyesnek gondolnátok!
- ✓ Kedves Nagyszülők! A szülőkkal is ápoljátok a jó kapcsolatot, hogy örvendező szívvel, szabadon tudjátok bármikor időt tölteni unokáitokkal!

VI. fejezet

Szolgálati lehetőségek gyermekek között

64. kérdés

Milyen képzés szükséges ahhoz, hogy valaki gyermekek között szolgáljon és evangélizáljon?

Válasz

A gyermekek tanítása, evangélizálása nagyon fontos szolgálat, és egyben nagy kiváltság is. Nyilvánvaló, hogy azoknak, akik ezt a szolgálatot akarják végezni, meg kell felelniük bizonyos feltételeknek, váradalmaknak. Ötöt szeretnék röviden felvázolni. Eközben ne feledjük, hogy senki sem tökéletes, és a felsorolt feltételek között szerepelnek olyan tulajdonságok is, amelyek idővel – az imádságnak, az engedelmesységnek és a bővülő élettapasztalatnak is köszönhetően – alakulnak, fejlődnek, kiteljesednek.

➤ **A tanító legyen megtért hívő ember!**

Elengedhetetlen feltétel, hogy a tanító Uraként és Megváltójaként ismerje Jézus Krisztust, és vele szoros kapcsolatban álljon. Ha nem ismeri Jézust, hogyan is mutathatná be a gyermekeknek? A tanítónak teljes bizonyossággal ki kell tudnia jelenteni: „tudom, kiben hiszek” (2Tim 1,12).

Milyen tragikus, ha egy tanító megpróbálja az Úr Jézusról tanítani a gyermekeket, miközben ő maga nem ismeri azt, akiről beszél!

➤ **A tanító legyen odaszánt életű ember!**

Törekednie és vágyania kell arra, hogy Jézus Krisztus az Őt illető első helyet kapja mindig mindenben az életében! Ápolnia kell a közösséget Jézussal, és ügyelnie kell személyes életének tisztaságára.

Mielőtt az Úr Jézus küldetéssel bízta meg Pétert, megkérdezte tőle: „*Simon, Jóna fia, jobban szeretsz-e engem, mint ezek?*” Péter így válaszolt: „*Igen, Uram, te tudod, hogy szeretlek téged*”. Amikor így megvallotta Krisztus iránti szeretetét, az Úr Jézus csodálatos feladatot adott neki: „*Legeltesd az én bárányaimat!*” (Jn 21,15).

➤ **A tanító legyen szilárdan meggyőződve három dologról!**

- ✓ Vallania kell, hogy az egész Bibliát Isten ihlette, ezért nincsen benne hiba. Mivel ezt vallja, kitartóan és rendszeresen tanulmányoznia kell Isten Igéjét, hogy egyre mélyebben, tisztábban taníthassa azt a gyermekeknek (2Tim 2,15).
- ✓ Vallania kell, hogy Isten szuverén Úr. Mivel ezt vallja, bízania kell abban, hogy miközben ő Isten Igéjét tanítja a gyermekeknek, Isten Szentlelke elvégzi a munkáját bennük (Ézs 55,11).
- ✓ Vallania kell, hogy Istennek fontosak a gyermekek, ezért meg akarja menteni őket (Mt 18,14). Ha ezt vallja, engedelmesen tanítania kell a teljes evangéliumot a gyermekeknek azzal a hittel és reménységgel, hogy a gyermekek megtérhetnek.

➤ **A tanító legyen érző szívű ember!**

A gyermekek iránt érzett féltő szeretet, együttérzés, a lelki sorsuk fölötti szent aggodalom a tanító sok hiányosságát elfedezheti és legyőzheti. Gondolok itt arra, amikor egy tanító nagyon izgulós, nehezen áll ki mások elé, vagy nehezen beszél. Az említett lelkület nemcsak a tanításban segíti, hanem ösztönzi őt arra, hogy rendszeresen, személy szerint és konkrétan imádkozzon a gyermekekért. Erről a lelkületről ír a Biblia az Úr Jézussal kapcsolatban a Máté 9,36-ban.

➤ **A tanító legyen Istentől elhívott ember!**

Egészen biztosan tudnia kell, hogy azért tanítja a gyermekeket, mert a Szentlélek Isten helyezte a szívére ezt a szolgálatot, és Ő hívta el ebbe a szolgálatba. Egészen máshogyan tekint az a tanító a szolgálatára és a felmerülő nehézségekre, aki megérti, hogy Isten ügyéért, az Ő akaratából munkálkodik (ApCsel 26,19–22).

Foglaljuk össze az öt fő feltételt!

MEGTÉRÉS – TUDOM
 ODASZÁNÁS – SZERETEM
 MEGGYŐZŐDÉS – VALLOM
 EGYÜTTTÉRZÉS – FÉLTEM
 ELHÍVÁS – MEGTESZEM

65. kérdés

Mit tegyen az, aki gyermekeknek szeretné hirdetni az evangéliumot? Hogyan kezdjen hozzá?

Válasz

Mindig hála tölti el a szívemet, amikor találkozom valakivel, aki szíven viseli a gyermekek (lelki) sorsát, és szeretné hirdetni nekik az evangéliumot. A következőket javaslom minden ilyen kedves testvéremnek:

- Imádságban keresse Isten akaratát, és kérje Isten vezetését arra nézve, hogy pontosan mit kell tennie.
- Érdeklődjön gyülekezete lelkipásztoránál, illetve a gyermekmunka vezetőjénél, hogy taníthatna-e az egyik vasárnapi iskolai csoportban. Jóllehet a gyülekezeti gyermekek nem úgy tűnnek, mint akiknek komoly lelki segítségre és üdvösségre lenne szükségük, tanításuk közben a tanító olyan tapasztalatokra tehet szert, amelyek hasznára válnak és segítik majd, amikor már az igazán nagy szükségben lévő, gyülekezeten kívüli gyermekek között szolgálhat. Mindazonáltal egészen bizonyos, hogy a gyülekezeti gyermekek között is bőven adódik lehetőség a lelki segítségnyújtásra.
- Nézzon utána, nem tudna-e egy Örömhír Klubban tanítani. Az Örömhír Klub tulajdonképpen egy olyan gyermekalkalom, amelyet hetenként egyszer, általában egy hétköznapi délután tartanak egy hívő testvér vagy család otthonában vagy más, alkal-

mas helyen (pl. iskolában, kórházban, nevelőotthonban stb.). Az 57. kérdésnél bővebben is írtam az Örömhír Klubokról.

Az is remek megoldás, ha valaki, aki tanítani szeretne, a saját otthonában indít egy Örömhír Klubot.

- Éljen a nyári, szabadtéri evangélizációs alkalmak lehetőségével. Ezekon általában szívesen vesznek részt a gyermekek. Mivel ez a fajta szolgálat nehezebb terep, és próbára teheti az ember idegeit, nagy segítség, ha más testvérrel együtt lehet végezni.

Ezeket a szabadtéri alkalmakat lehet heti gyakorisággal tartani egy adott helyen és időpontban, egész nyáron át, vagy csak egy hétig, a hét minden napján, mindig ugyanott és ugyanabban az időben.

- Vegyen részt traktátusosztó akcióban, amikor hívő testvérek, egy adott helyen tetszetős evangéliumi lapocskát adnak minden gyermeknek. (Ezek ingyen igényelhetők az országos GyEK/VISZ-irodától.) Ez a szolgálat nem túl nehéz, és sok gyümölcsöt teremhet.
- Járjon nyitott szemmel, és észre fogja venni, milyen sokféle módon szolgálhat a gyermekek között:
 - ✓ szolgálhat táborokban lelkigondozóként;
 - ✓ taníthat Vakációs Biblia Klubban;
 - ✓ szolgálhat segítőként gyermek-evangélizációs alkalmakon, gyermeknapokon.

Végül adnék négy tanácsot annak, aki gyermekeknek szeretné hirdetni az evangéliumot.

- Feltétlenül vegyen részt egy tanítóképző tanfolyamon (A GyEK/VISZ-tanfolyamokról az országos irodákban kaphat tájékoztatást, címük a 2. oldalon található.), járjon el pedagógusoknak vagy gyermekmunkásoknak szervezett továbbképzésekre, konferenciákra és tanfolyamokra, hogy minél többet tudjon tanulni. Olvasson témába vágó könyveket. Javaslom, hogy olvassa el a könyv címlapjának belső oldalán szereplő kiadványokat is. (A tanítói

kézikönyvsorozat egyes darabjait az országos GyEK/VISZ-irodától igényelheti).

- Szánjon időt az imádságra. Könyörögjön azért, hogy Isten használja fel szolgálatát a gyermekek életében.
- Ha lehetséges, szolgáljon együtt más hívőkkel, akik hasonlóan gondolkodnak, és ugyanúgy szívükön viselik a gyermekek földi és örök sorsát. A csapatmunka mindig jobb a magányosan végzett szolgálatnál.
- Igyekezzen érdekesen tanítani, bár nem a szórakoztatás a cél. Isten mindig arra hívja el a tanítókat, hogy hirdessék az evangéliumot. Ezért a tanítást mindig bibliai alapelvek szerint és bibliai igazságok köré kell felépíteni.

66. kérdés

Mit tűzzön ki fő célként az, aki gyermekek között szolgál?

Válasz

- **A cél kitűzéséhez látnia kell, hogy a gyermekek két csoportba tartoznak:**

- ✓ Az egyik csoportba azok a gyermekek tartoznak, akik még nem hisznek Jézus Krisztusban mint Urukban és Megváltójukban.

A Biblia világosan beszél a Krisztus nélkül élő gyermekek állapotáról. Bűnös természettel születtek (Zsolt 51,7). Mindnyájan eltévelyedtek, tévelyegnek (Ézs 53,6; Mt 18,12–13), és helyzetüket tekintve, Isten szemében elveszettek (Mt 18,11). Bűneik elválasztják őket Istentől.

A gyermekek lelkileg halottak (Ef 2,1), lelkileg vakok (2Kor 4,4), és a bűn uralma, hatalma alatt vannak (Róm 6,17). Ha elérték a felelősségteljes kort, de még nem hisznek Krisztusban, akkor

Isten előtt vétkesek (Róm 3,19). Ha ebben az állapotukban halnak meg, örökre elvesznek (Jn 3,36).

Ezeknek a gyermekeknek Jézus Krisztusra mint Megváltóra és Szabadítóra van szükségük.

- ✓ A másik csoportba azok a gyermekek tartoznak, akik már hisznek Jézus Krisztusban mint Urukban és Megváltójukban.

A Biblia azt tanítja, hogy a gyermekek – még az egészen kicsi gyermekek is – hihetnek az Úr Jézus Krisztusban mint Megváltóban (Mt 18,6). Ha hisznek benne, Jézus lelki életet (Jn 6,47), örök életet (Lk 19,10; Jn 3,16) és lelki látást (ApCsel 26,18) ad nekik, megbocsátja minden bűnüket (Ef 1,7) és elküldi hozzájuk a Szentlelket, aki lakozást vesz bennük (ApCsel 2,38). Ezenfelül megtöri a bűn hatalmát az életükben (Róm 6,18), és megváltoztatja őket (2Kor 5,17).

Ezeknek a gyermekeknek nincs szükségük lelki életre, mert már (lelkileg) élnek. Őket nem kell evangélizálni. Nekik lelki táplálékra van szükségük, hogy lelkileg növekedhessenek (1Pt 2,2). Isten parancsát erre vonatkozólag így olvassuk: „Növekedjétek a kegyelemben és a mi Urunk, üdvözítő Jézus Krisztusunk ismeretében” (2Pt 3,18).

- Ennek értelmében **minden tanítónak kettős célt kell szem előtt tartania:**

- ✓ Imádkoznia kell azért, hogy a még meg nem tért gyermekek higgyenek Jézus Krisztusban.
- ✓ Imádkoznia kell azért, hogy a megtért gyermekek lelkileg növekedjenek.

- Ebből következően **minden tanító kettős feladatot lát el:**

- ✓ Minden tanító halász.

Miközben tanít, **halássza** a még meg nem tért gyermekeket. Hirdeti a teljes evangéliumot, alkalmazza az evangéliumi igazságokat, hívja, bátorítja és segíti őket, hogy higgyenek Jézus Krisztusban mint Urukban és Megváltójukban.

Az Úr Jézus ilyen halásznak hívta el Simon Pétert: „Jöjjetek utánam, és én emberhalászokká teszek titeket” (Mt 4,19).

✓ Minden tanító pásztor.

Miközben tanít, **táplálja** a megtért gyermekeket. Rájuk is alkalmazza a tanított igazságokat, hogy lelkileg növekedhessenek.

Az Úr Jézus, három évvel az első elhívás után arra hívta Pétert, hogy pásztor legyen.

„Legeltesd az én bárányaimat! ... Órizd az én juhaimat! ... Legeltesd az én juhaimat!” (Jn 21,15–17)

Minden tanítónak és gyermekmunkásnak kettős szolgálata és kettős feladata van: halászni és pásztorolni.

Isten arra hívott bennünket, hogy halászhálóval és pásztorbottal a kezünkben szolgáljunk a gyermekek között!

67♦ kérdés

Egy tanító hogyan evangélizálhatja a még meg nem tért gyermekeket, és hogyan segítheti a megtért gyermekek lelki növekedését ugyanazon a gyermekórán?

Válasz

Nyilvánvalóan könnyebb és egyszerűbb lenne tanítani, ha minden gyermek ugyanabba a csoportba tartozna, vagyis ha a csoportunkban csak megtért vagy csak nem megtért gyermekek ülnének. Bár ilyen is előfordulhat, az általános helyzet mégsem ez. Minden csoportban vannak ilyen meg olyan gyermekek is. Mivel a két csoport igényei eltérnek egymástól, a tanítónak alkalmazkodnia kell ehhez (lásd a 66. kérdést), és el kell fogadnia, hogy kettős feladatot kell ellátnia.

Az, hogy egy leckén belül mindkét csoport felé szolgáljon egy tanító, nem is annyira bonyolult, mint amilyenek sokan gondolják.

A bibliai lecke tanításának fő célja, hogy a gyermekek megtanulják a központi igazságot. Ezért a bibliai történet nem csupán egy érdekesen előadott eseménysor, hanem egy olyan bibliai lecke, amely egy fő igazságra koncentrál, és azt akarja megtanítani. A történet az az eszköz, amely segít megtanítani az igazságot. Nem a történet a végcél; a történet csak elsegít a célba.

Az adott központi igazságot **minden** gyermeknek – hívőknek és nem hívőknek – egyaránt megtanítjuk a bibliai leckével.

Mivel azonban a két csoport mást és mást igényel, ugyanazt a központi igazságot kétféleképpen alkalmazzuk:

- alkalmazzuk a még meg nem tért gyermekekre, mert szeretnénk, ha megértenék: szükségük van üdvösségre, ill. ha meglátnák, hogyan térhetnek meg;
- alkalmazzuk a megtért gyermekekre, mert szeretnénk, ha hitükben növekednének.

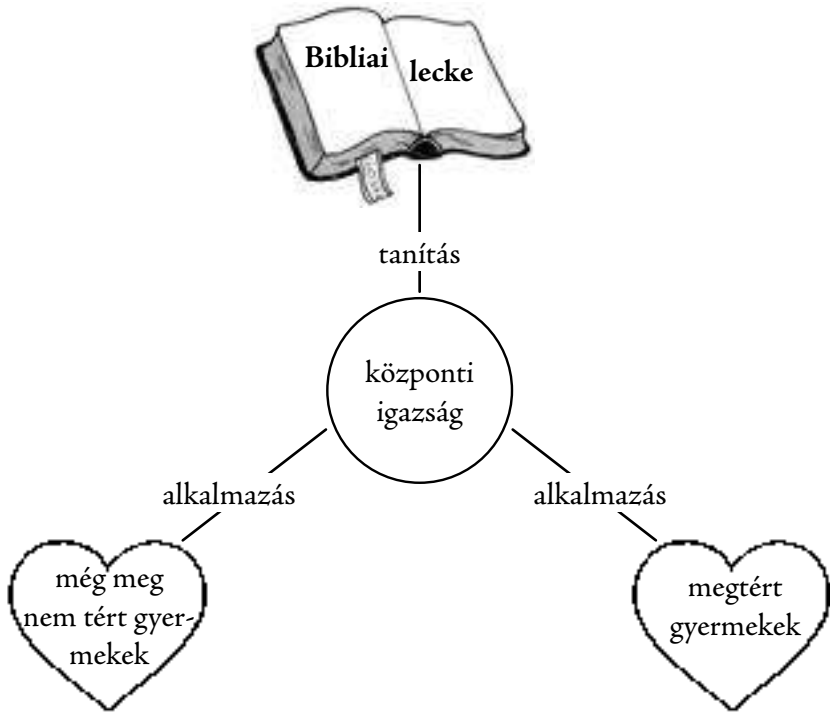
A központi igazság kétféle alkalmazása általában (de nem törvényszerűen) a lecke vége felé hangzik el, mert akkorra alaposan körbejártuk, megtanítottuk a központi igazságot. Azt tapasztaltuk, hogy hasznos a két alkalmazást egymástól némileg elkülönítve elmondani. Ezenfelül a tanítónak jeleznie kell, hogy kikhez szól éppen az igazság alkalmazása:

„Ha az Úr Jézus még nem a Megváltód, mert még nem hittél benne...”

„Ha már hittel rábíztad magad az Úr Jézusra...”

Mindkét alkalmazás tulajdonképpen egy felszólító mondat, hiszen az a cél, hogy a gyermekek válaszoljanak a tanult igazságra: higgyenek Jézus Krisztusban, illetve tegyenek hittel egy lépést előre keresztyén életükben.

Hadd szemléltessem az elmondottakat!

Ugyanez az alapelv vonatkozik az alkalom egyéb részeire is. Az aranymondást, a missziói leckét, az énekeket kivétel nélkül **minden** gyermeknek tanítjuk, de időről időre külön-külön alkalmazzuk a tanult igazságo(ka)t a kétféle csoportnak.

A bibliai leckék többségét taníthatjuk ezzel a módszerrel (egy központi igazság, kétféle alkalmazás). Ha a központi igazságot csak az egyik csoportra lehet alkalmazni (ami elég ritka), a másik gyermekcsoportnak az alkalom egy másik részében adjunk nekik szóló tanítást és alkalmazást.

68. kérdés

Melyek a bibliai lecke elkészítésének egyszerű lépései? Mit lehet még hozzátenni a 67. kérdés válaszához?

Válasz

Két bevezető gondolatot kell szem előtt tartanunk.

- Nem az a feladatunk, hogy elmondjunk egy bibliai történetet, hanem az, hogy megtanítsunk egy bibliai leckét. Természetesen általában bibliai történeteket mondunk a gyermekeknek, de én most arra gondolok, hogy a bibliai történettel igazságokat tanítunk, mert ez **minden** gyermeknek segítség.
- Az a feladatunk, hogy azt az igeszakaszt, amely alapján elkészítettük a bibliai leckét, minél alaposabban magyarázzuk és kifejtjük. Azt az igazságot kell **tanítanunk**, amely az adott ígérésben található, és nem olyan igazságot, amely nem szerepel benne. A készülést az igeszakasszal kell kezdenünk, és azokat az igazságokat kell kiásnunk, amelyek az adott ígérésben megtalálhatók. Ezt más szóval egzegézisnek (írásmagyarázatnak), nevezzük. Soha nem szabad az adott szakaszra olyan igazságokat ráerőltetnünk, amelyek nincsenek benne, csak azért, mert éppen azokat az igazságokat akarjuk tanítani.

Nézzük most meg a bibliai lecke elkészítésének hét lépését!

- **Meg kell keresnünk az igeszakaszban az igazságot – a központi igazságot –, amelyet aztán a gyermekeknek tanítunk.** Ehhez tegyünk föl kérdéseket!

Mit tanít Isten ezzel a résszel?

Miért van benne a Bibliában?

Melyik igazságot értette meg velem a Szentlélek személyesen?

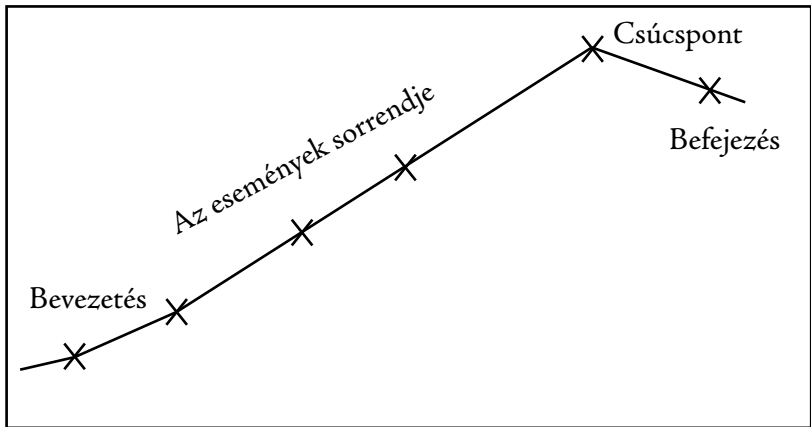
Egy igeszakasz több igazságot is tartalmazhat. Mi azt válasszuk ki, amelyiket a legfontosabbnak találjuk, és amelyik a legnagyobb

segítséget jelenti a gyermekeknek. Ezt az igazságot írjuk le egy rövid mondattal!

Például Mózes első könyvének 1. és 2. fejezetében, a teremtés történetének lehet az a központi igazsága: Isten hatalmas, és mindent megtehet.

- **Készítsük el a lecke vázlatát! A vázlat részei: bevezetés, események sorrendje, csúcspont, befejezés.**

A vázlatpontokat a négy alcím alá csoportosítsuk! Az első, a harmadik és a negyedik alcímhez írjuk le pontosan, hogy mit akarunk mondani (bevezető mondat, csúcspont, befejező mondat). A második cím alá vázoljuk a történet eseményeit egy-egy mondatban úgy, ahogyan az események követik egymást.

- **El kell döntenünk, hogy a vázlat melyik soránál tudunk gördülékenyen és természetesen egy rövid tanítást elmondani, amelyet a központi igazságra építünk.**

Legalább 4–5 alkalommal tanítsuk a központi igazságot a lecke különböző pontjain. Minden alkalommal tanítsuk a központi igazságot egyre mélyebben, más és más szempontból, és ne csak a szavakat ismételjük el. Ha a központi igazság minden tanítói részben el is hangzik, a gyermekek egyre jobban megérthetik és megtanulhatják, de a tanítás mégsem válik unalmassá. A köz-

ponti igazság felbukkanhat az alkalom más részeinél is (pl. énekléskor), így még jobban emlékeznek majd a gyermekek.

Egy óravázlat kinézhet úgy is, mint a fenti kis ábra, melyben a X jelek azt mutatják, hogy hol fogjuk tanítani a központi igazságot.

A teremtés történetében például hat alkalommal – minden teremtési napnál egyszer – taníthatjuk a központi igazságot úgy, hogy Isten nagyságának és hatalmának különböző aspektusait, vetületeit említjük.

- **El kell döntenünk, hogy hogyan alkalmazzuk az igazságot a megtért gyermekekre.**

Írjuk le ezt az alkalmazást, és gondoljuk végig, hogy a lecke mely pontján mondjuk el. Az alkalmazásnak közvetlenül kapcsolódnia kell a központi igazsághoz. Szerepelnie kell benne a *te* szónak, és használni lehet előtte a *tehát* szófordulatot. Nyilvánvaló, hogy a központi igazságot addig nem alkalmazhatjuk, amíg meg nem tanítottuk. Ez az alkalmazás tehát a lecke második felében hangozhat el, a harmadik, negyedik vagy ötödik tanítási részben.

Például a teremtés történetében a központi igazságot (Isten hatalmas, és mindent megtehet) alkalmazhatjuk így a megtért gyermekekre: (tehát) meg tudja oldani azokat a helyzeteket, amelyeket szerinted lehetetlen megoldani. Például nem tudsz leszokni a csúnya beszédről, pedig már hiszel az Úr Jézusban mint Megváltóban.

- **El kell döntenünk, hogy hogyan alkalmazzuk az igazságot a még meg nem tért gyermekekre.**

Az alkalmazás olyan szorosan kapcsolódik a központi igazsághoz és annak tanításához, hogy tulajdonképpen logikusan következik belőle. Nyilván ez is a lecke vége felé hangzik el. Jobb, ha a két alkalmazást egymástól függetlenül, a lecke két különböző pontján mondjuk el. Ha a gyermekek többsége még nem tért meg, legjobb, ha az alkalmazást a központi igazság utolsó tanításába illesztjük.

Például a teremtés történetében a központi igazságot (Isten hatalmas, és mindent megtehet) alkalmazhatjuk így a még meg nem tért gyermekekre: (tehát) neked is tud üdvösséget adni, akármi-lyen rossz vagy.

➤ **Nyugodtan említsünk más igazságokat is.**

Miközben alkalmazzuk az igazságot a még meg nem tért gyermekekre, nyugodtan említhetünk más igazságokat is, amelyek segíthetik a központi igazság és az alkalmazás világosabb megértését. Ezek az igazságok már nem feltétlenül az adott igeszakaszról következnek. Ezeket nem tanítjuk, csak megemlítjük azért, hogy a gyermekek a központi igazságot és annak alkalmazását jobban megértsék.

Például amikor arról tanítunk, hogy Isten hatalmas, és tud üdvösséget adni, megemlíthetjük, hogy a gyermekek csak azért kaphatnak üdvösséget, mert Jézus Krisztus meghalt értük. Úgy kaphatnak üdvösséget, hogy hisznek az Úr Jézus Krisztusban.

➤ **Bátorítanunk is kell a gyermekeket arra, hogy válaszoljanak az igazságra! Tegyük meg, amire az alkalmazás biztatta őket.**

Miután mindenkinek megtanítottuk az igazságot, és mind a két-féle gyermekre alkalmaztuk is, biztassuk a gyermekeket, hogy válaszoljanak arra, amit hallottak. A felszólítás legyen világos, szeretetteljes és lelkesítő, de ne hasson kényszerítőleg!

Pl.

- ✓ **Isten hatalmas, és mindent megtehet. Akarod-e, hogy Isten vigyázzon a szavaidra? Hiszed-e, hogy meg tudja tenni? Ha igen, mondd el neki: Hiszem, Uram, hogy hatalmas vagy, és mindent megtehetsz. Kérlek, te vigyázz a szavaimra, a beszédemre!** (Felszólítás megtért gyermekeknek.)
- ✓ **Isten hatalmas, és mindent megtehet. Azt ígérte, hogy ha hiszel Jézus Krisztusban, üdvösséget ad, akármit tettél. Most is hihetsz Jézus Krisztusban. Miért ne kérnéd most Istent, hogy adjon üdvösséget neked?** (Itt adunk meghívást a még meg nem tért gyermekeknek. Vö. 37. kérdés!)

69. kérdés

Hogyan lehet úgy elmondani a bibliai leckét, hogy lekösse a gyermekeket?

Válasz

Néhány egyszerű szabályt kell követnünk.

➤ **Mondanivalónk szóljon a gyermekekhez!**

Válasszunk olyan bibliai leckét, melynek témája és tartalma kapcsolódik a gyermekek életéhez és szükségéhez. Ez azonban nem jelentheti azt, hogy minden bibliai leckében ugyanott, ugyanakkor, mindig ugyanazokat a szófordulatokat ismételjük.

Az írásmagyarázat (egzegézés) az a módszer, amelyik elemzéssel és kutatással próbálja megtalálni a Szentírás adott szakaszának jelentését és tanításait. Ha helyesen kutatjuk, magyarázzuk, elemezzük és alkalmazzuk az adott bibliai szakaszt, leckéinknek, amelyeket hétről hétre tanítunk, mindig jó és változatos tartalma lesz.

➤ **Szánjunk elég időt a felkészülésre!**

Alaposan fel kell készülnünk: pontosan tudnunk kell, mit, mikor, hogyan mondunk, milyen igazságot tanítunk és hol, milyen alkalmazásokat adunk. A lecke szemléltetését is meg kell terveznünk. A felkészült tanítónak nyugalmat ad, hogy tudja, mit fog csinálni, ezért leckéjét gördülékenyen tudja majd elmondani.

➤ **Keltsük életre a bibliai leckét!**

Mi, tanítók vagyunk a legjobb szemléltetőeszköz. A mi előadásunkban életre kelhet a történet, illetve a lecke. Ne álljunk egy helyben, és ne beszéljünk nagyon halkán! Használjuk a kezünket, mimikánkat, hangunkat, lábunkat, hogy minél érdekesebben és izgalmasabban adhassuk elő a történetet, ill. leckét. De **ne vigyük túlzásba!**

➤ **Használjunk szemléltetőeszközöket!**

A jó szemléltetőeszközök fenntartják a gyermekek figyelmét, segítségével lerövidíthetjük a nehezen elképzelhető vagy érthetetlen részletek magyarázatát. Az egyik legjobb szemléltetőeszköz a flanel tábla; odavonzza a tekintetet, ráadásul a képek, jelenetek változtathatók. A szabadtéri alkalmakon, ahol flanel táblát nem tudunk használni, különösen nagy segítség a képeskönyv (gyűri könyv). Teremben jó hasznát vehetjük az írásvetítőnek, az iskolai táblának, a tárgyi tanításoknak és a projektornak is.

Nem szabad elfelejtenünk azonban, hogy ezek csak segítik, szolgálják tanításunkat. Igazából az számít, amit mondunk és tanítunk.

„A hit tehát hallásból van, a hallás pedig a Krisztus beszéde által” (Róm 10,17).

Feladatunk az evangélizálás, Isten Igéjének a tanítása, és nem a szórakoztatás!

➤ **Mondjunk jó példákat!**

A jó példa vagy hasonlat jobban megérteti a tanítást. Az Úr Jézus is használt példákat, hasonlatokat, példázatokat. Charles Spurgeonról mondta egyszer egy gyermek: „Nagyon szeretem ezt a prédikátort, mert sokszor mondja azt, hogy „ez olyan, mint”. A jó példa olyan, mint egy ablak, amely beengedi a fényt a szobába. Ha a leckénk csak téglából áll, és nincsenek benne ablakok, nem sok világosságot áraszt, de annál több nyugtalanságot gerjeszt. De azt sem akarjuk, hogy leckénk csak ablakokból álljon, mert az ilyen lecke nem túl értékes. Ésszerűnek tűnik minden leckéhez egy vagy két rövid, odaillő példát hozni.

➤ **Beszédünk legyen egyszerű és érthető!**

Bizonyosodjunk meg arról, hogy a gyermekek értik, amit mondunk! Kerüljük a hosszú, bonyolult szavakat, vagy magyarázzuk meg azokat! Kerüljük a magyarázat nélküli teológiai kifejezéseket! Nem lehetünk elég egyszerűek, különösen ma, amikor oly sok gyermek oly kevés ismerettel rendelkezik a Bibliáról, ha egyáltalán rendelkezik. Nem várhatjuk el, hogy figyeljenek ránk, ha nem értik, hogy miről beszélünk.

70. kérdés

Miért van az, hogy a gyermekek a bibliai történetre általában figyelnek, ám amikor a tanulás következik, elkezdnek izegni-mozogni? Lehet-e ezen változtatni? Hogyan?

Válasz

Azt hiszem, mindannyian megtapasztaltuk már ezt.

A gyermekekre az jellemző, hogy szeretik az izgalmas és érdekes történeteket. Arra már nem nagyon figyelnek, hogy a történet „mit jelent”. A legkevésbé pedig az alkalmazás köti le őket.

Hadd mondjak egy példát!

Egy anyuka be akart adni a kisfiának egy gyógyszert. Megkérte, hogy nyissa ki a száját. Beletette a tablettát, ám a kisfiú azonnal kiköpte, mert nem szerette a gyógyszereket.

Az anyuka még egy próbát tett. Tudta, hogy a kisfia szereti a málnalekvárt. Fogta hát a tablettát, rátette egy kiskanálra, öntött rá málnalekvárt, és odaadta a kisfiának. A gyermek boldogan kapta be a kiskanál lekvárt, de amint megérezte benne a tablettát, azonnal kiköpte.

Az anyák azonban nagyon okosak. A mi anyukánk is tett még egy kísérletet. Először finom porrá zúzta a tablettát. Utána összekeverte a port egy kiskanál málnalekvárral, és odaadta a kisfiának. A gyermek bekapta a kanalat, és megette a lekvárt. Nem tudta, hogy a lekvárba kevert tablettát is lenyelte közben.

Ez a kép nem túlságosan szerencsés, mert az evangélium és Isten Igéjének az igazságai nem tabletták. Egyáltalán nem! Mégis remélem, hogy a példa megvilágította azt, amit mondani akarok.

Biblia leckénkben a gyermek szempontjából az igazság és annak alkalmazása a tabletták. A történet eseményei a lekvár. Ha először elmondjuk a történetet, és utána próbáljuk meg az igazságot tanítani és alkalmazni, a gyermek valószínűleg nem figyel majd ránk. Ha azonban

„szétdaraboljuk, széttörjük” az igazságot (és az alkalmazást), és szét-szórjuk, szétterítjük a bibliai leckében, a gyermekek általában figyelemmel végighallgatják az eseményeket is és az igazságot is. Úgy is szoktuk mondani, hogy „az igazságot beleszójuk a leckébe”. Erről egyébként a 68. kérdésnél írtam bővebben.

Két jó tanács a lecke végén elmondott alkalmazással kapcsolatban.

- Mondjuk el, hogy mi történt egy olyan gyermekkel, aki válaszolt a tanított igazságra! Ez egyértelműbbé teheti az alkalmazást, és felkeltheti a gyermekek meglankadt figyelmét.
- Se az alkalmazás, se az azt követő befejezés ne nyúljon hosszúra! Ha a leckében alaposan körbejártuk, megtanítottuk az igazságot, és világos alkalmazást is adtunk hozzá, nincs szükség ismételtetésre. A jó leckének a befejezése is rövid, és a gyermekekben olyan érzést kelt, hogy elhallgatnák még egy ideig.

71. kérdés

Miért olyan fontos, hogy csak egy központi igazságot tanítsunk a bibliai leckében? Mivel a gyermekek úgyszólván olyan keveset tudnak, és olyan sok mindent kell még megtanulniuk, nem próbálhatnánk meg több – négy, hat vagy még több – igazságot tanítani nekik?

Válasz

A tanítás egyik fő alapelve a tömörítés alapelve. Más szavakkal: hatékonyabban taníthatunk, ha kevesebbet tanítunk, de azt alaposan. Azt akarjuk, hogy a gyermekek tényleg jól megtanuljanak valamit, és alkalmazzák is az életükre azt, amit megtanultak.

Tanítói szolgálatomban két problémával szembesülök mindig:

- Nekem, a tanítónak nincs elég időm (egy 15–20 perces bibliai leckében), sem képességem arra, hogy több igazságot megtanítsak. A tanítás magyarázatot, egyszerűsítést, szemléltetést, ismétlést és alkalmazást jelent, ezért egyszerűen képtelen vagyok ilyen rövid idő alatt több igazságot ugyanolyan alaposan megtanítani. Amikor egy igazságot megemlítek, beillesztek, vagy csak utalok rá, az még nem tanítás. Szabaduljunk meg attól a téves filozófiától, hogy ha egy tanító csak elmond valamit, az már tanítás! Ugyanakkor azt tapasztalom, hogy a rendelkezésemre álló rövid időben **egy** igazságot meg tudok úgy tanítani, hogy minden gyermek megértse, és, remény szerint, alkalmazza is azt a saját életére.
- A legtöbb gyermek képtelen megérteni és alkalmazni az összes igazságot, amelyek egy 20 perces leckében elhangzanak. Ez különösen is igaz azokra a gyermekekre, akiknek igen korlátozott a bibliaismeretük, és ezért tanításunk nagyobb része teljesen új nekik. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül a tényt, hogy a bibliai szempontból analfabéta gyermekek száma évről évre egyre növekszik.

Azt szeretném, ha a gyermekek valóban megértenének valamit, és azt is tudnák, hogy a tanultakat hogyan alkalmazhatják a saját életükre. Ehhez nekem is és a gyermekeknek is időre van szükségünk. Ha több igazságot próbálok megtanítani a leckében, annak valószínűleg az lesz az eredménye, hogy **igazán** nem tanítok meg semmit, és a gyermekek sem tanulnak meg **igazán** semmit.

Az, hogy egyetlen központi igazságot **tanítok**, még nem zárja ki azt, hogy egyéb igazságokat megemlítsék. Teljesen szabadok vagyunk arra, hogy megemlítsünk és beemeljünk egyéb igazságokat is, ha azok segítik a központi igazság tanítását és alkalmazását. Az sem kötelező, hogy az egyéb igazságok a tanított igeszakaszról kerüljenek elő.

Tanítás közben jusson eszünkbe az alábbi versike!

Taníts egyet!

Említs sokat!

Hagyj ki még többet!

Sok-sok évvel ezelőtt történt, hogy miközben egy bibliai lecke tanítására készültem, azt tűztem ki célul magam elé, hogy minden leckében

hét-nyolc igazságot próbálok megtanítani. Az első hat a még meg nem tért gyermekeknek szóló evangéliumi igazság volt, és arra törekedtem, hogy mind a hat igazságot beletegyem minden leckébe. Ezenkívül beillesztettem még egy igazságot a megtért gyermekeknek (amely teljesen különbözött a hat evangéliumi igazságtól), és időnként megpróbáltam még Isten jellemvonásai közül is egyet-egyet tanítani. A hallgatóimnak is ezt a mintát tanítottam.

Ennek a módszernek voltak bizonyos előnyei. A rendszer érthető volt és követhető. Kétség sem fér hozzá, hogy Isten felhasználta szolgálatomban, és mások szolgálatában is.

Később ez a módszer elkezdett nyugtalanítani. Elsősorban azért, mert a bibliai szakaszok gondos és helyes írásmagyarázata (egzegézise) megláttatta velem, hogy lehetetlen mind a hat igazságot megtalálni egy adott történetben, és ezért nagy nehézségekbe ütközöm, ha gördülékenyen és természetesen akarom őket a leckébe illeszteni. Másodsorban pedig azért, mert egyre inkább éreztem, hogy nekem is meg a gyermekeknek is milyen nehéz (ha nem lehetetlen) ennyi mindent alaposan megtanítani, illetve megtanulni egyetlen bibliai leckében.

Így aztán elkezdtem jobb módszer után kutatni, mert szerettem volna a bibliai leckékkel valóban **tanítani** a bibliai igazságokat. Így jutottam el ahhoz a módszerhez, amelyet jelen könyvem több válaszában is magyarázok. Ennek a módszernek az a lényege, hogy egyetlen központi igazságot tanítok minden gyermeknek, majd a tanított igazságot alkalmazom kétféleképpen: a még meg nem tért, illetve a már megtért gyermekekre.

Azt tapasztaltam, hogy ezzel a módszerrel igen hatékonyan tudom tanítani a bibliai leckét. Rájöttem arra is, hogy viszonylag egyszerű és könnyű e szerint a módszer szerint készülni. Nagy előnye még, hogy egybefogja a leckét, mert a lecke a központi igazság köré épül. Ez mindenképpen jobb annál, mint amikor két témát és tanítást kell végigvezetni a leckén: az egyiket a megtért, a másikat a még meg nem tért gyermekeknek. Annál is inkább, mivel a két téma és tanítás között sokszor semmilyen összefüggés vagy kapcsolat nem található.

72. kérdés

Nem kell mindig gondoskodni arról, hogy az összes főbb evangéliumi igazságot beépítsük minden bibliai leckébe?

Válasz

Szeretnék valamit tisztázni. Én a Gyermek-Evangélizációs Közösség kötelékén belül szolgálok, és Isten gyermek-evangélistának hívott el. Ezért minden alkalommal, amikor olyan gyermekeket tanítok, akik közül egyesek még nem tértek meg, evangélizálok őket. Meggyőződésem, hogy szolgálatomnak ezt a lényeges részét nem hagyhatom el.

Ez azonban **nem** jelenti azt is, hogy egy konkrét mennyiségű evangéliumi igazságot is bele kellene építenem minden egyes bibliai leckébe, és azt sem, hogy minden igeszakaszban kötelező számú igazságot kell találnom.

Az Apostolok cselekedeteiről írott könyvben az apostolok többször hirdették az evangéliumot hitetlen embereknek. Ha tanulmányozzuk igehirdetéseiket, azt látjuk, hogy ők sem illesztettek be minden alkalommal meghatározott számú evangéliumi igazságot. Azokat az evangéliumi igazságokat tanították és hangsúlyozták, amelyekről úgy ítélték meg, hogy hallgatóiknak szükségesek, hasznosak és megfelelőek. Pál apostol például az Apostolok cselekedetei 17,22–31 szerint, amikor a pogányoknak prédikált, a hangsúlyt Istenre mint a Teremtőre, az ember Isten előtti felelősségére és Jézus Krisztus feltámadására helyezte. Amikor Péter a zsidóknak prédikált az Apostolok cselekedetei 2,14–40 szerint, azt hangsúlyozta, hogy Jézus Krisztus emberré lett, halála az isteni terv része volt, akárcsak feltámadása, melyet az Ószövetség előre megjövendölt.

Bár az apostolok igehirdetési a részleteket illetően különböztek egymástól, két dologban megegyeztek.

- Mindig beszéltek Jézus Krisztus haláláról, feltámadásáról és megdicsőüléséről.
- Mindig felszólították hallgatóikat arra, hogy bánják meg bűneiket, és higgyenek Krisztusban.

Minden gyermek-evangélistának jó írásmagyarázónak (egzegétának) is kell lennie, és azt kell tanítania, ami a lecke alapjául szolgáló bibliai igeszakaszban található. Az írásmagyarázat (egzegézés) azt jelenti, hogy kiemeljük a bibliai szövegből azokat az igazságokat, amelyek benne rejlenek. A belemagyarázás (eiszegézés) az, amikor olyan igazságokat köntünk az igeszakaszhoz, amelyek nincsenek benne. Nekünk magyaráznunk kell, nem pedig belemagyaráznunk. Vagyis az igazságokat „ki kell ásnunk”, nem pedig „beletömködnünk”.

Amikor bibliai leckével szeretnénk evangélizálni, kövessük az alábbi lépéseket!

- Értsük meg világosan a megváltás üzenetét és az üzenethez szervesen hozzátartozó evangéliumi igazságokat! (A Gyermek-Evangélizációs Közösség Hitvallása is tartalmazza ezeket.)
- Tanulmányozzuk az igeszakaszt, amelyet tanítani akarunk, és vizsgáljuk meg, hogy az előző pontban említett evangéliumi igazságok közül választhatunk-e központi igazságot!
- Tanítsuk ezt az igazságot a bibliai leckével, illetve leckében!
- Hozzunk be, illetve említsünk más igazságokat is, amelyek segítenek megtanítani a központi igazságot, és érthetőbbé teszik azt! Nem baj, ha ezeket az egyéb igazságokat nem az adott igeszakaszból ástuk elő.
- Alkalmazzuk a központi igazságot a még meg nem tért gyermekekre, hogy megértsék: szükségük van megtérésre! Azt is mondjuk el az alkalmazásban, hogy hogyan térhetnek meg. Itt is említhetünk egyéb igazságokat, ha ezek segítik az alkalmazást.
- Bátorítsuk a gyermekeket arra, hogy válaszoljanak a hallottakra!

Azzal a módszerrel kapcsolatban, amelyik megkívánja a tanítótól, hogy minden bibliai szakasszal meghatározott számú bibliai igazságot tanítson, legalább négy gond merül fel.

- Az igerész írásmagyarázata (egzegézise) miatt – különösen ószövetségi szakasz esetében – ezt legtöbbször lehetetlen természetesen, gördülékenyen megtenni. Fennáll annak veszélye, hogy az igerészbe olyan igazságokat erőltetünk bele, amelyek nincsenek benne, és amelyek tanításunkat erőltetetté, mesterkéltté teszik. Vallom, hogy a bibliai lecke előkészítésének alapja a jó írásmagyarázat (egzegézés). A Gyermekek-Evangéliációs Közösség (CEF) hivatalos állásfoglalása kimondja: „Tanítsd a megváltás igazságait, amelyek az igeszakaszban találhatóak, de ne erőltess a magyarázatba olyan igazságokat, amelyek nincsenek benne az adott igeszakaszban”.
- Amikor minden leckébe ugyanazokat az evangéliumi igazságokat illesztjük bele, előbb vagy utóbb úgy tűnik majd, hogy minden leckénk egy kaptafára készül. Az a módszer viszont, amelyet korábban már ismertettem, sokkal több rugalmasságot biztosít, és sokkal érdekesebb leckék születnek a segítségével.
- Nehéz lenne eldönteni, hogy a CEF hivatalos állásfoglalásában felsorolt, több mint 30 evangéliumi igazság közül melyeket kellene minden leckébe beépítenünk.
- Bizonyított tény, hogy minél több igazságot építünk be egy leckébe, annál kevesebbet taníthatunk. Attól, hogy egy evangéliumi igazságot megemlítsünk, még nem tanítottuk meg.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatban a CEF vezetősége világosan kimondta: egyáltalán **nem** kötelező a teljes evangéliumot, vagy adott számú evangéliumi igazságot belefoglalni minden egyes bibliai leckébe, ha azt az adott igerész, amelyre a lecke épül, nem teszi természetesen módon lehetővé.

A CEF hivatalos álláspontja az evangélizálással kapcsolatban a következőket mondja:

„Mondd el a megváltás üzenetét (a megváltás szükségességét, a megváltás útját és a megváltás elfogadását) a lehető legátfogóbban, ugyanakkor a lehető legegyszerűbben minden alkalommal, akár egyetlen gyermeket, akár egy gyermekcsoportot evangélizálsz. Jóllehet erre a bibliai

lecke a legalkalmasabb, **szükség esetén a teljes alkalmat felhasználhatod a megváltás üzenetének a tanítására**”.

Ez az állásfoglalás három pontot tisztáz.

- Minden adandó alkalommal tanítanunk kell a gyermekeknek a megváltás üzenetének lényeges részeit.
- Erre a bibliai lecke a legalkalmasabb.
- Ha a leckénk alapját képező igerész alapos írásmagyarázata (egzegézise) nem engedi meg, hogy a fő evangéliumi igazságok bármelyikét is tanítsuk, akkor a tanítási program más részén kell azt megtennünk.

73. kérdés

Vajon minden alkalmon lehet-e ugyanazzal az egy módszerrel tanítani a gyermekeket?

Válasz

Bár vannak alapelvek, amelyeket minden bibliai leckénél követnünk kell, egészen nyilvánvaló, hogy olyan előadásmód vagy módszer, amely minden alkalomra megfelel, nincs.

Már láttuk, hogy az Apostolok cselekedeteiről szóló könyvben bizonyos változatosság figyelhető meg az apostolok által prédikált üzenet felépítésében és tartalmában. Például Péter pünkösdi beszédének evangéliumi üzenete (ApCsel 2.) több szempontból is különbözött Pál athéni prédikációjának evangéliumi üzenetétől (ApCsel 17.). Miért? Azért, mert másfajta hallgatóságot szólítottak meg. Péter zsidóknak prédikált, akik ismerték az Ószövetséget, és akik már több igazságot megértettek Istennel kapcsolatban. Ezeket nem kellett magyarázni nekik. Ezért Péter Jézus Krisztus életéről, haláláról és feltámadásáról kezdett el prédikálni. De az athéniak, akikről a 17. fejezet ír, semmilyen bibliai ismerettel nem rendelkeztek, és semmit nem tudtak Istenről. Pálnak tehát vissza kellett

mennie a „kezdetekhez”, és először Istenről mint Teremtőről kellett prédikálnia. Csak azután beszélhetett Jézus Krisztusról és a feltámadásról, de nem sokáig, mert úgy tűnik, beszédét félbe kellett hagynia a negatív reakciók miatt.

Minden evangéliumi üzenet középpontjába Jézus Krisztus Személyét és megváltó munkáját kell állítani, és fel kell szólítani a hallgatókat, hogy bűnbánattal és hittel válaszoljanak az üzenetre. Az igazságokat különböző módszerekkel is be lehet mutatni, és a bibliai lecke felépítése is változhat az alábbi körülményektől függően:

- Az igeszakasz témája, illetve jelentése

Amikor evangélizálunk, azt kell tanítanunk, ami az **adott** igeszakaszban található. Ez nyilvánvalóan leckéről leckére bizonyos eltéréseket és változásokat eredményez.

- A rendelkezésünkre álló idő

Az, hogy mennyit taníthatunk, és mennyi igazságot vezethetünk be, nagyban függ a rendelkezésünkre álló időtől. A leckét mindig az időhöz kell igazítanunk, ami szintén változatosságot visz tanításunkba.

- A gyermekek múltja és szükségei

A lecke tartalmát és felépítését nagyban befolyásolja, hogy kiket tanítunk. Máshogyan tanítjuk a vasárnapi iskolai csoportunkat gyülekezetünkben, és máshogyan a muzulmán háttérből jövő gyermekeket a szabadban.

- A körülmények

Tanításunkat három alapvető körülmény befolyásolja.

- ✓ Rendszeres szolgálat

Ebben a szolgálatban nagyjából ugyanazokat a gyermekeket tanítjuk hétről hétre. Ez ideális környezet ahhoz, hogy a korábban ismertetett, központi igazságos módszerrel tanítsuk a bibliai leckéket. Ezzel a módszerrel mélyebben taníthatjuk az evangéliumi igazságokat, és taníthatunk minden alkalommal egy központi igazságot. Az is jó, ha a hétről hétre tanított igazságokat egymásra építjük.

✓ Egyszeri evangélicációs alkalom

Van, amikor csak egyszer beszélhetünk egy gyermekcsoport előtt. Az ilyen helyzetekre olyan evangélicáló leckével kell készülnünk, amellyel több evangéliciumi igazságot is megtaníthatunk: pl. a megváltás szükségességével, úttájjával és elfogadásával kapcsolatos igazságokat. Nyilvánvalóan nem ez az ideális **tanítási** helyzet, hiszen nem tudunk olyan alaposan **tanítani**, ahogyan szeretnénk. Emellett csak bizonyos igazságokat/leckéket taníthatunk ezzel a módszerrel. Mégis alkalmazkodnunk kell ehhez a különleges helyzethez is.

✓ Evangélicációs sorozat

Ezeknek az alkalmaknak, amelyeket több, egymást követő napon szerveznek (pl. 5 Napos Klub), mindig van egy állandó magja, de sokan vannak azok a gyermekek is, akik jönnek-mennek. Ez a helyzet valahol az előbbi kettő között helyezkedik el. Az öt leckét gondosan meg kell választani, hogy minden leckével több, kulcsfontosságú evangéliciumi igazságot is megtaníthassunk (különös tekintettel a rendszertelenül járó gyermekekre). Ugyanakkor meg kell próbálni mindennap egy másik igazságot hangsúlyozni, és azt tanítani részletesebben (különös tekintettel a rendszeresen résztvevő gyermekekre).

A hivatalos CEF álláspont, amely röviden ismerteti az evangélicium üzenetét és az üzenet tanításának alapelveit, az 5. és 6. alapelvénél szinte ugyanazt mondja, mint amit én válaszoltam erre a kérdésre.

5. alapelv: „Egy egyszer megrendezésre kerülő gyermekalkalomra kifejezetten evangélicáló jellegű bibliai leckét válasszunk!”

6. alapelv: „Egy rendszeresen tanított gyermekcsoportnak az evangéliciumi igazságokat tanítsuk mélyebben!”

74. kérdés

Hogyan találhatjuk meg a központi igazságot, és honnan tudhatjuk, hogy valóban központi igazságot találtunk-e?

Válasz

Tegyük meg a következő lépéseket!

➤ **Imádkozzunk vezetésért!**

Kérjük Istent, hogy Szentlelke erejével, világosságával megláthassuk és megérthessük az adott igazságszakaszban rejlő igazságokat, továbbá jelentse ki nekünk, hogy melyik igazságot tanítsuk központi igazságként a gyermekeknek azzal a leckével!

➤ **Tudatosítsuk magunkban, hogy mi a központi igazság!**

A központi igazság biztosan beleillik az alábbi öt kategória valamelyikébe.

✓ **Tantétel, amelyet el kell hinnünk**

Van-e olyan igazság az igerészben, amelyet a gyermekeknek meg kell érteniük, meg kell tanulniuk, és el kell hinnünk? A központi igazság leggyakrabban valahogy így hangzik: „Isten mindenütt jelen van.” Vagy: „Jézus Krisztus egyszer visszajön.”

✓ **Figyelmeztetés, amelyet komolyan kell vennünk**

Időnként a lecke egy konkrét bűnre mutat rá, amelyről Isten azt tanítja, hogy kerüljük el. A figyelmeztetés szólhat a keresztyén gyermeknek, pl. Anániás és Szafira történetében így (ApCsel 5, 1–11): „Ne hazudj Istennek!” A figyelmeztetés szólhat a még meg nem tért gyermeknek is, pl. Ákán történetében (Józs 7.) így: „Bűnöd egyszer egészen biztosan kiderül.”

✓ Parancs, amelynek engedelmeskednünk kell

A parancs lehet egy olyan parancs a történetben, amelynek valaki engedelmeskedett, mint például az irgalmas szamaritánus a Lukács 10-ben: *„Szeresd felebarátodat, mint magadat!”*

A parancs lehet egy olyan parancs a szövegben, amelynek valaki nem engedelmeskedett, mint például a gazdag ifjú a Máté 19-ben: *„Az Úr Jézus azt mondja, hogy kövesd Őt, akármibe kerül.”*

De vannak olyan történetek, amelyekben megtaláljuk mindkét válaszreakciót, mint például a tíz szűz történetében, a Máté 25-ben: *„Légy kész az Úr Jézus visszajövetelére!”*

✓ Ígéret, amelyben bízhatunk

Az ígéret szólhat a megtért gyermekeknek: pl. *„Isten megígéri, hogy mindig gyermekeivel marad”* (a Józsué 1., de különösen az 1,8–9 alapján).

Az ígéret szólhat a még meg nem tért gyermekeknek: pl. *„Higgy az Úr Jézus Krisztusban, és üdvözülsz”* (az Apostolok cselekedetei 16., de különösen a 16,31 alapján).

✓ Példa, amelyet követhetünk

A lecke szólhat olyan bibliai személyről, akit példaként ajánlhatunk a gyermekeknek.

A személy lehet példa a hívő gyermekeknek, mint például István (ApCsel 7.): *„A keresztyéneknek mindent meg kell tenniük az Úr Jézusért úgy, ahogyan István tette.”*

A személy lehet példa a még meg nem tért gyermekeknek, mint például a tékozló fiú (Lk 15.): *„Fordulj el a bűntől, és fordulj oda Istenhez, ahogyan a tékozló fiú tette!”*

➤ **Tanulmányozzuk alaposan és mélyrehatóan az adott igerészt!**
Tegyünk fel kérdéseket!

- ✓ Milyen igazságokat fedezhettek fel, miközben versről versre végigolvastok az igeszakaszt?

- ✓ Van-e olyan igazság, amelyik többször előfordul?
 - ✓ Miért foglalta bele Isten ezt a részt az Ő Igéjébe?
 - ✓ Mit tanított nekem Isten ezzel a szakasszal?
 - ✓ Van-e benne olyan igazság, amelyre különösképpen is szüksége van a csoportomnak?
- **Írjuk le a központi igazságot egy rövid, kerek mondatban!** Használhatunk előtte ilyen és ehhez hasonló szófordulatokat: „A Biblia azt mondja, hogy...”, „Isten azt akarja, hogy...”, „Isten nem akarja, hogy...”.
- **Most már kidolgozhatjuk a leckénket, amellyel megtaníthatjuk és alkalmazhatjuk a talált központi igazságot a csoportunkba járó gyermekeknek.**

75. kérdés

Hogyan fejezzünk be egy evangélizáló bibliai leckét? Hogyan fogalmazzuk meg a meghívást? Kell-e minden alkalommal meghívást adnunk a bibliai leckében?

Válasz

A gyermekek evangélizálásánál két alapelvet kell szem előtt tartanunk és a gyakorlatban megvalósítanunk.

- Biztatnunk **kell** a gyermekeket arra, hogy higgyenek Jézus Krisztusban mint Urukban és Megváltójukban, és ezt gyengéd, együttérző szeretettel szabad csak tennünk.
- **Nem szabad** kényszerítenünk a gyermekeket arra, hogy higgyenek Krisztusban. Semmilyen módon nem avatkozhatunk bele a Szentlélek munkájába!

Mielőtt azonban a feltett három kérdésre válaszolnánk, elevenítsük föl, hogy mi is a „meghívás”.

Véleményem szerint a meghívás az evangéliumi **üzenet** lényeges része. Az a pillanat, amikor három dolgot teszünk.

- Elmondjuk a gyermekeknek, hogy Jézus Krisztus azt akarja, hogy higgyenek Őbenne.
- Elmondjuk nekik, hogy hogyan hihetnek Jézusban.
- Bátorítjuk őket, hogy higgyenek Jézusban.

Ha ezt a három lépést megtettük, adtunk egy meghívást. Erre a meghívásra a gyermek a szívében válaszol, amikor hisz Jézus Krisztusban mint Urában és Megváltójában. A meghívás – ahogyan itt magyarázzuk – nem igényel semmilyen látható választ. Ezért mi sem kérjük azt, hogy a gyermek tartsa fel a kezét, nézzen a tanítóra, maradjon a helyén az alkalom végén, annak jeléül, hogy megtért.

Azon kívül, hogy elmondjuk a meghívást (amely szervesen hozzátartozik evangéliumi üzenetünkhöz), azoknak, akik ezt igénylik, vagy akiknek kérdéseik vannak az üdvösséggel kapcsolatban, felajánljuk a segítségünket. Ezt többféleképpen is megtehetjük. Azokat a gyermekeket, akik szeretnének kérdéseket feltenni, segítséget kapni, megkérhetjük arra, hogy maradjanak a helyükön ülve. Ez nem az üzenetünk, hanem a módszerünk része, és jól el kell különítenünk a meghívástól a saját gondolkodásunkban, illetve a tanításban is.

Én mindig meghívással fejezem be az evangélizáló bibliai leckét. Nálam a meghívás a végső bátorítás arra, hogy a gyermekek válaszoljanak Jézus Krisztus hívására.

„A börtönőr tehát hitt Jézus Krisztusban mint Urában és Megváltójában. Milyen csodálatos nap lett ez az életében! A te életedben is elérkezhetsz ehhez a csodálatos naphoz, ha eddig még nem hittél Jézusban. A Biblia így bátorít: 'Higgy az Úr Jézus Krisztusban, és üdvözülsz.' Jézus Krisztus azt akarja, hogy te is higgy benne. Ha hiszel, üdvösséget kapsz. Szeretnél még ma hinni benne? Ő az egyetlen, aki üdvösséget tud adni neked. Teljes hittel és bizalommal kérheted Őt erre. A szívedben beszélhetsz az Úr Jézushoz, és mondhatod ezt neki: „Úr Jézus, bűnös vagyok, de szeretném, ha megbocsátanál nekem, és megváltottnád az életemet. Itt és most hiszek benned mint Megváltómban. Ámen.” Miért ne kérnéd még ma, hogy adjon üdvösséget neked? Imádkozzunk: *Drága mennyei*

Atyám, kérlek, hogy azok a gyermekek, akik most itt vannak, még ma higgyenek az Úr Jézusban mint Megváltójukban. Ámen.”

Ezekkel a szavakkal tehát átadtam a meghívást.

Arra nem biztatnám a gyermekeket, hogy mondják velem a meghívásban elhangzott mintaimádságot. Azzal csak megmutattam nekik, hogyan imádkozhatnak. Azt már rájuk kell hagyni, hogy imádkoznak-e – most vagy később – vagy sem. Véleményem szerint, ha ezen a ponton azt mondanám nekik, hogy ismételjék utánam az imádságot, egyértelműen nyomást gyakorolnék rájuk, és olyan lépés megtételét kényszeríteném ki belőlük, amelyre nincsenek még felkészülve.

A meghívást minden alkalommal bele kell foglalnom az üzenetembe, amikor az evangéliumot tanítom a még meg nem tért gyermekeknek. A meghívás az üzenet lényeges része. Hogyan hirdethetném hűségesen az evangéliumot a gyermekeknek, ha nem mondanám meg nekik, hogy Jézus Krisztus mit vár tőlük, ha üdvösséget szeretnének, illetve hogy pontosan mit kell tenniük, ha válaszolni akarnak Jézus hívására.

A leckében valahol korábban felajánlhatom a segítségemet, ám erre minden alkalommal nincs szükség. Mint már többször elmondtam, ez a körülményektől függ. Ha egyetlen alkalmat tartok, vagy 5 Napos Klubban tanítok, ahol a gyermekek rendszertelenül jönnek-mennek, akkor minden alkalommal felajánlom a segítségemet. Ha viszont ugyanazokat a gyermekeket tanítom hétről hétre, akkor csak időnként teszem ezt, de gondoskodom róla, hogy a gyermekek **mindenkor** tudják: ott vagyok, kész vagyok segíteni, bármikor jöhetnek oda hozzám.

76. kérdés

Gyakran hallunk arról, hogy milyen fontos szerepe van a Szentléleknek az evangélizálásban. Mi a felelősségünk nekünk, tanítóknak? Hogyan tarthatunk helyes egyensúlyt a között, amit a Szentlélek végez, és a között, amit mi, tanítók teszünk?

Válasz

A tanítónak igen sokrétű feladatai vannak.

- Alaposan és jól el kell készítenie a leckét.
- Adottságaihoz, lehetőségeihez képest a lehető legérdekesebben és leghatékonyabban elő is kell adnia a leckét a gyermekeknek.
- Az evangélium üzenetét nagyon világosan és érthetően kell elmondania.
- Bátorítania és hívnia kell a gyermekeket arra, hogy higgyenek Krisztusban.
- Azoknak a gyermekeknek, akik ezt igénylik, fel kell ajánlania a segítségét.
- Mindezekén túl imádkoznia kell azért, hogy a Szentlélek Isten munkálkodjon a gyermekek szívében.

A Szentlélek nem fogja ezeket a tanító helyett megtenni. Ezek a tanító kötelességei. Ha a tanító elvégezte feladatát, azzal a hittel kell kitartóan imádkoznia, hogy a Szentlélek is elvégzi a maga feladatait.

- Segít a tanítónak megértenie, hogy mit tanítson.
- Segíti és megerősíti a tanítót tanítás közben.
- Megnyitja a gyermekek szívét és értelmét a hallott üzenet előtt.
- Meggyőzi a gyermekeket arról, hogy bűnösök, illetve arról, hogy szükségük van a megváltásra.

- Vágyat ébreszt a gyermekben, hogy akarjon változni és hinni Krisztusban.
- Jézus Krisztusban való hitre segíti a gyermeket, és megtérés élményt ad neki, amikor újonnan szüli.

Rendkívül fontos, hogy a tanító megértse, mit jelent a jó egyensúly. Be kell vallanom, nekem ez az egyensúly jelenti a legnagyobb gondot, miközben evangélizálom a gyermekeket. Azt gondolom, mindnyájan küzdünk ezzel, hiszen arra is figyelniünk kell, hogy a magunk feladatait pontosan ismerjük és betöltsük, ugyanakkor tudatosan ügyelnünk kell arra, hogy ne akarjunk aládolgozni, besegíteni a Szentléleknek.

Itt két veszélyre, végletes magatartásra szeretném felhívni a figyelmet.

- Az egyik véglet az, amikor a tanító mindent a Szentlélekre bíz. Megtanítja a bibliai leckét, evangéliumi üzenetet is belefoglal a leckébe, de soha nem ad meghívást, nem bátorítja a gyermekeket arra, hogy higgyenek Krisztusban, nem mondja el, hogy **most** hihetnek benne, és a segítségét sem ajánlja fel soha.
- A másik véglet az, amikor a tanító úgy érzi, hogy mindent neki kell megtennie. Az ilyen tanító mindig döntéseket akar, ezért gyakran öntudatlanul is nyomást gyakorol a gyermekekre, hogy higgyenek Krisztusban. Az ilyen tanító nem akar, vagy nem képes türelmesen várni, és nem tudja a gyümölcsöt a Szentlélekre bízni.

A helyes egyensúly a két véglet között található. A helyes egyensúlyt az a tanító találja meg, aki egyrészt hittel ráhagyatkozik a Szentlélekre, másrészt nagyon vágyik arra, hogy minél több gyermek megmeneküljön és üdvözüljön.

77. kérdés

Mi a Szavak nélküli könyv? Hogyan használhatjuk a gyermekek evangélizálására?

Válasz

A Szavak nélküli könyv egy kis füzetke. Borítója zöld, négy belső duplaoldala különböző színű.

A négy szín a következő: sötét, piros, fehér, arany. Mind az öt színnel (a borítót is beleértve) fontos bibliai igazságokat taníthatunk a gyermekeknek. A kis füzet rendkívül hatékony és figyelemfelkeltő evangélizáló eszköz.

- Az arany oldal Istenről beszél (Ézs 6,3)
 - ✓ Isten a világ Teremtője és Gazdája, Tulajdonosa (az arany a gazdagságra utal).
 - ✓ Isten a királyok Királya (az arany a trónra és a koronára utal).
 - ✓ Isten tiszta és szent (az arany a tökéletes tisztaságra utal).
 - ✓ Isten a mennyben él (az arany az aranyváros bibliai leírására utal).
- A sötét oldal a bűnről beszél (Róm 3,23).

(A Biblia úgy beszél a bűnről, mint sötétségről, és nem használja a *fekete* szót. Mi se tegyük! Emellett a *fekete* szó megbánthatja azokat, akiknek fekete a bőruk.)

 - ✓ A bűn engedetlenség Istennel és az Ő parancsolataival szemben.
 - ✓ Minden ember bűnös természettel születik, és ezért követ el bűnöket.
 - ✓ Isten igazságos, és meg kell büntetnie a bűnt.
 - ✓ A bűn távol tart Istentől.

- A piros oldal Krisztus drága véréről beszél (Róm 5,8–9).
 - ✓ Krisztus meghalt, hogy megváltson minket a bűneinkből.
 - ✓ Krisztus magára vállalta Isten büntetését mindazokért a rossz dolgokért, amelyeket mi tettünk.
- A fehér oldal Krisztus feltámadásáról és a megigazításról, vagyis Krisztus nekünk tulajdonított igazságáról beszél (2Kor 5,21). Ennél az oldalnál adjuk a meghívást is. Biblikus és helyes a fehér szó használata a megváltással és Krisztus igazságával kapcsolatban (Zsolt 51,9; Ézs 1,18; Dán 12,10; Jel 3,4; 7,14).
 - ✓ Amikor hiszünk Jézus Krisztusban mint Megváltónkban, Isten minden bűnünket megbocsátja.
 - ✓ Ezenfelül Isten olyan tisztának lát minket, mint Jézus Krisztust.
- A zöld fedőlap a növekedésről beszél (2Pt 3,18).
 - ✓ Minden növekszik: a fű, a virágok, a fák. Isten azt akarja, hogy azok a gyermekek, akik hisznek Krisztusban, növekedjenek lelkileg.
 - ✓ Ha a megtért gyermekek kitartoán olvassák, tanulmányozzák Isten Igéjét és engedelmeskednek, növekedni fognak.

Én háromféleképpen használom a Szavak nélküli könyvet.

- Használok akkor, amikor röviden, egyszerűen és logikusan akarom elmondani az evangéliumot. Ha olyan felkérést kapok egy gyülekezetől, hogy az istentiszteleti alkalmon szóljak a gyermekekhez, vagy meghívjak valahová, hogy rövid, tízperces tanítást adjak a gyermekeknek, gyakran a Szavak nélküli könyv üzenetét mondom el.
- Nagy segítségnek tartom, amikor egy gyermekkel lelkigondozói beszélgetést folytatok, és Krisztushoz vezetem. A beszélgetés elején veszem elő a Szavak nélküli könyvet, és azzal magyarázom az evangéliumot a gyermeknek, illetve annak a segítségével bizonyosodok meg arról, hogy a gyermek valóban érti is az evangéliumot. Amikor a gyermeket Krisztushoz vezetem, akkor természetesen már a Bibliát használom, abból is egy meghatározott igeverset.

- Akkor is nagy segítség a Szavak nélküli könyv, amikor bibliai leckét tanítok. Ha az egyik tanításban még egyszerűbben és világosabban akarom magyarázni az evangélium üzenetét, előveszem a zsebemből, vagy a Bibliám hátsó fedőlapjának a belső felére ragasztott kis zsebből a Szavak nélküli könyvet, és néhány perc alatt lépésről lépésre végigmegyek a lapokon, hogy más oldalról is megvilágítsam az evangélium üzenetét. Utána elteszem a könyvecskét, és folytatom a bibliai leckét.

78. kérdés

Mit nevezünk tantételnek? Fontos-e, hogy a gyermekek megértsék és megtanulják a tantételeket?

Válasz

A tantétel az, amit **hiszünk**. A tantétel nem az, amit teszünk. Amit teszünk, az annak az alkalmazása és eredménye, amit hiszünk (a tantételé).

Például:

Tantétel.....	Alkalmazás
* Jézus Krisztus visszajön.....	Vigyázatok és imádkozzatok!
* Isten szent.	Isten azt akarja, hogy te is légy szent.
* Egyedül hit által üdvözülünk.....	Higgy Jézus Krisztusban, és üdvözülsz.

Több okból kifolyólag **nagyon** fontos, hogy tantételeket tanítsunk a gyermekeknek.

- A tantételek képezik annak az alapját, hogy a gyermekek kik és mit tesznek.

A gyermekeknek meg kell érteniük és el kell hinnüik a Biblia főbb tantételeit, hogy azzá váljanak, akivé Isten akarja tenni őket.

Az, amit a gyermekek hisznek, meghatározza azt, hogy

- ✓ kik ők, illetve milyenek – a jellem is a tantételek alapján épül (1Pt 1,16);
- ✓ mit tesznek – a cselekedetek is a tantételekből következnek (1Kor 6,15.19).

A 2Timóteus 3,16-ból láthatjuk, hogy a Szentírás megértésében és tanításában első helyen a tantétel áll, és abból következik a (legalább) háromféle alkalmazás: a feddés, a megjobbítás és a nevelés.

„A teljes írás Istentől ihletett és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre” (2Tim 3,16).

- A gyermekek általában igen keveset tudnak a tantételekről, és nem nagyon értik azokat.

A gyermekek körében ezen a téren nagy hiányosság mutatkozik. Sok gyermeknek soha nem tanítottak tantételeket, ezért bibliai értelemben írástudatlanak. Sok gyermeknek viszont hamis tantételeket tanítottak, ami még nagyobb gondot jelent. Még az evangéliumi gyülekezetek között is találunk olyanokat, amelyekben csupán bibliai történeteket, tényeket tanítanak a gyermekeknek, és csak igen kevés bibliai igazságot azokból az igazságokból, amelyek pedig a történetekből taníthatók lennének. Mai világunkban egyre több gyermek egyre kevesebbet ért meg és hisz el a tantételekből (Hós 4,6).

- A Biblia világosan beszél arról, hogy minden szolgálat alapját a tantételek képezik:
 - ✓ az Úr Jézus tantételeket tanított (Mt 7,28);
 - ✓ az Úr Jézus megparancsolta nekünk, hogy mi is tanítsuk ezeket (Mt 28,19–20);
 - ✓ az apostolok is tanították a tantételeket (ApCsel 5,21.25.28.42);

- ✓ az apostolok is megparancsolták nekünk, hogy mi is tanítsuk ezeket (1Tim 3,2; 4,13.16; 2Tim 4,2; Tit 1,9);
- ✓ a korai gyülekezet a tantételekre épült (ApCsel 2,41–42);
- ✓ az apostoli levelek a tantételek és azok alkalmazásainak eszményi kombinációját mutatják. A Római levél első tizenegy fejezete például csupa tantétel, az utolsó öt fejezete pedig a tantételek alkalmazása.

Következésképpen nekünk is tanítanunk kell a tantételeket:

- ✓ a megtért gyermekeknek, hogy segítsük őket a lelki növekedésben (1Pt 2,2), és hogy össze ne zavarodjon a lelki látásuk (Ef 4,14);
- ✓ a még meg nem tért gyermekeknek, hogy evangélizálásunk szilárd alapokon nyugodjon (Jn 8,32). Magát az evangélium üzenetét is tulajdonképpen egy sor alapvető tantétel alkotja.

79. kérdés

Helyes-e, ha a még meg nem tért gyermekeknek is tanítunk tantételeket? Mit tegyen az a tanító, akinek azt mondták, ne tanítson tantételeket nekik, mert úgysem értik azokat?

Válasz

Vannak, akik azt mondják, hogy a még meg nem tért gyermekeknek csak az evangélium üzenetét szabadna tanítanunk, de tantételekkel nem kellene terhelniük őket. Tantételeket csak a megtért gyermekeknek szabadna tanítanunk.

Én a következő okok miatt nem értek egyet ezzel a véleménnyel.

- Az evangélium üzenete maga is tantételekből áll:
 - ✓ Isten a világmindenség Teremtője;
 - ✓ Isten szent és igaz, ezért meg kell büntetnie a bűnt;

- ✓ mindenki vétkezett, és megszegte Isten törvényét;
- ✓ Isten szereti a világot, ezért elküldte Fiát, Jézus Krisztust;
- ✓ Jézus Krisztus magára vette azt a büntetést, amelyet Isten, az Atya a bűnért kiszabott;
- ✓ Jézus Krisztus feltámadt, és ma is él;
- ✓ Jézus Krisztus Úr;
- ✓ Jézus Krisztus azt parancsolja, hogy higgyünk Őbenne, és azt akarja, hogy engedelmeskedjünk ennek a parancsnak;
- ✓ egyedül a Krisztusban való hit által üdvözülünk;
- ✓ az üdvösség azt jelenti, hogy bűnbocsánatot és örök életet kapsz.

Ezek a kijelentések mind alapvetően beletartoznak a megváltás üzenetébe. Világosan látszik, hogy a kijelentések egyben tantételek is, mégis mindenki egyetért azzal, hogy ezeknek a kijelentéseknek a megismerése, megértése és elfogadása nélkül a meg nem tért gyermekek nem tudnak hinni.

- A Szentlélek jóval több tantételt is felhasználhat arra, hogy a még meg nem tért gyermekek szívéhez szóljon, és a tanítók is sokkal több tantételt tudnak evangélizáló módon alkalmazni ezekre a gyermekekre tanításuk során:
 - ✓ Isten mindenható, ezért üdvösséget tud adni neked;
 - ✓ Isten szent, ezért a bűneiddel együtt nem enged a mennybe;
 - ✓ Isten hűséges, ezért megtartja azt az ígéretét, hogy üdvösséget ad neked, ha hiszel Jézusban;
 - ✓ Jézus Krisztus tökéletes emberként élt a földön, ezért odaállhatott az olyan bűnösök helyére a kereszten, mint amilyen te is vagy;
 - ✓ Jézus Krisztus hamarosan visszajön, ezért térrj meg, ha lehet, még ma;
 - ✓ a Biblia Isten szava, ezért olvasnod kell, ha meg akarod ismerni az üdvösség útját;

- ✓ a Szentlélek hit által a hívőkben él, és erőt ad nekik, ezért ha te már hiszel Jézusban, neked is ad erőt Isten akarata szerint élned.

És így tovább.

- A még meg nem tért gyermekek a Szentlélek megvilágosító munkája nélkül **semmit** sem érhetnek meg lelkiképpen. Ez nyilvánvaló az 1Korinthus 2,10–14 alapján, és ugyanúgy érvényes az evangéliumi üzenet alapvető tantételeire, mint minden más tantételre. Ha a feltett kérdés logikáját követnénk, akkor az evangéliumot sem taníthatnánk a még meg nem tért gyermekeknek, hiszen azt sem értik. Én mégis tanítom nekik az evangéliumot – olyan alaposan és olyan jól, ahogyan csak tudom –, közben pedig imádkozom Istenhez, és bízom abban, hogy a Szentlélek megnyitja a gyermekek szívét és értelmét az evangélium igazságai előtt, megérteti velük a tantételeket, és képessé teszi őket arra, hogy válaszoljanak ezekre az igazságokra.
- A csoportjainkba általában járnak hívő gyermekek, de még meg nem tért gyermekek is. Ezért nem logikus, sőt egyenesen lehetetlen, hogy az egyik csoportot tanítsuk, a másikat meg ne. A lecke központi igazságát (ami nagyon gyakran egy tantétel) minden gyermeknek tanítjuk. Az igazságot azonban kétféleképpen alkalmazzuk. Alkalmazzuk a tantételt a megtért gyermekekre (miután világossá tesszük, hogy most **hozzájuk** szólunk), hogy segítsük őket a növekedésben. Ugyanakkor alkalmazzuk a tantételt a még meg nem tért gyermekekre is (miután világossá tesszük, hogy most **hozzájuk** szólunk), hogy megmutassuk nekik, hogyan érhetnek meg. Ez utóbbihoz rendszerint olyan egyéb igazságokat is említünk, amelyek segíthetnek a még meg nem tért gyermekeknek jobban megérteni a központi igazságot, és alkalmazni azt a saját életükre.

80. kérdés

Mikor és hol tanítsunk tantételeket a gyermekeknek?

Válasz

Mivel a tantételek nagyon fontosak, egy 60 perces alkalom során több ponton is be kell terveznünk, hogy tantételt tanítunk.

A tantételeket alapvetően háromféleképpen taníthatjuk.

➤ **Bibliai leckékben**

A tantételek tanításának leghatékonyabb módja az, ha Isten Igéjét rendszeresen magyarázhatjuk a bibliai leckékben fellelt igazságok alapján, és az igazságokat rendszerbe foglalhatjuk.

A legtöbb bibliai lecke központi igazsága, amelyet tanítani szeretnénk, egyben bibliai tantétel is. Ezért mindig erre a három kérdésre keressük a választ:

- ✓ Melyik az az egy igazság, amelyet az adott lecke tanít, és amelyet szeretnénk a gyermekeknek megtanítani?
- ✓ Hogyan alkalmazható ez az igazság
 - ✦ a még meg nem tért gyermekekre,
 - ✦ a megtért gyermekekre?
- ✓ Milyen egyéb igazságokat említhetek, amelyek segítenek ezt az egy igazságot megtanítani és alkalmazni?

Egy bibliai leckesorozatot kétféleképpen taníthatunk:

- ✓ taníthatom a bibliai leckéket időrendi sorrendben, de akkor nagyon valószínű, hogy a leckékben tanított tantételek nem alkotnak rendszert;
- ✓ taníthatom a tantételeket rendszerezett és logikus sorrendben, de akkor nagyon valószínű, hogy a bibliai leckéket nem tudom időrendi sorrendben tanítani, hanem válogatni kell őket.

- **Tematikus leckékkel, leckesorozatokkal (amelyeknek az egyes leckéi és a hozzá tartozó képek egy-egy tantételre összpontosítanak)**
Minden leckéhez 8–9 kép tartozik. Minden képen egy mondat és annak szemléltetése látható. Ezeket úgy használhatjuk, hogy miközben rendszerezett tanítást adunk egy tantételről, beszéd közben egymás után felmutatjuk az odailleső képeket. Az ilyen típusú lecke – amellett, hogy igen hatékony – viszonylag könnyen és olcsón előállítható. (Lásd Sam Doherty: *Hogyan tanítsunk bibliai tantételeket gyermekeknek* c. könyv, 43. o. 6. fejezet)
- **A 60 perces alkalom egyéb részeiben**
Rendkívül hatékonyan taníthatunk tantételeket, ha az alkalom egyéb részeiben elmondott tanítás kapcsolódik a bibliai lecke központi igazságához.
 - ✓ Énektanítás
Szeret az Isten (tantétel: Isten szeretet.)
Új szívet adj (tantétel: Szükséges újonnan születned.)
 - ✓ Bibliai igeversek tanítása
Ézsaiás 53,6 (tantétel: A bűn egyetemes.)
Efezus 2,8 (tantétel: Egyedül hit által van az üdvösség.)
 - ✓ Imádkozás
Mielőtt imádkozunk, taníthatunk röviden az imádsággal kapcsolatos tantételeket.
 - ✓ Missziós leckék
Amikor egy misszionárius megtérését, elhívását mondjuk el, vagy beszélünk szolgálatáról, taníthatjuk az odavágó tantételeket.
 - ✓ Ismétlés
Amikor korábbi leckéket ismétlünk, emlékeztetjük a gyermekeket a már tanult igazságokra.

81. kérdés

Hogyan tanítsunk tantételeket a gyermekeknek?

Válasz

Hét alapelv segít ennek a kérdésnek a megválaszolásában.

➤ Tanítsuk a tantételeket **egyszerűen!**

Tanítás közben használjunk a gyermekek számára érthető nyelvezetet, nem túl komplikált fogalmakat. A gyermekek nagy többségének semmilyen bibliai ismerete nincs, ezért a teológiai nyelv olyan nekik, mintha kínaiul beszélnénk.

➤ Tanítsuk a tantételeket **érdekesen!**

A gyermekek általában arra figyelnek, ami érdekli őket. Ezért használjunk szemléltetőeszközöket és jó, életből vett példákat!

➤ Tanítsuk a tantételeket **logikusan és rendszerezetten!**

A bibliai tantételek logikus rendszert alkotnak. Ezért úgy is kell tanítani azokat. A logikus tanítás nemcsak a tanítót segíti, hanem a gyermekeket is, mivel könnyebb követni egy olyan leckét, amely logikusan épül föl.

➤ Tanítsuk a tantételeket **lényegre törően!**

A tanítók sokszor esnek abba a hibába, hogy egyszerre túl sokat akarnak megtanítani. Pedig jobb **egyetlen** igazságra összpontosítani, és azt magyarázni kimerítően. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy egyéb igazságokat is megemlítsünk, főleg ha azok alátámasztják, mélyítik a központi igazság tanítást. Ideális esetben az említett egyéb igazságokat korábban már megtanulták a gyermekek.

➤ Tanítsuk a tantételeket **gyakorlatiasan!**

Minden tantételt **minden** jelenlévő gyermeknek tanítunk és alkalmazunk is. Miután a gyermekek között ugyanúgy lehetnek

megtért gyermekek, mint még meg nem tért gyermekek, **kétféle** alkalmazás szükséges (ha lehet kétféle alkalmazást találni). Az alkalmazásban egészen konkrét lépések megtételére buzdítjuk a gyermekeket! A még meg nem tért gyermekeket bátorítjuk arra, hogy higgyenek Jézus Krisztusban mint Megváltójukban. A megtért gyermekeknek mutassunk egy engedelmességi lépést, amely megtehető.

➤ Tanítsuk a tantételeket **türelmes** lelkülettel!

Miközben tanítjuk a tantételeket a gyermekeknek – különösen, ha serdülőket tanítunk –, gyakran tehetnek föl kérdéseket, nem egyszer talán még bíráló hangvételű kérdéseket is. Nagyon fontos, hogy a kérdésekre és a kritikus lelkületre helyesen, szelíden és türelmesen reagáljunk. Soha ne mondjunk ilyeneket: „Ne kérdezzetek folyton, hanem figyeljetek!”, „Az ilyen témákkal kapcsolatban fölösleges kérdéseket feltenni”. Ehelyett inkább próbáljunk válaszolni a gyermekek kérdéseire, és legyünk elfogadóak velük szemben!

➤ Tanítsuk a tantételeket **imádkozva!**

A tantételek tanítása közben is szüntelenül a Szentlélek megvilágosító munkájában kell bízunk (Jn 16,13). A még meg nem tért gyermekek lelkileg vakok (2Kor 4,4), és – önmagában – a megtért gyermekek értelme is rendkívül behatárolt és lassú (Ef 1,17–18). Nem számít, milyen jó tanítók vagyunk. Minden gyermek értelmét és szívét csak és kizárólag a Szentlélek képes lelkiképpen megnyitni és megvilágosítani.

Ha eredményesen akarunk tantételeket tanítani, még egy alapelvet meg kell jegyeznünk. Minden tanító csak azt tudja megtanítani, amit maga is ért. „Ha a tanító értelme ködös, a gyermekek sötétségben lesznek.” Éppen ezért elengedhetetlen, hogy minden tanító, aki tantételeket akar tanítani, komolyan, mélyrehatóan és kitaróan tanulmányozza Isten Igéjét és a benne lévő tantételeket.

82. kérdés

Segítik-e a szemléltetőeszközök, mint pl. a flanel képek a bibliai lecke tanítását?

Válasz

Vannak olyan tanítók, akiknek nincs szükségük szemléltetőeszközökre ahhoz, hogy a gyermekek figyelmét fenntartsák, és segítsenek nekik a tanulásban. Ilyen tanító azért kevés van. A legtöbben segítségre szorulunk tanítás közben, és, véleményem szerint, a szemléltetőeszközöktől hathatós segítséget kaphatunk ahhoz, hogy jobban és eredményesebben taníthassunk.

➤ **Hogyan segítik a szemléltetőeszközök a tanítót?**

- ✓ Fenntartják a figyelmet.

Modern korunk (vizuális beállítottságú) gyermekeinek figyelmegyakran elkalandozik, hanem nézhetnek valamit, miközben a tanítást hallgatják.

- ✓ Segítenek megérteni a hallottakat.

Egy kép gyakran ezer szóval is felér. Az, amit egy gyermek lát, segít megértenie azt, amit hall.

- ✓ Gyorsítják a bevésést.

Ha egy szemléltetőeszköz megvilágosítja a tanított igazságot, az igazság élénkebben és mélyebben megmarad a gyermek emlékezetében. A legtöbb gyermek jobban emlékszik arra, amit lát, mint arra, amit hall.

- ✓ Fenntartják a figyelmet.

Ha a lecke érdekes és vonzó, a gyermekek könnyebben odafigyelnek, és kevesebbet kell őket fegyelmezni. A leckét szemléltetőeszközökkel tehetjük igazán érdekfeszítővé.

- ✓ Tisztázzák a téves elképzeléseket, fogalmakat.

A gyermekek könnyen félreértelmezik azt, amit hallanak, különösen, ha ismeretlen dologról, fogalomról van szó. Szemléltetőeszközökkel egyszerűen és gyorsan tisztázhatjuk ezeket az ismeretlen szavakat, fogalmakat. Pl. mutassuk meg nekik, milyen lehetett Gedeon embereinek a fáklyája, vagy milyen ládába rejthette a kis Mózes az édesanyja, vagy milyen volt az a háztető, amelyen keresztül a bénát leengedték a barátai Jézus elé.

➤ **Milyen szemléltetőeszközök állnak a tanító rendelkezésére?**

Ezek közül valószínűleg a flanel képek a legnépszerűbbek. Nemcsak esztétikusak, de lehetővé teszik, hogy folyamatosan és rugalmasan változtassuk az egyes helyszíneket, jeleneteket. Egyetlen hátrányuk, hogy használatukhoz elengedhetetlen a flanel tábla és a táblatartó állvány, amelyeket mindig magunkkal kell vinnünk. Ez sok esetben nemcsak nehéz, de nehézkes is.

A képeskönyv (gyűrűs könyv) különösen a szabadban segíti munkánkat. A képek ugyan nem változtathatók, de könnyen kezelhetők, és a képeskönyv nem igényel semmilyen kiegészítő felszerelést.

A projektor használata is egyre elterjedtebb. Nagyobb gyermekcsoportoknál igen hatékony.

A tárgyi tanítások és az iskolai krétatábla is a szemléltetőeszközök közé tartoznak.

➤ **Melyek a szemléltetőeszközök hátrányai?**

A szemléltetőeszközök használata felvet bizonyos nehézségeket.

- ✓ Mivel ezek csak kiegészítői az órának, nem szabad a szemléltetőeszközöknek túl nagy jelentőséget tulajdonítani; nem függhetünk tőlük.
- ✓ Nem kell mindent szemléltetni. Bízunk a gyermekek fantáziájára is valamit!
- ✓ A szemléltetőeszközöket alá kell rendelni az alkalomnak gondolatilag is és a valóságban is. Az első hely Isten Igéjét illeti.

- ✓ Nem használhatunk olyan szemléltetőeszközöket, amelyek inkább elvonják, mint felkeltik a gyermekek érdeklődését, talán mert túl színesek, túl bonyolultak, túl izgalmasak stb.

➤ Melyik a legjobb szemléltetőeszköz?

Maga a tanító.

- ✓ Tanítás közben a tanító élje bele magát a történetbe, és vegyen részt aktívan az alkalom minden tevékenységében! Kerülje a monoton hanghordozást és a merev arckifejezést. Legyen lelkes és életvidám!
- ✓ Életvezetésében pedig járjon elől jó példával! Legyen jó bizonyosság a gyermekek előtt!

➤ Végül egy figyelmeztetés

Noha a szemléltetőeszközök vonzóvá, érdekessé tehetik tanításunkat, könnyen áteshetünk a ló túlsó oldalára. Semmit ne vigyünk túlzásba! Manapság könnyen belesétálhatunk annak a csapdájába, hogy evangélizálásunk mulattatásba csap át, mert annyira szeretnénk színes, ötletes, pergő alkalmat tartani, hogy közben szem elől tévesztjük elsődleges célunkat: Isten Igéjének a hirdetését.

Segít a célra összpontosítani, ha megtanuljuk ezt a két igeverset.

„Ilyen lesz az én ígém is, amely számból kijön: nem tér vissza hozzám üresen, hanem véghezviszi, amit akarok, eléri célját, amiért küldtem” (Ézs 55,11).

„A hit tehát hallásból van, a hallás pedig a Krisztus beszéde által” (Róm 10,17).

83. kérdés

Helyes-e képet mutatni az Úr Jézusról a bibliai lecke szemléltetésekor?

Válasz

Teljesen megértem azoknak a bizonytalanságát, akik valahogy úgy érzik, nem helyes az Úr Jézust képpel szemléltetni. Általában azokban szokott ez felmerülni, akik olyan országból jönnek, ahol erős a római katolikus, ill. ortodox befolyás, nagy becsben tartják a szobrokat, képeket és ikonokat, amelyek nemcsak kiábrázolják Jézust, de sokszor Jézust képviselik a kegyhelyeken. Nem kevesen a második parancsolatra is hivatkoznak, amely megtiltja „faragott képek” készítését. Azok, akiknek ez a meggyőződésük, tanítsanak meggyőződésük szerint, és ne használjanak képet az Úr Jézusról.

Nekem személy szerint nem okoznak gondot azok a képek, amelyek kiábrázolják Jézust egy flanel leckesorozatban, egy képeskönyvben, egy gyermekbibliában, feltéve, hogy a képek esztétikusak és tiszteletet sugároznak. Olyan képeket azonban, amelyek össze vannak csapva, vagy karikatúrára emlékeztetnek, vagy a képregények stílusában készültek, soha nem használnék, sőt felemelném a szavamat ellenük. Az ilyen ábrázolási mód szerintem tiszteletlenséget fejez ki, és arra ösztönözhetik a gyermekeket, hogy ne tiszteljék Jézust.

Az Úr Jézus tökéletes emberként élt a földön, ugyanakkor tökéletes Isten, és ma is az. Ugyanolyan emberi külsővel rendelkezett, mint mindenki más ezen a földön. Ezért semmi kivetnivalót nem találok abban, hogy olyan szemléltetőeszközt használjak, amely Őt ábrázolja, bár nem tudjuk, hogyan nézett ki pontosan. Én úgy látom, hogy nagyobb fejtörést és zavart okozunk a gyermekekben, ha a képeket valami mással helyettesítjük: a flanel kép helyett valami jelképet teszünk föl, a gyűrűs könyvben a nevét ráragasztjuk a képére stb. Ne lepődjünk meg, ha ilyenkor megkérdezzük: „Az Úr Jézusnak nem volt teste? Jézusnak nem volt arca? Jézus nem olyan volt, mint mi?”

84. kérdés

Használjunk-e bábokat, amikor gyermekeket evangélizálunk?

Válasz

A bábok láttán mindig két dolog jut eszembe. Szerintem a gyerekeknek is.

- A bábok olyan vidámak. Mindenki, de különösen a gyermekek szeretik a bábokat, és szívesen néznek bábelőadásokat.
- A bábok nem igaziak. Még a legélénkebb fantáziával rendelkező gyermek sem néz úgy a bábokra, mintha azok emberek lennének. A bábok kitalált játéktárgyak.

Én magam soha nem használtam bábokat a gyermekek közötti szolgálatomban. Elsősorban azért, mert soha nem láttam ennek szükségét. Másodszor azért, mert nagyon vonakodom a bábok használatától. Attól legalábbis igen, hogy úgy használjam a bábokat, ahogyan manapság sokan használják azokat.

A bábok vidámságot hoznak: nem is látok abban semmit, ha hangulatkeltésre, a feszültség oldására bábokat használnak. Nem gond, ha rövid időre felbukkannak: ismerkednek a gyermekekkel az összejövetel legelején, vezetik az éneklést, segítenek a fegyelmezésben, és miután elvégezték feladatukat, eltűnnek a színről.

A gondok akkor jelentkeznek, amikor a bábokat a következő helyzetekben látom:

- úgy tesznek, mintha valóságos emberek lennének, akik imádkoznak, és kérik az Úr Jézust, hogy lépjen be az életükbe;
- úgy tesznek, mintha bibliai történetek szereplői lennének, és úgy beszélnek, viselkednek, mint azok.

Mindkét esetben az jelenti a fő gondot, hogy a gyermekekben (ön-tudatlanul is) azt a benyomást erősítjük, hogy semmi nem **valóságos**, amit látnak. Mit is válaszoltunk másodszor arra a kérdésre, hogy mi

a báb? A bábok kitalált játéktárgyak. Az imént említett helyzetekben (különös tekintettel a bibliai történetre) az a komoly veszély fenyeget, hogy a gyermekek a gondolatok összekapcsolásának köszönhetően hirtelen azt gondolják, hogy semmi nem igaz abból, amit látnak és hallanak. Minden merő kitaláció. Ezért komoly fenntartással szemlélem mindig, amikor bibliai történeteket bábszínpadon látok viszont, bábokkal előadva. Mindig attól félek, hogy a gyermekek egyszer csak azt gondolják: minden, amit tanítunk, a fantázia szüleménye, pedig nem ez a célunk: a bibliai történetekkel főleg nem.

Más szemléltetőeszközök, például a flanel képek, nem jelentenek ilyen problémát, veszélyt. A szépen megrajzolt flanel ábrák – természetesen, ha helyesen használjuk azokat – valóságűiek, és inkább hasonlítanak a fényképekhez. A képek láttán senki nem gondolja, hogy amit lát, az merő fantázia, és nem hozza azokat összefüggésbe a szórakoztatással, mint a bábokat.

Ezzel a témával kapcsolatban szeretnék három alapelvet említeni, amelyek mindig eligazíthatnak bennünket, amikor gyermekek között szolgálunk.

- Bármilyen kérdés merül fel bennünk, ne feledjük, hogy minden módszernek, eszköznek, amelyet szeretnénk tanításunk során használni, teljes összhangban kell állnia Isten üzenetével. Ezért ha valamiről úgy gondoljuk, hogy szórakoztató ugyan, de egyben tiszteletlen és már szinte túl vicces, gondolkodás nélkül vessük el, mert nyilvánvalóan szöges ellentétben áll azzal a tiszteletteljes és komoly lelkülettel, amelyet a Biblia és a lelki igazságok tanítása megkövetel.
- A gyermekmunkában is fenyeget a (modern korunkra oly jellemző) kísértés, hogy a tanítást egyre inkább a szórakoztatás váltsa fel. Sok gyülekezet érzi, hogy csak úgy tudja a gyermekeket becsalogatni az alkalmaira, és csak úgy tudja fenntartani a figyelmüket, ha megfelelő szórakozást, „műsort” kínál nekik. Ez igen veszélyes filozófia. Ezzel nem azt mondom, legyünk unalmasak. Nem. Tanítsunk érdekesen, izgalmasan, amennyire csak lehet, de ne a szórakoztatás legyen a cél.

- Isten azt ígérte, hogy megáldja Igéjét és annak hirdetését (Ézs 55,11). Talán egyesek azért fordulnak a különböző módszerekhez és technikákhoz, mert nem akarnak vagy nem képesek elég időt szánni arra, hogy egy igazán érdekes és értékes bibliai leckét készítsenek elő, és egy jó felépítésű, evangélizáló programot állítsanak össze. Pedig Isten azt ígérte, hogy az Ő Igéjét megáldja. De csak az Igét. Semmi mást!

85. kérdés

Van-e helye a pantomimnak és a színdarabnak a gyermek-evangélizációban?

Válasz

Én magam egyiket sem használtam. Szerintem az evangélizálás biblikus módja és ugyanakkor leghatékonyabb módszere az, ha az evangéliumot – érdekes, izgalmas módon – szavakkal elmondom, **tanítom**.

A pantomim és a színjátás egy-egy konkrét formájának mégis lehet létjogosultsága a gyermek-evangélizációban.

- Ha gyermekek adják elő a bibliai leckét, vagy annak egy-két részletét. Ha van rá időnk, így is ismételhetjük a bibliai leckét, de ez az előadás soha nem helyettesítheti a bibliai lecke tanítását. Ez tehát csak ismétlés, a történet memorizálásának egy módja.
- Ha felnőttek így hívogatják a gyermekeket egy szabadtéri alkalomra. Ez a fajta előadás akkor jó, ha rövid, lényegre törő, megfelelő a hangvétele, és színészi képességekkel megáldott emberek adják elő.

Ugyanakkor sem a pantomimot, sem a színjátást nem tartom elsődleges evangélizáló módszernek a következők miatt:

- A pantomim csak cselekvésből áll. Egyetlen szó sem hangzik el benne. A Biblia viszont leszögezi, hogy az evangéliumot prédiká-

lással, tanítással, szavakkal kell továbbadnunk, hirdetnünk, mert az Isten Igéje által tudja a Szentlélek a hallgatóságot megszólítani (Ézs 55,11). „*A hit tehát hallásból van, a hallás pedig a Krisztus beszéde által*” (Róm 10,17). Ez a vers a **hallást** hangsúlyozza, ami a pantomimból hiányzik.

Én magam láttam már evangélizációs célokból előadott pantomimot, de be kell vallanom, sokszor nehezen tudtam követni és megérteni. Mennyivel nehezebben tudják akkor olyan gyermekek követni, akik keveset vagy semmit nem tudnak a Bibliáról?

- A színjátszás használja az emberi beszédet, és biztosan lehet alkalmazni az evangélizálásban, de véleményem szerint csakis valamilyen alárendelt szerepben, hiszen elsődleges eszközként Isten azt adta, hogy Igéjét közvetlenül hirdessük. A színjátszás is felvet két problémát:
 - ✓ a gyermekeket annyira lekötik maguk az események, hogy az üzenet elmegy a fülük mellett;
 - ✓ a gyermekek tudják, hogy amit látnak, vagy amiben részt vesznek, az csak színjáték, és ezért joggal érezhetik, hogy az sem „valóságos”, amit a színdarab bemutat.

Emellett egy színdarab betanítása, bemutatása rengeteg időt, előkészületet, és különleges képességeket igényel. Mindig az az érzésem, hogy a színdarabba fektetett sok időt, előkészületet és képességeket máshogyan és jobban is fel lehetne használni.

Meggyőződésem, hogy egy jól előkészített, pergő, gördülékeny bibliai leckével sokkal hatékonyabban evangélizálhatunk – minden helyzetben. Nem beszélve arról, hogy egy lecke sokkal biblikusabb. Az Apostolok cselekedeteiről szóló könyv feljegyzése szerint – mely az evangélizálás témájában elsődleges ösztönzőnk és vezérfonalunk – a korai gyülekezet prédikátorai soha nem használták sem a pantomimot, sem a színjátszást, jóllehet az akkori társadalomban és kultúrában mindkettőt jól ismerték és kedvelték. Az apostolok **hirdették az Igét**, ezt sokan hallgatták, és sokan megtértek. Ez a biblikus evangélizáció.

86. kérdés

Helyes-e bibliai történeteket rajzfilm, játékfilm, képregény stb. formájában feldolgozni?

Válasz

Nem látok ezekben semmilyen gondot, feltéve, ha ragaszkodnak a bibliai szöveghez, nem illesztnek bele kitalált személyeket, helyzeteket, és tisztelettudó, valóság-hű ábrázolásmódot alkalmaznak. Használtak több szempontból hasonlít a flanel ábrák vagy a képeskönyv használatához.

Ha viszont olyan eseményekkel és személyekkel „gazdagítják” a bibliai leckét, amelyek, vagy akik nem szerepelnek a Szentírásban, az már gond. Találkoztam már ezzel a jelenséggel. Sajnos kiragadja a történetet a valóságból, és a fantázia világába röpíti a gyermekeket.

Azzal sem tudok egyetérteni, ha a rajzfilmfigurák stílusához hasonlóan ábrázolják a bibliai személyeket. Ez két dolgot eredményezhet:

- Azt az érzést kelti a gyermekben, hogy az, amit lát, valójában nem is történt meg. A mai gyermekek rajzfilmekben nőnek föl, és a rajzfilm a fantázia világát jelenti nekik. A rajzfilmek szereplői is a képzelet világának alakjai. Nem akarjuk, hogy a bibliai történetekről is így gondolkodjanak.
- Az ilyen figurák mosolyt csálnak az arcokra, mert nevetségesek. De mi azt sem akarjuk, hogy Isten Igéjén a gyermekek mosolyogjanak. Isten Igéje tiszteletet parancsol.

87. kérdés

Milyen énekeket tanítsunk gyermekeknek? Hogyan tanítsunk énekeket?

Válasz

Az éneklés a gyermekmunka egyik fontos alappillére. A gyermekek szeretnek énekelni. Ezért az éneklésnek lényeges helyet kell kapnia minden Örömhír Klub vagy vasárnapi iskolai óra programjában.

Két kérdést fontos megválaszolnunk:

- Miért akarom, hogy a gyermekek énekeljenek?
- Mi a célom az énekléssel?

Remélem, senki nem tekinti az éneklést csupán jó időtöltésnek, és nem is az a célja, hogy (ahogyan egyszer egy gyermekmunkás fogalmazott) a gyermekek „levezethessék fölös energiájukat” és úgy elfáradjanak, hogy nyugodtan végighallgassák a bibliai leckét.

Az éneklés két fontos szerepet tölt be.

- Az éneklés kiváló oktatási eszköz. Ha az ének tartalmát kellőképpen megmagyarázzuk, akkor a gyermekek az énekben szereplő igazságo(ka)t is megtanulják és visszaemlékeznek azokra.
- Az éneklés Isten dicsőítésének az egyik eszköze. A megtért gyermekeket arra is tanítanunk kell, hogy hogyan dicsérhetik Istent. Istent a magasztaló, dicsőítő énekekkel is lehet dicsérni.

Az énekeket gondosan kell kiválasztani. E válogatásban öt szempont segíthet.

- Tanítson valamilyen bibliai igazságot!
- Szövegében csak olyan szavak legyenek, amelyeket a gyermekek megértenek, vagy amelyeket nem kell hosszan magyarázni.
- Legyen dallamos és könnyen énekelhető!

- Lehetőség szerint kapcsolódjon a lecke központi igazságához vagy az alkalom témájához!
- Legyen minden tekintetben tisztelettudó és bibliikus!

Hallottam már gyermekkórusokat olyan énekeket előadni, amelyek a felvázolt öt alapelv szinte mindegyikével szöges ellentétben álltak (különösen az 1., 2. és 5. alapelvvvel!). Ezért kell figyelniük arra, hogy milyen énekeket tanítunk a gyermekeknek. Az énekekkel azt szeretnénk, ha azok lelki segítséget jelentenének a gyermekeknek, az istenfélelem légkörét árasztanák az Örömhír Klubban vagy a vasárnapi iskolában, és ezenfelül áldást jelentenének mindenkinek. Természetesen a mutogató énekeknek is van létjogosultságuk, ha kapcsolódnak tanításunkhoz, és igazságokat tanítanak. A gyermekek felszabadultan éneklék azt, amit megtanultak. Énekelnek hazafelé menet, otthon, miközben játszanak, sőt akkor is, amikor iskolába mennek. Ezért azt a kérdés is tegyük föl mindig, hogy olyan igazságokat tartalmaz-e az énekek szövege, amelyek segítséget és áldást jelenthetnek azoknak, akik hallják az éneket!

Sok-sok évvel ezelőtt Örömhír Klubot indítottunk a lakásunkban. Egy idő múlva átjött hozzánk az egyik szomszédasszonyunk, és elmondta, hogy elfogadta az Úr Jézus Krisztust Urának és Megváltójának. Megtudtuk, hogy Isten a négyéves kislányán, kifejezetten azokon az énekeken keresztül szólította meg, amelyeket a kislány a mi Örömhír Klubunkban tanult. Mennyire örültem, hogy olyan énekeket tanítottunk, amelyek bibliai igazságról szóltak!

Végül nézzük az énektanítás néhány fontos szabályát!

- Először tanuljuk meg mi az éneket! Jól kell ismernünk a szövegét is és a dallamát is.
- Próbáljunk meg hangszeres kíséretet szerezni az énekléshez! Ritmushangszerek is megteszik.
- Használjunk szemléltetést az énekekhez! A színes, nagyalakú képeket a gyermekek is tarthatják (de már csak miután megtanulták az éneket!).

- Magyarázzuk el az ének tartalmát, tisztázzuk a nehéz szavak jelentését! Nem szükséges minden magyarázatot egyszerre elmondani. Újabb részt magyarázhatunk el a következő alkalommal, amikor ismét elővesszük az éneket.
- Vezessük lelkesen az éneklést! Vezényeljünk, vagy mutogatós éneknél mi is mutogassuk az éneket a gyermekekkel együtt!

88. kérdés

Fontos-e, hogy a gyermekek kívülről is megtanuljanak igeverseket? Ha igen, hogyan buzdíthatjuk őket erre?

Válasz

Feltétlenül bátorítanunk kell a gyermekeket arra, hogy tanuljanak igeverseket. Az igeversek memorizálása a gyermekszolgálat egyik leggyümölcsözőbb tevékenysége.

A 119. zsoltár három verse emlékeztet arra, hogy milyen értéket jelent, ha tanuljuk Isten Igéjét, és elraktározzuk a szívünkben:

„Hogyan tarthatja tisztán életútját az ifjú? Úgy, hogy megtartja igédet” (9. vers).

„Szívembe zártam beszédedet, hogy ne vétkezzem ellened” (11. vers).

„Lábam előtt mécses a te igéd, ösvényem világossága” (105. vers).

Pál is világosan elmondja: Isten azt akarja, hogy Igéjét mi is és a gyermekek is a szívükbe zárják.

„A Krisztus beszéde lakjék bennetek gazdagon úgy, hogy tanítsátok egymást teljes bölcsességgel” (Kol 3,16a).

A Szentlélek mindig Isten Igéjét használja arra, hogy életet (1Pt 1,23), növekedést (1Pt 2,2), vezetést (Zsolt 119,105) és győzelmet adjon a Sátán fölött (Mt 4,1–10).

Mire ügyeljünk, amikor igeverseket tanítunk gyermekeknek?

- Először tanuljuk meg mi jól (tökéletesen) az igeverset is és az ige-helyet is! Az igehelyet a vers elején is és a végén is mondjuk el!
- Ne tűzzünk ki túl magas célt! Jobb, ha a gyermekek kevesebbet tanulnak meg (de emlékeznek rá), mintha sokat tanulnak (de el-felejtik). Válasszunk rövid igeverseket, vagy tanítsuk a hosszab-bakat több részletben!
- Olyan igeverset tanítsunk meg nekik, amelyik kapcsolódik a ta-nítási óra témájához és a bibliai lecke központi igazságához.
- Szemléltessük az igeverset flanel képekkel vagy másfajta képekkel!
- Alaposan magyarázzuk el az igevers jelentését, majd adjunk al-kalmazást! A magyarázat közben, időről időre ismételjük el kö-zösen az igeverset!
- Gyakoroljuk az igeverset különböző módszerekkel!
 - ✓ Ha szavanként írtuk ki az igeverset a szemléltetőeszköze-re, minden alkalommal vegyünk le egy szót, és a gyermekek úgy mondják el az igeverset!
 - ✓ Keverjük össze a szemléltetett igevers szavait, kérjünk meg egy gyermeket, hogy rakja sorrendbe a szavakat, majd a cso-port ismétlje el az igeverset!
 - ✓ Alakítsanak a gyermekek két csoportot, és felváltva ismétel-jék az igeverset!
 - ✓ Mondja az egyik csoport az igevers első felét, a másik csoport fejezze be!
 - ✓ Mondjuk el az igeverset úgy, hogy az első szót mi mondjuk, a következőt a csoport, majd ismét mi, majd megint a csoport stb.!
 - ✓ Mondják el a gyermekek az igeverset úgy, hogy az első gyer-mek mondja az első szót, a következő a másodikat stb.!
 - ✓ Változtassuk a hangerőt vagy sebességet!
 - ✓ Mondjuk az igevers egyik szavát hangosabban!
 - ✓ Kísérjük mozdulatokkal az igeverset!

- Írjuk fel az igeverset kis lapocskákra, hogy a gyermekek hazavi-hessék és otthon is tanulhassák!
- Ismételjük az igeverset minden lehetséges alkalommal:
 - ✓ az Örömhír Klub végén;
 - ✓ a következő héten, ahogy a gyermekek érkeznek a klubra, és/vagy az óra más részében;
 - ✓ a leckesorozat végén.

89. kérdés

Jó-e, ha bibliai ismétlő játékot is játszunk? Ha igen, milyen játékokat játszunk, és milyen formában? Kell-e minden alkalmon bibliai ismétlő játékot játszsanunk?

Válasz

Mindenképpen helyesnek tartom a bibliai ismétlő játékot, és javasolom, hogy minden tanítási órába tervezzünk egyet.

➤ A bibliai ismétlő játék célja

A bibliai ismétlő játékkal kapcsolatban több célt is megfogalmazhatunk.

- ✓ Ismétli, megerősíti és elmélyíti a tanult igazságokat.
 - ✓ Megmutatja a tanítónak, hogy mi az, amit a gyermekek megtanultak, és mi az, amit esetleg nem értettek meg.
 - ✓ Lehetőséget ad arra, hogy minden gyermek aktívan vegyen részt az alkalmon.
 - ✓ Az órának ez az érdekes és vonzó színfoltja feloldja a visszahúzódóbb gyermekeket, és jó légkört teremt.
- **A bibliai ismétlő játék előkészítése**
- ✓ Írjuk meg előre a kérdéseket (kb. 10-et)!

- ✓ A kérdéseket az előző heti bibliai lecke és igevers alapján írjuk meg!
- ✓ Olyan kérdéseket is írjunk, amelyek gondolkodásra készítetik a gyermekeket, de írjunk olyanokat is, amelyek tényekre, nevekre, információkra kérdeznek rá!
- ✓ Tervezzünk eszközöket, mozgásokat az ismétlő játékhoz! Annak a gyermeknek, aki helyesen válaszol, kelljen valamit csinálnia (egy képet felrakni, két képet párosítani, valamit rajzolni stb.).

➤ A bibliai ismétlő játék levezetése

Akkor lesz a játék hatékony és gördülékeny, ha figyelünk néhány szabályra.

- ✓ Fekessük le a játék szabályait! Mondjuk el, milyen formában játszunk (csapatban, egyénileg, közösen), hogyan jelezheti valaki, hogy válaszolni szeretne, milyen jutalom jár a helyes válaszáért, ki győz stb.
- ✓ Egyéni játék esetén ne kérdezzük meg azonnal azt, aki elsőként jelentkezett, hanem várjunk egy kicsit, és adjunk időt a többieknek is!
- ✓ Ne engedjük, hogy egy-két hangadó vagy idősebb gyermek válaszoljon minden kérdésre!
- ✓ A válaszokat egészítsük ki, emlékeztessük a gyermekeket a lényeges részletekre, amelyekhez nem írtunk kérdéseket!
- ✓ Ügyeljünk arra, hogy mindenki hallja a kérdéseket!
- ✓ Tapintatosan reagáljunk a helytelen válaszokra! A helyes válasz mindig hangozzon el jól hallhatóan!
- ✓ Őrizzük meg a rendet!
- ✓ Ne engedjük túl hosszúra nyúlni a játékot!
- ✓ A játék végén dicsérjük meg mindkét csapatot, és folytassuk a programot!

90. kérdés

Szükséges-e, hogy a tanító felolvasson a Bibliából az alkalmon? Imádkozzon-e a tanító az alkalmon? Milyen hosszán? Miért imádkozzon?

Válasz

Nem szükséges felolvasnunk egy egész bibliai szakaszt a gyermekórában, különösen, ha nagy a csoport, és nyugtalanok a gyermekek. Elegendő, ha a bibliai lecke tanítása közben folyamatosan hivatkozunk a bibliai részre vagy arra az igeverst, amelyre a lecke épül. Időről időre felvashatunk egy fontos igeverst a történetből, vagy idézhetjük pontosan egy szereplő mondatát. Ha lehet, Bibliánkat tartsuk a kezünkben tanítás közben.

Hasznos, ha a tanító imádkozik az órán, de csak röviden tegye. Kérje például Isten áldását az órára, a gyermekekre és az Ige tanítására. Használjon egyszerű nyelvezetet, és imádkozzon természetes hangon. Mindenképpen jó, ha a gyermekek hallják tanítójukat imádkozni.

A tanítónak az órán elmondott imádságánál sokkal fontosabbak azok az imádságok, amelyeket az alkalom előtt és után mond el Istennek.

91. kérdés

Hogyan segíthetünk a gyermekeknek abban, hogy imádkozzanak?

Válasz

Először is tisztában kell lennünk az imádság fontosságával. Az imádság Istentől kapott feladatunk, ugyanakkor a keresztyén ember kiváltsága, amellyel örömmel élhet.

„Járuljunk tehát bizalommal a kegyelem trónusához, hogy irgalmat nyerjünk, és kegyelmet találjunk, amikor segítségre van szükségünk” (Zsid 4,16).

„Semmiért se aggódjatok, hanem imádságban és könyörgésben mindenkor hálaadással tárjátok fel kéréseiteket Isten előtt” (Fil 4,6).

Éppen ezért szeretnénk bátorítani a gyermekeket az imádságra. Segítséget is azért adunk nekik, mert szeretnénk elérni, hogy:

- ✓ megtanulják az imádság alapelveit;
- ✓ kialakítsák saját imaéletüket;
- ✓ részt vegyenek a közös imádságban.

Meg kell tanítanunk tehát a gyermekeknek az imádság alapelveit, és azt, hogy hogyan imádkozhatnak egymagukban, illetve közösen, végül ösztönöznünk kell őket az imádságra.

➤ Melyek az imádság alapelvei?

Hat kérdésre keressük a választ.

- ✓ Mi az imádság?

Az imádság beszélgetés és kapcsolatápolás Istennel, aki szeret minket és mindenható.

- ✓ Mikor imádkozhatunk?

- Bármikor (Ef 6,18).
- Meghatározott időpontokban (Zsolt 55,18).

Bátorítsuk a gyermekeket arra, hogy mindennap tartsanak csendességet, és az étkezések előtt adjanak hálát Istennek!

- ✓ Ki imádkozhat?

Az imádság lehetősége és kiváltsága elsősorban azoknak adott, akik hisznek Jézus Krisztusban mint Urukban és Megváltójukban, és akiknek ezáltal Isten a mennyei Atyjukká lett (Jn 15,7; Mt 6,9).

A még meg nem tért gyermekektől Isten azt várja, hogy bűnbánattal és hittel imádkozzanak hozzá, és fogadják el tőle a bűnbocsánatot és üdvösséget (Róm 10,13).

- ✓ Hogyan imádkozzunk?
Istenhez, az Atyához, Isten Fiának nevében, ahogyan a Szentlélek vezet minket.
 - ✓ Hogyan válaszol Isten az imádságainkra?
Isten háromféleképpen válaszol: Igen./Nem./Várj!
A bűn akadályozza az imádságot (Zsolt 66,18; 1Jn 1,9).
 - ✓ Melyek az imádság fő elemei?
Magasztalás (dicsőítés) – Szeretlek téged.
Bűnvallás – Megvallom neked.
Hálaadás – Köszönöm neked.
Könyörgés – Kérlek téged.
- **Hogyan tanítsuk az imádság alapelveit?**
Szeretnék néhány ötletet közreadni a fenti alapelvek tanításával kapcsolatban.
- ✓ Tanítsunk bibliai leckéket az imádságról (pl. Péter a börtönben – ApCsel 12.)!
 - ✓ Tanítsunk igeverseket az imádságról (pl. Mt 7,7; Jn 14,13)!
 - ✓ Az ötujjas kéz ábrájával tanítsuk meg az imádság négy elemét!
A hüvelykujj figyelmeztet, hogy imádkoznunk kell (felénk mutat).
 - ✓ Az ötujjas kéz ábrájával tanítsuk meg öt fontos imatémát: család, tanítói, országom vezetői, betegek, önmagam.
 - ✓ Mutassunk a gyermekeknek imakártyákat! Olvassuk el a rajtuk szereplő információkat, imakéréseket, és magyarázzuk el az imakártya használatát!
 - ✓ Írjunk le imakéréseket, és adjuk körbe azokat!
 - ✓ Adjunk minden gyermeknek egy imafüzetet, amelybe egyéni csendessége alatt jegyezhet.
 - ✓ Adjunk minden gyermeknek egy csendes idő naptárt, hogy használják az alkalmon és otthon.

➤ **Közös imádság**

Adjunk lehetőséget a megtért gyermekeknek arra, hogy imádkozzanak a gyermekóráán. Ehhez a következő lépéseket javaslom:

- ✓ Vezessük be az imádkozást egy rövid tanítással az imádságról, és énekeljünk egy imádsággal kapcsolatos éneket!
- ✓ Javasoljuk azt, hogy azok, akik szeretnének, röviden imádkozzanak a saját szavaikkal!
- ✓ Azoknak, akik szeretnének imádkozni, adjunk emlékeztetőül egy képet vagy egy imakártyát!
- ✓ Ne erőltessük, hogy a gyermekek feltétlenül imádkozzanak!
- ✓ Kerüljük a hosszú szüneteket! Ha a gyermekek nem akarnak már imádkozni, zárjuk rövid imádsággal a közös imádságot!

Véleményem szerint semmilyen formában nem szabad bátorítanunk a még meg nem tért gyermekeket arra, hogy vegyenek részt az imaközösségben, de azt, aki mégis csatlakozik, nem szabad leállítanunk. Ezt a kockázatot fel kell vállalnunk. Mindazonáltal ne lankadjunk, és újra meg újra magyarázzuk el a gyermekeknek, hogy az imádság csak a hívők kiváltsága és egyben kötelessége is. Azoktól, akik még nem tértek meg, Isten azt az egyetlen imádságot várja, amelyben bűnbánattal és hittel elfogadják tőle a bűnbocsánatot és üdvösséget. Mindettől függetlenül az imádság alapelveit **minden** gyermeknek meg kell tanítanunk, mert ezzel segítünk a megtért gyermekeknek, és nem okozunk kárt a még meg nem tért gyermekeknek.

92. kérdés

Tanítsunk-e a gyermekeknek a misszióról? Hogyan? Bátoríthatjuk-e őket arra, hogy adakozzanak a misszióra? Hogyan?

Válasz

Mint minden más témára, erre is igaz, hogy először a tanítónak kell helyes, az egész világot átfogó, missziói látással rendelkeznie. E nélkül nehéz lenne a misszióról beszélni és tanítani a gyermekeknek. Ha a misszióról tanítjuk a gyermekeket, Jézusnak a Márk 16,15-ben adott parancsának engedelmeskedünk. Továbbá segítünk nekik abban, hogy ők is engedelmeskedhessenek ennek a parancsnak, és talán a jövő misszionáriusait készítjük föl ezzel.

➤ **Miért tanítsunk a gyermekeknek a misszióról?**

- ✓ Szeretnénk, ha megértenék, hogy mit tanít a Biblia a misszióról.
- ✓ Szeretnénk, ha szemléletük kitágulna, és felelősség ébredne bennük misszionáriusokért és különböző missziói mezőkért, missziós szervezetekért.
- ✓ Szeretnénk, ha imádkoznának egy misszionáriusért, és adakoznának is a javára.
- ✓ Szeretnénk, ha a gyermekek már MOST kis misszionáriusok lehetnének az imádság, a bizonyágtétel és az adakozás által.
- ✓ Szeretnénk, ha közülük némelyek más országokba mennének misszionáriusnak, amikor felnőnek.

➤ **Hogyan tanítsunk a gyermekeknek a misszióról?**

- ✓ Bibliai leckékkel

Tanítsuk a következő leckéket: Jónás; Naámán szolgálója; Fülöp és az etióp kincstárnok; Pál utazásai; Timóteus élete. Használjunk szemléltetést (flanel képeket vagy gyűrűs könyvet)!

✓ Igeversekkel

Tanítsuk meg például a következő igeverseket: Máté 28,19–20; Márk 16,15; János 4,35; Apostolok cselekedetei 4,12.

✓ Missziós történetekkel

Tanítsunk többleckés sorozatokat pl. Hudson Taylor, Amy Carmichael (Merek), Ch. T. Studd életéről, vagy missziói leckéket pl. Jim Elliott-ról és az auka indiánokról. Itt is nagy segítség, ha vannak jó képeink.

✓ Missziós beszámolókkal

- Beszéljünk a világmiszió egyes területeiről! Vigyünk magunkkal térképet, földgömböt, missziós újságokból vagy naptárakból kivágott képeket!

- Beszéljünk egy misszionáriusról, akit a csoport örökbe fogadhat! Mutassuk meg a gyermekeknek a misszionárius fényképét, imakártyáját, az országot, ahol szolgál! Ha lehet, osszuk ki a misszionárius imakártyáját minden gyermeknek! Kezdjük el közösen vezetni egy naplót róla, és ragasszunk bele képeket, képeslapokat, bélyegeket, pénzeket abból az országból, ahol a misszionárius él.

✓ Készítsünk falíújságot a misszionárius(ok)ról, amelyre feltehetjük a misszionárius(ok) képét és minden érdekes információt, tárgyat stb.

✓ Körlevelekkel és találkozókkal

Olvassunk részleteket a csoport misszionáriusának körleveléből. Amikor az országunkban tartózkodik, hívjuk meg az Örömhír Klubba vagy vasárnapi iskolai csoportunkba.

✓ A gyermekek bevonásával

- Mondjuk el a gyermekeknek, hogy ők is lehetnek misszionáriusok: bizonyosságot tehetnek barátaiknak, családtagjaiknak stb. Mutassuk meg nekik a Szavak nélküli könyv használatát, és tájékoztassuk őket a traktátusosztás lehetőségeiről!

- ✦ Beszéljünk velük arról is, hogy egy nap talán őket hívja el Isten misszionáriusnak egy másik országba!
- ✦ Kérjük meg őket arra, hogy imádkozzanak más országokért és az ott élő gyermekekért, illetve a csoport misszionáriusáért!
- ✦ Ösztönözzük a gyermekeket arra, hogy zsebpénzükből adakozzanak a misszió céljaira, és támogassák a csoport misszionáriusát!

➤ **Hogyan bátorítsuk a gyermekeket az adakozásra?**

Jó dolog, ha tanítjuk a gyermekeket az adakozásra. Az adakozás segíti lelki növekedésüket, bekapcsolja őket a világmisszió vérkeringésébe, megtapasztalják, hogy adományuk valódi segítség csoportjuk misszionáriusának.

- ✓ Tanítsuk a gyermekeknek az adakozás bibliai alapelveit, különös tekintettel a tizedre!
- ✓ Beszéljük meg velük, hogy a zsebpénzükből adjanak, és ne a szüleiktől kérjenek!
- ✓ Küldjünk minden gyermek szüleinek egy levelet, amelyben tájékoztatjuk őket arról, hogy a pénzt mire szánjuk! Egyben kérjük meg őket, hogy ne ők adjanak pénzt a gyermeknek, amit elhozhat az alkalomra, hanem a gyermek a saját zsebpénzéből hozzon adományt!
- ✓ Tájékoztassuk a gyermekeket is arról, hogy hová küldjük majd a pénzüket!
- ✓ Készítsünk grafikont vagy táblázatot az adományokról, hogy a gyermekek lássák, hogyan gyűlnek az adományok!
- ✓ Hangsúlyozzuk minden alkalommal, hogy az adakozás nem kötelező. Soha ne befolyásoljuk a gyermekeket, és ne kényszerítsük őket az adakozásra!

93. kérdés

Hogyan tarthatunk fegyelmet az alkalmon?

Válasz

A fegyelem minden tanítási helyzetben nagyon fontos.

A fegyelem főképpen a tanítótól függ, ill. attól, hogy milyen jól tanít, és milyen jól használja a tekintélyét.

➤ A fegyelmezési gondok legjobb megoldásai

Számos fegyelmezési gond megelőzhető, ha a következő feltételeket betartjuk.

- ✓ Szánjunk jó sok időt az **imádságra!**
- ✓ Szánjunk jó sok időt a **felkészülésre!**
- ✓ **Tanítás** közben kövessünk néhány fontos irányelvet!
 - Vegyünk részt az alkalmon lelkesen és aktívan!
 - Készüljünk változatos programmal!
 - Mindent tervezzünk meg pontosan, hogy ne legyenek üresjáratok!
 - Figyeljünk minden gyermekre!

A legtöbb gyermek figyel, és nem rendetlenkedik, ha a tanítás érdekes, és megszólítja őt. Minden esetben jobb a megelőzés, mint a gyógyítás! Sokkal jobb, ha a gyermekóra és a bibliai lecke olyan érdekes, hogy nem merülnek fel fegyelmezési gondok, mint hogy a jelentkező problémákat kelljen kezelni.

➤ A fegyelem kialakításának első lépései

- ✓ Kezdjük el úgy az órát, ahogyan szeretnénk, hogy folytatódjon!
 - Állítsunk föl szabályokat, hogy a gyermekek tudják, mit várunk el tőlük!
 - Legyünk következetesek és igazságosak a fegyelmezésben! Mindig figyelmeztessünk, mielőtt büntetnénk!

- ✦ Határozott hangon beszéljünk, tanításunk és utasításaink legyenek egyértelműek!
 - ✓ Várjunk a gyermekektől helyes viselkedést! A gyermekek megérik, hogy milyen lelkülettel vagyunk irántuk. Próbálgatni fogják, hogy meddig mehetnek el. Ne engedjük őket túl messzire!
 - ✓ Ne legyünk se túl közvetlenek, se túl engedékenyek velük! Szeressük őket, de legyünk velük határozottak!
 - ✓ Tartsunk rendet szemkontaktussal! Figyeljünk fokozottan a rendetlenkedőkre!
 - ✓ Ne úgy teremtünk csendet, hogy fokozzuk a zajt (kiabálunk)! Keltsük föl az érdeklődésüket!
 - ✓ Ne bántunk senkit se a kezünkkel, se a szavainkkal!
 - ✓ Törekedjünk megismerni minden gyermeket, és kideríteni szükségégeiket! Sokat segít, ha ismerjük családi hátterüket.
- **Néhány gyakorlati tanács**
- ✓ Kedvesen üdvözljük minden gyermeket, amikor megérkezik!
 - ✓ Figyeljünk arra, hogy minden gyermek kényelmesen üljön, és a helyiség megfelelő hőmérsékletű legyen!
 - ✓ Adjunk rövid, egyértelmű utasításokat!
 - ✓ Értékelési rendszerünkben mindig szerepeljen a magaviselet is! Próbáljuk ki a „csendes szék” ötletet! (Az alkalom előtt megjelölünk egy széket úgy, hogy csak mi és a segítők ismerjük a jelet. A gyermekeknek előre megmondjuk, hogy valaki a csendes széken ül. Ha végig fegyelmezetten viselkedik, a végén jutalmat kap. Az alkalom végén megmondjuk, ki ült a csendes széken, és értékeljük a magatartását.)
 - ✓ Minél nagyobb a csoport, annál fontosabb a fegyelem, és a tanítónak annál többet kell tennie a rend fenntartásáért.
 - ✓ A segítőknek a tanítóval együttműködve kell részt venniük a fegyelmezésben. Leülhetnek valamelyik rendetlenkedő gyermek mellé, vagy szétültethetik az egymással rosszkedő gyermekeket.

- ✓ Ha sok kicsi gyermek jár a csoportunkba, rövid és változatos programot állítsunk össze. Próbáljuk meg minél több ponton bevonni a gyermekeket, és a tevékenységeket gyakran váltogat-suk, mert a fiatalabb korosztály csak rövid ideig képes összpontosítani. Lehetőség szerint az óvodás korosztálynak szerve-zünk külön alkalmat, és ne vonjuk össze őket az iskolásokkal!
- **Néhány figyelmeztetés**
 - ✓ Ne tartsunk túl hosszú szüneteket az egyes programpontok között!
 - ✓ Az utasításokat ne kérdés formájában adjuk: „Imádkozzunk?” Nem szabad meglepődnünk, ha egy ilyen kérdésre nemmel válaszolnak.
 - ✓ Kedvesen, de határozottan állítsuk le azokat a gyermekeket, akikben fokozott szereplési vágy ég, mert ha nem engedik szóhoz jutni a többieket, azok elveszíthetik érdeklődésüket.
 - ✓ Ne imádkozzunk hosszan, és ne legyen a szemünk túl sokáig csukva!
 - ✓ Figyeljünk arra, hogy az ismétlő játék ne nyúljon hosszúra! Előre készüljünk arra, hogy a játék végére tetőfokára hág az izgalom és a lelkesedés! A játékot röviden zárjuk le, és gyorsan térjünk a következő programpontra!
- **A rend helyreállítása komolyabb gond esetén**
 - ✓ Imádkozzunk, és kérjünk vezetést, bölcsességet az Úrtól!
 - ✓ Őrizzük meg nyugalmunkat, és ne kezdjünk el azon boszankodni, hogy kicsúsztak a dolgok a kezünk közül!
 - ✓ Váltunk hangnemet, és beszéljünk a gyermekekkel komolyan, erélyesen!
 - ✓ Adjuk ki a megfelelő utasításokat, és szükség esetén helyez-zünk kilátásba büntetést!
 - ✓ Kezdjük el a következő tevékenységet, és próbáljuk elterelni a gyermekek figyelmét. Vagy énekeljünk közösen egy lecsendesítő éneket, hogy a felkorbácsolt érzelmek, indulatok lenyugodjanak.

- ✓ Szükség esetén beszéljünk el négyszemközt a hangadó gyermek(ek)kel!

➤ A fegyelmezetlenség okai

Próbáljuk megismerni a gyermekek hátterét, körülményeit, mert sokszor azokban találjuk meg a helytelen magaviselet okát, forrását. Mindig gondoljunk arra, hogy a fegyelmezetlenség mögött állhatnak múltbeli események, családi feszültségek, tanulási nehézségek, fizikai problémák stb.

A rossz magatartást több minden okozhatja.

- ✓ Fizikai okok: túlmozgás, látászavar, kimerültség.
- ✓ Értelmi okok: szellemi elmaradottság, olvasási nehézségek, érzelmi kiegyensúlyozatlanság.
- ✓ Lelki okok: bűntudat, sátáni befolyás.

94. kérdés

Szabad-e azt mondanunk egy fegyelmezetlen gyermeknek, hogy csak akkor járhat az alkalomra, ha rendesen viselkedik?

Válasz

A legtöbb gyermek tud figyelni és viselkedni, ha a tanítás érdekes, és leköti őket. Mindig találkozunk azonban olyan gyermekekkel, akik – úgy tűnik – képtelenek figyelni vagy csendben ülni, és emiatt egyfolytában zavarják az órát, sőt sok esetben tönkre is teszik. Rossz magatartásukat okozhatják családi és múltbeli gondok, események, pszichológiai bajok. Mivel általában kevés figyelmet kapnak a családban, mindenütt szeretnék magukra vonni a figyelmet.

Mit tegyünk egy ilyen problémás gyermekkel?

Több lépést is megfontolhatunk:

- Kezdjük el intenzívebben imádkozni érte, és kérjünk meg erre másokat is!
- Beszéljünk vele négy szemközt, és próbáljuk megértetni vele, hogy elsősorban magának tesz rosszat!

A gyermek általában jobban fogadja az ilyen fajta vezetést, szembe-sítést, ha egyedül van, és nem kell küzdenie a figyelemért.

- Adjunk neki feladatot, és kérjük meg, hogy legyen a segítőnk! Beírhatja a jelenlévőket a névsorba, felakaszthatja a kabátokat.
- Beszéljünk a szülőkkel gyermekük magaviseletéről! Megtörténhet, hogy tudnak segíteni.
- A legvégső esetben – de csak és kizárólag azután, hogy minden más lehetőséget kipróbáltunk! – mondjuk meg neki szeretettel, de teljes határozottsággal, hogy szeretjük, örülünk, hogy jár a klubba, és szeretnénk is, ha járna, de addig nem jöhet az alkalomra, amíg rendesen nem viselkedik. Ezt a többi gyermek miatt kell meglépnünk, mert nem lehet, hogy egy gyermek a helytelen viselkedésével tönkretegy azoknak az alkalmát, akik szívesen járnak, és elfogadhatóan viselkednek.

Hangsúlyozzuk többször is – a szülőknek is, ha tudunk velük is beszélni –, hogy mindig szeretettel látjuk a gyermeket, ha hajlandó és tud is rendesen viselkedni.

95. kérdés

Kell-e a keresztségről, annak jelentéséről és formáiról tanítani a gyermekeket?

Válasz

Nem fér hozzá kétség, hogy a keresztség kiemelt helyet foglalt el az apostolok igehirdetésében és tanításában. A Biblia is világosan kimondja, hogy a keresztség annak a két rendtartásnak az egyike, amelyeket az ősgyülekezetben gyakorolni kellett.

Tudomásul kell vennünk azonban, hogy az evangéliumi gyülekezetekben két fő szemlélet uralkodik a keresztséggel kapcsolatban:

➤ Gyermeskeresztség

A hívő emberek csecsemőkorú gyermekeit megkeresztelik annak jeleként, hogy befogadják őket a látható gyülekezetbe, és abban a hitben, hogy egy napon majd ők is hinni fognak Krisztusban mint Urukban és Megváltójukban.

➤ Felnőttkeresztség

Azokat, akik elfogadták Jézus Krisztust Urukban és Megváltójuknak, megkeresztelik; a keresztség egyszerre bizonyágtétel, hitvallás, valamint Krisztusba vetett hitük jele.

A keresztség tehát mindkét esetben a (jövőbeni vagy múltbeli) hit jele, csak az újonnan született hívőkre (vagy gyermekeikre) vonatkoztatható, és nincs üdvözítő értéke vagy kihatása. Az evangéliumi hívők nem hisznek a keresztségi újonnan születésben. Közülünk senki sem hiszi, hogy akár egy csecsemő, akár egy felnőtt csupán a keresztség által újonnan születhetne.

Mindebből, amit elmondtam, az derül ki, hogy egy felekezeti szervezeten belül, mint amilyen a Gyermekek-Evangélizációs Közösség is, a feszültségek elkerülése érdekében, **nem szabad** tanítanunk a gyermekeket a keresztségről. Azt azonban világosan el kell nekik mondanunk, hogy a keresztség nem üdvözít senkit, és ha meg is keresztelték őket csecsemőkorban, az semmiképpen nem jelenti azt, hogy üdvösségük van.

Amit a keresztséggel kapcsolatban viszont meg **kell** tanítanunk, az a keresztség elve, jelentése. A keresztség a hit jele vagy külső megvállása. Az apostolok is azért tanítottak igehirdetésükben a keresztségről, mert meg akarták értetni pogány hallgatóikkal: ha valóban hitre jutottak Krisztusban, akkor nyilvánosan meg kell keresztelkedniük. Más szavakkal: tudniuk kell, mivel jár az, ha valaki keresztyénné lesz, és meg kell mutatniuk, hogy vállalják keresztyénségüket. Ezt az alapelvet ma is tanítanunk kell, jöllehet nem kell konkrétan a keresztséghez kötnünk. A gyermekeknek meg kell tudniuk, hogy ha hisznek Krisztusban, annak lesznek következményei: például megváltozik az életük, bizonyóságot kell tenniük (meg kell vallaniuk a hitüket), és üldöztetés, hátrátétel is várhat rájuk.

Ha egy helyi gyülekezetben, a gyülekezet szolgálatának keretében tanítjuk a gyermekeket (pl. a vasárnapi iskolában), természetesen bátran taníthatunk a keresztségről: megtaníthatjuk a keresztség jelentését, és elmagyarázhatjuk a gyülekezet keresztelési gyakorlatát.

A kérdés második része magától értetődik. Ha a gyülekezet azt tanítja, hogy a keresztség és az úrvacsora lehetőségével csak a hívők élhetnek, akkor a hitre jutott gyermekek értelemszerűen mindkettőben részt vehetnek.

Másképpen fogalmazva, ha egy gyermek kijelenti, hogy hisz Krisztusban, ha az élete meg a kérdésekre adott válaszai egyértelműen azt mutatják, hogy valóban hívő, akkor lehetőséget kell kapnia arra, hogy mint hívő ember megkeresztelkedjen, és részt vegyen az úrvacsorában.

Sok baptista lelkipásztor vonakodik attól (vagy egyenesen visszautasítja azt), hogy a hitre jutott gyermekeket megkeresztelje, illetve hogy kiszolgáltassa nekik az úrvacsorát, mivel a keresztség és az úrvacsora gyülekezeti tagsággal is együtt jár. Véleményem szerint ezek egymástól független kérdések. Logikus, hogy amíg valaki nem elég idős ahhoz, hogy felelősségteljesen részt vegyen a gyülekezet döntéseiben (lelkészválasztás, templomépítés, gyülekezeti fegyelmet érintő problémák), nem tekinthető teljes jogú gyülekezeti tagnak. Mivel egy hívő gyermek nem vehet részt az ilyen dolgokban, nyilvánvaló, hogy gyülekezeti tagságával várnia kell addig, amíg egy bizonyos kort elér.

Az a lelkipásztor, aki függetleníteni tudja a kettőt egymástól, meggyőződésem, hogy bátrabban és felszabadultabban tudja kezelni a hívő gyermekek keresztségével és úrvacsoravételével kapcsolatos kérdéseket.

96. kérdés

Szabad-e a tanítónak egy (felekezetközi) Örömhír Klubba járó gyermeket arra biztatni, hogy a saját gyülekezete és vasárnapi iskolai csoportja helyett járjon tanítója gyülekezetébe és vasárnapi iskolai csoportjába?

Válasz

Ezzel a témával kapcsolatban mindenkor gondoljuk végig a következő alapelveket!

- Fontos törekvése minden tanítónak, hogy minden gyermek, aki a klubba jár, előbb vagy utóbb csatlakozzon egy bibliahű evangéliumi gyülekezethez.
- Ha egy gyermek semmilyen gyülekezethez nem tartozik, és nem jár vasárnapi iskolai alkalmakra sem, a tanító megkérdezheti a gyermek szüleitől, megengedik-e, hogy elvigye a gyermeket a saját gyülekezetébe, ill. annak vasárnapi iskolájába.
- Ha egy gyermek már jár gyülekezetbe vagy vasárnapi iskolába, a tanító ne próbálja meg elvinni onnan (és a saját gyülekezetébe hívni), még akkor sem, ha a gyermek nem evangéliumi gyülekezetbe jár.
- Ha mégis megpróbálja, azt kockáztatja, hogy a gyermek elmarad a klubból, és ezért a tanító nem taníthatja többé neki Isten Igéjét.
- Ha egy gyermek nem jár gyülekezetbe, az Örömhír Klub tulajdonképpen a gyülekezetet helyettesíti, pótolja neki, mert a gyermek a klubban kapja meg a nélkülözhetetlen tanítást, lelki segítségét.
- A tanító imádkozhat azért, hogy ha majd a gyermek idősebb lesz, és abba a helyzetbe kerül, hogy saját maga dönthet, akkor egy jó evangéliumi gyülekezethez csatlakozzon.

97. kérdés

Hogyan folytassunk lelkigondozói beszélgetést egy még meg nem tért gyermekkel, és hogyan vezessük Krisztushoz?

Válasz

Erre a kérdésre kimerítő választ ad a *Hogyan vezethetünk egy gyermeket Krisztushoz?* c. könyvem. (A könyv az országos GyEK/VISZ-irodától igényelhető.)

Most csak nagyon röviden összefoglalom a lelkigondozói beszélgetés tíz lépését.

- Próbáljuk meg feloldani a gyermeket!
- Tegyük fel neki néhány kérdést, hogy kiderítsük, miért is jött!
 - ✓ Miért akarsz beszélgetni velem? (A válaszból kiderül, mit szeretne a gyermek.)
 - ✓ Követtél el bűnt az életedben? (A válaszból kiderül, érti-e a gyermek, hogy miről van szó.)
 - ✓ Rábíztad-e már magadat korábban az Úr Jézusra mint Megváltóra? (A válaszból kiderül, hogy megtért-e már a gyermek.)

Ha a gyermek tudja, miért jött, érti, miről van szó, és még nem tért meg, térjünk a következő lépésre.

- Győződjünk meg arról, hogy érti-e az evangélium üzenetét! Ehhez használjuk a Szavak nélküli könyvet, és tegyük föl kérdéseket minden színes oldalról!
 - ✓ Arany oldal: Mit gondolsz, milyen Isten?
 - ✓ Sötét oldal: Miért akarsz megmenekülni? Szeretnél megváltozni?
 - ✓ Piros oldal: Egyedül ki adhat neked üdvösséget? Miért teheti ezt meg?

- ✓ Fehér oldal: Mi történik, ha hiszel az Úr Jézusban mint Megváltóban?
- Válasszunk egy igeverset, amellyel megmutathatjuk a gyermeknek az üdvösség útját (pl. Róm 10,13).
Az igeverseknek két dolgot kell tartalmaznia:
 - ✓ meg kell mutatnia a gyermeknek, hogy mit tegyen (hívja segítségül az Úr nevét);
 - ✓ meg kell mutatnia a gyermeknek, hogy mit ígér Isten, ha ő megteszi, amit neki kell megtennie (megtartja /üdvözíti/).
- Kérdezzük meg a gyermeket, hogy segítségül akarja-e hívni az Úr nevét, hogy üdvösséget kapjon, vagy inkább hazamegy, és még gondolkodik erről.
Mondjuk el neki: az Úr Jézus az életének az Ura akar lenni, ezért ha segítségül hívja Őt, Jézus azt várja és munkálkodik is azon, hogy attól fogva az élete folyamatosan változzon még akkor is, ha lesznek olyanok, akik kinevetik, csúfolják, esetleg üldözik, amiért hitt Krisztusban.
- A gyermek imádkozik, és kéri Jézus Krisztust, hogy adjon üdvösséget neki.
- Beszéljünk neki arról, hogy honnan tudhatja: üdvössége van.
 - ✓ Isten Igéje mondja (olvassuk el ismét a 4. lépésnél használt igeverset!);
 - ✓ változásokat tapasztal majd az életében, bár a változások gyakran egészen kicsi változások (2Kor 5,17).
 - Biztassuk a gyermeket, hogy adjon hálát az Úr Jézusnak!
 - Ha marad idő, röviden utógondozzuk a gyermeket!
Öt ujjunkkal mondjuk el a következő öt pontot!
 - ✓ Olvasd a Bibliát mindennap, és engedelmessédj neki!
 - ✓ Beszélj Istennel imádságban mindennap!
 - ✓ Mondd el másoknak is, hogy megtértél!
 - ✓ Ha vétkezel, valld meg Istennek, amit tettél! De nem kell újra megtérned!

- ✓ Legyél együtt más keresztyén gyermekekkel a vasárnapi iskolában és az Örömhír Klubban!
- Adjuk a gyermeknek útravalóul Isten egyik ígérését (Józs 1,9; Mt 28,20; Zsid 13,5)!

98. kérdés

Hogyan folytassunk lelkigondozói beszélgetést, ha egyszerre több gyermek is szeretne beszélgetni az üdvösség elfogadásáról?

Válasz

Ha több gyermek vár lelkigondozói beszélgetésre, többen beszélgesünk velük felnőttek. Fontos, hogy minden felnőtt képzett legyen ezen a téren. A legjobb az, ha minden gyermekre jut egy felnőtt. Ha ez megoldhatatlan, legalább legyen velünk egy-két segítő, akik a beszélgetés alatt felügyelik a rendet, és kezelik a váratlan helyzeteket.

Ha úgy alakul, hogy egyedül maradunk a gyermekekkel, a következő néhány ötlet segíthet ebben az ideálisnak egyáltalán nem mondható helyzetben.

Először is ültessük kisebb csoportba a gyermekeket, és kérjük meg, hogy figyeljenek ránk.

- Minden gyermeknek tegyük föl ugyanazt a kérdést: „Miért akarsz beszélgetni velem?” Hallgassunk meg minden választ nagyon figyelmesen! A válaszok sok mindent elárulnak.
- ✓ Ha a gyermekek között ül olyan, aki nem gondolta komolyan a dolgot, csak kíváncsi, vagy csak a barátját kísérte el, vagy csak azért jött, mert mások is jöttek, ezekkel a gyermekekkel beszélgessünk egy kicsit, majd engedjük el őket. Felkínálhatjuk nekik, hogy maradjanak, és figyeljenek, bár ez nem túl bölcs megoldás, mert zavarhatja azokat, akik komolyan sze-

retnének beszélgetni, és a többiek jelenléte talán akadályozza őket abban is, hogy nyíltan beszéljenek arról, ami foglalkoztatja őket.

- ✓ Ha a gyermekek között ül olyan, aki már megtért, és valamilyen gondjáról szeretne beszélgetni, ennek megfelelően kezeljük. Javasoljuk neki azt, hogy várja meg, amíg a többiekkel beszélgetünk, és utána beszélhet velünk négy szemközt. (A harmadik kérdéssel, amelyre nemsokára rátérek, azt is kideríthetjük, hogy olyan megtért gyermekek is ülhetnek ott, akiknek nincs üdvbizonyosságuk.) A másik lehetőség az, hogy röviden átbeszéljük a problémáját, és imádkozunk vele, mielőtt a többiekkel foglalkoznánk, vagy megkérjük egy munkatársunkat (ha van), hogy beszélgessen a gyermekkel.
- Minden gyermeknek tegyük föl ugyanazt a (második) kérdést: „Követtél már el bűnt az életedben?” Ha sok gyermek van jelen, az egész csoportnak tegyük föl a kérdést, és kérjük meg a gyermekeket, hogy fejbólintással jelezzék, ha igennel válaszolnának. Azokat a gyermekeket, akik azt mondják vagy jelzik, hogy nem követtek még el bűnt, gyűjtsük kisebb csoportba. Beszélgessünk el egy kicsit velük, imádkozzunk értük, majd engedjük el őket! Ha van közöttük olyan, aki valakivel együtt jött, ültessük őket külön, és mondjuk meg nekik, hogy csöndben várákozzanak.
- Minden gyermeknek, aki hátramaradt, tegyük föl ugyanazt a (harmadik) kérdést: „Elfogadtad már korábban az Úr Jézust Megváltódnak?” Hallgassuk meg a válaszokat! Azokat, akik igennel válaszoltak, kérjük meg, hogy röviden mondják el megtérésüket. Ha azt látjuk, hogy valóban elfogadták az Úr Jézust, javasoljuk nekik, hogy hallgassák figyelmesen a beszélgetést azokkal, akik most szeretnék elfogadni Krisztust, vagy mondjuk meg nekik, hogy nem kell újra megtérniük, és röviden magyarázzuk el, hogy hogyan lehet üdvbizonyosságuk. Imádkozzunk velük, és engedjük el őket!

Végül azokkal a gyermekekkel, akik azért maradtak ott, mert szeretnének megtérni, folytassunk lelkigondozói beszélgetést. Ez nem olyan nehéz, ha már mind egy csoportban vannak, mert ugyanarra van szükségük. Amikor az imádkozáshoz érünk a beszélgetésben, kérjük meg a gyermekeket, hogy imádságban bízzák rá magukat Krisztusra. Ha sokan vannak, esetleg vezethetjük az imádságot, és a gyermekek mondják utánunk. Ezután szólítsuk meg azokat, akik most tértek meg, és azokat is, akik már régebben megtértek, de kiderült, hogy nincs üdvbizonyosságuk (ha még ott vannak). Beszéljünk röviden az üdvbizonyosságról, a bűnbocsánatról stb., majd bocsássuk el őket!

A lelkigondozói beszélgetés részletes leírása a *Hogyan vezethetünk egy gyermeket Krisztushoz?* című könyvemben található.

99. kérdés

Melyek a hívő gyermekkel folytatott lelkigondozói beszélgetés fontos lépései?

Válasz

Amikor hívő gyermeket lelkigondozunk, tartsuk magunkat a főbb alapelvekhez!

- **Ahhoz, hogy segíteni tudjunk a gyermeknek, azokból a forrásokból kell merítenünk, amelyeket Isten adott nekünk.**

A lelkigondozói beszélgetésben tulajdonképpen azt mondjuk el a gyermeknek, amit Isten tanított. Isten bővizű forrásokat bocsátott a rendelkezésünkre, melyekből meríthetünk, amikor a megtért gyermekkel beszélgetünk.

Melyek ezek?

- ✓ Istentől kapott bölcsesség és vezetés

Minden újonnan született keresztyén kérheti Isten bölcsességét és vezetését, amikor lelkigondozói feladatot kell ellátnia.

Ezért, miközben a beszélgetést vezetjük, nyugodtan ráhagyatkozhatunk az Úrra, és kérhetjük, hogy adjon nekünk megfelelő szavakat.

✓ Isten Igéje

Isten az Ő Igéjében adja meg a választ a gyermek problémáira. Segítsünk a gyermeknek meglátni Isten válaszát a Bibliából. Olvassuk el együtt a megfelelő igeverseket!

✓ Saját múltbeli tapasztalataink

Beszélgetés közben röviden elmondhatjuk, hogyan segített nekünk Isten egy helyzetben, amely nagyon hasonlít a gyermek helyzetéhez.

✓ A bennünk lakozó Szentlélek

A **tanácsadó** Isten Lelke, aki hit által mindkettőnkben benne lakik (bennünk és a gyermekben). Ő segít minket jól lelkigondozni a gyermeket, ugyanakkor a gyermekkel is Ő érteti meg Isten parancsát, és Ő ad a gyermekbe vágyat, hogy engedelmességen Isten szavának. Ezért az egész lelkigondozói beszélgetés alatt figyeljünk Őrá és bízunk benne!

➤ **Mielőtt segítenénk, állapítsuk meg, mire van szüksége!**

Ha nem ismerjük meg a hívő gyermek problémáját, nem tudunk rajta segíteni. Kérdezzük meg a gyermeket, hogy miért akar beszélgetni velünk, majd figyelmesen hallgassuk azt, amit mond. Először keressük meg a bajt és csak aztán a megoldást!

➤ **Győződjünk meg arról, hogy a gyermek valóban újonnan született!**

Lelkigondozáskor az egyik legnagyobb gondot azok a gyermekek okozzák, akik azt állítják, hogy megtértek, de kiderül, hogy egy bölcstelen evangélista nyomására jelentették ki, hogy megtértek. Ezért kell mindig megpróbálni megállapítanunk, hogy a gyermek valóban újonnan született-e. Kérjük meg, hogy mondja el, hogyan jutott hitre Krisztusban. Kérdezzük meg, hogy mire alapozza üdvbizonyosságát.

A gyermek problémáját okozhatja az is, hogy valójában nem tért meg. Először tehát ezzel a kérdéssel kell foglalkoznunk.

➤ **Minden esetet tekintsünk fontosnak!**

Figyelmesen hallgassuk végig a gyermeket, és figyeljünk rá! Ne mondjuk semmire azt, hogy nem fontos, nem lényeges! Minden felmerülő gondra szánjunk időt!

➤ **Segítsünk a gyermeknek abban, hogy ő mondja ki kérdésére, problémájára a választ, ill. megoldást!**

Nagyon gyakran a tanító kérdései segítenek a gyermeknek abban, hogy megtalálja a helyes választ. Ahelyett tehát, hogy közvetlenül megmondanánk neki, mit tegyen, emlékeztessük olyan bibliai alapelvekre, amelyekből ő maga jön rá a helyes megoldásra.

➤ **A gyermeknek arra kell válaszolnia, amit Isten mond neki az Igében.**

Segítsünk neki meglátni azt, hogy bizonyos dolgokat meg kell tennie, ha túl akar jutni a nehézségeken, illetve ha orvosolni akarja a gondját. Mutassuk meg neki, hogy Isten mit vár tőle, ám a végső döntés, hogy megteszi-e vagy sem, amit Isten akar, rajta áll.

Tisztázzuk tehát a gyermekkel, hogy milyen lehetséges lépések várnak rá. Tanácsoljuk neki, hogy mindezt imádságban mondja el Istennek. Végül imádkozzunk vele és érte! Kérjük Istent, hogy segítsen a gyermeknek, és áldja meg őt ebben a helyzetben!

➤ **Továbbra is legyünk kapcsolatban a gyermekkel és utógondozzuk!**

- ✓ Húzzuk alá azt az igeverset vagy azokat az igeverseket a Bibliájában, amelyeket a lelkigondozói beszélgetésben említettünk, tanulmányoztunk.
- ✓ Adjunk neki ott vagy később olyan olvasnivalót, ami segítséget jelenthet neki.
- ✓ Abban a csoportban, ahová a gyermek jár, adjunk a felmerült témával kapcsolatban rövid tanítást egy-két következő alkalmon.

- ✓ Időnként beszéljünk vele, hogy követhessük a dolgok alakulását.
- ✓ Ha messze lakik, levezzünk vele.
- ✓ Mindenekelőtt azonban imádkozzunk érte név szerint, rendszeresen, a konkrét nehézségéért!

100. kérdés

Beszélhetünk-e az evolúcióról tanítás közben? Mit mondjunk?

Válasz

Véleményem szerint az evolúcióelmélet a következő okok miatt téves és igen veszélyes:

- Az evolúció azt tanítja, hogy senkinek nem tartozunk felelősséggel. Az ember a saját sorsának az ura. Ezzel szemben a teremtés azt tanítja, hogy felelősek vagyunk Teremtőnknek, és az Ő uralma alatt élünk (Préd 12,1; ApCsel 17,24–31).
- Az evolúció tagadja Isten Igéjének világos tanítását, mely szerint Isten a világot hat nap alatt teremtette. Különösképpen pedig azt tagadja, hogy Isten az embert a föld porából alkotta a saját képére (1Móz 1–2.).
- Az evolúció szerint minden véletlenül történik. Ez ellentmond annak a ténynek, hogy Isten gondosan megtervezte a teremtést (1Móz 1,3; Jel 4,11) a saját akarata, szándéka és céljai szerint.
- Az evolúció megrontja azt a harmóniát és egyetértést, amely az igazi tudomány és az istenhít között fennáll. A kettő nem mond ellent egymásnak, és nem is szabadna ellentmondania.
- Az evolúció egy igen gyenge lábakon álló elmélet, amelyet nem bizonyítottak, mert nem is lehet bizonyítani.

Az evolúció tanításának hatására a gyermekek nem látják, hogy felelősséggel tartoznak Istennek, aki az ő Teremtőjük. Olyan filozófia hat rájuk, és olyan életmódra nevelik őket, mely az emberre összpontosít, és tagadja Isten tekintélyét, uralmát.

Következésképpen, amikor gyermekeket tanítunk és evangélizálunk, az evolúcióról tanítsunk negatívan is (mondjuk el, hogy az evolúció nem igaz) és pozitívan is (mondjuk el, hogy a bibliai teremtés az igaz).

Hogyan tehetjük ezt?

- Tanítsuk világosan, érthetően a teremtés történetét Mózes 1. könyvének 1. és 2. fejezete szerint! Négy tényt hangsúlyozzunk!
 - ✓ Isten a világot hat nap alatt teremtette a semmiből. Hitem szerint ez szó szerint hat, 24 órás napot jelent.
 - ✓ Isten az első embert a föld porából teremtette. Először a testet teremtette meg, azután adta belé az életet. Az evolúció megfordítja ezt a sorrendet.
 - ✓ Isten az első nőt az első férfiből teremtette.
 - ✓ Az első férfi és nő tökéletes, bűn nélküli volt. Egy idő múlva az ember, a bűn miatt, lefelé indult és nem fölfelé, ahogyan azt az evolúció állítja.

Miközben ezeket a tényeket tanítjuk, helyénvaló megnevezni az evolúcióelméletet, mint amelyik ellentétben áll Isten Igéjével és tagadja azt. Erről bölcsen, higgadtan és minden megvetés, felháborodás vagy harag nélkül beszéljünk. Beszédünk mindig legyen építő és ne romboló!

- Időről időre hangozzon el alkalmainkon, hogy a Biblia tökéletesen igaz. Indokoljuk is meg, hogy miért gondoljuk így.
- Mutassunk rá arra is, hogy sok komoly tudós és gondolkodó nem fogadja el az evolúcióelméletet, mert a teremtés bibliai leírását hiszi és vallja.
- Hangsúlyoznunk kell azt is, hogy az evolúció csupán egy elmélet, és soha nem bizonyították.
- Nagyobb gyermekeknek és serdülőknek javasoljunk olyan könyveket, amelyek ezzel a témával foglalkoznak. (Pl.: Werner Gitt:

A teremtés bibliai tanúságtétele, R., Junker: Jézus, Darwin és a teremtés, W.J., Ouweneel: Teremtés vagy evolúció stb. Evangéliumi Kiadó.) Kölcsönözhetünk is a gyermekeknek ilyen könyveket a saját könyvtárunkból.

Nagyon **részletesen** csak akkor foglalkozunk az evolúcióelmélettel, ha alaposan ismerjük a témát, és sok érvel tudjuk alátámasztani helytelen voltát.

Gyakran előfordul, hogy miközben erről beszélgetünk a gyermekekkel, vagy a Biblia szó szerinti ihletettségét tanítjuk, a nagyobb gyermekek vagy a serdülők ódivatúnak, maradinak, sőt akár butának tartanak minket. Ezen ne csodálkozzunk, hiszen az, amit tanítunk, szöges ellentétben áll modern korunk „felvilágosodott” tanrendszerével, tanításával, felfogásával.

Ez azonban ne izgasson föl bennünket! Az, amit mi tanítunk, még ha nem is ismerünk minden apró részletet az evolúcióelmélettel kapcsolatban, Isten Igéjére, az abszolút igazságra épül.

Kritizálhatnak, sőt ki is nevethetnek bennünket a nagyobb gyermekek. A szívük mélyén azonban mégis tetszeni fog nekik az, hogy mi tudjuk, mit hiszünk, és ki is állunk meggyőződésünk mellett. A gyermekek hamar hozzászoknak ahhoz, hogy a világ szereti a nagy általánosságokat, a fellengzős, üres frázisokat és mindennek a megalapozatlan kritizálását. Ezért legbelül valójában tisztelik – és talán kívánják is – az **igazságot**.

Tíz kérdés, amelyekre a kedves Olvasónak kell válaszolnia

Örülök a lehetőségnek, hogy elmondhattam válaszaimat erre a száz kérdésre.

Kérdezhetek most én valamit? Megkérhetem, kedves Olvasó, hogy most Ön válaszoljon csupán tíz kérdésre? Véleményem szerint válaszai igazán bátorító és ösztönző zárszóként szolgálnak könyvemhez.

1. kérdés

Vágyik-e engedelmeskedni Jézus Krisztus utolsó parancsának a Márk 16,15 szerint, hogy evangélizálja azokat, akik még nem tértek meg?

Válasz:

2. kérdés

Hiszi-e, hogy a gyermekeknek szükségük van Jézus Krisztusra mint Megváltóra, hogy hihetnek benne, hogy nyitottak az evangélium előtt, és hogyha megtérnek, egész életüket Jézus Krisztusért élhetik le?

Válasz:

3. kérdés

Ha még nem vesz rész a gyermek-evangélizáció valamilyen formájában, kész-e arra – ha Isten úgy vezeti –, hogy egy bizonyos időt a gyermekek evangélizálására szánjon? Ha pedig már részt vesz ebben a szolgálatban, hajlandó-e több időt szánni rá, ha Isten úgy vezeti?

Válasz:

4. kérdés

Van-e sok gyermek a környezetében, akik még nem halották az evangéliumot, és akiknek szükségük van Jézus Krisztusra mint Megváltóra?

Válasz:

5. kérdés

El tudja-e képzelni magáról, hogy a gyermek-evangélizáció valamelyik alábbi formájába aktívan (vagy az eddiginél aktívabban) bekapcsolódjon?

- Tanítana-e a vasárnapi iskolában?
- Felajánlaná-e lakását egy Örömhír Klubnak?
- Szolgálna-e egy Örömhír Klubban más valakinek a lakásában?
- Részt venne-e nyári 5 Napos Klubban vagy heti rendszerességgel megtartott, szabadtéri gyermekalkalmon?

- Szolgálna-e mint segítő nyári táborban, Vakációs Biblia Klubban vagy más gyermekrendezvényen?
- Részt venne-e evangéliumi traktátusosztó akcióban?

Válasz:

6. kérdés

Egyetért-e azzal, hogy azokat a gyermekeket, akik hitre jutottak Jézus Krisztusban, meg kell próbálni a lehetőségek szerint utógondozni, illetve rendszeres tanítással segíteni kell lelki növekedésüket?

Válasz:

7. kérdés

Hajlandó-e időt (vagy több időt) szánni arra, hogy akár a gyülekezetében, akár a saját lakásában egy vagy több megtért gyermeket tanítson, utógondozzon, és segítse lelki növekedésüket?

Válasz:

8. kérdés

Hiszi-e, hogy minden szolgálatának, amelyet még meg nem tért, illetve már megtért gyermekek között végez, az Ige világos, logikus, rendszerezett és imádságba ágyazott tanítására kell épülnie?

Válasz:

9. kérdés

Érzi-e, hogy a gyermekek között végzett szolgálatához, különösen is az Ige tanításához továbbképzésre lenne szüksége? Ha igen, kész lenne-e elvégezni egy GyEK/VISZ-tanfolyamot, ha az megfelelő helyen és időben kerülne megszervezésre?

Válasz:

10. kérdés

Segítséget jelentett-e Önnek ez a könyv? Ismer-e valakit, aki szintén örülne neki, és hasznosnak tartaná?

Válasz:

További példányokat a 2. oldalon szereplő kapcsolati címeken lehet kapni.

Imádkozom azért, hogy Isten áldja meg a gyermekek között végzett szolgálatában. Bátorítsa Önt, hogy tartson ki, és soha ne adja föl! Mivel Isten hűséges (1Thessz 5,24), segíteni fogja Önt az állhatatosságban (2Thessz 3,3). Egy napon pedig meghallhatja az Úr Jézus Krisztus szavait:

„Jól van, jó és hű szolgám” (Mt 25,21).

A könyvről és a szerzőről

Hihet-e egy gyermek Jézus Krisztusban mint személyes Megváltójában?

Mi történik egy csecsemővel, ha meghal?

Nyitottabb-e egy gyermek az evangélium felé, mint egy felnőt?

Hogyan evangélizálhatják a szülők gyermekeiket?

Mennyi ismeretre van egy gyermeknek szüksége ahhoz, hogy megtérhessen?

Elég-e, ha megtanítjuk az evangélium igazságait, és az eredményt a Szentlélekre bízuk, vagy kell-e még valamit tennünk?

Milyen felelősséggel tartozom azok iránt a gyermekek iránt, akik Jézus Krisztusra bízta az életüket?

Vajon mi a vasárnapi iskola fő célja és szerepe?

Kell-e bátorítanom a megtért gyermekeket, hogy naponta tartsanak csendességet?

Mennyire fontos, hogy egy család naponta tartson családi áhítatot? Milyen legyen az áhítat formája?

Jelen könyv ilyen és ehhez hasonló kérdésekre fogalmaz meg válaszokat. Azokat a szülőket, gyülekezeti vezetőket, lelképásztorokat, akik gyermekeket tanítanak (a vasárnapi iskolában, iskolai hittanórán vagy egy Örömhír Klubban), sok kérdés foglalkoztatja. A 100 kérdés és válasz a gyermekek közötti szolgálattal kapcsolatban c. könyv egyszerűen és gyakorlatiasan fogalmazza meg a választ azokra a kérdésekre, amelyek a gyermekek evangélizálása és lelki nevelése során merülnek fel. A kérdés-felelet módszer leegyszerűsíti annak a dolgát, aki több ismeretre akar szert tenni egy adott kérdéssel kapcsolatban.

Sam Doherty az észak-írországi Belfastban született, és ott is nőtt fel. 1949 novemberében fogadta el az Úr Jézus Krisztust Megváltójának, és néhány hónappal később az Úr elhívta őt feleségével, Sadie-vel együtt a Gyermekek-Evangélizációs Közösségben (CEF) való szolgálatra. 14 évig voltak az írországi CEF országos igazgatói (azok alatt az évek alatt tanárként is dolgozott egy iskolában), 29 évig teljes munkaidőben voltak a misszió európai igazgatói, azóta pedig teljes idejű íróként szolgálnak a CEF-nél.

ISBN 978-963-08-3689-0